

02.06.2021

Kokousaika 02.06.2021 18:00 - 22:41

Kokouspaikka Vanha Raatihuone, Aleksanterinkatu 20

Läsnä

Jäsenet

Kivekäs, Otso	kaupunginvaltuuston puheenjohtaja
Bogomoloff, Harry	kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja
	osittain etänä
Arhinmäki, Paavo	kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja
	etänä
Vapaavuori, Jan	pormestari
Pakarinen, Pia	apulaispormestari
Razmyar, Nasima	apulaispormestari
	etänä
Sinnemäki, Anni	apulaispormestari
	osittain etänä
Vesikansa, Sanna	poistui 21:38, poissa: 171 - 182 §
	apulaispormestari
	etänä
Alametsä, Alviina	etänä
Apter, Ted	etänä
Arajärvi, Pentti	etänä
Aro, Katju	etänä
Asko-Seljavaara, Sirpa	etänä
Biaudet, Eva	etänä
Borgarsdottir Sandelin, Silja	etänä
Chydenius, Jussi	etänä
	poistui 20:33, poissa: 170 - 182 §
	etänä
Diarra, Fatim	
Ebeling, Mika	
Finne-Elonen, Laura	etänä
Haatainen, Tuula	etänä
	poistui 20:13, poissa: 168 - 182 §
Haglund, Mia	etänä
Hakola, Juha	osittain etänä
Halla-aho, Jussi	etänä
Hamid, Jasmin	etänä
	poistui 20:33, poissa: 170 - 182 §
Harjanne, Atte	etänä

02.06.2021

Harkimo, Joel	
Heinäluoma, Eveliina	osittain etänä
Holopainen, Mari	etänä
Honkasalo, Veronika	etänä
Hussein, Abdirahim Husu	etänä
Hyttinen, Nuutti	
Jalovaara, Ville	etänä
Juva, Kati	etänä
Järvinen, Jukka	etänä
	poistui 19:00, poissa: 167 - 182 §
Kaleva, Atte	etänä
Karhuvaara, Arja	etänä
Kari, Emma	etänä
Kivelä, Mai	etänä
Koivulaakso, Dan	etänä
Kolbe, Laura	etänä
Kopra, Pia	etänä
Korkkula, Vesa	etänä
Koskinen, Kauko	
Laaksonen, Heimo	etänä
Laisaari, Johanna	etänä
Malin, Petra	etänä
Meri, Otto	
Muttalainen, Sami	etänä
Muurinen, Seija	etänä
Månsson, Björn	etänä
Niskanen, Dani	etänä
Nygård-Peltola, Mia	
Ohisalo, Maria	etänä
	poistui 20:00, poissa: 168 - 182 §
Pajunen, Jenni	
Parpala, Matti	etänä
	saapui 20:39, poissa: 162 - 169 §
Pelkonen, Jaana	
Peltokorpi, Terhi	etänä
Pennanen, Petrus	osittain etänä
Raatikainen, Mika	etänä
Rantala, Marcus	etänä
Rantanen, Mari	etänä
Rantanen, Tuomas	etänä
Rautava, Risto	osittain etänä
Rydman, Wille	etänä
Said Ahmed, Suldaan	etänä
Saxberg, Mirita	etänä
Sazonov, Daniel	

02.06.2021

Silvo, Satu	etänä saapui 18:11, poissa: 162 - 164 §
Soininvaara, Osmo	etänä
Stranius, Leo	etänä
Sydänmaa, Johanna	etänä
Torsti, Pilvi	etänä
Turkkila, Matias	poistui 18:42, poissa: 167 - 182 §
Urho, Ulla-Marja	etänä
Wallgren, Thomas	etänä
Vanhanen, Reetta	osittain etänä
Vartiainen, Juhana	etänä
Venemies, Mauri	
Vepsä, Sinikka	etänä
Vuorjoki, Anna	etänä
Yanar, Ozan	osittain etänä
Anttila, Maija	varajäsen etänä
Kiesiläinen, Mikko	varajäsen etänä saapui 20:33, poissa: 162 - 169 §
Klemetti, Tapio	varajäsen etänä
Laine, Anna	varajäsen etänä saapui 20:18, poissa: 162 - 168 §
Lovén, Jape	varajäsen saapui 20:18, poissa: 162 - 168 §
Nordström, Laura	varajäsen etänä saapui 21:38, poissa: 162 - 170 §
Pasanen, Amanda	varajäsen etänä
Rissanen, Laura	varajäsen poistui 20:39, poissa: 171 - 182 §
Saares, Pauliina	varajäsen etänä
Sivonen, Sameli	varajäsen etänä saapui 20:33, poissa: 162 - 169 §
Strandén, Juhani	varajäsen saapui 18:42, poissa: 162 - 166 §
Taipale, Kaarin	varajäsen etänä saapui 19:36, poissa: 162 - 167 §

02.06.2021

Muut

Sarvilinna, Sami	kansliapäällikkö osittain etänä
Summanen, Juha	hallintojohtaja
Hyttinen, Hannu	johtava kaupunginsihteeri
Menna, Lauri	johtava asiantuntija
Salminen, Teresa	erityisavustaja
Djupsjö, Stefan	ylikielenkääntäjä
Schroderus, Jenny	kääntäjä
Hopeakunnas, Maisa	viestintäasiantuntija
Turtola, Ilona	viestintäasiantuntija

Puheenjohtaja

Otso Kivekäs	kaupunginvaltuuston puheenjohtaja 162 - 167 §, osa 171 §, 172 - 182 §
Harry Bogomoloff	kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja 168 - 170 §, osa 171 §

Pöytäkirjanpitäjä

Lauri Menna	johtava asiantuntija 162 -167 §, osa 170 § osa 171 §
Hannu Hyttinen	johtava kaupunginsihteeri 168 - 169 §, osa 170 §, osa 171, 172 - 182 §

02.06.2021

Tid 02.06.2021 18:00 - 22:41

Plats Gamla Rådhuset, Alexandersgatan 20

Närvarande

Ledamöter

Kivekäs, Otso	stadsfullmäktiges ordförande
Bogomoloff, Harry	stadsfullmäktiges I vice ordförande delvis på distans
Arhinmäki, Paavo	stadsfullmäktiges II vice ordförande på distans
Vapaavuori, Jan	borgmästare
Pakarinen, Pia	biträdande borgmästare
Razmyar, Nasima	biträdande borgmästare på distans
Sinnemäki, Anni	biträdande borgmästare delvis på distans avlägsnade sig 21:38, frånvarande: 171 - 182 §
Vesikansa, Sanna	biträdande borgmästare på distans
Alametsä, Alviina	på distans
Apter, Ted	på distans
Arajärvi, Pentti	på distans
Aro, Katju	på distans
Asko-Seljavaara, Sirpa	på distans
Biaudet, Eva	på distans
Borgarsdottir Sandelin, Silja	på distans
Chydenius, Jussi	på distans avlägsnade sig 20:33, frånvarande: 170 - 182 §
Diarra, Fatim	på distans
Ebeling, Mika	
Finne-Elonen, Laura	på distans
Haatainen, Tuula	på distans avlägsnade sig 20:13, frånvarande: 168 - 182 §
Haglund, Mia	på distans
Hakola, Juha	delvis på distans
Halla-aho, Jussi	på distans
Hamid, Jasmin	på distans avlägsnade sig 20:33, frånvarande:

02.06.2021

	170 - 182 §
Harjanne, Atte	på distans
Harkimo, Joel	
Heinäluoma, Eveliina	delvis på distans
Holopainen, Mari	på distans
Honkasalo, Veronika	på distans
Hussein, Abdirahim Husu	på distans
Hyttinen, Nuutti	
Jalovaara, Ville	på distans
Juva, Kati	på distans
Järvinen, Jukka	på distans
	avlägsnade sig 19:00, frånvarande:
	167 - 182 §
Kaleva, Atte	på distans
Karhuvaara, Arja	på distans
Kari, Emma	på distans
Kivelä, Mai	på distans
Koivulaakso, Dan	på distans
Kolbe, Laura	på distans
Kopra, Pia	på distans
Korkkula, Vesa	på distans
Koskinen, Kauko	
Laaksonen, Heimo	på distans
Laisaari, Johanna	på distans
Malin, Petra	på distans
Meri, Otto	
Muttilainen, Sami	på distans
Muurinen, Seija	på distans
Månsson, Björn	på distans
Niskanen, Dani	på distans
Nygård-Peltola, Mia	
Ohisalo, Maria	på distans
	avlägsnade sig 20:00, frånvarande:
	168 - 182 §
Pajunen, Jenni	
Parpala, Matti	på distans
	anlände 20:39, frånvarande: 162 -
	169 §
Pelkonen, Jaana	
Peltokorpi, Terhi	på distans
Pennanen, Petrus	delvis på distans
Raatikainen, Mika	på distans
Rantala, Marcus	på distans
Rantanen, Mari	på distans
Rantanen, Tuomas	på distans

02.06.2021

Rautava, Risto	delvis på distans
Rydman, Wille	på distans
Said Ahmed, Suldaan	på distans
Saxberg, Mirita	på distans
Sazonov, Daniel	
Silvo, Satu	på distans
	anlände 18:11, frånvarande: 162 - 164 §
Soininvaara, Osmo	på distans
Stranius, Leo	på distans
Sydänmaa, Johanna	på distans
Torsti, Pilvi	på distans
Turkkila, Matias	avlägsnade sig 18:42, frånvarande: 167 - 182 §
Urho, Ulla-Marja	på distans
Wallgren, Thomas	på distans
Vanhanen, Reetta	delvis på distans
Vartiainen, Juhana	på distans
Venemies, Mauri	
Vepsä, Sinikka	på distans
Vuorjoki, Anna	på distans
Yanar, Ozan	delvis på distans
Anttila, Maija	ersättare
	på distans
Kiesiläinen, Mikko	ersättare
	på distans
	anlände 20:33, frånvarande: 162 - 169 §
Klemetti, Tapio	ersättare
	på distans
Laine, Anna	ersättare
	på distans
	anlände 20:18, frånvarande: 162 - 168 §
Lovén, Jape	ersättare
	anlände 20:18, frånvarande: 162 - 168 §
Nordström, Laura	ersättare
	på distans
	anlände 21:38, frånvarande: 162 - 170 §
Pasanen, Amanda	ersättare
	på distans
Rissanen, Laura	ersättare
	avlägsnade sig 20:39, frånvarande:

02.06.2021

---

		171 - 182 §
	Saares, Pauliina	ersättare på distans
	Sivonen, Sameli	ersättare på distans anlände 20:33, frånvarande: 162 - 169 §
	Strandén, Juhani	ersättare anlände 18:42, frånvarande: 162 - 166 §
	Taipale, Kaarin	ersättare på distans anlände 19:36, frånvarande: 162 - 167 §
Övriga		
	Sarvilinna, Sami	kanslichef delvis på distans
	Summanen, Juha	förvaltningsdirektör
	Hyttinen, Hannu	ledande stadssekreterare
	Menna, Lauri	ledande sakkunnig
	Salminen, Teresa	specialmedarbetare
	Djupsjö, Stefan	övertranslator
	Schroderus, Jenny	translator
	Hopeakunnas, Maisa	kommunikationsspecialist
	Turtola, Ilona	kommunikationsspecialist
Ordförande		
	Otso Kivekäs	stadsfullmäktiges ordförande 162 - 167 §, delvis 171 §, 172 - 182 §
	Harry Bogomoloff	stadsfullmäktiges I vice ordförande 168 - 170 §, delvis 171 §
Protokollförare		
	Lauri Menna	ledande sakkunnig 162 -167 §, delvis 170 § delvis 171 §
	Hannu Hyttinen	ledande stadssekreterare 168 - 169 §, delvis 170 §, delvis 171, 172 - 182 §

02.06.2021

---

§	Asia	
162	Asia/1	Nimenhuuto, laillisuus ja päätösvaltaisuus Namnupprop, laglighet och beslutsförhet
163	Asia/2	Pöytäkirjan tarkastajien valinta Val av protokolljusterare
164	Asia/3	Kaupunginvaltuuston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajien valinta Val av ordförande och vice ordförande för stadsfullmäktige
165	Asia/4	Vuokrausperiaatteiden määrittäminen eräille tonteille (Länsisatama, Jätkäsaari tontit 20017/16 ja 20082/3) Arrendeprinciper för vissa tomter (Västra hamnen, Busholmen tomterna 20017/16 och 20082/3)
166	Asia/5	Valtuutettu Emma Karin aloite Keskuspuiston kaventamisen ekologisesta kompensatiosta Den av ledamoten Emma Kari väckta motionen om ekologisk kompensation för att Centralparken blir smalare
167	Asia/6	Valtuutettu Sinikka Vepsän aloite Malmin lentokenttäalueesta kaupungille aiheutuvien esirakentamiskustannusten tarkistamiseksi Den av ledamoten Sinikka Vepsä väckta motionen om justering av stadens kostnader för grundberedning i Malms flygplatsområde
168	Asia/7	Valtuutettu Seija Muurisen aloite talviuintipaikasta Laajasaloon Den av ledamoten Seija Muurinen väckta motionen om en vinterbadplats på Degerö
169	Asia/8	Valtuutettu Jussi Chydeniuksen aloite tekonurmikentistä kaupunkilaisien vapaaseen käyttöön Den av ledamoten Jussi Chydenius väckta motionen om konstgräsplaner för stadsinvånarnas fria bruk
170	Asia/9	Valtuutettu Amanda Pasasen aloite maksuttomien kuukautisvälineiden tarjoamisesta nuorille ja vähävaraisille Den av ledamoten Amanda Pasanen väckta motionen om avgiftsfria menstruationsskydd för unga och mindre bemedlade
171	Asia/10	Perussuomalaisien valtuustoryhmän ryhmäaloite Helsingin taksiasemien turvallisuuden ja laadun turvaamisesta Den av Sannfinländska fullmäktigegruppen väckta motionen om trygghet och säkerheten vid och kvaliteten hos Helsingfors taxistationer
172	Asia/11	Valtuutettu Katju Aron aloite ympärivuotisesta hätämajoituksesta EU-kansalaisille Den av ledamoten Katju Aro väckta motionen om nödinkvartering året

02.06.2021

-
- runt för EU-medborgare
- 173 Asia/12 Valtuutettu Jape Lovénin aloite Rastilan leirintäalueen toimintaedellytysten turvaamisesta
Den av ledamoten Jape Lovén väckta motionen om trygghet av Rastböle campingområde
- 174 Asia/13 Valtuutettu Mari Holopaisen aloite avointen ja maksuttomien tilojen asukaskäytöstä
Den av ledamoten Mari Holopainen väckta motionen om öppna och avgiftsfria invånarlokalerna
- 175 Asia/14 Valtuutettu Sami Muttilaisen aloite puisto- tai katualueen nimeämisestä Johan Knut Harjun mukaan
Den av ledamoten Sami Muttilainen väckta motionen om namngivning av ett park- eller gatuområde efter Johan Knut Harju
- 176 Asia/15 Valtuutettu Dan Koivulaakson aloite turvapaikanhakijoiden lasten oikeudesta varhaiskasvatukseen
Den av ledamoten Dan Koivulaakso väckta motionen om rätt till småbarns pedagogik för asylsökandes barn
- 177 Asia/16 Valtuutettu Jenni Pajusen aloite Kalasataman Nihdin ja Tervasaaren välisestä kevyen liikenteen sillasta
Den av ledamoten Jenni Pajunen väckta motionen om en gång- och cykelbro från Knekten till Tjärholmen
- 178 Asia/17 Valtuutettu Mai Kivelän aloite ilmastohaitallisesta mainonnasta vapaasta kaupunkitilasta
Den av ledamoten Mai Kivelä väckta motionen om ett stadsrum fritt från klimatskadlig utomhusreklam
- 179 Asia/18 Valtuutettu Mia Haglundin aloite asunnon saannin helpottamisesta turvakotijakson jälkeen
Den av ledamoten Mia Haglund väckta motionen om lättare tillgång till bostad efter en skyddshemsperiod
- 180 Asia/19 Valtuutettu Eva Biaudetin aloite ihmiskaupan uhrien palvelujen kehittämisestä
Den av ledamoten Eva Biaudet väckta motionen om utveckling av tjänsterna till offer för människohandel
- 181 Asia/20 Valtuutettu Petra Malinin aloite Helsingin kaupungin toimista työnantajana vanhempien uupumisen vähentämiseksi
Den av ledamoten Petra Malin väckta motionen om åtgärder av Helsingfors stad som arbetsgivare i syfte att minska utmattningen bland föräldrar

02.06.2021

---

182   Asia/21   Kokouksessa jätetyt aloitteet
Motioner inlämnade vid sammanträdet

§ 162

Nimenuuto, laillisuus ja päätösvaltaisuus

Päätös

Kaupunginvaltuusto totesi kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Nimenuuto ja estyneet

Puheenjohtaja totesi, että esteilmoituksen jättäneiden tilalle on kutsuttu seuraavat varavaltuutetut:

- Terhi Koulumies, tilalle Tapio Klemetti
- Kaisa Hernberg, tilalle Amanda Pasanen
- Ilkka Taipale, tilalle Maija Anttila
- Matti Parpala, tilalle Laura Rissanen
- Hannu Oskala, tilalle Pauliina Saares

Nimenuudosta olivat poissa seuraavat valtuutetut:

- Satu Silvo

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Puheenjohtaja totesi, että kaupunginvaltuuston kokous on kutsuttu koolle kuntalaissa ja hallintosäännössä edellytetyssä järjestyksessä. Toimitetun nimenuudon mukaan vähintään kaksi kolmasosaa valtuutetuista on läsnä. Edellä olevan perusteella puheenjohtaja totesi, että kokous on laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto toteaa esteen ilmoittaneet valtuutetut ja heidän tilalleen tulevat varavaltuutetut, toimittaa nimenuudon sekä toteaa kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

---

§ 163

Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin valtuutetut Pilvi Torsti ja Mauri Venemies sekä varalle valtuutetut Kauko Koskinen ja Katju Aro.

Käsittely

Puheenjohtajan ehdotuksesta pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin valtuutetut Pilvi Torsti ja Mauri Venemies sekä varalle valtuutetut Kauko Koskinen ja Katju Aro.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto valitsee pöytäkirjantarkastajiksi kaksi valtuutettua ja varatarkastajiksi kaksi valtuutettua.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 164

Kaupunginvaltuuston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajien valinta

HEL 2021-003669 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginvaltuusto valitsi puheenjohtajaksi Otso Kivekkään sekä ensimmäiseksi varapuheenjohtajaksi Harry Bogomoloffin ja toiseksi varapuheenjohtajaksi Paavo Arhinmäen valtuuston jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkasti pöytäkirjan tämän kohdan osalta heti.

Käsittely

Kaupunginvaltuusto valitsi yksimielisesti valtuutettu Daniel Sazonovin ehdotuksesta puheenjohtajaksi Otso Kivekkään, ensimmäiseksi varapuheenjohtajaksi Harry Bogomoloffin ja toiseksi varapuheenjohtajaksi Paavo Arhinmäen.

Esittelijä

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja

Lisätiedot

Pilvi Ainola, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 33128
pilvi.ainola(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto valitsee puheenjohtajan sekä ensimmäisen ja toisen varapuheenjohtajan valtuuston jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän kohdan osalta heti.

Esittelijän perustelut

Kuntalain 18 §:n mukaan valtuusto valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja tarpeellisen määrän varapuheenjohtajia toimikaudekseen, jollei valtuusto ole päättänyt että heidän toimikautensa on valtuuston toimikautta lyhyempi. Puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat valitaan samassa vaalitoimituksessa.

Hallintosäännön 29 luvun 5 §:n 1 momentin mukaan kaupunginvaltuusto valitsee kunkin vuoden kesäkuun ensimmäisessä kokouksessaan vuoden mittaiseksi toimikaudeksi keskuudestaan puheenjohtajan sekä ensimmäisen ja toisen varapuheenjohtajan.

Vuoden 2021 kuntavaalien siirtämisestä (256/2021) annetun lain mukaan vuoden 2017 kuntavaaleissa valittujen valtuustojen toimikausi jatkuu heinäkuun 2021 loppuun.

Kaupunginvaltuuston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajien valinta koskee hallintosäännöstä poiketen vain valtuuston jäljellä olevaa toimikautta.

Esittelijä

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja

Lisätiedot

Pilvi Ainola, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 33128
pilvi.ainola(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

§ 165

Vuokrausperiaatteiden määrittäminen eräille tonteille (Länsisatama, Jätkäsaari tontit 20017/16 ja 20082/3)

HEL 2021-004023 T 10 01 01 02

Päätös

Kaupunginvaltuusto vahvisti Länsisatamassa (Jätkäsaari) sijaitsevan asemakaavan muutokseen nro 12272 sisältyvän erityisasumisen tontin (AKS) 20017/16 ja asemakaavan muutokseen nro 12500 sisältyvän asuinkerrostalotontin (AK) 20082/3 vuokrausperiaatteet liitteen 1 mukaisesti.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vuokrausperiaatteet
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12272 kaavakartta
- 3 Asemakaavan muutoksen nro 12500 kaavakartta

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Asemakaava- ja tonttitiedot

Länsisataman Jätkäsaaren asemakaavan muutos nro 12272 (Terassitalokortteli) on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 26.8.2015 § 195 ja se on tullut voimaan 12.8.2016.

Kaava-alueelle sijoittuu erityisasumisen (AKS) tontti 20017/16. Tontin rakennusoikeus on yhteensä 2 900 k-m², josta vähintään 50 k-m² on toteutettava ensimmäisen kerroksen nk. kivijalkaliiketiloina. Tontin pinta-ala on 834 m² ja osoite Välimerenkatu.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Länsisataman Jätkäsaaren asemakaavan muutos nro 12500 (Melkinlaituri) on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 16.1.2019 § 10 ja se on tullut voimaan 12.3.2019.

Kaava-alueelle sijoittuu asuinkerrostalojen (AK) tontti 20082/3. Tontin rakennusoikeus on yhteensä 3 900 k-m². Tontin pinta-ala on 1 861 m² ja osoite Tongankuja.

Asemakaavan otteet ovat liitteenä 2 ja 3.

Varauspäätökset

Kaupunginhallitus on 5.11.2018 § 691 päättänyt varata erityisasumisen tontin (AKS) 20017/16 Helsingin Varsinaissuomalainen Ylioppilashuone-säätiö sr:lle valtion tukemien (pitkä korkotuki) opiskelijoille suunnattujen vuokra-asuntojen suunnittelua varten 31.12.2020 saakka. Varausta on jatkettu tonttipäällikön päätöksellä 3.2.2021 § 5 vuoden 2021 loppuun saakka.

Kaupunginhallitus on 10.6.2019 § 446 päättänyt varata asuinkerrostalotontin (AK) 20082/3 Asunto-osuuskunta Kotihelmelle ja Lakea Oy:lle Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen (ARA) 20-vuoden takauslainalla asunto-osuuskuntamuotoisten asuntojen suunnittelua ja konsulttivetoisen ryhmärakennuttamishankkeen organisointia varten ehdolla, että asunto-osuuskuntamuotoiset asunnot toteutetaan Lakean ns. Omaksi-mallilla. Varaus on voimassa 31.12.2021 saakka. Tontinvaraukseihin on tämän jälkeen tehty vähäisiä tarkistuksia asuntotonttitiimin päällikön päätöksellä 12.12.2019 § 354 sekä tontit -yksikön päällikön 12.10.2020 § 240 päätöksellä, jolloin on luovuttu konsulttivetoista ryhmärakennuttamista koskevista ehdoista.

Hankkeiden tilanteesta

Asuntohankkeiden toteutussuunnittelu on edennyt. AKS-tontille 20017/16 toteutettava asuntohanke on rakennuslupavaiheessa ja AK-tontille 20082/3 toteutettava asuntohanke on lähestymässä rakennuslupavaihetta, joten tonteille on tarpeen määrittää vuokrauseriaatteen.

Maaperätiedot

Kaupungin teettämien selvitysten mukaan tonttien alueella on harjoitettu toimintaa, joka on saattanut aiheuttaa maaperän pilaantumista. Tonttien maaperä kunnostetaan rakentamisen yhteydessä rakennuttajien toimesta. Kaupunki korvaa rakennuttajille maaperän puhdistamisesta aiheutuvat tavanomaisiin maanrakennuskustannuksiin nähden ylimääräiset kulut.

Vuokrauseriaatteen

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

Tontti (AKS) 20017/16

Korttelin 20017 AKS-tontti 16 luovutetaan valtion tukemaan (pitkä korkotuki) opiskelija-asuntotuotantoon pitkäaikaisesti vuokraamalla. Vuokrausperiaatteiden määrittelyssä on huomioitu ARA:n tontin enimmäishintaa koskeva ennakkoratkaisu, Jätkäsaaren alueelle aiemmin vahvistetut vuokrausperiaatteet sekä tontin sijainti. Tällä tavoin on pyritty mahdollisimman yhdenmukaiseen ja johdonmukaiseen hinnoitteluun.

Vertailutiedot

Kaupunginvaltuusto on 17.2.2021 § 30 vahvistanut Länsisataman Jätkäsaarella sijaitsevien asuin-, liike-, toimisto- ja palvelurakennusten tonttien (ALP-1) 20833/2 ja 4 sekä 20834/3 vuokrausperiaatteet seuraavasti:

- Asuin-, liike-, toimisto- ja palvelurakennusten tonttien (ALP-1) vuosisivuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951 = 100” pistelukua 100 vastaavana asuinkerrosneliömetrihintana valtion tukeman vuokra-, nuoriso- ja asumisoikeusasuntotuotannon osalta vähintään 40 euroa.
- Tonteille mahdollisesti toteutettavista nk. kivijalkaliike, -myymälä, -näyttely, -toimisto tai muista vastaavista tiloista peritään asuntokerrosalaa vastaavaa vuokraa.
- Alkuvuosialennuksen johdosta tonttien maanvuokrasta peritään valtion tukemilta tonteilta tai mainittua tuotantoa vastaavasta tontin asuinrakennusoikeuden osuudesta 70 % 31.12.2026 saakka.
- Tämän jälkeen valtion tukeman asuntotuotannon osalta tontin vuosisivuokrasta peritään 80 % siltä ajalta, jona tontille rakennettävien asuintalojen rakentamiseen myönnettyä valtion asuntolainaa on maksamatta tai jona valtio maksaa tontille rakennettävien asuntojen rakentamiseen myönnetyn lainan perusteella korkohyvitystä (korkotukea).

Kaupunginvaltuusto on 16.1.2019 § 7 vahvistanut Länsisataman Jätkäsaarella sijaitsevien asuinkerrostalotonttien (AK) 20075/1-3 ja 20830/2 vuokrausperiaatteet seuraavin ehdoin:

- Asuinkerrostalotonttien (AK) vuosisivuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951 = 100” pistelukua 100 vastaavana asuinkerrosneliömetrihintana valtion tukeman vuokra- ja asumisoikeusasuntotuotannon osalta vähintään 40 euroa.
- Tonteille mahdollisesti toteutettavista nk. kivijalkaliike, -myymälä, -näyttely, -toimisto tai muista vastaavista tiloista peritään asuntokerrosalaa vastaavaa vuokraa.

- Alkuvuosialennuksen johdosta tonttien maanvuokrasta peritään valtion tukemilta tonteilta tai mainittua tuotantoa vastaavasta tontin asuinrakennusoikeuden osuudesta 70 % 31.12.2023 saakka.
- Tämän jälkeen valtion tukeman asuntotuotannon osalta asuntotonttien vuosivuokrasta peritään 80 % siltä ajalta, jona tontille rakennettävien asuintalojen rakentamiseen myönnettyä valtion asuntolainaa on maksamatta tai jona valtio maksaa tontille rakennettävien asuntojen rakentamiseen myönnetyn lainan perusteella korkohyvitystä (korkotukea).

Vuosivuokra

Erityisasumisen tontin (AKS) 20017/16 tai siitä muodostettavien tonttien vuosivuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951 = 100” pistelukua 100 vastaavana asuinkerrosneliömetrihintana valtion tukeman (pitkä korkotuki) opiskelija-asuntotuotannon osalta vähintään 40 euroa.

Tontille mahdollisesti toteutettavista nk. kivijalkaliike, -myymälä, -näyttely, -toimisto tai muista vastaavista tiloista peritään asuntokerrosalaa vastaavaa vuokraa.

Ensi vaiheessa tontille myönnetään alkuperäisestä vuokrasta 30 %:n alkuvuosialennus 31.12.2026 saakka. Alkuvuosialennus myönnetään alueen rakentamisesta johtuvan keskeneräisyyden perusteella ja tämän johdosta valtion tukeman (pitkä korkotuki) tontin osalta maanvuokrasta perittään 70 % vuoden 2026 loppuun saakka.

Alkuvuosialennuksen päätyttyä valtion tukeman (pitkä korkotuki) tontin osalta vuokrasta peritään 80 % siltä ajalta, jona tontille rakennettävien asuintalojen rakentamiseen myönnettyä valtion asuntolainaa on maksamatta tai jona valtio maksaa tontille rakennettävien asuntojen rakentamiseen myönnetyn lainan perusteella korkohyvitystä (korkotukea).

Asemakaavaan merkityn kerrosalan lisäksi rakennettävien asuntojen ulkopuolisten asuntoja palvelevien tilojen osalta ei peritä maanvuokraa.

AKS-tontin 20017/16 laskennallinen k-m² -hintaa hintatasossa (2/2021, ind. 19,94) on esitetyn mukaisesti noin 798 euroa ilman ns. ARA-alennusta ja ARA-alennuksella noin 638 euroa. Maanvuokran teoreettinen vaikutus asumiskustannuksiin on mainitussa hintatasossa ja ARA-alennus huomioon ottaen noin 2,55 euroa/as-m²/kk. Mainitussa hintarviossa ei ole huomioitu edellä esitettyä alkuvuosialennusta.

Kaupunginvaltuuston päätöksen 1.10.1980 (asia 18) mukaan asuntotontin vuosivuokra on 4 % ja muiden tonttien 5 % tontin laskennallises-

ta hinnasta, mikä määräytyy tontin pääasiallisen käyttötarkoituksen mukaisesti.

Tontti (AK) 20082/3

Korttelin 20082 AK-tontti 3 luovutetaan ARA:n 20-vuoden takauslainalla ja Lakean ns. Omaksi-mallilla toteutettavan asunto-osuuskuntamuotoisen asuntotuotannon toteuttamista varten pitkäaikaisesti vuokraamalla. Tontti vuokrataan markkinahintaan, Hinnoittelun osalta on otettu huomioon, että kyse on ARA:n sosiaalisia asunto-osuuskuntia koskevasta kehittämishankkeesta, jossa hankkeen rahoittamiseksi käytetään takauslainan ja yhteistyökumppanina olevan Lakea Oy:n tarjoaman hankekehitysvaiheen rahoituksen lisäksi myös kunta-rahoitusta. Tämä rahoitusmallia koskeva kokonaisuus puolestaan edellyttää hankkeelta tiettyjä hintasääntelyyn liittyviä piirteitä takauslainan voimassaolon ajaksi.

Tontin vuokraushinnan määrittämiseksi on saatu kahdelta riippumattomalta arvioitsijalta (Catella Property Oy ja GEM Valuation Oy) arviolausunnot tontin asuinrakennusoikeuden markkina-arvosta. Esitetty vuosi-vuokra vastaa arviolausuntojen mukaista käypää markkinahintaa. Arviolausunnot ovat oheismateriaalissa.

Vuosivuokra

Asuinkerrostalotontin (AK) 20082/3 tai siitä muodostettavien tonttien vuosivuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951 = 100” pistelukua 100 vastaavana asuinkerrosneliömetrihintana ARA:n 20-vuoden takauslainalla ja ns. omaksi -mallilla toteutettavan asunto-osuuskuntamuotoisen asuntotuotannon osalta vähintään 60 euroa.

Tontille mahdollisesti toteutettavista nk. kivijalkaliike, -myymälä, -näyttely, -toimisto tai muista vastaavista tiloista peritään asuntokerrosalaa vastaavaa vuokraa.

Ensi vaiheessa tontille myönnetään alkuperäisestä vuokrasta 20 %:n alkuvuosialennus 31.12.2026 saakka. Alkuvuosialennus myönnetään alueen rakentamisesta johtuvan keskeneräisyyden perusteella ja tämän johdosta siis ARA:n 20-vuoden takauslainalla toteutettavan tontin osalta maanvuokrasta perittään 80 % vuoden 2026 loppuun saakka.

Asemakaavaan merkityn kerrosalan lisäksi rakennettavien asuntojen ulkopuolisten asuntoja palvelevien tilojen osalta ei peritä maanvuokraa.

AK-tontin 20082/3 laskennallinen k-m2 -hintaa hintatasossa (2/2021, ind. 19,94) on esitetyn mukaisesti noin 1 196 euroa. Maanvuokran teoreet-

تينين vaikutus asumiskustannuksiin on mainitussa hintatasossa noin 4,78 euroa/as-m²/kk. Mainitussa hinta-arviossa ei ole huomioitu tontille edellä esitettyä alkuvuosialennusta.

Kaupunginvaltuuston päätöksen 1.10.1980 (asia 18) mukaan asunto-tontin vuosivuokra on 4 % ja muiden tonttien 5 % tontin laskennallises-ta hinnasta, mikä määräytyy tontin pääasiallisen käyttötarkoituksen mukaisesti.

Vuokra-aika

Vuokra-aika on molempien tonttien osalta noin 60 vuotta siten, että vuokra-aika alkaa myöhemmin päätettävästä ajankohdasta ja päättyy 31.12.2080. Jätkäsaaren alueella tontit on noudatetun käytännön mu-kaisesti vuokrattu noin 60 vuodeksi.

Toimivalta

Hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 8 kohdan mukaan kaupunginvaltuusto vahvistaa yli 30 vuoden pituisten maanvuokrasopimusten yleiset vuok-rauseriaatteet.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vuokrauseriaatteet
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12272 kaavakartta
- 3 Asemakaavan muutoksen nro 12500 kaavakartta

Oheismateriaali

- 1 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 17 k)
- 2 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 17 k)

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta

Päätöshistoria

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kaupunginhallitus 17.05.2021 § 377

HEL 2021-004023 T 10 01 01 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto vahvistaa Länsisatamassa (Jätkäsaari) sijaitsevan asemakaavan muutokseen nro 12272 sisältyvän erityisasumisen tontin (AKS) 20017/16 ja asemakaavan muutokseen nro 12500 sisältyvän asuinkerrostalotontin (AK) 20082/3 vuokrausperiaatteet liitteen 1 mukaisesti.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 13.04.2021 § 182

HEL 2021-004023 T 10 01 01 02

Välimerenkatu ja Tongankuja

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että:

- Kaupunki vahvistaa Helsingin Länsisatamassa (Jätkäsaari) sijaitsevan asemakaavan muutokseen nro 12272 sisältyvän erityisasumisen tontin (AKS) 20017/16 ja asemakaavan muutokseen nro 12500 sisältyvän asuinkerrostalotontin (AK) 20082/3 vuokrausperiaatteet liitteen 1 mukaisesti.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Kristian Berlin, kiinteistölakimies, puhelin: 09 310 36438
kristian.berlin(a)hel.fi

§ 166

Valtuutettu Emma Karin aloite Keskuspuiston kaventamisen ekologisesta kompensatiosta

HEL 2020-012447 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Samalla kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään ehdotuksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että tutkitaan, soveltuuko puiden taimien istuttamisen paikaksi Metsäläntien ja Hämeenlinnan väylän kainalossa oleva puuton aukio eli nykyinen Maunulan Majan länsipuolella olevalle aukio. Alue on riittävän laaja, joten voidaan olettaa tarvittavan taimimäärän olevan ainakin Pirkkolan uuden hallin alueelta kaadettujen puiden kompensationsa hyvä. Toimenpide antaisi uskottavuutta valtuuston aiemmin tekemälle kunnianhimoiselle päätökselle istuttaa Helsinkiin 100 000 puuntaimea. Keskuspuiston metsällä on suuri arvo kaupunkilaisten virkistysalueena. (Pia Kopra)

Käsittely

Keskustelun kuluessa ehdotettiin hyväksyttäväksi kaksi toivomuspontta.

Valtuutettu Nuutti Hyttinen ehdotti valtuutettu Pia Kopran kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään ehdotuksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että tutkitaan, soveltuuko Malmin lentoaseman niittyalue harvinaisena biotooppina ekologisen kompensatiomallin mukaiseksi kohteeksi hyvittämään Keskuspuiston kaventamisesta aiheutuvaa ekologista haittaa, jonka vihreiden valtuustoryhmä kahta valtuutettua lukuun ottamatta hyväksyi äänestyksessä 26.-27.10.2016 järjestetyssä kaupunginvaltuuston kokouksessa.

Valtuutettu Pia Kopra ehdotti valtuutettu Atte Kalevan kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään ehdotuksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että tutkitaan, soveltuuko puiden taimien istuttamisen paikaksi Met-

säläntien ja Hämeenlinnan väylän kainalossa oleva puuton aukio eli nykyinen Maunulan Majan länsipuolella olevalle aukio. Alue on riittävän laaja, joten voidaan olettaa tarvittavan taimimäärän olevan ainakin Pirkkolan uuden hallin alueelta kaadettujen puiden kompensaatina hyvä. Toimenpide antaisi uskottavuutta valtuuston aiemmin tekemälle kunnianhimoiselle päätökselle istuttaa Helsinkiin 100 000 puuntaimea. Keskuspuiston metsällä on suuri arvo kaupunkilaisten virkistysalueena.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi ensin yksimielisesti kaupunginhallituksen ehdotuksen.

Äänestysjärjestys

Toivomusponsien hyväksymisestä äänestettiin erikseen.

1 äänestys

Valtuutettu Nuutti Hyttisen ehdottama toivomusponssi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Hyväksyessään ehdotuksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että tutkitaan, soveltuuko Malmin lentoaseman niittyalue harvinaisena biotooppina ekologisen kompensatiomallin mukaiseksi kohteeksi hyvittämään Keskuspuiston kaventamisesta aiheutuvaa ekologista haittaa, jonka vihreiden valtuustoryhmä kahta valtuutettua lukuun ottamatta hyväksyi äänestyksessä 26.-27.10.2016 järjestetyssä kaupunginvaltuuston kokouksessa.

EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 29

Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Mika Ebeling, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Joel Harkimo, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Tapio Klemetti, Laura Kolbe, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Sami Muttillainen, Björn Månsson, Dani Niskanen, Mia Nygård-Peltola, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Mari Rantanen, Mirita Saxberg, Matias Turkkila, Ulla-Marja Urho, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä

Tyhjä: 55

Alviina Alametsä, Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Laura Finne-Elonen, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Eveliina Heinälouma, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Kati Juva, Jukka Järvinen, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Vesa Korkkula, Johanna Laisaari, Petra Malin, Otto Meri, Seija Muuri-

nen, Maria Ohisalo, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Paullina Saares, Suldaan Said Ahmed, Daniel Sazonov, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Pilvi Torsti, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Jan Vaavuori, Juhana Vartiainen, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Poissa: 1
Ville Jalovaara

Kaupunginvaltuusto ei hyväksynyt valtuutettu Nuutti Hyttisen ehdottamaa toivomuspontta.

2 äänestys

Valtuutettu Pia Kopran ehdottama toivomusponssi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Hyväksyessään ehdotuksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että tutkitaan, soveltuuko puiden taimien istuttamisen paikaksi Metsäläntien ja Hämeenlinnan väylän kainalossa oleva puuton aukio eli nykyinen Maunulan Majan länsipuolella olevalle aukio. Alue on riittävän laaja, joten voidaan olettaa tarvittavan taimimäärän olevan ainakin Pirkkolan uuden hallin alueelta kaadettujen puiden kompensaatina hyvä. Toimenpide antaisi uskottavuutta valtuuston aiemmin tekemälle kunnianhimoiselle päätökselle istuttaa Helsinkiin 100 000 puuntaimea. Keskuspuiston metsällä on suuri arvo kaupunkilaisten virkistysalueena. EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 66

Alviina Alametsä, Ted Apter, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Sirpa Askoseljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Mika Ebeling, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Kati Juva, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Tapio Klemetti, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Pia Kopra, Vesa Korkkula, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Johanna Laisaari, Petra Malin, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Dani Niskanen, Mia Nygård-Peltola, Maria Ohisalo, Jenni Pajunen, Amanda Pasanen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Mari Rantanen, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Paullina Saares, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Matias Turkkila, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 19

Maija Anttila, Pentti Arajärvi, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Laura Finne-Elonen, Abdirahim Husu Hussein, Jukka Järvinen, Otto Meri, Seija Muurinen, Pia Pakarinen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Osmo Soininvaara, Pilvi Torsti, Jan Vapaavuori, Juhana Vartiainen, Ozan Yanar

Kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Pia Kopran ehdottaman toimusponnen.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Emma Karin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Emma Kari ja 16 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki kompensoi Keskuspuiston vihersormelle Pirkkolan urheiluhallin rakennustöiden yhteydessä aiheutetun ekologisen haitan metsittämällä vastaavan kokoisen alueen sellaisesta paikasta, jossa sen merkitys Helsingin vihersormille olisi aiheutettua haittaa vastaava ja Keskuspuistoa vahvistava.

Ekologiseen kompensaatioon ohjaava lainsäädäntö puuttuu Suomesta Natura 2000 -verkostoa lukuun ottamatta. Kaupungilla ei ole tällä hetkellä vakiintunutta menetelmää tai käytäntöä ekologisten kompensatiotoimenpiteiden tekemiselle. Tavoitteena on kuitenkin kehittää kaupungin oma ekologisen kompensaation malli. Työ tehdään osana Helsingin luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelmaa 2020–2028, jonka luonnoksessa yhtenä toimenpiteenä on kehittää Helsinkiin malli ekologisesta tilinpidosta ja häviävän luonnon kompensoimisesta. Hanke ajoittuu vuosille 2021–2022. Lisäksi parhaillaan on käynnissä luonnonsuojelulain muutoksen valmistelu, jonka yhteydessä tarkastellaan myös ekologista kompensaatiota ja sen toteuttamista.

Jatkossa ekologisen kompensatiomallin mukaisia kohteita on mahdollisesti löydettävissä myös Keskuspuiston alueelta.

Kaupungin kaavoituksessa ekologisen kompensatiion keinovalikoima nojaa tällä hetkellä pitkälti nykyisiin toimintatapoihin selvityksineen, kaavakarttoineen ja siihen liittyvine määräyksineen. Kaupungin kaavoitus- ja päätöksentekoprosessin jälkeen käynnistettävät ekologiset kompensatiotoimet olisivat taloudellisesti ja hallinnollisesti vaikeasti toteutettavissa, eivätkä ne edistäisi kuvaa kaupungista johdonmukaisena toimijana.

Keskuspuistossa luonnonarvoja säilytetään ja vahvistetaan pitkäjänteisesti kaupungin tavoitteiden mukaisesti. Luonnonsuojeluohjelman mukaisia uusia luonnonsuojelualueita perustetaan, uhanalaisia luontotyyppisiä kartoitetaan, kulutusta ja käyttöä ohjataan, ja metsää hoidetaan luonnonarvot huomioiden.

Aloitteesta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Emma Karin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 19.05.2021 § 141

HEL 2020-012447 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

02.06.2021

Asia/5

05.05.2021 Pöydälle

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 19.04.2021 § 277

HEL 2020-012447 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 02.03.2021 § 87

HEL 2020-012447 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Ekologinen kompensatio

Ekologisella kompensatiolla tarkoitetaan sitä, että ihmisen toiminnasta luonnon monimuotoisuudelle aiheutunut haitta hyvitetään lisäämällä luonnon monimuotoisuutta toisaalla. Kompensaatiotoimien hyväksyttävyyttä edellyttää toiminnallista korvaavuutta, mikä tarkoittaa, että toimien riittävyys ei määrity pinta-alallisesti vaan vaikuttavuuden mukaan. Luonnon monimuotoisuuden kannalta keskeiset kriittiset tekijät koskevat kohteiden ekologista korvattavuutta, hyvityksen ajoittumista ja aika-viivettä sekä epävarmuutta ekologisen tilan parannustoimien biodiversiteettiä.

Pirkkolan uusi monitoimiliikuntahalli

Voittoa tavoittelemattomalle Pirkkolan liikuntahalli Oy:lle on tehty päätös 19.5.2020 aluevuokrasta toteuttaa monitoimiliikuntahalli Pirkkolan liikuntapuistoon. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi kaupunginhallituksen 3.2.2020 toimeenpanopäätöksen nojalla solmia vuokrasopimuksen, joka on viimeinen kaupungin päätös ennen rakennustöiden aloittamista. Tämä päätös pohjaa vuonna 2014 hyväksytyyn Keskuspuiston keskiosan asemakaavaan, jossa on esitetty urheilutoimintaa palvelevien rakennusten korttelialue.

Ekologinen kompensatio Pirkkolan liikuntahallin tapauksessa

Ekologiseen kompensatioon ohjaava lainsäädäntö puuttuu Suomesta Natura 2000 –verkostoa lukuun ottamatta. Helsingin kaupungilla ei tällä hetkellä ole vakiintunutta menetelmää tai käytäntöä ekologisten kompensatiotoimenpiteiden tekemiselle. Kaavoituksessa ekologisen kompensatioiden keinovalikoima nojaa pitkälti nykyisiin toimintatapoihin selviytyksineen, kaavakarttoineen ja siihen liittyvine määräyksineen. Kaupungin kaavoitus- ja päätöksentekoprosessin jälkeen käynnistettävä ekologinen kompensatio on taloudellisesti ja hallinnollisesti vaikeaa, eikä edistä kuvaa kaupungista johdonmukaisena toimijana.

Keskuspuisto on keskisen ja läntisen Helsingin merkittävin metsäalue, pääosin ydinmetsistä koostuva vihersormi. Pirkkolan urheilupuiston alue ei ole Keskuspuiston kapein kohta, vaikkakin uusi liikuntahalli metsäistä yhteyttä tällä kohtaa kaventaakin. Esimerkiksi Laakson ratsastuskentän alueella Keskuspuisto ja sen metsäpeite on vieläkin kapeampi. Kaupungin tavoitteiden mukaista Keskuspuiston luonnonarvojen säilyttämistä ja vahvistamista tehdään pitkäjänteisesti. Luonnonsuojeluohjelman mukaisia uusia luonnonsuojelualueita perustetaan, uhanalaisia luontotyyppisiä kartoitetaan, kulutusta ja käyttöä ohjataan, metsää hoidetaan luonnonarvot huomioiden.

Kaupungilla on tavoitteena kehittää omaa kompensatiomalliaan, tavoite on esitetty Helsingin luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelma 2020–2028 –luonnoksessa (toimenpide: Kehitämme Helsingille mallin ekologisesta tilinpidosta ja häviävän luonnon kompensoimisesta. Hanke: 2021–2022). Parhaillaan on myös käynnissä luonnonsuojelulain muutoksen valmistelu. Tässä yhteydessä tarkastellaan myös ekologista kompensatiota ja sen toteuttamista. Jatkossa ekologisen kompensatiomallin mukaisia kohteita on mahdollisesti löydettävissä Keskuspuistonkin alueelta.

16.02.2021 Pöydälle

09.02.2021 Pöydälle

Esittelijä

02.06.2021

Asia/5

---

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Anna Böhling, tiimipäällikkö: 310 37211
anna.bohling(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 167

Valtuutettu Sinikka Vepsän aloite Malmin lentokenttäalueesta kaupungille aiheutuvien esirakentamiskustannusten tarkistamiseksi

HEL 2021-000698 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Valtuutettu Sinikka Vepsä ehdotti valtuutettu Nuutti Hyttisen kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää selvittävän mahdollisuutta tuoda valtuustolle tietoon Malmin lentokentän alueen tänä vuonna tehtävistä ja päivitettävistä kasvillisuus-, perhos- sekä lepakkoselvityksistä saadut tulokset sekä arvioida luontoarvoja uudelleen niiden perusteella asuntorakentamisen suhteen.

Valtuutettu Mirita Saxberg ehdotti valtuutettu Nuutti Hyttisen kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Valtuusto edellyttää selvittävän mahdollisuutta laatia päivitetty kustannusarvio Malmin esirakentamiselle koko kaavarungon alueelta ja mahdollisuutta kustannusarvion esittelemiseksi valtuustolle. Aiemmat arviot (noin 300 miljoonaa euroa) ovat vuodelta 2017. Päätösehdotuksessa todetaan, että kustannusarviot täsmentyvät jatkuvasti.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi ensin yksimielisesti kaupunginhallituksen ehdotuksen.

Äänestysjärjestys

Toivomusponsien hyväksymisestä äänestettiin erikseen.

3 äänestys

Valtuutettu Sinikka Vepsän ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Kaupunginvaltuusto edellyttää selvittävän mahdollisuutta tuoda valtuustolle tietoon Malmin lentokentän alueen tänä vuonna tehtävistä ja päivitettävistä kasvillisuus-, perhos- sekä lepakkoselvi-

tyksistä saadut tulokset sekä arvioida luontoarvoja uudelleen niiden perusteella asuntorakentamisen suhteen.

Ei-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 31

Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Joel Harkimo, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Tapio Klemetti, Laura Kolbe, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Dani Niskanen, Mia Nygård-Peltola, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Mari Rantanen, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Juhani Strandén, Ulla-Marja Urho, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä

Ei-äännet: 2

Otto Meri, Osmo Soininvaara

Tyhjä: 51

Alviina Alametsä, Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Kati Juva, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Vesa Korkkula, Johanna Laisaari, Petra Malin, Seija Muurinen, Maria Ohisalo, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Pauliina Saares, Suldaan Said Ahmed, Daniel Sazonov, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Pilvi Torsti, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Juhana Vartiainen, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Poissa: 1

Jukka Järvinen

Kaupunginvaltuusto ei hyväksynyt valtuutettu Sinikka Vepsän ehdottamaa toivomuspontta.

4 äänestys

Valtuutettu Mirita Saxbergin ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Valtuusto edellyttää selvitetävän mahdollisuutta laatia päivitetty kustannusarvio Malmin esirakentamiselle koko kaavarungon alueelta ja mahdollisuutta kustannusarvion esittelemiseksi valtuustolle. Aiemmat arviot (noin 300 miljoonaa euroa) ovat vuodelta 2017. Päätö-

sehdotuksessa todetaan, että kustannusarviot täsmentyvät jatkuvasti.
Ei-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 32

Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Joel Harkimo, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Tapio Klemetti, Laura Kolbe, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Otto Meri, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Dani Niskanen, Mia Nygård-Peltola, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Mari Rantanen, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Juhani Strandén, Ulla-Marja Urho, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä

Tyhjä: 52

Alviina Alametsä, Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Kati Juva, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Vesa Korkkula, Johanna Laisaari, Petra Malin, Seija Muurinen, Maria Ohisalo, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Pauliina Saares, Suldaan Said Ahmed, Daniel Sazonov, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Pilvi Torsti, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Juhana Vartiainen, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Poissa: 1

Jukka Järvinen

Kaupunginvaltuusto ei hyväksynyt valtuutettu Mirita Saxbergin ehdotamaa toivomuspontta.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

1 Kaupunkiympäristölautakunta 30.3.2021 § 155

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Sinikka Vepsä ja 16 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupungille kohdistuvat Malmin lentokenttäalueen esirakentamisen kustannukset tarkistetaan nykytilannetta vastaaviksi ja että asuntorakentamisen taloudellinen kannattavuus kyseiselle alueelle arvioidaan uudelleen muuttoliikenteen vähetessä.

Kaupunginhallitus toteaa kaupunkiympäristön toimialan lausuntoon viitaten, että Malmin entisen lentokenttäalueen kaavarunkovaiheessa tehtyjä esirakentamisen selvityksiä on tarkennettu ja niitä tarkennetaan edelleen alueen suunnittelun ja rakentamisen edetessä.

Maaperätutkimukset

Malmin entisen lentokentän maaperän alue on savikkoa, ei suota. Yhteensä noin kolmannes Helsingin maapinta-alasta on savikkoa. Rakentaminen pehmeikköalueella edellyttää pohjanvahvistusta katu-, puisto- ja piha-alueilla sekä rakennusten perustamista paaluilla. Maaperän vaatimukset huomioidaan rakentamisessa.

Kaupunki on selvittänyt Malmin entisen lentokentän alueen maaperää vuosia suunnitelmallisesti yhteensä noin 3 000 pisteestä. Alueen maaperän, pohjavesien ja maaperän huokoskaasujen mahdollista pilaantumista on selvitetty maankäytön suunnittelua varten. Tutkimuksia tehdään lisää alueen maankäytön suunnittelun sekä puhdistamisen suunnittelun ja toteuttamisen tarpeisiin.

Maaperän pilaantuneisuutta on tähänastisissa tutkimuksissa todettu vain muutamissa paikoissa, joissa on käsitelty polttoaineita tai muita lentokenttätoimintaan liittyneitä kemikaaleja. Todetut pilaantuneet kohdat ovat varsin pienialaisia ja sijaitsevat enimmäkseen lähellä maan pintaa. Ne ovat puhdistettavissa tavanomaisin keinoin, kuten kaivamalla pilaantunut maa-aines pois ja korvaamalla se puhtaalla maalla.

Alueelle on tehty koko alueen kattava alustava esirakentamissuunnitelma viimeksi vuonna 2017. Esirakentamissuunnitelma perustuu Malmin lentokenttäalueen kaavarunkoon ja siitä laadittuun maankäytön havainnekuvaan. Suunnitelmaa on tarkennettu laadittujen Nallenrinteen ja Lentoasemakorttelin tarpeisiin vuonna 2019. Koko aluetta koskeva selvitys vähähiilisen esirakentamisen mahdollisuuksista on käynnissä ja siitä raportoidaan vuoden 2021 aikana. Esirakentamistavat tarkentu-

vat maankäytön suunnittelun ja esirakentamisen toteutussuunnittelun edetessä.

Liito-orava- ja luontoselvitykset

Liito-oravan levinneisyyttä selvitetään vuosittain ja siinä otetaan huomioon myös muiden tahojen tekemät havainnot. Selvitysten perusteella määritellään jatkotoimenpiteet lajin riittävän suojelutason säilyttämiseksi. Aluetta koskevista toimenpiteistä ja suunnitelmista neuvotellaan ympäristöviranomaisten kanssa. Vuoden 2020 selvityksessä ei ole löytynyt uusia ydinalueita tai pesäpuita Malmin entisen lentokentän ympäriltä. Liito-oravien ydinalue Suurmetsäntien kahden puolen on laajentunut muutaman aarin luoteen suuntaan. Aikaisempina vuosina löydetty esiintymät, eli lisääntymis- ja levähdysalueet, on huomioitu kaavoituksessa jättämällä ne viheralueille.

Helsingin liito-oravaverkostoeselvityksessä (Helsingin liito-oravaverkosto 2019, Helsingin kaupunki, kaupunkiympäristön julkaisuja 2020:2) on tunnistettu liito-oraville tärkeät alueet ja reitit. Verkostosuunnittelussa sovitetaan yhteen maankäytön suunnittelu ja liito-oravien suojeleminen pitkäjänteisellä tavalla. Malmin alueelta on tunnistettu erityisesti kehitettäviä liito-oravien reittejä Longinojan laaksosta, jossa tarvitaan yhteyksiä ydinalueiden välille. Sen lisäksi on tunnistettu tarve kehittää yhteyksiä Lahdenväylän yli. Liito-oravan elinpiirit muuttuvat vuosittain ja laji leviää uusille alueille, minkä vuoksi Malmin entisen lentokenttä alueen kaavarungon alueella on katsottu tarkoituksenmukaiseksi selvittää liito-oravan potentiaalisia liikkumismahdollisuuksia jo ennakolta. Lajin suotuisan suojelutason säilyttämiseksi alueelta tulee olla latvusyhteys ja liito-oravalle soveltuva liikkumisyhteys ympäröiville laajemmille viheralueille.

Alueen luontoarvoja on kartoitettu sekä kaavarunkotyön että vireillä olevien asemakaavahankkeiden aikana. Erinäisiä selvityksiä on tehty muun muassa huomionarvoisten perhoslajien esiintymisestä, linnustosta, lepakoista, kasvillisuudesta sekä vesistöistä vuosina 2015–2020. Vesistöön liittyviä arvoja on selvitetty muun muassa vesihuoltoon liittyvien selvitysten ja suunnitelmien yhteydessä. Selvityksiä päivitetään ja tarkennetaan säännöllisesti. Vuoden 2021 kasvukaudella jatketaan kasvillisuusselvitystä. Vuonna 2021 on tarkoitus päivittää perhosselvitys sekä tarpeen mukaan myös lepakkoselvitys. Vireillä olevien ja ennakoitujen asemakaava-alueiden osalta on tarkoitus selvittää purojen eliöstöä ja luonnontilaisuutta. Tulevissa maaperää ja hulevesiä koskevissa selvityksissä huomioidaan lisäksi pohjaveden ja Longinojan vedenlaadun seuranta.

Arvioidut rakentamiskustannukset ja niiden tarkentaminen

Postiosoite PL 1 00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Käyntiosoite Pohjoisesplanadi 11-13 Helsinki 17 http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto	Puhelin +358 9 310 1641 Faksi +358 9 655 783	Y-tunnus 0201256-6	Tilinro FI0680001200062637 Alv.nro FI02012566
--	---	---	------------------------------	--

Rakentamisen kaupunkitaloudelliset vaikutukset ovat erittäin merkittäviä. Kaavarunkoalueen esi-, katu- ja puistorakentamisen sekä palvelurakennusten budjettirahoitteisten investointikustannusten on arvioitu olevan suuruusluokkaa 500 milj. euroa. Kaupungin aluerakentamisprojektitoiminnan kokemuksen mukaan yksi kaupungin budjettivaroilla investoima euro käynnistää noin 4–8 euron edestä yksityisiä investointeja, riippuen alueen ominaisuuksista, lähtötilanteesta ja tavoitteista. Malmin entisen lentokentän alueen rakentamisessa yksityisten investointien osuuden arvioidaan olevan noin 3 000 milj. euroa, jos oletetaan maltillisesti, että yhdellä kaupungin budjettivaroin investoimalla eurolla alueelle saadaan kuuden euron edestä yksityisiä investointeja.

Kaupungille kohdistuviksi esirakentamisen kustannuksiksi on vuonna 2017 laaditun suunnitelman mukaiselle esirakentamisvaihtoehdolle arvioitu noin 300 miljoonaa euroa koko kaavarungon alueelta. Kustannukset on esitetty osa-alueittain ja rakennusosittain Malmin esirakentamissuunnitelman raportissa (Destia Oy, 25.9.2017). Pilaantuneen maan puhdistamisen kustannuksiksi on arvioitu noin 8 milj. euroa (Ramboll Finland Oy, 15.11.2019).

Suunnitelmat ja sitä myöten kustannusarviot ja riskiarviot täsmentyvät jatkuvasti kun edetään kohti rakentamisen toteuttamista. Tällä hetkellä on valmisteilla selvitys alueen vähähiilisen esirakentamisen menettelmistä, jonka lähtökohtana on päästölaskelma esirakentamiselle perinteisellä tekniikalla (Ramboll Finland Oy, 10.2.2020). Tavoitteena on löytää jatkossa kaavoitettaville kaavarungon osa-alueille vaihtoehtoisia esirakentamisratkaisuja, joilla pienennetään päästöjä sekä kustannuksia. Työstä raportoidaan vuoden 2021 kuluessa.

Kaavarunkovaiheessa tehtyjä selvityksiä on tarkennettu ja tarkennetaan asemakaavoituksen edetessä. Alueen suunnittelu jakautuu useaan asemakaavahankkeeseen. Selvityksiä tehdään suunnittelutyön pohjaksi kaavahankekohtaisesti ja muun suunnittelun tarpeisiin.

Väestönkasvu Helsingissä

Helsingin ja Helsingin seudun uusin väestöennuste on laadittu vuosille 2019–2060 (Helsingin kaupunki, Tilastoja 2020:11). Ennusteessa on huomioitu koronaepidemian vaikutus. Koronaepidemian vuoksi Helsingin kasvu jäi hieman jälkeen vuonna 2020, mutta kasvun oletetaan palautuvan jo vuonna 2021 lähelle tavanomaista. Vuosina 2021–2030 Helsingin keskimääräiseksi vuosikasvuksi ennustetaan 6 250 asukasta.

Kaupunkistrategiassa sekä asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelmassa on asetettu tavoitteeksi

rakentaa vuosina 2021–2023 yhteensä 7 000 asuntoa vuodessa ja vuodesta 2023 alkaen 8 000 asuntoa vuodessa.

Helsinki kasvaa nopeasti ja Malmin entisen lentokentän alue on yleiskaavan 2016 tärkein uusi rakentamisalue, josta suunnitellaan ja rakennetaan 25 000 asukkaan uusi kaupunginosa. Yleiskaavan toteuttamissohjelmassa Malmin lentokentän alue kuuluu yleiskaavan ensimmäiseen toteutusvaiheeseen. Kaupungin tavoitteena on aloittaa asuntorakentaminen alueella 2020-luvulla niin nopeasti kuin mahdollista. Investointimäärärahaa on varattu Malmin rakentamisen käynnistämiseksi talousarviossa 2021 ja siihen liittyvässä 10-vuotisessa investointisuunnitelmassa.

Lopuksi

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

1 Kaupunkiympäristölautakunta 30.3.2021 § 155

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 19.05.2021 § 142

HEL 2021-000698 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

02.06.2021

Asia/6

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Kaupunginvaltuusto 05.05.2021 § 117

HEL 2021-000698 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 19.04.2021 § 278

HEL 2021-000698 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää todeta aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 30.03.2021 § 155

HEL 2021-000698 T 00 00 03

Hankennumero 5264_199

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle:

Malmin entisen lentokentän maaperä

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Entisen lentokentän alueen maaperä on tyypillistä Koillis-Helsingille: pohjamaa on savea, jonka paksuus vaihtelee noin 0–17 m välillä. Kiitoteiden kohdalla ja muilla asfalttipäällysteisillä alueilla saven päällä on täyttökerroksia. Saven alla ovat siltti-, hiekka- ja moreenikerrokset ennen kallion pintaa. Turvetta alueella on vain sen itäisimmässä osassa lähellä Tattarisuota. Malmin entisen lentokentän alue ei siis ole suota, vaan savikkoa, jota on yhteensä noin kolmannes Helsingin maapinta-alasta.

Rakentaminen pehmeikköalueella edellyttää pohjanvahvistusta katu-, puisto- ja piha-alueilla sekä rakennusten perustamista paaluilla. Maaperän vaatimukset huomioidaan rakentamisessa.

Maaperätutkimukset

Helsingin kaupunki on selvittänyt alueen maaperää vuosia suunnitelmallisesti yhteensä liki 3 000 pisteestä ja suunnittelun edetessä tutkimuksia tehdään lisää. Alueen maaperän, pohjavesien ja maaperän huokoskaasujen mahdollista pilaantumista on selvitetty maankäytön suunnittelua varten. Keskeiset tutkimustulokset on esitetty tutkimusraportissa Malmin lentoaseman kaavarungon alue, Maaperän pilaantuneisuuden tutkimus ja sulfidimaakartoitus (Ramboll Oy, 15.11.2019) sekä Malmin lentoaseman kaavarungon alue, pilaantuneisuuden seuranta tutkimus (Ramboll Oy, 28.8.2018).

Pilaantuneet maat

Pilaantuneisuutta on tähänastisissa tutkimuksissa todettu vain muutamissa paikoissa, joissa on käsitelty polttoaineita tai muita lentokenttätoimintaan liittyneitä kemikaaleja. Todetut pilaantuneet kohdat ovat varsin pienialaisia ja sijaitsevat enimmäkseen lähellä maan pintaa. Ne ovat puhdistettavissa tavanomaisin keinoin, kuten kaivamalla pilaantunut maa-aines pois ja korvaamalla se puhtaalla maalla.

Maaperän pilaantuneisuuden tutkimuksia tehdään lisää alueen maankäytön suunnittelun sekä puhdistamisen suunnittelun ja toteuttamisen tarpeisiin.

Sulfidisavet ja esirakentamisen suunnittelu

Alueelta on tehty Geologisen tutkimuskeskuksen selvitys Hienorakeisten maalajien kerrosjärjestys ja ominaisuudet Helsingin Malmin lentokentän kaava-alueella (2017), jossa selvitettiin mm. sulfidisavien esiintymistä lentokentän alueella. Sulfidisavia on selvitetty lisää myös pilaantuneisuustutkimusten yhteydessä.

Sulfidisavea ei pääsääntöisesti ole tarkoitus kaivaa pois, vaan alueen luonnonsavet pääosin jäävät alueelle. Alueilla, joilla esiintyy potentiaalisesti hapanta sulfidisavea, on erityisen tärkeää rakentamisen aikana hallita työmaavesiä, massojen hapettumisen estämistä ja valuntaa ympäröiviin vesistöihin. Rakentaminen suunnitellaan niin, että mahdollisimman suuri osa alueen nykyisistä savista, ml. sulfidisaviesiintymät jäävät paikoilleen.

Malmin lentokentän alueelle on tehty koko alueen kattava alustava esirakentamissuunnitelma viimeksi vuonna 2017. Esirakentamissuunnitelma perustuu Malmin lentokenttäalueen kaavarunkoon ja siitä laadittuun maankäytön havainnekuvaan. Suunnitelmaa on tarkennettu laadittujen Nallenteen ja Lentoasemakorttelin tarpeisiin (Sitowise 2019). Koko aluetta koskeva selvitys vähähiilisen esirakentamisen mahdollisuuksista on käynnissä ja raportoidaan vuoden 2021 aikana. Esirakentamistavat tarkentuvat maankäytön suunnittelun ja esirakentamisen toteutussuunnittelun edetessä.

Esirakentamisen kustannusarviot

Kaupungille kohdistuviksi esirakentamisen kustannuksiksi on v. 2017 laaditun suunnitelman mukaiselle esirakentamismuutokselle arvioitu noin 300 miljoonaa euroa koko kaavarungon alueelta. Kustannukset on esitetty osa-alueittain ja rakennusosittain Malmin esirakentamissuunnitelman raportissa (Destia Oy, 25.9.2017). Pilaantuneen maan puhdistamisen kustannuksiksi on arvioitu noin 8 milj. euroa (Ramboll Finland Oy, 15.11.2019).

Arviointien tarkentuminen

Suunnitelmat ja sitä myöten kustannusarviot ja riskiarviot täsmenytävät jatkuvasti kohti rakentamisen toteuttamista. Tällä hetkellä on valmisteilla selvitys alueen vähähiilisen esirakentamisen menetelmistä, jonka lähtökohtana on päästölaskelma esirakentamiselle perinteisellä tekniikalla (Ramboll Finland Oy, 10.2.2020). Tavoitteena on löytää jatkossa kaavoitettaville kaavarungon osa-alueille vaihtoehtoisia esirakentamiskäytäntöjä, joilla pienennetään päästöjä sekä kustannuksia. Työ raportoidaan 2021 kuluessa.

Kaavarunkovaiheessa tehtyjä selvityksiä on tarkennettu ja tarkennetaan asemakaavoituksen edetessä. Alueen suunnittelu jakautuu useaan asemakaavahankkeeseen. Selvityksiä tehdään suunnittelutyön pohjaksi kaavahankekohtaisesti ja muun suunnittelun tarpeisiin.

Luontoselvitykset ja liito-oravat

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Kaupunki tarkastelee liito-oravan levinneisyyttä vuosittain ja ottaa myös huomioon muiden tahojen tekemät havainnot. Liito-oravien esiintymistä selvitetään vuosittain Malmin entisen lentokentän ympäristössä. Laaditut raportit ovat vuosilta 2016, 2018, 2019 ja 2020. Selvitysten perusteella määritellään jatkotoimenpiteet lajin riittävän suojelutason säilyttämiseksi. Aluetta koskevista toimenpiteistä ja suunnitelmista neuvotellaan ympäristöviranomaisten kanssa.

Uusia ydinalueita tai pesäpuita ei ole löytynyt entisen lentokentän ympäriltä vuoden 2020 selvityksessä. Liito-oravien ydinalue Suurmetsäntien kahden puolen on laajentunut muutaman aarin luoteen suuntaan. Aikaisempina vuosina löydetty esiintymät, eli lisääntymis- ja levähdysalueet, on huomioitu kaavoituksessa jättämällä ne viheralueille. Esimerkiksi Nallenrinteen asemakaavahankkeessa liito-oravahavainnot ja niihin liittyvät arvioinnit on kuvattu suunnitteluaineistossa ja suunnitteluratkaisut on laadittu siten, että liito-oraville tärkeät alueet säilyvät. Kaavahankkeissa arvioidaan vaikutukset liito-oravien elinoloihin maankäyttö- ja rakennuslain sekä luonnonsuojelulain mukaisesti. Mikäli uusia lisääntymis- ja levähdyspaikkoja löytyisi kaavoitetuilta alueilta, voidaan liito-oravan suojelusta hakea poikkeamista. Suojelusta on mahdollista poiketa vain ELY:n luvalla (LSL 49 §), mikäli muuta tyydyttävää ratkaisua ei ole ja poikkeus ei haittaa lajin kantojen suotuisan suojelun tason säilyttämistä, ja on olemassa erittäin tärkeän yleisen edun kannalta pakottava syy.

Helsingin liito-oravaverkostselvityksessä (Helsingin liito-oravaverkosto 2019. Helsingin kaupunki, kaupunkiympäristön julkaisu 2020:2) on tunnistettu liito-oraville tärkeät alueet ja reitit. Verkostosuunnittelussa sovitetaan yhteen maankäytön suunnittelu ja liito-oravien suojelu pitkäjänteisellä tavalla. Malmin alueelta on tunnistettu erityisesti kehitettäviä liito-oravien reittejä Longinojan laaksosta, jossa tarvitaan yhteyksiä ydinalueiden välille. Sen lisäksi on tunnistettu tarve kehittää yhteyksiä Lahdenväylän yli.

Liito-oravan elinpiirit muuttuvat vuosittain ja laji leviää uusille alueille, minkä vuoksi Malmin lentoaseman alueen kaavarungon alueella on katsottu tarkoituksenmukaiseksi selvittää liito-oravan potentiaalisia liikukumismahdollisuuksia jo ennakolta. Lajin suotuisan suojelutason säilyttämiseksi alueelta tulee olla latvusyhteys ja liito-oravalle soveltuva liikukumisyhteys ympäröiville laajemmille viheralueille.

Luontoselvitykset

Malmin lentokentän alueen luontoarvoja on kartoitettu sekä kaavarunkotyön että vireillä olevien asemakaavahankkeiden aikana. Huomionarvoisten perhoslajien esiintymistä on selvitetty vuosina 2016, 2017 ja

---

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

2019, linnustoa on selvitetty vuosina 2015, 2016 ja 2017, lepakoita on selvitetty vuonna 2016 ja 2020 sekä kasvillisuutta 2020. Vesistöön liittyviä arvoja on selvitetty muun muassa vesihuoltoon liittyvien selvitysten ja suunnitelmien yhteydessä. Selvityksiä päivitetään ja tarkennetaan säännöllisesti. Vuoden 2021 kasvukaudella päästään jatkamaan kasvillisuusselvitystä. Vuonna 2021 on tarkoitus päivittää perhosselvitys sekä tarpeen mukaan lepakkoselvitys. Vireillä olevien ja ennakoitujen asemakaava-alueiden osalta on tarkoitus selvittää purojen eliöstöä ja luonnontilaisuutta. Tulevissa maaperää ja hulevesiä koskevissa selvityksissä huomioidaan pohjaveden ja Longinojan vedenlaadun seuranta.

Aluerakentamisen kaupunkitaloudelliset vaikutukset

Malmin entisen lentokentän rakentamisen kaupunkitaloudelliset vaikutukset ovat erittäin merkittäviä. Kaavarunkoalueen esi-, katu- ja puistorakentamisen sekä palvelurakennusten budjettirahoitteisten investointikustannusten on arvioitu olevan suuruusluokkaa 500 milj. euroa. Kaupungin aluerakentamisprojektioinnasta saaman 40-vuotisen kokemuspohjan perusteella yksi kaupungin budjettivaroilla investoima euro käynnistää 4–8 euron edestä yksityisiä investointeja, riippuen alueiden erilaisista ominaisuuksista, lähtötilanteesta ja tavoitteista. Malmin entisen lentokentän alueen rakentamisessa yksityisten investointien osuus on suuruusluokkaa 3 000 milj. euroa (3 Mrd€), jos oletetaan maltillisesti, että yhdellä kaupungin budjettivaroin investoimalla eurolla alueelle saadaan liikkeelle kuuden euron edestä yksityisiä investointeja.

Väestönkasvu Helsingissä

Helsingin ja Helsingin seudun tuorein väestöennuste on laadittu vuosille 2019–2060 (Helsingin kaupunki, Tilastoja 2020:11) ja ennusteessa on huomioitu koronaepidemian vaikutus. Koronaepidemian vuoksi Helsingin kasvu jäi hieman jälkeen vuonna 2020, mutta kasvun oletetaan palautuvan jo kuluvana vuonna lähelle tavanomaista. Vuosina 2021–2030 Helsingin keskimääräiseksi vuosikasvuksi ennustetaan 6 250 asukasta, 0,9 %.

Rakennusmaan tarve

HSY:n ylläpitämän pääkaupunkiseudun tonttivaranto -tilaston mukaan Helsingissä oli tammikuussa 2019 laskennallista asemakaavavarantoa kerrostalotonteilla 2,16 milj. kerrosneliometriä. Kun tämä jaetaan vuoden 2019 talousarvion mukaisella asuinrakennusten sitovalla luovutus-tavoitteella (400 000 k-m²), voidaan arvioida asemakaavoitetun kerrostalotonttimaan riittävän Helsingissä n. 5,4 vuoden asuntorakentamisen tarpeisiin, ei vuosikymmeniksi. Tonttimaavarannon tilasto ei huomioi onko asemakaavoitettu tontti heti rakentamiskelpoinen (esirakennettu,

kunnallistekniikkavalmius) vai ei. Heti rakentamiskelpoisia asuntokerrostalotontteja on huomattavasti alle viiden vuoden tarpeisiin.

Helsinki kasvaa nopeasti ja Malmin lentokentän alue on Helsingin yleiskaavan (2016) tärkein uusi rakentamisalue, josta suunnitellaan ja rakennetaan 25 000 asukkaan uusi kaupunginosa. Yleiskaavan toteutusohjelmassa (kaupunginhallitus 4.6.2018) Malmin lentokentän alue kuuluu yleiskaavan ensimmäiseen toteutusvaiheeseen.

Kaupunkistrategiassa 2017–21 ja nykyisessä asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelmassa (AM-ohjelma / Kotikaupunkina Helsinki -ohjelma, kaupunginvaltuusto 11.11.2020) on asetettu tavoitteeksi vuosina 2021–2023 rakentaa 7 000 asuntoa vuodessa, ja 2023 alkaen 8 000 asuntoa vuodessa. Korkein hallinto-oikeus kumosi joitakin osia yleiskaavan hyväksymistä koskevasta Helsingin kaupunginvaltuuston päätöksestä, mikä lisää Malmin entisen lentokentän alueen merkitystä kaupungin asuntorakentamisessa. Kaupungin tavoitteena on aloittaa asuntorakentaminen Malmin entisen lentokentän alueella 2020-luvulla niin nopeasti kuin mahdollista. Investointimäärärahaa on varattu Malmin rakentamisen käynnistämiseksi talousarviossa 2021 ja siihen liittyvässä 10-investointiohjelmassa.

Käsittely

30.03.2021 Ehdotuksen mukaan

Palautusehdotus:

Sirpa Asko-Seljavaara: Lausunto palautetaan, koska siinä ei ole tarpeeksi huomioitu sitä, miten paljon rakentamisesta syntyvä hiilijalanjälki ja kustannukset lisääntyvät paalutuksen ja vesistöjen suojelun vuoksi. Longinoja alkaa Malmin lentokentän alueelta. Puron ennallistamiseksi on vapaaehtoisvoimin tehty työtä useita vuosia ja saatu taimenkanta lisääntymään purossa. Longinoja on palkittu Paras Luontoteko palkinnolla 2019. Rakentamisen seurauksena happamat sulfaattimassat haajoavat ja muodostuu rikkihappoa, jolloin veden pH laskee alle 5,5. Se aiheuttaa kalakuolemia. Longinojan suojeleminen rakentamisen aikaiselta vesien valumalta on kallis ja pitkäkestoinen prosessi. Se tulee huomioida paremmin kustannuksissa ja päästöissä.

Kannattaja: Nuutti Hyttinen

Asian käsittelyn palauttamisesta äänestettiin ennen keskustelun jatkamista.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

Ei-ehdotus: Lausunto palautetaan, koska siinä ei ole tarpeeksi huomioitu sitä, miten paljon rakentamisesta syntyvä hiilijalanjälki ja kustannukset lisääntyvät paalutuksen ja vesistöjen suojelun vuoksi. Longinoja alkaa Malmin lentokentän alueelta. Puron ennallistamiseksi on vapaaehtoisvoimin tehty työtä useita vuosia ja saatu taimenkanta lisääntymään purossa. Longinoja on palkittu Paras Luontoteko palkinnolla 2019. Rakentamisen seurauksena happamat sulfaattimassat hajoavat ja muodostuu rikkihappoa, jolloin veden pH laskee alle 5,5. Se aiheuttaa kalakuolemia. Longinojan suojeleminen rakentamisen aikaiselta vesien valumalta on kallis ja pitkäkestoinen prosessi. Se tulee huomioida paremmin kustannuksissa ja päästöissä.

Jaa-äännet: 10

Mia Haglund, Antti Koskela, Noora Laak, Jape Lovén, Antti Möller, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara

Ei-äännet: 3

Sirpa Asko-Seljavaara, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva

Kaupunkiympäristölautakunta päätti jatkaa asian käsittelyä äänin 10 - 3.

23.03.2021 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Kaisa Jama, tiimipäällikkö, puhelin: 310 22980
kaisa.jama(a)hel.fi

§ 168

Valtuutettu Seija Muurisen aloite talviuintipaikasta Laajasaloon

HEL 2020-011660 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Samalla kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen:

Selvitetään mahdollisuutta, että yritysten, yhdistysten ja seurojen ylläpitämien talviuintipaikkojen ohella kaupunki voisi itse ylläpitää yhtä tai useampaa kaupunkilaisille avointa talviuintipaikkaa. (Anna Vuorjoki)

Käsittely

Valtuutettu Anna Vuorjoki ehdotti valtuutettu Mia Haglundin kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Selvitetään mahdollisuutta, että yritysten, yhdistysten ja seurojen ylläpitämien talviuintipaikkojen ohella kaupunki voisi itse ylläpitää yhtä tai useampaa kaupunkilaisille avointa talviuintipaikkaa.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi ensin yksimielisesti kaupunginhallituksen ehdotuksen.

5 äänestys

Valtuutettu Anna Vuorjoen ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Selvitetään mahdollisuutta, että yritysten, yhdistysten ja seurojen ylläpitämien talviuintipaikkojen ohella kaupunki voisi itse ylläpitää yhtä tai useampaa kaupunkilaisille avointa talviuintipaikkaa.

EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 48

Alviina Alametsä, Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Sirpa Asko-Seljavaara, Silja Borgarsdottir Sandelin, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Mia Haglund, Jussi Halla-aho, Jasmin Hamid, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Nuutti Hyttinen, Ville Jalo-

vaara, Atte Kaleva, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Pia Kopra, Vesa Korkkula, Johanna Laisaari, Petra Malin, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Dani Niskanen, Jenni Pajunen, Jaana Pelkonen, Terhi Pelto-korpi, Petrus Pennanen, Mika Raatikainen, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Anni Sinnemäki, Ju-hani Strandén, Leo Stranius, Kaarin Taipale, Pilvi Torsti, Thomas Wallgren, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä, Anna Vuorjoki

Ei-äännet: 2

Harry Bogomoloff, Otto Meri

Tyhjä: 31

Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Juha Hakola, Atte Harjanne, Kati Juva, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Otso Kivekäs, Tapio Klemetti, Laura Kol-be, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Seija Muurinen, Mia Nygård-Peltola, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen, Marcus Rantala, Mari Ran-tanen, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Wille Rydman, Pauliina Saa-res, Daniel Sazonov, Satu Silvo, Osmo Soininvaara, Ulla-Marja Urho, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Juhana Vartiainen, Sanna Vesi-kansa, Ozan Yanar

Poissa: 4

Eva Biaudet, Tuula Haatainen, Maria Ohisalo, Johanna Sydänmaa

Kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Anna Vuorjoen ehdottaman toivomusponnen.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Seija Muurisen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Valtuutettu Seija Muurinen ja 15 muuta valtuutettua esittävät aloitteensa, että kaupunki selvittää uuden laiturilla, pukukopeilla ja avantotekniikalla varustetun talviuintipaikan perustamista Laajasaloon.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla on käynnissä palvelustrategiatyö, jossa määritellään mitä palveluja kaupunki tuottaa itse, missä se toimii kumppanina ja minkä palvelujen tuottamiseen se ei osallistu. Määrittelytyö koskee myös talviuintia. Aloitteen ehdotusta voidaan arvioida tarkemmin sen jälkeen.

Talviuintipaikkoja ylläpitävät pääasiassa yritykset, yhdistykset ja urheiluseurat liikuntapalvelujen vuokraamalla alueilla. Kaupungissa on tällä hetkellä 12 seurojen ylläpitämää talviuintipaikkaa, mutta Laajasalossa sellaista ei ole. Villa Furuvikin uimarannalla on yksityisen palveluntarjoajan rantsauna, jonka yhteydessä on mahdollisuus talviuintiin.

Yksinkertaisimmillaan talviuintipaikka sisältää lämpimän pukusuojan, avannon ja avantoon johtavat portaat. Ylläpitäjä vastaa uintipaikan turvallisuudesta sekä rakennusten, laitteiden, kulkureittien ja varusteiden huollosta ja kunnossapidosta.

Aloitteessa esitetyistä vaihtoehdoista toteuttamiskelpoisin paikka on Kruunuvuorenrannassa, uuden uimarannan yhteydessä, jolloin talviuinnin vaatimukset voidaan ottaa huomioon jo suunnittelussa. Kruunuvuoreen rakennettava julkinen uimaranta sijaitsee Stansvikin läheisyydessä ja sen toteutus on aikataulutettu vuosille 2024–2025.

Stansvikin uimarannan länsipuolelle on kaavoitettu myös tontti saunakylää varten. Kruunuvuorenrannan palveluyhtiön on tarkoitus rakentaa saunat asukkaiden käyttöön, ja se voi mahdollisesti vuokrata tilaa myös ulkopuolisille, esimerkiksi urheiluseuroille. Tähän yhteyteen on mahdollista rakentaa talviuintipaikka. Myös Stansvikin kartanon alueelle on kaavoitettu pienimuotoinen saunakylä. Jos sille löytyy toimintaa pyörittävä yhdistys tai yritys, sen yhteyteen on mahdollista perustaa talviuintipaikka.

Myös Yliskylässä sijaitsevalle Laajasalon nykyiselle uimarannalle olisi mahdollista perustaa talviuintipaikka. Sen pukutiloja ei kuitenkaan ole suunniteltu talvikäyttöön, niissä ei ole lämmitystä eikä niihin tule vettä talviaikaan. Talviuinnille soveltuvan laiturin voisi sijoittaa uimarannan pohjoiskulmaan, jolloin matkaa pukutiloista laiturille tulisi noin 50–60 metriä. Varovainen kustannusarvio laiturille kaikkine talviuintiin liittyvine hankintoineen on noin 70 000–100 000 euroa. Laiturin ja lämpimien pukutilojen lisäksi rannalle tulisi rakentaa talvikunnossapidettävä pelastusreitti hälytysajoneuvoja varten. Tähän ei ole tällä hetkellä varattu määrärahaa.

Muissa aloitteessa esitetyissä vaihtoehtoissa on selkeitä haasteita. Jollaksen saavutettavuus eri puolilta Laajasalaa ei ole erityisen hyvä. Tullisaareen ja Hevossalmeen on vaikea rakentaa talviuintipaikan edellyttämää esteetöntä ja talvikunnossapidettävää pelastusreittiä. Tullisaaressa on kaupungin hiihtolatuja, joiden ylläpito vaikeutuu, jos sinne perustetaan talviuintipaikka. Hevossalmassa sijaitsevat ulkoilureitit ovat puolestaan niin kapeita, että niitä pitäisi levenittää.

Vastaus on kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan ja kaupunkiympäristölautakunnan lausuntojen mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteerin, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Seija Muurisen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 19.05.2021 § 143

HEL 2020-011660 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteerin, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kaupunginvaltuusto 05.05.2021 § 118

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

HEL 2020-011660 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 19.04.2021 § 281

HEL 2020-011660 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 02.02.2021 § 43

HEL 2020-011660 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristölautakunta toteaa, että kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala vastaa liikuntapalvelujen järjestämisestä. Nykyisiä talviuintipaikkoja Helsingissä ylläpitävät pääasiassa yritykset, yhdistykset tai urheiluseurat yhteistyössä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan liikuntapalveluiden kanssa. Kaupunkiympäristön toimiala vastaa liikuntapalveluiden kaavoittamisesta sekä yleisten alueiden suunnittelusta, rakentamisesta ja ylläpidosta.

Laajasaloon Stansvikiin, Kruunuvuorenrannan läheisyyteen, on kaavoitettu saunakylä, jotka mahdollistavat tulevaisuudessa myös talviuintipaikan varustamisen laitureilla, pukutiloilla ja avantotekniikalla.

Stansvikinrannan uimarannan länsipuolelle on kaavoitettu tontti saunakylää varten. Tarkoitus on, että Kruunuvuorenrannan palveluyhtiö rakentaa saunat asukkaiden käyttöön. Palveluyhtiö voi mahdollisesti vuokrata tilaa myös ulkopuolisten käyttöön esimerkiksi kaupungin liikuntapalveluille tai urheiluseuroille. Tähän toimintaan on mahdollista liittää talviuintipaikka.

Stansvikin kartanon alueelle on kaavoitettu myös pienimuotoinen saunakylä. Jos saunakylälle löytyy toimintaa pyörittävä yritys, yhdistys tai urheiluseura, on saunakylän yhteyteen mahdollista perustaa varustettu talviuintipaikka.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Anu Kiiskinen, tiimipäällikkö: 310 38419
anu.kiiskinen(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 02.02.2021 § 11

HEL 2020-011660 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan näkemyksen mukaan avantouinti on kannatettavaa virkistystoimintaa. Helsingissä on 12 seurojen ylläpitämää talviuintipaikkaa. Kaupunki toimii mahdollistajan roolissa ja vuokraa paikat talviuintiseuroille, jotka järjestävät talviuintitoimintaa jäsenilleen. Sopimuksista 11 on liikuntapalvelukokonaisuuden ja yksi kaupunkiympäristön toimialan hallinnoima. Talviuintitoimintaa on esitelty lautakunnan kokouksessa 17.12.2019.

Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala on määrittelemässä vuoden 2021 aikana palvelustrategiatyön yhteydessä mitä palveluja tuotetaan itse, missä palveluissa toimitaan kumppanina ja mahdollistajana sekä minkä palveluiden tuottamiseen kaupunki ei osallistu. Yksi palvelu, joka tullessaan arvioimaan liikuntapalvelukokonaisuuden palveluista, on talviuinti ja miten kaupunki osallistuu sen mahdollistamiseen. Lautakunta katsoo, että tämän arvioinnin jälkeen aloitteeseen voidaan ottaa kantaa.

Yksinkertaisimmillaan talviuintipaikka sisältää lämpimän pukusuojan, avannon ja avantoon johtavat portaat. Talviuintipaikan ylläpitäjä, eli palveluntarjoaja, vastaa talviuintipaikan turvallisuudesta. Palveluntarjoaja voi olla esimerkiksi kunta, seurakunta, yhdistys tai yritys. Palveluntarjoaja vastaa talviuintipaikan rakennusten, laitteiden, kulkureittien ja varusteiden huollosta ja kunnossapidosta.

Laajasalossa ei ole tällä hetkellä seurojen ylläpitämää talviuintipaikkaa. Virkistyspalveluita tarjoavan Villa Furuvikin uimarannan kupeessa on mahdollista harrastaa talviuintia.

Liikuntapalvelukokonaisuuden näkemyksen mukaan Tullisaareen ja Hevossalmeen esitetyissä vaihtoehtoissa on selkeitä haasteita. Talviuintipaikalle tulee toteuttaa esteetön kulku hälytysajoneuvoille, mikä tarkoittaa, että paikalle tulee järjestää talvikunnossapidettävä reitti.

Tullisaaressa on liikuntapalvelukokonaisuuden ylläpitämiä hiihtolatuja, joiden ylläpito vaikeutuu, mikäli sinne perustetaan talviuintipaikka. Lupa pukutilan sijoittamiseksi Tullisaaren arvokkaaseen kartanomiljöömäiseen ympäristöön voi myös olla haasteellista saada.

Hevossalmissa sijaitsevat ulkoilureitit ovat suurelta osin niin kapeita, että niitä tulisi leventää hälytysajoneuvoja varten. Jollaksen saavutettavuus eri puolilta Laajasaloa ei ole erityisen hyvä.

Esitetyistä vaihtoehtoista Laajasalon uimarannalle voisi perustaa talviuintipaikan, mutta toteuttamiskelpoisin paikka talviuinnille on Kruunuvuorenrannassa, uuden tulevan uimarannan yhteyteen, jolloin talviuinnin vaatimukset voidaan ottaa huomioon jo suunnittelussa.

Laajasalon uimarannalla sijaitsevia pukutiloja ei ole suunniteltu talvikäyttöön, eikä pukutiloissa ole lämmitystä. Pukutiloihin ei myöskään tule vettä talviaikaan. Rannalle tulisi toteuttaa talvikunnossapidettävä reitti hälytysajoneuvoja varten. Uimarannan viereisellä kuntoradalla on liikuntapalvelukokonaisuuden ylläpitämä latu, joten talvikunnossapidettävä reitti rannalle tulisi suunnitella tämä huomioiden. Talviuinnille soveltuvan laiturin voisi sijoittaa uimarannan pohjoiskulmaan, jolloin matkaa pukutiloista laiturille tulisi noin 50–60 metriä. Varovainen kustannusarvio laiturille kaikkine talviuintiin liittyvine hankintoineen on noin 70 000 – 100 000 euroa.

Kruunuvuoreen rakennettava uimaranta sijaitsee Stansvikin alueen läheisyydessä, ja sen toteutus on aikataulutettu vuosille 2024–2025.

Käsittely

02.02.2021 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä muutti esitystään siten, että viides kappale kuuluu seuraavasti:

Laajasalossa ei ole tällä hetkellä seurojen ylläpitämää talviuintipaikkaa. Virkistyspalveluita tarjoavan Villa Furuvikin uimarannan kupeessa on mahdollista harrastaa talviuintia.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen yksimielisesti.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi

§ 169

Valtuutettu Jussi Chydeniuksen aloite tekonurmikentistä kaupunkilaisten vapaaseen käyttöön

HEL 2020-012443 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Samalla kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että valmisteltaessa pitkäjänteisempää suunnitelmaa koulujen pihojen ja kouluja lähellä sijaitsevien pienten hiekkakenttien kunnan ja ylläpidon parantamiseksi, selvitetään mahdollisuudet ottaa huomioon jo olemassa olevien tekonurmikenttien alueellinen jakautuminen kaupungissa. (Jussi Chydenius)

Käsittely

Valtuutettu Jussi Chydenius ehdotti valtuutettu Paavo Arhimäen kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että valmisteltaessa pitkäjänteisempää suunnitelmaa koulujen pihojen ja kouluja lähellä sijaitsevien pienten hiekkakenttien kunnan ja ylläpidon parantamiseksi, selvitetään mahdollisuudet ottaa huomioon jo olemassa olevien tekonurmikenttien alueellinen jakautuminen kaupungissa.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi ensin yksimielisesti kaupunginhallituksen ehdotuksen.

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto hyväksyi yksimielisesti valtuutettu Jussi Chydeniuksen ehdottaman toivomusponnen.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Jussi Chydeniuksen aloite

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Jussi Chydenius ja 17 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että pienempiä, esimerkiksi koulujen yhteydessä sijaitsevia kenttiä päällystettäisiin tekonurmella ja annettaisiin ilman varauksia kaupunkilaisten vapaaseen käyttöön.

Viideltätoista kaupungin hallinnoimalta tekonurmikentältä on varattu vapaaseen käyttöön tarkoitettuja yleisövuoroja arkisin klo 16–18 ja viikonloppuisin klo 10–12. Vuoroja on kahtena tai kolmena päivänä viikossa, eri kentillä eri päivinä. Merkittyjen vapaavuorojen lisäksi kentät ovat vapaasti käytettävissä aina kun niillä ei ole muuta toimintaa.

Vapaavuorojen aikana kentät ovat olleet varsin matalalla käytöllä Töölön Pallokenttää lukuun ottamatta. Uusien tekonurmikenttien rakentamisen ohella tuleekin miettiä keinoja yleisövuorojen käytön tehostamiseksi. Nykyisten yleisövuorojen käyttöaste ei ole niin korkea, että uusien vapaassa käytössä olevien kenttien rakentaminen olisi välttämättä perusteltua.

Tekonurmikenttien rakentaminen kaventaa luonnonjääkenttäverkkoa, jolle on huomattavaa kysyntää. Erityisesti jalkapallon tarpeisiin rakennetut kumirouhetekonurmikentät sopivat hiekkatekonurmi- ja kivituhkakenttiä huomoinn talviurheilun tarpeisiin. Niiden jäädyttäminen vaatii merkittävästi enemmän työtunteja.

Pienten tekonurmikenttien rakentamiskustannukset ovat noin 70 000–200 000 euroa kentän koosta, sijainnista ja tekonurmityypistä riippuen. Hiekkatekonurmi on vähän edullisempi ja soveltuu laajemmin erilaiseen vapaa-ajankäyttöön, kumirouhetekonurmi jalkapalloon.

Vanhoja tekonurmimattoja ei tule siirtää uusille kentille, koska siirtäminen voi aiheuttaa niihin vaarallisia repeämiä. Mattojen käyttöikä on seitsemästä kymmeneen vuotta, jonka jälkeen ne tulisi kulumisesta joutuen uusia, eikä siirtää vähemmän tärkeinä pidetyille alueille.

Yleisillä alueilla olevat isommat kentät ovat useimmiten kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan hallinnassa, koulujen piholla olevat kentät puolestaan kasvatuksen ja koulutuksen toimialan. Kun käyttäjätoimialat toteavat hiekkakentän muuttamisen tekonurmikentäksi tarpeelliseksi, kau-

punkkiympäristön toimiala toteuttaa muutoksen käytettävissä olevien määrärahojen puitteissa. Tekonurmikenttien toteutuksessa tarvitaan yhteistyötä yli toimialarajojen, joten sen sujuvuutta on tärkeää parantaa. Liikunnallisuuden edistämisen tulee olla kaikkien toimialojen yhteinen tavoite.

Kaupunkistrategian kärkihankkeena toteutettavassa liikkumisohjelmassa on asetettu tavoite koulupihojen liikunnallisuuden lisäämisestä. Koulujen pihoilla olevien välineiden ja varusteiden kunto on selvitetty kattavasti, ja kymmenen koulupihojen liikkumisolosuhteita on parannettu erillismäärärahalta vuosina 2019–2020. Valmistelussa on pitkäjänteisempi suunnitelma pihojen kunnan ja ylläpidon parantamiseksi.

Vastaus on kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan ja kaupunkiympäristön toimialan lausuntojen mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Jussi Chydeniuksen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 19.05.2021 § 144

HEL 2020-012443 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

02.06.2021

Asia/8

maria.nyfors(a)hel.fi

Kaupunginvaltuusto 05.05.2021 § 119

HEL 2020-012443 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 26.04.2021 § 302

HEL 2020-012443 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

19.04.2021 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuus
4.3.2021

HEL 2020-012443 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristön toimialan rakennukset ja yleiset alueet-
palvelukokonaisuus antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausun-
non:

Hiekkakenttien muuttaminen tekonurmikentiksi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Rakennukset ja yleiset alueet-palvelukokonaisuus toteuttaa toiminnallisia hankkeita, kuten hiekkakenttien muuttaminen tekonurmikentiksi, käyttäjätoimialojen ilmaiseman tarpeen perusteella. Tekonurmikenttien tarpeen määrittely tapahtuu kasvatuksen ja koulutuksen sekä kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialojen toimesta.

Toimialojen näkökulmia tekonurmikenttiin

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on käsitellyt 02.02.2021 pitämässään kokouksessa valtuutettu Jussi Chydeniuksen ym. valtuustoaloitetta tekonurmien rakentamiseksi kaupunkilaisten vapaaseen käyttöön. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle.

Tällä hetkellä tekonurmikenttien tarpeesta käydään kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan (KUVAn) sisäistä keskustelua. Kaikkien kenttien käyttöaste ei ole niin korkea, että uusien kenttien rakentaminen olisi välttämättä perusteltua. Tekonurmikentän rakentaminen kaventaa helposti potentiaalista luonnonjäakenttäverkkoa, jolle varsinkin taas kuluvana talvena on ollut merkittävää kysyntää. Lisäksi tekonurmikentät lisäävät painetta liikunnan ja ulkoilun investointi- sekä käyttömäärärahojen kasvattamista kohtaan.

Tekonurmikenttiä suunniteltaessa tulee ottaa huomioon jo olemassa olevan kentän käyttäjien tarpeet ja punnita sitä, että lisääkö tekonurmen asentaminen ihmisten liikkumista vai käykö peräti päinvastoin.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan (KASKOn) näkökulmasta koulupihojen kenttä voidaan toteuttaa, jos:

- oppilaat ovat toivoneet tätä pihavarusteiden määrittelyä koskevassa osallistumismenettelyssä
- toivotut toiminnalliset elementit sekä kenttä mahtuvat - oppilaiden ja toiminnan tavoitteita priorisoidaan
- kenttä mahtuu pihalle
- koulun välittömässä läheisyydessä ei ole kenttää
- rakennushistorialliset arvot sallivat sen myös (kaupunginmuseo puoltaa)
- kenttä voidaan toteuttaa turvallisesti (ei synny katvealueita tai alueita, joissa esim. kiusaaminen on mahdollista)
- maasto-olosuhteet sallivat
- toteutus on kustannustehokasta ekologista (linjassa kaupungin ympäristötavoitteiden kanssa)

Mikäli tekonurmeen päädytään, tulee määritellä, tehdäänkö hiekka- vai kumirouhetekonurmea. Alusta ratkaisee, millaiseen urheiluun kenttää voidaan käyttää. Alustaratkaisua ei näiden kahden välillä voi tehdä ns. monilajiperiaatteella, vaan kumirouhe on jalkapalloilun alusta ja hiekka-tekonurmi soveltuu vapaa-ajankäyttöön. Hiekkatekonurmi on alustaksi asennettuna n. 15 % edullisempi vaihtoehto. Kumirouhekentän vuosittaiset huoltokustannukset ovat kaksinkertaiset hiekkatekonurmeen verrattuna.

Molemmat alustaratkaisut ovat kiinteistön ylläpidon ja siivoamisen kannalta haasteellisia kantautuvuutensa vuoksi, mutta kumirouhe on todettu huomattavasti kantautuvammaksi. Kumirouheeseen liittyy sisätiloihin kantautuessaan myös ominaishajua, mikä saatetaan kokea häiritseväksi. Kumirouheen voimakas kantautuvuus aiheuttaa myös itse alustalle suurempia muutoksia, minkä johdosta alusta tarvitsee tiheämmällä välillä huoltoa ja täyttöä.

Yhteenveto

Kun kyseessä on yleisellä, esimerkiksi puistoalueella oleva kenttä, KUVA määrittelee muutoksen tarpeen edellä mainittuihin näkökulmiin nojaten. Kun kyseessä on koulukiinteistöllä oleva kenttä, Kasko määrittelee muutoksen tarpeen edellä mainittuihin näkökulmiin nojaten. Mikäli käyttäjätoimialat toteavat hiekkakentän muutoksen tekonurmikentäksi tarpeelliseksi ja ilmaisevat tarpeen kaupunkiympäristön toimialalle soveltuvien menettelyjen mukaisesti, kaupunkiympäristön toimiala käynnistää hankkeen käytettävissä olevan määrärahojen puitteissa.

Lisätiedot

Sanna Rautajärvi, asiakaspäällikkö, puhelin: 310 32554
sanna.rautajarvi(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 16.02.2021 § 16

HEL 2020-012443 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että tekonurmialueiden ja kenttien rakentaminen on lähtökohtaisesti positiivinen ja kannatettava asia. Paremmat tilat kannustavat kaupunkilaisia liikkumaan ja koettelemaan erilaisia urheilulajeja, tekonurmet ehkä ennen kaikkea pelaamaan jalka- ja pesäpalloa.

Helsingin kaupunki hallinnoi tällä hetkellä yhteensä 30 tekonurmikenttää, jotka ovat varsin suosittuja. Suurin osa tekonurmikenttien käyttövuoroista on jaettu kaupungin urheiluseuroille, jotka käyttävät kenttien tehokkaasti. Seuroihin kuulumattomille kuntalaisille on puolestaan varattu 15:lta kaupungin hallinnoimalta tekonurmikentältä matalankynnyksen ja vapaaseen käyttöön tarkoitettuja yleisövuoroja arkisin klo 16–18 ja viikonloppuisin klo 10–12. Niitä on noin 2–3 päivänä viikossa, ajoitettuna eri viikonpäiville. Silloin kun tekonurmikentillä ei ole muuta toimintaa ne ovat myös vapaasti käytettävissä. Yleisövuorojen aikana kentät ovat kuitenkin olleet pääosin varsin matalalla käytöllä Töölön Pallokenttää lukuun ottamatta. Uusien tekonurmikenttien rakentamisen rinnalla tulisi pohtia keinoja yleisövuorojen käytön tehostamiseksi.

Tekonurmialueiden lisäämiseen liittyy lisäksi haasteita. Ensinnäkin pienten tekonurmikenttien rakentamiskustannukset ovat noin 70 000–200 000 euroa kentän koosta ja sijainnista riippuen. Tällaisten kenttien ylläpitämisestä syntyy käyttökustannuksia noin 1 000–2 000 euroa/vuosi.

Toiseksi vanhojen tekonurmimattojen siirtäminen toisilta kentiltä ei ole lähtökohtaisesti kannatettava ajatus. Mattojen käyttöikä on keskimäärin seitsemästä kymmeneen vuotta, jonka jälkeen ne tulisi kulumisesta joutuen uusia, eikä siirtää vähemmän tärkeinä pidetyille alueille. Lisäksi mattojen siirtämisessä merkittävänä käytännön riskinä on niiden repeäminen ja tätä kautta muuttuminen käyttäjille vaaralliseksi.

Kolmanneksi varsinkin jalkapallon tarpeisiin viime vuosina rakennetut kumirouhetekonurmikentät sopivat hiekkatekonurmi- ja kivituhkakenttiä heikommin talviurheilun tarpeisiin. Näiden jäädyttäminen esimerkiksi vaatii runsaasti enemmän työtunteja.

Pienempiä kenttiä koulujen läheisyydessä ja puistoalueilla hallinnoivat pääasiassa kasvatuksen ja koulutuksen sekä kaupunkiympäristön toimiala. Kaupunkistrategian kärkihankkeena toteutettavassa liikkumisohjelmassa on asetettu tavoite koulupihojen liikunnallisuuden lisäämisestä. Koulupihojen ja pihoilla olevien välineiden ja varusteiden kunto on selvitetty kattavasti eri tietolähteitä hyödyntäen. Vuosina 2019–2020 kymmenen koulupihojen liikkumisolosuhteita parannettiin erillismäärärahalta. Valmistelussa on pitkäjänteisempi suunnitelma pihojen kunnan ja ylläpidon parantamiseksi. Asian eteenpäin viemiseksi on tärkeää parantaa yhteistyötä kaupunkiympäristön, kasvatuksen ja koulutuksen, kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan sekä Staran välillä. Tämä on välttämätöntä, koska kenttien maa-alueet ovat eri toimialojen hallinnoimia ja myös toteutuksessa tarvitaan yhteistyötä yli toimialarajojen. Liikunnallisuuden edistämisen tulee myös olla kaikkien hallintokuntien yhteinen tavoite.

Liikunta-alueiden ja -puistojen investointisuunnitelmassa ei ole varauduttu esitettyyn koulujen kenttien uusimiseen. Näiden investointimäärärahojen viime vuosien niukkuuden vuoksi, liikuntapalvelukokonaisuuden omia tekonurmikenttiä ei ole pystytty uusimaan sillä aikataululla kuin olisi ollut niiden käyttökunto huomioon ottaen tarpeellista. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää tärkeänä, että vuodelle 2022 liikunnan investointimäärärahoja lisätään.

Käsittely

16.02.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asian aikana kuultavana oli liikuntapaikkapäällikkö Petteri Huurre.

Vastaehdotus 1:

Jussi Chydenius: Poistetaan kappaleen 7 lopusta virke:

"Tätä edesauttaisi entistä toimivampi yhteistyö kaupunkiympäristön, kasvatuksen ja koulutuksen, kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan sekä Staran välillä."

ja korvataan seuraavalla:

"Asian eteenpäin viemiseksi on tärkeää parantaa yhteistyötä kaupunkiympäristön, kasvatuksen ja koulutuksen, kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan sekä Staran välillä. Tämä on välttämätöntä, koska kenttien maa-alueet ovat eri toimialojen hallinnoimia ja myös toteutuksessa tarvitaan yhteistyötä yli toimialarajojen. Liikunnallisuuden edistämisen tulee myös olla kaikkien hallintokuntien yhteinen tavoite."

Kannattaja: Sami Muttilainen

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Jussi Chydeniuksen vastaehdotuksen 1 yksimielisesti.

Vastaehdotus 2:

Jussi Chydenius: Lisätään kappaleen 8 loppuun virke:

"Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää tärkeänä, että vuodelle 2022 liikunnan investointimäärärahoja lisätään."

Kannattaja: Sami Muttilainen

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Jussi Chydeniuksen vastaehdotuksen 2 mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 5

Mika Ebeling, Arja Karhuvaara, Heimo Laaksonen, Otto Meri, Laura Varjokari

Ei-äännet: 7

Jussi Chydenius, Simon Granroth, Sami Muttilainen, Terhi Peltokorpi, Pauliina Saares, Johanna Sydänmaa, Niilo Toivonen

Tyhjä: 1

Nasima Razmyar

Poissa: 0

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Jussi Chydeniuksen vastaehtotuksen 2 mukaan muutetun ehdotuksen äänin 5–7 (1 tyhjä).

02.02.2021 Pöydälle

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Petteri Huurre, liikuntapaikkapäällikkö, puhelin: 310 87791
petteri.huurre(a)hel.fi
Kimmo Isotalo, erityissuunnittelija, puhelin: 310 32342
kimmo.isotalo(a)hel.fi

§ 170

Valtuutettu Amanda Pasasen aloite maksuttomien kuukautisvälineiden tarjoamisesta nuorille ja vähävaraisille

HEL 2020-010631 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto palautti asian uudelleen valmisteltavaksi.

Käsittely

Valtuutettu Amanda Pasanen ehdotti valtuutettu Sami Muttilaisen kannattamana, että kaupunginvaltuusto palauttaa asian kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi siten, että kartoitetaan maksuttomien kuukautisvälineiden erilaisia jakelumahdollisuuksia nuorille ja vähävaraisille. Samalla tulee valmistautua rajatun kokeilun käynnistämisen maksuttomien kuukautisvälineiden jakamisesta perusopetuksessa ja toisen asteen oppilaitoksissa vuoden 2022 talousarvion puitteissa.

Keskustelun kuluessa valtuutettu Nuutti Hyttinen ehdotti valtuutettu Juhani Strandénin kannattamana, että kaupunginvaltuusto palauttaa asian kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi siten, että kartoitetaan maksuttomien kuukautis- ja parranajovälineiden erilaisia jakelumahdollisuuksia vähävaraisille. Samalla tulee valmistautua rajatun kokeilun käynnistämisen maksuttomien kuukautis- ja parranajovälineiden jakamisesta perusopetuksessa ja toisen asteen oppilaitoksissa vuoden 2022 talousarvion puitteissa.

Äänestysjärjestys

Palautusehdotuksista äänestettiin erikseen.

6 äänestys

Asian käsittelyn jatko JAA, palautus EI

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

EI-ehdotus: Palautetaan valmisteluun ja valmistellaan siten, että kartoitetaan maksuttomien kuukautisvälineiden erilaisia jakelumahdollisuuksia nuorille ja vähävaraisille. Samalla tulee valmistautua rajatun kokeilun käynnistämisen maksuttomien kuukautisvälineiden jakamisesta perusopetuksessa ja toisen asteen oppilaitoksissa vuoden 2022 talousarvion puitteissa.

Jaa-äännet: 33

Maija Anttila, Ted Apter, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Mi-

ka Ebeling, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Joel Harkimo, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Tapio Klemetti, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Otto Meri, Seija Muurinen, Dani Niskanen, Mia Nygård-Peltola, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Jaana Pelkonen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Mari Rantanen, Risto Rautava, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Juhani Strandén, Ulla-Marja Urho, Jan Vapaavuori, Juhana Vartiainen

Ei-äännet: 50

Alviina Alametsä, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Eva Biaudet, Silja Borgarsdottir Sandelin, Fatim Diarra, Laura Finne-Elonen, Mia Haglund, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Kati Juva, Emma Kari, Mikko Kiesiläinen, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Vesa Korkkula, Anna Laine, Johanna Laisaari, Jape Lovén, Petra Malin, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Amanda Pasanen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Pauliina Saares, Suldaan Said Ahmed, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Sameli Sivonen, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Kaarin Taipale, Pilvi Torsti, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Tyhjä: 1

Mauri Venemies

Poissa: 1

Arja Karhuvaara

Kaupunginvaltuusto palautti asian kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi, jolloin valtuutettu Nuutti Hyttisen tekemä palautusehdotus raukesi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Amanda Pasasen aloite
- 2 Lausunto, Nuorisoneuvosto, 21.12.2020

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Amanda Pasanen ja 23 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että selvitetään mahdollisuutta tarjota maksuttomia kuukautisvälineitä nuorille ja vähävaraisille.

Kaupunginhallitus toteaa, että aloitteessa ehdotettu hygieniatarvikkeiden tarjoaminen maksutta ei ole tarkoituksenmukaista. Toimeentulotukilaissa (1412/1997) säädetään perustoimeentulotuen myöntämisen edellytyksistä. Oikeus perustoimeentulotukeen määräytyy Suomessa oleskelun perusteella ja koskee jokaista tuen tarpeessa olevaa, joka ei voi saada toimeentuloa ansiotyöllään, yrittäjätoiminnallaan, toimeentuloa turvaavilla muilla etuuksilla, muilla tuloillaan tai varoillaan, häneen nähden elatusvelvollisen henkilön huolenpidolla tai muulla tavalla. Kansaneläkelaitoksen (Kela) myöntämään perustoimeentulotukeen sisältyy hygieniatarvikkeiden, mm. kuukautisvälineiden, kustannukset.

Vakiintuneen käytännön mukaan koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa jaetaan opiskelijoille akuuteissa tilanteissa yksittäisiä kuukautisvälineitä.

Asiasta on saatu sosiaali- ja terveyslautakunnan, kasvatus- ja koulutuslautakunnan ja nuorisoneuvoston lausunnot. Vastaus on sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunnon mukainen. Kasvatus- ja koulutuslautakunta on äänin 6-0, 7 tyhjää, kehottanut toimialaa käynnistämään välittömästi rajatun kokeilun maksuttomien kuukautisvälineiden jakamisesta perusopetuksessa, lukioissa ja toisen asteen oppilaitoksissa. Perustoimeentulotukeen sisältyvien etuuksien osalta ei ole kuitenkaan tarkoituksenmukaista aloittaa kokeiluja.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Amanda Pasasen aloite
- 2 Lausunto, Nuorisoneuvosto, 21.12.2020

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 19.05.2021 § 146

HEL 2020-010631 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Kaupunginvaltuusto 05.05.2021 § 121

HEL 2020-010631 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 26.04.2021 § 303

HEL 2020-010631 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

26.04.2021 Ehdotuksen mukaan äänestyksin

Vastaehdotus:

Reetta Vanhanen: Poistetaan seuraavat kohdat:

“Kaupunginhallitus toteaa, että aloitteessa ehdotettu hygieniatarvikkeiden tarjoaminen maksutta ei ole tarkoituksenmukaista.”

“Perustoimeentulotukeen sisältyvien etuuksien osalta ei ole kuitenkaan tarkoituksenmukaista aloittaa kokeiluja.”

Kappaleen 6 jälkeen lisäys:

“Kaupunginhallitus kannattaa maksuttomien kuukautisvälineiden erilaisien jakelumahdollisuuksien kartoittamista nuorille ja vähävaraisille.

Kaupunginhallitus kannattaa rajatun kokeilun käynnistämistä maksuttomien kuukautisvälineiden jakamisesta perusopetuksessa ja toisen asteen oppilaitoksissa vuoden 2022 talousarvion puitteissa.”

Kannattaja: Anna Vuorjoki

äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Reetta Vanhasen vastaehdotus

Jaa-äännet: 7

Otto Meri, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Jan Vapaavuori

Ei-äännet: 7

Veronika Honkasalo, Nasima Razmyar, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Tyhjä: 1

Tomi Sevander

Kaupunginhallitus päätti hylätä ehdotuksen äänin 7 – 7 (1 tyhjä). Puheenjohtajan ääni ratkaisi päätökseksi tulleen ehdotuksen.

19.04.2021 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 09.02.2021 § 22

HEL 2020-010631 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle Amanda Pasasen valtuustoaloitteesta maksuttomien kuukautisvälineiden tarjoamisesta nuorille ja vähävaraisille. Tämän lisäksi kasvatus- ja koulutuslautakunta kehoittaa toimialaa käynnistämään välittömästi rajatun kokeilun maksuttomien kuukautisvälineiden jakamisesta perusopetuksessa, lukioissa ja toisen asteen oppilaitoksissa.

Aloitteessa on tartuttu tärkeään asiaan tyttöjen yhdenvertaisuuden näkökulmasta. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla käsitellään perusopetuksessa ja toisella asteella opetussuunnitelmien mukaisesti mm. terveystiedon ja biologian tunneilla ikäkauteen liittyvää kasvua, terveyden osa-alueiden ja arjen terveystottumuksien tuntemusta ja niiden merkityksen pohtimista sekä seksuaalikasvatusta. Lisäksi opetuksessa perehdytään tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusasioihin ja tarkastellaan yhteiskuntaa tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumisen näkökulmista. Opetussuunnitelmien ja tutkinnon perusteissa korostetaan aktiiviseksi kansalaiseksi kasvamista ja opetuksessa pyritään vahvistamaan havaittuihin epäkohtiin puuttumista. Vaikka kuukautisköyhyyteen ratkaisun tarjoaminen ei kuulu kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tehtäviin, paneudutaan opetuksessa naisten ja miesten väliseen tasa-arvoon, yhdenvertaisuuteen ja yhteiskunnan toimintaan. Oppijoita ohjataan tarttumaan epäkohtiin, tekemään aloitteita ja kehittämään toimintaa yhteiskunnassa tasa-arvoisempaan suuntaan.

Aloitteessa kuvattu huoli kuukautisköyhyydestä on aiheellinen. Osalla oppilaista ja opiskelijoista ei ole varaa hankkia sellaisia kuukautisvälineitä, joita he haluaisivat käyttää. Aloitteessa ehdotetaan, että maksuttomia kuukautisvälineitä jaettaisiin nuorille ja vähävaraisille. Aloitteen mukaan kuukautisvälineiden tarjoamisessa tulisi huomioida käyttäjien henkilökohtaiset valinnat. Helsingissä oli 13–29-vuotiaita nuoria naisia vuonna 2019 lähes 80 000. Mikäli ilmaisia kuukautisvälineitä jaettaisiin kaikille heille, olisivat vuosikustannukset useamman miljoonaa euroa. Kasvatus- ja koulutuslautakunnan mielestä ilmaisten kuukautisvälineiden jakaminen kaikille nuorille ei ole tarkoituksenmukaista. Lautakunnan mielestä mahdolliset ilmaiset kuukautisvälineet tulisi kohdentaa vain vähävaraisille nuorille.

Ilmaisten kuukautisvälineiden jakaminen nuorille ja vähävaraisille vähentäisi kuukautisköyhyyttä, mutta edellyttäisi resursointia monipuolisten kuukautisvälineiden hankinnan, varastoinnin ja jakelun suhteen. Ilmaisten kuukautisvälineiden jakaminen edellyttäisi myös henkilösursseja. Jakelun järjestämisessä tulisi huomioida asian henkilökohtaisuus ja jakelu tulisi järjestää riittävän yksityisessä tilassa.

Koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa jaetaan opiskelijoille äkillisissä, akuuteissa tilanteissa yksittäisiä kuukautisvälineitä, mutta säännöllinen kuukautisvälineiden jakaminen edellyttäisi suurempaa resursointia ja koordinointia. Vaihtoehtona voisi olla jakaa kuukautisvälineitä automaattista, jolloin voi olla haastavaa varmistaa kuukautisvälineiden riittävä valikoima automaattissa sekä automaatin ylläpito. Mikäli kuukautisvälineitä jaettaisiin kouluissa tai oppilaitoksissa, jakelu tulisi turvallisuussyistä kohdentaa ainoastaan koulun tai oppilaitoksen omille oppijoille. Lisäksi tulisi päättää, jaetaanko kuukautisvälineitä kotikunnan vai opiskelupaikan perusteella. Ilmaisia kuukautisvälineitä tulisi joka tapauksessa jakaa muuallakin kuin kouluissa ja oppilaitoksissa, koska jakelun tulisi tavoittaa kaikki kaupungin nuoret ja vähävaraiset. Jakelun järjestäminen usean tahon toimesta vaikeuttaisi jakeluun liittyvää kokonaiskoordinointia.

Koulujen ja oppilaitosten sijaan kuukautisvälineitä voisi jakaa Skotlannin tavoin esimerkiksi apteekkeissa, joista välineiden saanti hoituisi vaiattomasti. Yksi vaihtoehto kuukautisköyhyyden kitkemiseksi olisi myös monien muiden maiden tavoin siirtää kuukautisvälineet farmakologisten tuotteiden kategoriaan ja näin muuttaa 24 prosentin arvonlisävero alennettuun kymmenen prosentin verokantaan. Tämä edellyttäisi kuitenkin lakialoitetta arvonlisäveron alentamisesta ja kannatusta aloitteelle.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että ilmaisten kuukautisvälineiden jakaminen kouluissa ja oppilaitoksissa edellyttäisi kuukautisvälineiden hankintaan, varastointiin ja jakeluun liittyvää resursointia sekä tarkoituksenmukaisia tiloja. Kasvatus- ja koulutuslautakunnan mielestä ilmaisten kuukautisvälineiden jakaminen olisi tarkoituksenmukaisempaa toteuttaa esimerkiksi apteekkeissa.

Käsittely

09.02.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Fatim Diarra: Kasvatus- ja koulutuslautakunta antaa seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle Amanda Pasasen valtuustoaloitteesta maksuttomien kuukautisvälineiden tarjoamisesta nuorille ja vähävaraisille. Tämän lisäksi kasvatus- ja koulutuslautakunta kehoittaa toimialaa käynnistämään välittömästi rajatun kokeilun maksuttomien kuukautisvälineiden jakamisesta perusopetuksessa, lukioissa ja toisen asteen oppilaitoksissa.

Kannattaja: Kirsi Pihlaja

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Kasvatus- ja koulutuslautakunta antaa seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle Amanda Pasasen valtuustoaloitteesta maksuttomien kuukautisvälineiden tarjoamisesta nuorille ja vähävaraisille. Tämän lisäksi kasvatus- ja koulutuslautakunta kehoittaa toimialaa käynnistämään välittömästi rajatun kokeilun maksuttomien kuukautisvälineiden jakamisesta perusopetuksessa, lukioissa ja toisen asteen oppilaitoksissa.

Jaa-äännet: 0

Ei-äännet: 6

Samuel Adouchief, Fatim Diarra, Emma Kari, Johanna Laisaari, Hannu Oskala, Kirsi Pihlaja

Tyhjä: 7

Ted Apter, Martina Harms-Aalto, Ville Jalovaara, Pia Kopra, Dani Niskanen, Matias Pajula, Pia Pakarinen

Poissa: 0

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi Fatim Diarran vastaehdotuksen äänin 6–0. Tyhjää äänesti 7.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Heidi Halkilahti, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 22889
heidi.halkilahti(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 19.01.2021 § 13

HEL 2020-010631 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Amanda Pasasen ja 23 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta koskien maksuttomien kuukautisvälineiden tarjoamista nuorille ja vähävaraisille:

"Valtuustoaloitteessa vaaditaan, että Helsinki selvittää mahdollisuutta tarjota maksuttomia kuukautisvälineitä nuorille sekä kaikille itsensä vähävaraisiksi kokeville. Aloitteen mukaan kuukautisiin liittyvään kuukautisköyhyyteen ja taloudelliseen epätasa-arvoon on tärkeää puuttua. Il-

maisista kuukautisvälineitä tulisi olla tarjolla kouluissa ja terveyskeskuksissa.

Kuukautisköyhyydestä puhuttaessa (englanniksi period poverty) viitataan tilanteeseen, jossa terveysiteiden ja tamponien osto voi lohkaista suuren osan viikon käyttövaroista, varsinkin jos samassa taloudessa asuu useampi nainen.

Skotlanti on ensimmäinen kansakunta, jossa jaetaan kaikille naisille ilmaisia kuukautisiteitä ja tamponeja. Skotlannissa ilmaiset kuukautisvälineet ovat haettavissa apteekkeista, monitoimitaloista tai nuorisokerhoista.

Eduskunnassa tehtiin vuonna 2017 lakialoite kuukautisvälineiden arvonlisäveron alentamisesta, mutta lakialoite ei edennyt. Suomessa kuukautisvälineet kuuluvat 24 prosentin arvonlisäverokantaan. Esimerkiksi lääkkeet kuuluvat alennettuun kymmenen prosentin verokantaan. EU:n arvonlisäverodirektiivi mahdollistaa kuukautisvälineiden verottamisen alennetussa farmakologisten tuotteiden kategoriassa. Kuukautisvälineet on siirretty alennettuun arvonlisäverokantaan ainakin Ranskassa ja Isossa-Britanniassa.

Kuukautisvälineiden hinnat vaihtelevat tuotteesta ja kaupasta riippuen. Kahdenkymmenen tamponin paketti maksaa kahdesta viiteen euroa, ja paketti kuukautisiteitä noin saman verran. Kuukuppi maksaa noin 25 euroa, ja sitä voi käyttää useamman vuoden. Karkeana arviona voidaan edellä mainitun perusteella käyttää noin viiden euron kustannusta kuukausittain per henkilö. Vuonna 2019 Helsingissä oli 12–25-vuotiaita naisia 52 229. Mikäli kaikille helsinkiläisille 12–25-vuotiaille naisille jaettaisiin maksuttomia kuukautisiteitä ja tamponeja edellä mainitulla kuukausikululla, kustannukset olisivat vuodessa yhteensä noin kolme miljoonaa euroa. Kustannusarvio ei sisällä kuukupin käytön kustannusarviota eikä itsensä vähävaraiseksi kokevien yli 25-vuotiaiden naisten kuukautisvälineiden kustannusarviota.

Helsingin kaupungin kaikilla toimialoilla on mahdollisuus tilata arvonlisäverottomia terveysiteitä sekä tamponeja HUS Logistiikan kautta. Varastotilausjärjestelmästä tilattuna hinnat ovat seuraavat: kuukuppi ei ole valikoimassa, terveysidepakkaus (halvin) 1,04 euroa (sisältää 20 kappaletta siteitä) ja tamponipakkaus 1,10 euroa pakkaus (sisältää 16 kappaletta tamponeja). Mikäli kaikille helsinkiläisille 12–25-vuotiaille naisille jaettaisiin maksuttomia kuukautisvälineitä edellä mainitulla kuukausikululla, kustannukset olisivat vuodessa yhteensä noin 690 000 euroa. Tämä kustannusarvio ei sisällä itsensä vähävaraiseksi kokevien yli 25-vuotiaiden naisten kuukautisvälineiden kustannusarviota eikä kuukautisvälineiden jakeluun liittyviä henkilöresurssi- ja tilakustannuksia.

Vuoden 2021 talousarviossa ei ole varattu rahaa ilmaisten kuukautisvälineiden jakamiselle.

Toimeentulotukilaissa (1426/1997) säädetään perustoimeentulotuen myöntämisen edellytykset ja oikeus siihen määräytyy Suomessa oleskelun perusteella. Perustoimeentulotuki koskee jokaista tuen tarpeessa olevaa, joka ei voi saada toimeentuloa ansiotyöllään, yrittäjätoiminnallaan, toimeentuloa turvaavilla muilla etuuksilla, muilla tuloillaan tai varoillaan, häneen nähden elatusvelvollisen henkilön huolenpidolla tai muulla tavalla. Kansaneläkelaitoksen (Kela) myöntämään perustoimeentulotukeen sisältyy hygieniatarvikkeiden kustannukset, joten Kelasta ja kunnista ei erikseen myönnetä vähävaraisille toimeentulotukea kuukautisvälineisiin.

Terveysasemien perustehtävänä on huolehtia kiireellisestä ja kiireettömästä avosairaanhoidosta ja siihen liittyvästä terveyden edistämisestä samoin kuin aikuisten terveysneuvonnasta, perusterveydenhuollon mielenterveystyöstä ja opiskelijoiden sairaanhoidosta sekä seksuaali- ja lisääntymisterveyteen liittyvästä neuvonnasta. Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon tehtävänä on oppilaiden terveydenhoito, terveysneuvonta, lakisääteisiin ja tarpeellisiin erikoistutkimuksiin ohjaaminen, koulujen terveydellisten olojen valvonta sekä koko kouluuyhteisön hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen. (Terveydenhuoltolaki 1326/2010.)

Kouluissa ja oppilaitoksissa on yksittäisiä kuukautisvälineitä annettavana äkillisissä tilanteissa oppilaille, joilla ei ole mukana omia kuukautisvälineitä ja kuukautiset alkavat kesken koulupäivän. Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon tehtävänä ei ole maksuttomien kuukautisvälineiden tarvikjakelu, eikä sitä ole mahdollista terveydenhoitajan kautta toteuttaa.

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että ilmaisten kuukautisvälineiden jakaminen terveysasemilla ja koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa nuorille ja vähävaraisille ei kuulu terveydenhuoltolain mukaisiin terveysasemien ja koulu- ja opiskeluterveydenhuollon perustehtäviin. Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että kansallinen päätös eduskunnassa kuukautisvälineiden arvolisäveron alentamisesta parantaisi sukupuolten välistä tasa-arvoa, kun kuukautisvälineiden hinnan laskiessa naisille ja tytöille kohdistuva kustannusrasite pienentyisi.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Kuukautisvälineiden kustannusten alentaminen mahdollisesti vähentäisi niin sanottua kuukautisköyhyyttä. Kuukautisvälineiden käyttö ja niiden riittävä vaihtaminen puhtaisiin, yhdistettynä hyvään intiimihygienei-

aan kuukautisten aikana, edistää terveyttä ja vahvistaa sosiaalista sekä psyykkistä hyvinvointia."

Käsittely

19.01.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Touko Niinimäki: Lisätään seuraava muotoilu ennen Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi -otsikkoa olevan kappaleen loppuun: "Lautakunta toteaa kuitenkin samalla myös, että aihe on tärkeä sukupuolien tasa-arvon sekä sosioekonomisen oikeudenmukaisuuden kannalta, ja toivoo Helsingin kaupungin kartoittavan vuonna 2021 tapoja toteuttaa esimerkiksi koulu- ja/tai terveysasemakohtaista pilottia, jota kokeiltaisiin vuoden 2022 talousarvioesityksen puitteissa."

Kannattaja: jäsen Katju Aro

Sosiaali- ja terveyslautakunnan päätös syntyi seuraavan äänestyksen tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Touko Niinimäki)

Jaa-äännet: 7

Tapio Bergholm, Leo Bergman, Cecilia Ehrnrooth, Sami Heistaro, Maritta Hyvärinen, Seija Muurinen, Karita Toijonen

Ei-äännet: 5

Katju Aro, Kati Juva, Touko Niinimäki, Reko Ravela, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 1

Aleksi Niskanen

Poissa: 0

Jäsen Touko Niinimäen vastaehdotus hävisi esittelijän ehdotukselle äänin 5 - 7.

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi asiasta esittelijän ehdotuksen mukaisen lausunnon.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Leena Turpeinen, terveys- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 52481
leena.turpeinen(a)hel.fi

Maarit Sulavuori, perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja, puhelin: 310 62401
maarit.sulavuori(a)hel.fi

Mervi Korpela, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 42683
mervi.korpela(a)hel.fi

§ 171

Perussuomalaisten valtuustoryhmän ryhmäaloite Helsingin taksiasemien turvallisuuden ja laadun turvaamisesta

HEL 2020-011659 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Valtuutettu Mari Rantanen ehdotti valtuutettu Pia Kopran kannattamana, että kaupunginvaltuusto palauttaa asian kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi siten, että kaupunki hakee ennakkoluulottomasti keinoja kaupungin alueella olevien taksiasemien, erityisesti asema-aukion taksiaseman turvallisuuden ja siisteyden lisäämiseksi. Asema-aukion tilanne on kestävämpiin asiakkaiden mutta myös taksinkuljettajien turvallisuuden osalta. Lisäksi on hyvä huomata, että asema-aukio on keskeisellä paikalla Helsingin keskustassa ja siten myös kaupunkiin tulevien ihmisten osalta omiaan antamaan Helsingistä huonon kuvan.

7 äänestys

Asian käsittelyn jatko JAA, palautus EI

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

EI-ehdotus: Palautetaan valmisteluun siten, että kaupunki hakee ennakkoluulottomasti keinoja kaupungin alueella olevien taksiasemien, erityisesti asema-aukion taksiaseman turvallisuuden ja siisteyden lisäämiseksi. Asema-aukion tilanne on kestävämpiin asiakkaiden mutta myös taksinkuljettajien turvallisuuden osalta. Lisäksi on hyvä huomata, että asema-aukio on keskeisellä paikalla Helsingin keskustassa ja siten myös kaupunkiin tulevien ihmisten osalta omiaan antamaan Helsingistä huonon kuvan.

Jaa-äännet: 63

Alviina Alametsä, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Silja Borgarsdottir Sandelin, Fatim Diarra, Laura Finne-Elonen, Mia Haglund, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Kati Juva, Emma Kari, Mikko Kiesiläinen, Otsso Kivekäs, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Vesa Korkkula, Anna Laine, Johanna Laisaari, Jape Lovén, Petra Malin, Otto Meri, Seija Muurinen, Björn Månsson, Laura Nordström, Jenni Pajunen, Pia Parkarinen, Matti Parpala, Amanda Pasanen, Jaana Pelkonen, Terhi Pel-

tokorpi, Petrus Pennanen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Pauliina Saares, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Satu Silvo, Sameli Sivonen, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Kaarin Taipale, Pilvi Tors-ti, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Juhana Vartiainen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Ei-äännet: 20

Harry Bogomoloff, Mika Ebeling, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Tapio Klemetti, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Sami Muttilainen, Dani Niskanen, Mia Nygård-Peltola, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Wille Rydman, Juhani Strandén, Ulla-Marja Urho, Mauri Venemies

Tyhjä: 1

Ville Jalovaara

Poissa: 1

Maija Anttila

Kaupunginvaltuusto jatkoi asian käsittelyä.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Perussuomalaisten valtuustoryhmän ryhmäaloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Perussuomalaisten valtuustoryhmä esittää aloitteessaan, että Helsinki ryhtyy ripeisiin toimenpiteisiin kaupungin alueella olevien taksiasemien ja -alueiden taksipalveluiden laadun ja turvallisuuden turvaamiseksi. Muun muassa joidenkin Asema-aukiolle kerääntyneiden taksinkuljettajien äänekäs ja päälleikävä käyttäytyminen aiheuttaa pelkoa asiakkaisissa. Kuljettajien välillä on ollut useita riita- ja jopa painitilanteita mikä

on erittäin epäsuotuisaa Helsingin maineen kannalta kaupungissa vieraillevien ihmisten näkökulmasta.

Helsingin kaupungin hallinnassa olevat taksiasemat sijaitsevat yleiselle liikenteelle tarkoitetuilla katualueilla. Yleisellä alueella sijaitsevat taksiasemat ovat tasapuolisesti kaikkien taksiliikenneluvan saaneiden käytävissä.

Finavia ja Helsingin Satama ovat tehneet sopimuksen hallinnoimiensa alueiden taksiliikennejärjestelyistä yksityisen yrityksen kanssa. Yksityinen yritys on vastannut lentoaseman taksiliikenteen koordinoinnista ja teknisestä toteutuksesta jo pitkään. Helsingin Sataman sopimus on tehty 1.7.2020 alkaen ja se käsittää Katajanokan sekä Länsisataman terminaalin T2. Voidakseen operoida näiltä taksiasemilta on taksiyrittäjän tehtävä liikennöintisopimus taksiasemia hallinnoivan yrittäjän kanssa. Taksiyrittäjän on ostettava autoon asennettava tunnistin ja tunnistimesa pitää olla ostettuna erillinen ajo-oikeus taksiasemalle päästäkseen. Toimintamalli edellyttää puomia kulunvalvontalaitteineen.

Ajoradan vieressä sijaitseville asemille erilaiset portti- ja kulunvalvontajärjestelmät sopivat huonosti. Sama pätee ryhmäaloitteessa mainittuun Asema-aukion taksiasemaan. Asema-aukion liikennöitävällä osalla on useampia käyttötarkoituksia. Sen kautta kulkee mm. Elielin pysäköintilaitoksesta poistuva liikenne. Asema-aukio on myös aseman saattoliikenteen aluetta ja sallittu kaikille muillekin autoille kuin takseille.

Taksiasemien ongelmat ovat kärjistyneet viime vuosina taksilainsäädännön uudistuksen seurauksena. Kaupunkiympäristön toimialalta on osallistuttu viime syksynä poliisin koolle kutsumaan yhteistyöryhmään käytännön ongelmien ratkaisemiseksi. Yhteistyöryhmä on tutustunut muutamaa Helsingin keskustan haastavaan taksiasemaan. Liikenne- ja katusuunnittelupalvelu on laatinut ongelmien helpottamiseksi mm. Asema-aukiolle vaihtoehtoisia suunnitelmaratkaisuja, joita yhteistyöryhmä on kommentoinut. Kommenttien pohjalta viimeistellään yhteiseen näkemykseen perustuva suunnitelma Asema-aukion liikennejärjestelyiksi vuoden 2021 aikana. Pikaista ratkaisua ongelmaan tiiviissä kaupunkiympäristössä ei ole löytynyt. Ratkaisuja selvitetään tapauskohtaisesti ja aina, kun liikenneympäristössä tai maankäytössä tapahtuu muutoksia.

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 12 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut enemmän kuin puolet valtuustoryhmän jäsenistä ja joka on otsikoitu ryhmäaloitteeksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Perussuomalaisten valtuustoryhmän ryhmäaloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 19.05.2021 § 147

HEL 2020-011659 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 03.05.2021 § 321

HEL 2020-011659 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 09.02.2021 § 62

HEL 2020-011659 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Finavia ja Helsingin Satama ovat tehneet sopimuksen hallinnoimiensa alueiden taksiliikennejärjestelyistä yksityisen yrityksen kanssa. Yksityinen yritys on vastannut lentoaseman taksiliikenteen koordinoinnista ja teknisestä toteutuksesta jo pitkään. Helsingin Sataman kanssa sopimus on tehty 1.7.2020 alkaen ja se käsittää Katajanokan sekä Länsisataman terminaalin T2. Voidakseen operoida näiden taksiasemilta on taksiryrittäjän tehtävä liikennöintisopimus taksiasemia hallinnoivan yrityksen kanssa. Taksiryrittäjän on ostettava autoon asennettava tunnistin ja tunnistimessa pitää olla ostettuna erillinen ajo-oikeus taksiasemalle päästykseen. Toimintamalli edellyttää puomia kulunvalvontalaitteineen.

Helsingin kaupungin päätäntävällässä olevat taksiasemat sijaitsevat yleiselle liikenteelle tarkoitetuilla katualueilla. Yleisen alueen periaatteen mukaisesti taksiasemien on tällöin katsottu olevan kaikkien taksiliikenneluvan saaneiden käytettävissä tasapuolisesti. Yleisen alueen luovuttaminen rajoitetulle yksityiselle toiminnalla edellyttäneen lainopillista selvittämistä ja yleisten alueiden käyttöperiaatteiden luomista tämän kaltaiseen toimintaan.

Katualueet ovat lähtökohtaisesti haastavia yksityisen toiminnan kannalta. Etenkin ajoradan vieressä sijaitseville asemille erilaiset portti- ja kulunvalvontajärjestelmät sopivat huonosti, jos ollenkaan. Sama pätee ryhmäaloitteessa mainittuun Asema-aukion taksiasemaan. Asema-aukion liikennöitävällä osalla on useampi käyttötarkoitus. Sen kautta kulkee mm. Elielin pysäköintilaitoksesta poistuva liikenne. Samoin ns. saattoliikenne on mahdollista Asema-aukiolla kaikille muillekin autoille kuin takseille.

Taksiasemien ongelmat ovat kärjistyneet viime vuosina taksilainsäädännön uudistuksen myötä. Kaupunkiympäristön toimiala on osallistunut viime syksynä poliisin koolle kutsumaan yhteistyöryhmään käytännön ongelmien ratkaisemiseksi. Yhteistyöryhmä on käynyt tutustumassa erikseen muutamaa Helsingin keskustan haastavimpiin taksiasemiin. Liikenne- ja katusuunnittelupalvelu on tehnyt ongelmien helpottamiseksi mm. Asema-aukiolle vaihtoehtoisia suunnitelmaratkaisuja, joita yhteistyöryhmä on kommentoinut. Kommenttien pohjalta viimeistellään yhteiseen näkemykseen perustuva suunnitelma Asema-aukion liikennejärjestelyiksi alkuvuoden 2021 aikana. Taksiasemien aiheuttamiin

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

---

haasteisiin ei ole tiiviissä kaupunkiympäristössä yhtä pikaista ratkaisua. Ratkaisuja selvitetään tapauskohtaisesti ja aina, kun liikenneympäristössä tai maankäytössä tapahtuu muutoksia.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Jouni Korhonen, johtava liikenneasiantuntija: 310 37080
jouni.korhonen(a)hel.fi

§ 172

Valtuutettu Katju Aron aloite ympärivuotisesta hätmajoituksesta EU-kansalaisille

HEL 2020-010626 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Miia Koivu, erityissuunnittelija, puhelin: 310 34334
miiakoivu(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 23.09.2020 Aro Katju Aloite ympärivuotisesta hätmajoituksesta EU-kansalaisille

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Katju Aro ja 19 muuta valtuutettua esittävät valtuustoaloitteessaan, että Helsinki laajentaa hätmajoituspalvelunsa koskemaan ympärivuotisesti ja yhdenvertaisesti myös EU:n kansalaisia. Lisäksi aloitteessa esitetään, että hätmajoituspalvelua kehitetään niin, että järjestöjen ja kaupungin yhteistyönä pyritään löytämään ratkaisuja, joilla halukkaita voidaan auttaa eteenpäin tilanteessaan.

Kaupunginhallitus viittaa sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoon ja toteaa, että sosiaalihuoltolain 12 §:n mukaan jokaisella kunnassa oleskelevalla henkilöllä on oikeus saada kiireellisessä tapauksessa yksilölliseen tarpeeseensa perustuvat sosiaalipalvelut siten, ettei hänen oikeutensa välttämättömään huolenpitoon ja toimeentuloon vaarannu. Kaupunginhallitus toteaa, että hätmajoitus on tarkoitettu väliaikaiseksi ja viimesijaiseksi ratkaisuksi. Suomeen saapuvan ulkomaalaisen henkilön tulee pääsääntöisesti huolehtia majoittumisestaan itse.

Sosiaali- ja terveystoimiala järjestää ympärivuotista hätämajoitusta os-topalveluna Helsingin Diakonissalaitoksen Hoiva Oy:n tuottamana. Tämä hätämajoitus on tarkoitettu paperittomille henkilöille ja sinne ha-keudutaan sosiaali- ja terveystoimen paperittomien palvelujen kautta. Tässä yhteydessä paperittomalla tarkoitetaan myös EU-kansalaisia, joilla on laillinen oikeus oleskella Suomessa mutta jotka eivät koti-maassaan kuulu sosiaaliturvan piiriin (Paperittomiin henkilöihin liittyvät haasteet, palvelutarpeet ja toimenpiteet, Työryhmän selvitys 2018, Hel-singin kaupunki).

EU:n liikkuvan väestön majoitusta sosiaali- ja terveystoimiala on järjes-tänyt vuosittain myönnettävien avustusten turvin vuodesta 2016 alkaen. Hätämajoitusta on järjestetty noin kuusi kuukautta vuodessa, syksystä kevääseen. Pääasiallisena järjestäjänä on ollut Helsingin Diakonissalai-toksen säätiö. Sääolosuhteiden niin vaatiessa, toimintaan on myönnet-ty lisäävustusta hätämajoituskauden pidentämiseksi. Vuodelle 2020 li-säävustus myönnettiin toiminnan järjestämiseen myös kesäaikana Co-vid-19 –pandemiatilanteen vuoksi. Avustusten ja lisäävustusten myön-tämisellä on voitu joustavasti reagoida muuttuneisiin tilanteisiin.

Aloitteessa ehdotetaan työllistymiseen ja yhteiskuntaan kiinnittymisen palveluita niille, joilla on mahdollisuus työllistyä. EU-kansalaiset voivat rekisteröityä työnhakijoiksi ja ovat lähtökohtaisesti oikeutettuja julkisiin työvoimapalveluihin julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 2 luvun 2 §:n 1 momentin mukaisesti. EU-kansalaisilla on tällöin mah-dollisuus saada neuvonta- ja ohjauspalveluita koulutukseen ja työnha-kuun liittyen. Kaupunki vastaa näistä vieraskielisten palveluista 1.3.2021 alkaen kuntakokeilun käynnistyttyä.

Helsingin Diakonissalaitos ylläpitää liikkuvalla väestöllä päiväkeskus Hirundoa, jota on tuettu sosiaali- ja terveyslautakunnan vuosittaisilla järjestöavustuksilla vuodesta 2012 alkaen. Hirundossa voi käydä suih-kussa, pestä pyykkiä, käyttää internetiä ja ruokailla rauhassa. Päivit-täisten akuuttien tarpeiden hoitamisen lisäksi keskuksessa annetaan sosiaali- ja terveystoimialan palveluihin liittyvää ohjausta ja neuvontaa sekä tue-taan työllistymisen edellytyksiä ja työnhakua.

Aloitteessa ehdotetaan vapaaehtoiseen tuettuun paluuseen tähtääviä palveluja niille, jotka haluavat palata lähtömaahansa, mutta joiden ong-elmien ratkaiseminen ei ole oikeudettomassa asemassa mahdollista. Lakisääteinen vapaaehtoisen paluun tuki ei kuitenkaan pääsääntöisesti koske EU-kansalaista, joka tulee toisesta EU-/Eta-maasta. Vapaaeh-toisen paluun tukea voi myöntää vastaanottokeskus tai Maahanmuut-tovirasto henkilölle, joka on saanut kielteisen turvapaikkapäätöksen, on peruuttanut turvapaikkahakemuksensa, on ihmiskaupan uhri, jolla ei ole Suomessa kotikuntaa, on saanut tilapäistä suojelua, on saanut tila-

päisen oleskeluluvan maasta poistamisen estymisen vuoksi, mutta ei ole kotikuntaa Suomessa, jonka kansainvälisen suojelun asema Suomessa on peruutettu tai lakkautettu ja henkilö on päätetty karkottaa sekä henkilö, joka on saanut humanitääristä suojelua, mutta oleskelulupa on päättymässä tai päätynyt.

Kaupunginhallitus toteaa, ympärivuotisen hätmajoituksen paikkamäärän tarpeen kehitystä seurataan ja tarvittaessa hätmajoituksen kapasiteettia lisätään.

Aloitteesta on saatu sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto. Sosiaali- ja terveyslautakunta esittää hätmajoitusta kehitettävän siihen suuntaan, että kaikki Helsingissä oleskelevat kansalaisuudesta ja statuksesta riippumatta saavat tarpeen mukaisen hätmajoituksen yhdenvertaisesti ympäri vuoden. Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä sitä, että koronapandemian aikaiseen hätmajoitukseen pääsevät myös kesäaikaan yksilöllisen harkinnan perusteella sitä tarvitsevat ihmiset kansalaisuudesta ja oleskelun perusteesta riippumatta.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Miia Koivu, erityissuunnittelija, puhelin: 310 34334
mii.a.koivu(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 23.09.2020 Aro Katju Aloite ympärivuotisesta hätmajoituksesta EU-kansalaisille

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 19.05.2021 § 148

HEL 2020-010626 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Miia Koivu, erityissuunnittelija, puhelin: 310 34334
mii.a.koivu(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 10.05.2021 § 353

HEL 2020-010626 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa: Kaupunginvaltuusto toteaa aloitteen loppuunkäsitellyksi.

03.05.2021 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Miia Koivu, erityissuunnittelija, puhelin: 310 34334
mii.a.koivu(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 02.03.2021 § 42

HEL 2020-010626 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Katju Aron ja 19 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta koskien ympärivuotista hätämajoitusta EU-kansalaisille.

"Aloitteessa esitetään, että Helsinki laajentaa hätämajoituspalvelunsa koskemaan ympärivuotisesti ja yhdenvertaisesti myös EU:n kansalaisia. Lisäksi aloitteessa esitetään, että hätämajoituspalvelua kehitetään niin, että järjestöjen ja kaupungin yhteistyönä pyritään löytämään ratkaisuja, joilla halukkaita voidaan auttaa eteenpäin tilanteessaan.

Perustuslain 19 §:ssä säädetään oikeudesta sosiaaliturvaan. Tämän mukaisesti jokaisella, joka ei kykene hankkimaan ihmisarvoisen elämän edellyttämää turvaa, on oikeus välttämättömään toimeentuloon ja huolenpitoon. Sosiaalihuoltolain 12 §:n mukaan jokaisella kunnassa oleskelevalla henkilöllä on oikeus saada kiireellisessä tapauksessa yksilölliseen tarpeeseensa perustuvat sosiaalipalvelut siten, ettei hänen oikeutensa välttämättömään huolenpitoon ja toimeentuloon vaarannu.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Eduskunnan apulaisoikeusasiamies (AOA) on päätöksessään 30.5.2017 (EOAK/2834/2016) todennut paperittomien hätämajoituksen osalta, että Helsingin kaupunki on luonut järjestelmän paperittomien henkilöiden perustarpeiden täyttämiseksi. AOA ei voinut katsoa, että Helsingin kaupungin toimielimet tai kaupungin viranhaltijat olisivat jättäneet passiivisiksi tai toimeettomiksi hädänalaisten ihmisten välttämättömän huolenpidon tarpeeseen vastaamisessa. Lisäksi AOA ei ole voinut laillisuusvalvojana ottaa kantaa toiminnan lähempään sisältöön, organisointiin tai resursointiin liittyviin kysymyksiin.

Eduskunnan oikeusasiamiehen päätöksen jälkeen on hätämajoituspaikkojen määrää lisätty esiintyneen tarpeen mukaisesti. Sosiaali- ja terveystoimiala järjestää ympärivuotista hätämajoitusta Hietaniemen palvelukeskuksessa sekä ostopalveluna Helsingin Diakonissalaitoksen Hoiva Oy:ltä. Ostopalveluina tuotettavissa palveluissa on huomioitu myös päihteettömien sekä paperittomien henkilöiden hätämajoituksen tarve. Hätämajoitukseen voivat hakeutua myös kiireellistä apua tarvitsevat EU-kansalaiset.

Hätämajoitusta tarvitseva helsinkiläinen voi hakeutua suoraan Hietaniemen palvelukeskuksen kautta majoitukseen. Hätämajoituksen tarvitsija voi hakeutua myös virka-aikana sosiaalityön ja -ohjauksen palvelupisteisiin. Virka-ajan ulkopuolella sosiaalipäivystys auttaa ennakoimattomissa kriisitilanteissa. Myös paperittomien henkilöiden on akuutissa iltapäivän tilanteessa mahdollista hakeutua itse majoitukseen.

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että liikkuvan väestön hätämajoituksen, työllistymisen tuen ja neuvonnan palveluja on pitkään järjestetty myös järjestöyhteistyönä ja vuosittain myönnettävien avustusten turvin. Helsingin sosiaali- ja terveyslautakunnan järjestöille kohdennettuja avustusvaroja on myönnetty vuodesta 2016 alkaen vuosittain niin kutsutun EU:n liikkuvan väestön hätämajoitukseen. Tällä tarkoitetaan pääasiassa Itä-Euroopasta Suomeen tulleita romaneja, jotka etsivät täältä toimeentuloa.

Tilanne on vuosien varrella vaihdellut ja avustusten ja lisäavustusten myöntämisellä on voitu joustavasti ja viiveettä reagoida muuttuneisiin tilanteisiin. Helsingin Diakonissalaitoksen säätiön monivuotinen kokemus ja asiantuntemus on helpottanut liikkuvan väestön tilannetta.

Liikkuvan väestön yöaikainen hätämajoitus on luonteeltaan tilapäistä ja yöpyville tarjotaan samalla tukea ja neuvontaa. Hätämajoitusta järjestetään noin kuusi kuukautta vuodessa, syksystä kevääseen. Pääasiallisena järjestäjänä toimii Helsingin Diakonissalaitoksen säätiö. Vuodelle 2021 sille myönnettiin avustusta tähän tarkoitukseen 435 000 euroa. Sääolosuhteiden niin vaatiessa, Helsingin Diakonissalaitoksen säätiölle

on myönnetty joinakin vuosina lisäävustusta hätmajoituskauden pidentämiseksi.

Covid-19-pandemiatilanteen vuoksi vuodelle 2020 lisäävustus myönnettiin hätmajoituksen järjestämiseen myös kesäaikana. Liikkuvan väestön tilanne oli vaikeutunut, koska pandemian vuoksi majoittuminen yksityisten luona ei entiseen tapaan onnistunut ja mahdollisuutta palata kotimaahan ei käytännössä ollut. Hätmajoituksen järjestäminen kesäaikaan oli perusteltua myös tartuntojen torjunnan näkökulmasta.

Vuodesta 2012 alkaen sosiaali- ja terveyslautakunnan vuosittaisilla järjestöavustuksilla on tuettu myös Helsingin Diakonissalaitoksen säätiön ylläpitämää EU:n liikkuvalla väestölle tarkoitettua palvelukeskusta Hirundoa. Siellä voi käydä kahvilla, suihkussa ja pestä pyykkiä sekä käyttää internetiä ja syödä omia eväitä turvassa. Keskuksessa tarjotaan tukea päivittäisten asioiden hoitamiseen, annetaan sosiaali- ja terveyspalveluihin liittyvää ohjausta ja neuvontaa sekä apua arjen asioiden selvittelyyn kuten työlupaan liittyviin asioihin.

Hätmajoitus on tarkoitettu väliaikaiseksi ja viimesijaiseksi ratkaisuksi. Suomeen saapuvan ulkomaalaisen henkilön tulee pääsääntöisesti huolehtia majoittumisestaan itse. Ympärivuotisen hätmajoituksen paikkamäärän tarpeen kehitystä seurataan ja tarvittaessa hätmajoituksen kapasiteettia lisätään.

Vapaaehtoisen paluun tukea voi myöntää vastaanottokeskus tai Maa- ja metsätalouden tutkimuskeskus henkilölle, joka on saanut kielteisen turvapaikkapäätöksen, on peruuttanut turvapaikkahakemuksensa, on ihmiskaupan uhri, jolla ei ole Suomessa kotikuntaa, on saanut tilapäistä suojelua, on saanut tilapäisen oleskeluluvan maasta poistamisen estymisen vuoksi, mutta ei ole kotikuntaa Suomessa, jonka kansainvälisen suojelun asema Suomessa on peruutettu tai lakkautettu ja henkilö on päätetty karkottaa sekä henkilö, joka on saanut humanitääristä suojelua, mutta oleskelulupa on päättymässä tai päättynyt.

Lakisääteinen vapaaehtoisen paluun tuki ei pääsääntöisesti koske EU-kansalaista, joka tulee toisesta EU-tai /Eta-maasta.

Sosiaali- ja terveyslautakunta esittää hätmajoitusta kehitettävän siihen suuntaan, että kaikki Helsingissä oleskelevat kansalaisuudesta ja statuksesta riippumatta saavat tarpeen mukaisen hätmajoituksen yhdenvertaisesti ympäri vuoden.

Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä sitä, että koronapandemian aikaiseen hätmajoitukseen pääsevät myös kesäaikaan yksilöllisen harkinnan perusteella sitä tarvitsevat ihmiset kansalaisuudesta ja oleskelun perusteesta riippumatta.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Sosiaalihuoltolain tarkoituksena on muun muassa edistää ja ylläpitää hyvinvointia sekä sosiaalista turvallisuutta sekä turvata yhdenvertaisin perustein tarpeenmukaiset, riittävät ja laadukkaat sosiaalipalvelut sekä muut hyvinvointia edistävät toimenpiteet. Kunnan järjestämä hätämajoitus tukee näitä periaatteita auttamalla henkilöä, jolla ei ole mahdollista järjestää itse omaa majoittumistaan."

Käsittely

02.03.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asiassa tehtiin seuraavat vastaehdotukset:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Katju Aro: Poistetaan virke: "Toimintamallin muuttamiselle ei näin ollen ole ajankohtaisia perusteita."

Ja lisätään loppuun seuraava kappale: "Sosiaali- ja terveyslautakunta esittää hätämajoitusta kehitettävän siihen suuntaan, että kaikki Helsingissä oleskelevat kansalaisuudesta ja statuksesta riippumatta saavat tarpeen mukaisen hätämajoituksen yhdenvertaisesti ympäri vuoden."

Kannattaja: jäsen Touko Niinimäki

Vastaehdotus 2:

Jäsen Katju Aro: Lisätään loppuun virke: "Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä sitä, että koronapandemian aikaiseen hätämajoitukseen pääsevät myös kesäaikaan yksilöllisen harkinnan perusteella sitä tarvitsevat ihmiset kansalaisuudesta ja oleskelun perusteesta riippumatta."

Kannattaja: jäsen Sami Heistaro

Vastaehdotus 3:

Jäsen Aleksi Niskanen: Lautakunta ei kannata Katju Aron yms. valtuustoaloitetta, jossa vaaditaan ympärivuorokautista hätämajoitusta EU-kansalaisille. Lisäksi lautakunta korostaa sitä, että niin sanotun liikkuvan väestön hätämajoitus ei kuulu Helsingin kaupungin ydintoimintoihin ja kaupungin ei ylipäätään tulisi tarjota näitä hätämajoituspalveluita niin kauan, kun kotimaisille kodittomille ei ole vastaavia palveluita tarjolla.

Jäsen Aleksi Niskasen vastaehdotus raukesi kannattamattomana.

Sosiaali- ja terveyslautakunnan päätös syntyi seuraavien äänestyksien tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
EI-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Katju Aro)

Jaa-äännet: 4
Sami Heistaro, Maritta Hyvärinen, Seija Muurinen, Alekski Niskanen

Ei-äännet: 9
Katju Aro, Tapio Bergholm, Leo Bergman, Cecilia Ehrnrooth, Touko Niinimäki, Reko Ravela, Karita Toijonen, Hannu Tuominen, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Katju Aron vastaehdotuksen äänin 9 - 4.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
EI-ehdotus: Vastaehdotus 2 (jäsen Katju Aro)

Jaa-äännet: 2
Tapio Bergholm, Alekski Niskanen

Ei-äännet: 11
Katju Aro, Leo Bergman, Cecilia Ehrnrooth, Sami Heistaro, Maritta Hyvärinen, Seija Muurinen, Touko Niinimäki, Reko Ravela, Karita Toijonen, Hannu Tuominen, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Katju Aron vastaehdotuksen äänin 11 - 2.

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi asiasta hyväksytyjen vastaehdotusten osalta esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon.

Jäsen Alekski Niskanen jätti sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunnosta vastaehdotuksensa mukaisen eriävän mielipiteen.

16.02.2021 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

02.06.2021

Asia/11

Lisätiedot

Jukka Pellinen, hallintoylilääkäri, puhelin: 310 42305
jukka.pellinen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 173

Valtuutettu Jape Lovénin aloite Rastilan leirintäalueen toimintaedellytysten turvaamisesta

HEL 2020-011650 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Jape Lovénin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Jape Lovén ja 22 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki turvaa Rastilan leirintäalueen toiminnan jatkuvuuden Helsingissä sen sijaan, että alue kaavoitetaan asuntorakentamiseen. Aloitetta perustellaan leirintäalueen matkailu- ja elinkeinopoliittisella merkityksellä kaupungille.

Vartiokylänlahden suunnitteluperiaatteet hyväksyttiin kaupunkiympäristölautakunnassa 20.10.2020. Niiden pohjalta Rastilan leirintäaluetta kehitetään sekä kartanoon kytkeytyvänä kestävä matkailun alueena, että tulevaisuudessa asuinalueena noin 2000 asukkaalle. Leirintäalueen asemakaavoitus asuntoalueeksi ei päätöksen mukaisesti ala ennen kuin sille on löytynyt korvaava paikka Helsingissä.

Rastilan leirintäalueen merkitys osana Helsingin matkailua

Rastilan leirintäalueen yritys- ja matkailuvaikutusten arvioinnin 2020 mukaan Rastilan leirintäalueella yövyttiin vuonna 2019 yhteensä 110

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

881 yöpymisvuorokautta, joka on noin 2,5 % vuoden 2019 kaikista yöpymisistä Helsingissä.

Vuonna 2019 huonekäyttöaste oli Rastilan mökeissä 53,8 %, matkailuajoneuvopaikoilla 50,1 % ja telttapaikoilla 13,5 %. Edellisvuoteen verrattuna mökkien käyttöaste kasvoi (50 % vuonna 2018), matkailuajoneuvopaikkojen käyttöaste aleni (53,8 % vuonna 2018) ja telttapaikkojen käyttöaste pysyi lähes ennallaan (13,8 % vuonna 2018).

Rastilan leirintäalueen osuus Helsingin majoitusmyynnistä, välittömästi matkailutulosta ja välittömästi matkailutyöllisyydestä on noin prosentin luokkaa. Määrällisesti osuus on pieni, mutta Rastilan leirintäalueella voi katsoa olevan kuitenkin merkitystä Helsingin matkailun monipuolisuuden kannalta.

Leirintäalueen muutosten taloudellisia vaikutuksia

Rastilan leirintäalueesta on tehty yritys- ja matkailuvaikutusten arviointi, jossa selvitettiin vaikutuksia kaupungin talouteen tilanteessa, jossa leirintäalue muuttuu asumiseen joko osittain tai kokonaan. Aluetalouden näkökulmasta uusien asukkaiden kulutuksen merkitys on euromääräisesti jopa suurempi kuin leirintämatkailijoiden aikaansaama matkailutulo. Arviointityön laskelmien mukaan Rastilan alueelle osoitettava 125 000 k-m²:n uudisrakentaminen toisi kaupungille merkittävät kertaluonteiset rakennusoikeuden myyntitulot ja kiinteistöverotulot.

Kaupunkitalouden näkökulmasta pitää kuitenkin ottaa huomioon uuden leirintäalueen investointikustannukset. Harkinnan arvoinen toteutusvaihtoehto on vaikutusten arvioinnin perusteella tällöin vaihtoehto, jossa Rastilan alueelle suunnitellaan asuntorakentamista ja palveluja, mutta alueelle jää myös osa leirintäaluetoinnoista, esim. mökkialue ja/tai matkailuajoneuvoalue ja osa leirintäaluetoinnoista sijoittuu muualle. Tällöin kaupunki saa merkittävät rakennusoikeuden myyntitulot ja leirintäalueen toimintatuotot, mutta samalla myös Vuosaaren yritysten ja elinkeinotoiminnan kannalta tärkeät tulovirrat ja yritysten synergiaedut säilyvät leirintäaluetoinnin jatkuessa.

Leirintäalueen vaihtoehtoiset sijaintipaikat

Rastilan leirintäalueelle on selvitetty sijaintivaihtoehtoja yleiskaavan 2016 hyväksymisen yhteydessä hyväksytyjen toivomusponsojen mukaisesti. Ponsissa lausuttiin, että ennen Rastilan leirintäalueen siirtopäätöstä tullaan selvittämään leirintäalueen nykyisen ja suunnitellun uuden leirintäaluepaikan käytettävyys. Lisäksi tullaan laatimaan yksityiskohdaisempi suunnitelma uudelle alueelle. Kivinokka osoittautui sijaintipaikkatarkasteluissa saavutettavuudeltaan ja käytettävyydeltään leirintäalueelle hyvin soveltuvaksi alueeksi. Kivinokan alue ei kuitenkaan

mahdollista Rastilan leirintäalueen matkailuautoille varatun alueen ko-koista tilavarausta. Kivinokan asemakaavoitus virkistysalueeksi on käynnissä, ja asemakaavassa esitetään Kulosaaren kartanon alueen kehittämistä merellisen virkistysalueen ja matkailun alueena yleiskaavan mukaisesti.

Tulevaisuudessa olisi mahdollista, että leirintäalue toimisi kaupunkialueella palvelemaan telttailijoita ja leirintämökeissä yöpyviä sekä Kivinkassa että Rastilassa. Rastilassa voidaan kehittää toimintaa aktiivisesti lisäämällä mm. kestävä matkailua sekä lyhytaikaisilla ko-keiluilla että pysyvästi. Uimarannan ympäristössä ja leirintäalueella on mahdollista lisätä mm. luontomatkailumökkejä ja telttailumahdollisuuksia ja vahvistaa leirintäalueen toimintaa yrittäjävetoisilla yhteistyöhankkeilla, jotka palvelevat sekä alueen asukkaita että yöpyjiä. Mikäli osa leirintäalueen toiminnoista jää Rastilaan, on niiden tarkoituksenmukais- ta muodostaa liiketoiminnallisesti ja toiminnallisesti sopiva kokonai- suus, johon sisältyy palvelutarjontaa matkailuautoille.

Lisäksi on mahdollista tutkia laajemman leirintäaluekokonaisuuden si- joittumista Östersundomiin. Alue voisi palvella myös matkailuautoilijoi- ta. Pohjois-Euroopan verrokkikaupungeissa, kuten Tukholmassa, Os- lossa, Kööpenhaminassa ja Berliinissä, on kussakin useita, profiililtaan erilaisia leirintäalueita.

Kaupunkiympäristölautakunnan mukaan Helsingin tärkein matkailuvaltti on kaupungin sijainti saaristossa, ja Helsingissä on kehitelty uudenlai- sia matkailukonsepteja merellisen Helsingin strategian mukaisesti. Hel- singin maankäyttöä kehitettäessä pyritään myös luontomatkailulle ja siihen liittyville palveluille löytämään parhaat mahdolliset sijainnit. Saa- riston asemakaavoista Itäisen saariston sekä Vallisaaren ja Kunin- kaansaaren asemakaavat mahdollistavat laajamittaista matkailupalve- luiden rakentamista myös saariin, niiden tultua lainvoimaisiksi.

Edellä mainittujen laajempien kokonaisuuksien lisäksi saaristoon kehi- tetään paikallisia ja omavaraisesti toimivia, ns. offgrid-ratkaisuja, joilla pyritään vastaamaan tämän hetken kysyntään. Näistä esimerkiksi ma- jamaja- ja nolla-mökkejä on jo pystytetty Helsingin rannoille ja saariin.

Kulttuuri- ja vapaa-aika lautakunta nostaa esiin lausunnossaan, että lei- rintäalueen toiminnan jatkaminen ratkaistaisiin lähitulevaisuudessa, jot- ta sen edellyttämiin investointeihin voitaisiin varautua tarkoituksenmu- kaisella tavalla. Lautakunta toteaa lausunnossaan mm., että Rastilan leirintäalueen kiinteistöt ovat tällä hetkellä kohtalaisessa kunnossa, mutta esimerkiksi kaikki majoituskäytössä olevat hirsimökit kaipaavat vähintään pikaista peruskunnostusta.

Aloitteesta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan ja kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunnot. Vastaus on lausuntojen mukainen.

Helsingin Yrittäjät ry on 8.3.2021 tehnyt aloitteen johdosta kaupunkiympäristölautakunnalle osoitetun kannanoton, joka sisältyy oheismateriaaliin.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Jape Lovénin aloite

Oheismateriaali

1 Helsingin Yrittäjät ry:n kannanotto 8.3.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 19.05.2021 § 149

HEL 2020-011650 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 03.05.2021 § 323

HEL 2020-011650 T 00 00 03

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:
Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 09.03.2021 § 110

HEL 2020-011650 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Rastilan leirintäalue

Yleiskaava 2016 mahdollistaa lisärakentamista Rastilan asemanseu-
dulle.

Vartiokylänlahden suunnitteluperiaatteet hyväksyttiin
kaupunkiympäristölautakunnassa 20.10.2020. Niiden pohjalta Rastilan
leirintäaluetta kehitetään sekä kartanoon kytkeytyvänä kestävä mat-
kailun alueena, että tulevaisuudessa asuinalueena noin 2000 asukkaal-
le. Leirintäalueen asemakaavoitus asuinalueeksi ei päätöksen mukai-
sesti ala ennen kuin sille on löytynyt korvaava paikka Helsingissä.

Rastilan leirintäalueen merkitys osana Helsingin matkailua

Rastilan leirintäalueen yritys- ja matkailuvaikutusten arvioinnin 2020
mukaan Helsingissä rekisteröitiin vuonna 2019 yhteensä noin 4,5 mil-
joonaa yöpymistä, joista noin 2,1 miljoonaa (46 %) oli kotimaisia ja noin
2,4 miljoonaa (54 %) ulkomaisia yöpymisiä. Koko maassa kirjattiin
vuonna 2019 noin 23,1 miljoonaa yöpymistä, joten Helsingin markki-
naosuus koko maan yöpymisistä oli noin viidennes (19 %). Rastilan lei-
rintäalueella yövyttiin vuonna 2019 yhteensä 110 881 yöpymisvuoro-
kautta, joka on noin 2,5 % Helsingin vuoden 2019 kaikista yöpymisistä.

Helsingin majoitusmyynti oli vuonna 2019 yhteensä noin 351,7 milj.€,
joka oli noin 25,6 % koko maan majoitusmyynnistä. Rastilan majoitus-
myynti oli vuonna 2019 yhteensä noin 1,3 milj.€, joka on alle prosentin

Helsingin koko majoitusmyynnistä. Rastilan leirintäalueen osuus Helsingin majoitusmyynnistä, välittömästä matkailutulosta ja välittömästä matkailutyöllisyydestä on noin prosentin luokkaa. Määrällisesti osuus on pieni, mutta Rastilan leirintäalueella voi katsoa olevan kuitenkin merkitystä Helsingin matkailun monipuolisuuden kannalta.

Leirintäalueen muutosten taloudellisia vaikutuksia

Rastilan leirintäalueen yritys- ja matkailuvaikutusten arvioinnissa selvitetiin myös vaikutuksia kaupungin talouteen tilanteessa, jossa leirintäalue muuttuu asumiseen joko osittain tai kokonaan. Aluetalouden näkökulmasta uusien asukkaiden kulutuksen merkitys on euromääräisesti jopa suurempi kuin leirintämatkailijoiden aikaansaama matkailutulo. Arviointityön laskelmien mukaan Rastilan alueelle osoitettava 125 000 km²:n uudisrakentaminen toisi kaupungille merkittävät kertaluonteiset rakennusoikeuden myyntitulot (noin 69 milj.€) ja kiinteistöverotulot (30 vuoden ajanjaksolla noin 3,9 milj.€).

Kaupunkitalouden näkökulmasta pitää kuitenkin ottaa huomioon uuden leirintäalueen investointikustannukset. Harkinnan arvoinen toteutusvaihtoehto on vaikutusten arvioinnin perusteella tällöin vaihtoehto, jossa Rastilan alueelle suunnitellaan asuntorakentamista ja palveluja, mutta alueelle jää myös osa leirintäaluetoinnoista, esim. mökkialue ja/tai matkailuajoneuvoalue ja osa leirintäaluetoinnoista sijoittuu muualle. Tällöin kaupunki saa merkittävät rakennusoikeuden myyntitulot ja leirintäalueen toimintatuotot, mutta samalla myös Vuosaaren yritysten ja elinkeinotoiminnan kannalta tärkeät tulovirrat ja yritysten synergiaedut säilyvät leirintäaluetoinnin jatkuessa.

Leirintäalueen vaihtoehtoiset sijaintipaikat

Yleiskaavan 2016 toivomusponsissa lausuttiin, että ennen Rastilan leirintäalueen siirtopäätöstä tullaan selvittämään leirintäalueen nykyisen ja suunnitellun uuden leirintäaluepaikan käytettävyyden. Lisäksi tullaan laatimaan yksityiskohtaisempi suunnitelma uudelle alueelle.

Kivinokka osoittautui sijaintipaikkatarkasteluissa saavutettavuudeltaan ja käytettävyydeltään leirintäalueelle hyvin soveltuvaksi alueeksi. Kivinokan alue ei kuitenkaan mahdollista Rastilan leirintäalueen matkailuautoille varatun alueen kokoista tilavarausta. Maankäyttö- ja kaupunkirakennepalvelukokonaisuudessa on käynnistetty Kivinokan asemakaavoitus. Kivinokka kaavoitetaan virkistysalueeksi, ja asemakaavassa esitetään Kulosaaren kartanon alueen kehittämistä merellisen virkistysalueen ja matkailun alueena yleiskaavan mukaisesti. Kartanoympäristöön osoitetaan telttailijoille varattu alue sekä vuokrattavia leirintämökkejä. Lisäksi Kivinokassa on mm. uimapaikkoja, kesäteatteri, kahvila ja pallokenttiä, jotka luovat alueesta houkuttelevan matkailukohteen. Ranta-

alueelle osoitettaisiin asemakaavassa myös venesatama-alue, laituri rakennuksineen, vesiliikenteen yhteyspiste ja kanoottivuokraamo. Kivinkokan sijainti on Helsingissä erittäin keskeinen, ja sillä on potentiaalia kehittyä suosituksi ulkoilu- ja virkistyskeitaaksi.

Tulevaisuudessa olisi mahdollista, että leirintäalue toimisi kaupunkialueella palvelemaan telttailijoita ja leirintämökeissä yöpyviä sekä Kivinkokassa että Rastilassa. Rastilassa voidaan kehittää toimintaa aktiivisesti lisäämällä mm. kestävä matkailua sekä lyhytaikaisilla ko-keiluilla että pysyvästi. Uimarannan ympäristössä ja leirintäalueella on mahdollista lisätä mm. luontomatkailumökkejä ja telttailumahdollisuuksia ja vahvistaa leirintäalueen toimintaa yrittäjävetoisilla yhteistyöhankkeilla, jotka palvelevat sekä alueen asukkaita että yöpyjiä.

Lisäksi on mahdollista tutkia laajemman leirintäaluekokonaisuuden sijoittumista Östersundomiin. Alue voisi palvella myös matkailuautoilijoita. Pohjois-Euroopan verrokkikaupungeissa, kuten Tukholmassa, Osllossa, Kööpenhaminassa ja Berliinissä, on kussakin useita, profiililtaan erilaisia leirintäalueita.

Helsingin tärkein matkailuvaltti on kaupungin sijainti saaristossa, ja Helsingissä on kehitelty uudenlaisia matkailukonsepteja merellisen Helsingin strategian mukaisesti. Kun Helsingin maankäyttöä kehitetään, niin myös luontomatkailulle ja siihen liittyville palveluille pyritään löytämään parhaat mahdolliset sijainnit. Saariston pitkät asemakaava-prosessit ovat nytkähtäneet eteenpäin ja mahdollistavat laajamittaista matkailupalveluiden rakentamista myös saariin:

- Itäisen saariston asemakaava / Loma-asuminen, matkailu ja virkistys 61 240 k-m². Määrättiin osittain voimaan joulukuussa 2020.
- Vallisaaren ja Kuninkaansaaren asemakaava / Matkailu ja virkistys 23 010 k-m². Hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 2020.

Edellä mainittujen laajempien kokonaisuuksien lisäksi saaristoon kehitetään paikallisia ja omavaraisesti toimivia, ns. offgrid-ratkaisuja, joilla pyritään vastaamaan tämän hetken kysyntään. Näistä esimerkiksi majamaja- ja nolla-mökkejä on jo pystytetty Helsingin rannoille ja saariin.

Käsittely

09.03.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Jape Lovén: Kaupunkiympäristölautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Rastilan leirintäalue

Yleiskaava 2016 mahdollistaa lisärakentamista Rastilan asemanseu-
dulle.

Vartiokylänlahden suunnitteluperiaatteet hyväksyttiin
kaupunkiympäristölautakunnassa 20.10.2020. Niiden pohjalta Rastilan
leirintäaluetta kehitetään sekä kartanoon kytkeytyvänä kestävä mat-
kailun alueena, että tulevaisuudessa asuinalueena noin 2000 asukkaal-
le. Leirintäalueen asemakaavoitus asuntoalueeksi ei päätöksen mukai-
sesti ala ennen kuin sille on löytynyt korvaava paikka Helsingissä.

Rastilan leirintäalueen merkitys osana Helsingin matkailua

Rastilan leirintäalueen yritys- ja matkailuvaikutusten arvioinnin 2020
mukaan Helsingissä rekisteröitiin vuonna 2019 yhteensä noin 4,5 mil-
joonaa yöpymistä, joista noin 2,1 miljoonaa (46 %) oli kotimaisia ja noin
2,4 miljoonaa (54 %) ulkomaisia yöpymisiä. Koko maassa kirjattiin
vuonna 2019 noin 23,1 miljoonaa yöpymistä, joten Helsingin markki-
naosuus koko maan yöpymisistä oli noin viidesosa (19 %). Rastilan lei-
rintäalueella yövyttiin vuonna 2019 yhteensä 110 881 yöpymisvuoro-
kautta, joka on noin 2,5 % Helsingin vuoden 2019 kaikista yöpymisistä.

Helsingin majoitusmyynti oli vuonna 2019 yhteensä noin 351,7 milj.€,
joka oli noin 25,6 % koko maan majoitusmyynnistä. Rastilan majoitus-
myynti oli vuonna 2019 yhteensä noin 1,3 milj.€, joka on alle prosentin
Helsingin koko majoitusmyynnistä. Rastilan leirintäalueen osuus Hel-
singin majoitusmyynnistä, välittömästä matkailutulosta ja välittömästä
matkailutyöllisyydestä on noin prosentin luokkaa. Määrällisesti osuus
on pieni, mutta Rastilan leirintäalueella voi katsoa olevan kuitenkin
merkitystä Helsingin matkailun monipuolisuuden kannalta.

Leirintäalueen muutosten taloudellisia vaikutuksia

Rastilan leirintäalueen yritys- ja matkailuvaikutusten arvioinnissa
selvitettiin myös vaikutuksia kaupungin talouteen tilanteessa, jossa lei-
rintäalue muuttuu asumiseen joko osittain tai kokonaan. Aluetalouden
näkökulmasta uusien asukkaiden kulutuksen merkitys on euromääräi-
sesti jopa suurempi kuin leirintämatkailijoiden aikaansaama matkailutu-
lo. Arviointityön laskelmien mukaan Rastilan alueelle osoitettava 125
000 k-m²:n uudisrakentaminen toisi kaupungille merkittävät kertaluon-
teiset rakennusoikeuden myyntitulot (noin 69 milj.€) ja kiinteistövero-
tulot (30 vuoden ajanjaksolla noin 3,9 milj.€).

Kaupunkitalouden näkökulmasta pitää kuitenkin ottaa huomioon uuden
leirintäalueen investointikustannukset. Harkinnan arvoinen
toteutusvaihtoehto on vaikutusten arvioinnin perusteella tällöin

vaihtoehto, jossa Rastilan alueelle suunnitellaan asuntorakentamista ja palveluja, mutta alueelle jää myös osa leirintäaluetoinnoista, esim. mökkialue ja/tai matkailuajoneuvoalue ja osa leirintäaluetoinnoista si-
joittuu muualle. Tällöin kaupunki saa merkittävät rakennusoikeuden
myyntitulot ja leirintäalueen toimintatuotot, mutta samalla myös
Vuosaaren yritysten ja elinkeinotoiminnan kannalta tärkeät tulovirrat ja
yritysten synergiaedut säilyvät leirintäaluetoinnin jatkuessa.

Leirintäalueen vaihtoehtoiset sijaintipaikat

Yleiskaavan 2016 toivomusponsissa lausuttiin, että ennen Rastilan lei-
rintäalueen siirtopäätöstä tullaan selvittämään leirintäalueen nykyisen
ja suunnitellun uuden leirintäaluepaikan käytettävyys. Lisäksi tullaan
laatimaan yksityiskohtaisempi suunnitelma uudelle alueelle.

Kivinokka osoittautui sijaintipaikkatarkasteluissa saavutettavuudeltaan
ja käytettävyydeltään leirintäalueelle hyvin soveltuvaksi alueeksi. Kivi-
nokan alue ei kuitenkaan mahdollista Rastilan leirintäalueen matkai-
luautoille varatun alueen kokoista tilavarausta. Maankäyttö- ja kaupun-
kirakenne -palvelukokonaisuudessa on käynnistetty Kivinokan asema-
kaavoitus. Kivinokka kaavoitetaan virkistysalueeksi, ja asemakaavassa
esitetään Kulosaaren kartanon alueen kehittämistä merellisen virkistyk-
sen ja matkailun alueena yleiskaavan mukaisesti. Kartanoympäristöön
osoitetaan telttailijoille varattu alue sekä vuokrattavia leirintämökkejä.
Lisäksi Kivinokassa on mm. uimapaikkoja, kesäteatteri, kahvila ja pal-
lokenttiä, jotka luovat alueesta houkuttelevan matkailukohteen. Ranta-
alueelle osoitettaisiin asemakaavassa myös venesatama-alue, laituri
rakennuksineen, vesiliikenteen yhteyspiste ja kanoottivuokraamo. Kivi-
nokan sijainti on Helsingissä erittäin keskeinen, ja sillä on potentiaalia
kehittyä suosituksi ulkoilu- ja virkistyskeitaaksi.

Tulevaisuudessa olisi mahdollista, että leirintäalue toimisi
kaupunkialueella palvelemaan telttailijoita ja leirintämökeissä yöpyviä
sekä Kivinokassa että Rastilassa. Rastilassa voidaan kehittää toimintaa
aktiivisesti lisäämällä mm. kestävä matkailua sekä lyhytaikaisilla ko-
keiluilla että pysyvästi. Uimarannan ympäristössä ja leirintäalueella on
mahdollista lisätä mm. luontomatkailumökkejä ja telttailumahdollisuu-
ksia ja vahvistaa leirintäalueen toimintaa yrittäjävetoisilla yhteistyöhank-
keilla, jotka palvelevat sekä alueen asukkaita että yöpyjiä.

Lisäksi on mahdollista tutkia laajemman leirintäaluekokonaisuuden si-
joittumista Östersundomiin. Alue voisi palvella myös matkailuautoilijoi-
ta. Pohjois-Euroopan verrokkikaupungeissa, kuten Tukholmassa, Os-
lossa, Kööpenhaminassa ja Berliinissä, on kussakin useita, profiililtaan
erilaisia leirintäalueita.

Helsingin tärkein matkailuvaltti on kaupungin sijainti saaristossa, ja Helsingissä on kehitelty uudenlaisia matkailukonsepteja merellisen Helsingin strategian mukaisesti. Kun Helsingin maankäyttöä kehitetään, niin myös luontomatkailulle ja siihen liittyville palveluille pyritään löytämään parhaat mahdolliset sijainnit. Saariston pitkät asemakaava-prosessit ovat nytkähtäneet eteenpäin ja mahdollistavat laajamittaista matkailupalveluiden rakentamista myös saariin:

- Itäisen saariston asemakaava / Loma-asuminen, matkailu ja virkistys 61 240 k-m². Määrättiin osittain voimaan joulukuussa 2020.
- Vallisaaren ja Kuninkaansaaren asemakaava / Matkailu ja virkistys 23 010 k-m². Hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 2020.

Edellä mainittujen laajempien kokonaisuuksien lisäksi saaristoon kehitetään paikallisia ja omavaraisesti toimivia, ns. offgrid-ratkaisuja, joilla pyritään vastaamaan tämän hetken kysyntään. Näistä esimerkiksi majamaja- ja nolla-mökkejä on jo pystytetty Helsingin rannoille ja saariin.

Kannattaja: Risto Rautava

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Jape Lovénin vastaehdotuksen.

02.03.2021 Pöydälle

16.02.2021 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Satu Tarula, va. tiimipäällikkö: 310 37164
satu.tarula(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 02.02.2021 § 13

HEL 2020-011650 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan näkemyksen mukaan päätös Rastilan leirintäalueen toiminnan jatkamisesta on ensisijaisesti tehtävä elinkeino- ja matkailupoliittisin perustein huomioiden kaupungin kehittyminen ja aluerakentaminen. Leirintäpalvelut eivät ole liikuntapalvelujen ydintoimintaa, joten leirintätoiminnan jatkuvuutta ei voida perustella lii-

kuntapoliittisilla näkökulmilla. Rastilan leirintäalueella on kuitenkin vaikutusta liikuntapalvelukokonaisuuden investointitarpeisiin ja kaupunkiympäristön toimialan investointiohjelmaan, joten päätökset leirintäalueen toiminnan jatkamisesta tulee tehdä lähitulevaisuudessa.

Helsingin hyvän matkailukaupunki-imagon yhtenä edellytyksenä ovat monipuoliset majoitusvaihtoehdot. Leirintä- ja lähimatkailun suosio kasvaa koko ajan muun muassa ilmastonmuutoksen myötä. Rastila on kiistatta valtakunnallisesti tärkein leirintäalue ja toimii veturina Suomen leirintämatkailulle.

Rastilan alueelle on kaavailtu rakentamista ja leirintätoiminnalle on haettu uutta sijoituspaikkaa. Liikuntapalvelukokonaisuuden edustajat ovat osallistuneet moniin kokouksiin, joissa asiaa on käsitelty, mutta uudesta leirintäalueen sijainnista ei ole tehty päätöstä.

Liikuntapalvelukokonaisuuden näkemyksen mukaan uuden sijoituspaikan haussa on huomioitava Rastilan poikkeuksellisen hyvä ja ainutlaatuinen sijainti. Rastilan saavutettavuus metroradan varrella, sataman läheisyydessä, meren ja palveluiden äärellä on alueen suurin valtti. Vastaavaa kohdetta ei löydy muista Euroopan pääkaupungeista.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan toimintasäännön mukaan liikuntapalvelukokonaisuus vastaa Rastilan leirintäalueen ylläpidosta. Liikuntapalvelukokonaisuuden toive on, että alueen tulevaisuus ratkaistaan pysyvästi lähitulevaisuudessa, jotta alueen ylläpitämiseen vaadittavat investoinnit voidaan aikatauluttaa.

Leirintäalueen kiinteistöt ovat tällä hetkellä kohtalaisessa kunnossa, mutta esimerkiksi kaikki majoituskäytössä olevat hirsimökit kaipaavat vähintään pikaista peruskunnostusta vuonna 2019 teetetyn kuntoarvion perusteella. Kaupunkiympäristön toimialan oman arvion mukaan mökkeihin ei kuitenkaan kannata tehdä suurta peruskorjausta, vaan ne kannattaa uusia kokonaisuudessaan. Kustannusarvio uusille mökeille on noin 700 000 euroa.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi

§ 174

Valtuutettu Mari Holopaisen aloite avointen ja maksuttomien tilojen asukaskäytöstä

HEL 2020-012441 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Mari Holopaisen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Mari Holopainen ja 14 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki varmistaa toiminnassaan avointen ja maksuttomien tilojen saatavuuden asukaskäyttöön sekä olemassa olevilla että uusilla asuinalueilla.

Kaupunginhallitus pitää tärkeänä, että tilojen saatavuutta eri alueilla lisätään kaupungin omalla toiminnalla. Kaupunkistrategian mukaisesti kaupunki varmistaa, että sen tiloja on helppoa ja turvallista käyttää koulutus-, kansalais- ja kulttuuritoimintaan tasavertaisten mahdollisuuksien luomiseksi. Julkisten alueiden ja tyhjien tilojen tilapäistä käyttöä kulttuuri- ja kansalaistoimintaan helpotetaan, ja kaupunki pyrkii edistämään myös vajaakäytössä olevien muiden kuin kaupungin omistuksessa olevien tilojen käyttöä.

Asukaskäyttöön liittyvät linjaukset toteutetaan toimialoilla kaupunginhallituksen 20.8.2018 hyväksymien asukaskäytön periaatteiden pohjalta. Periaatteilla helpotetaan kaupungin tilojen käyttöä asukkaiden kulttuuri-

ja kansalaistoimintaan. Pääsääntö on, että tilat ovat varsinaisen käyttöajan ulkopuolella kansalaisyhteiskunnan ja kolmannen sektorin toimijoiden käytettävissä. Asukaskäytön mahdollistaminen otetaan huomioon kaupunginhallituksen kehottamalla tavalla soveltuvien osin kaikissa uudisrakennus- ja peruskorjaushankkeissa. Lisäksi toimialat huolehtivat hallinnoimiensa asukaskäyttöön soveltuvien tilojen lisäämisestä sähköiseen varausjärjestelmään.

Asukaskäytön periaatteiden toimeenpanemiseksi, kaupunkiyhteisen tarkastelun edistämiseksi ja tilavarauskokonaisuuden hallinnoimiseksi on kaupungin johtoryhmässä päätetty muodostaa toimialat läpileikkaava kaupunkiyhteinen hallintamalli. Toimialat ylittävä ohjausryhmä on aloittanut toimintansa vuoden 2021 alussa ja vastaa kriittisistä linjauksista sekä ohjaa, tukee ja seuraa tila- ja resurssipalveluiden etenemistä. Palvelua ja prosesseja kehitetään kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan johdolla.

Asukaskäyttöön tarkoitetut tilat

Tällä hetkellä kaupunki tarjoaa Varaamo-palvelun kautta asukaskäyttöön monipuolisia tiloja ympäri kaupunkia ja tilojen määrää lisätään jatkuvasti. Ympäri vuotisesti kuntalaisten varattavissa ovat tällä hetkellä yli kolmekymmentä kokoustamiseen tai ryhmätyöskentelyyn soveltuvaa tilaa, kaksikymmentä pientä työskentelytilaa sekä useita erilaisia harrastustiloja. Harrastamista tukevia tiloja, kuten soittamiseen tai äänittämiseen, ruoanlaittoon, liikuntaan ja pelaamiseen soveltuvia tiloja on noin kaksikymmentä.

Lisäksi kesäkaudella on varattavissa yli viisikymmentä muuta tilaa: 28 ulkotapahtumatilaa, 18 tenniskenttää sekä ulkoilusaarien kaksi kokoushuvilaa, kolme saunaa ja kolme mökkiä. Vuoden 2020 aikana palveluun tuotiin varattavaksi 51 uutta tilaa eri puolilta kaupunkia. Yhteensä Varaamo-palvelussa on kuntalaisten varattavissa tällä hetkellä noin 130 kaupungin tilaa. Tämänhetkisestä asukaskäyttöön soveltuvasta tila- ja resurssikapasiteetista kuitenkin vasta pieni osa on saatavilla nykyisen Varaamo-palvelun kautta. Varattavien tilojen määrä voidaan kymmenkertaistaa seuraavien vuosien aikana, palvelujen luopuessa erillisjärjestelmistä ja rakenteista.

Varaamo.hel.fi kehittää monipuolisesti tilojen löydettävyyttä ja saatavuutta. Kaupungin tilojen varaaminen, käyttöön liittyvien varausvahvistusten ja sopimusten tekeminen keskitetään jatkossa entistä kiinteämmin varaamo.hel.fi -palveluun. Tilojen löydettävyyden ja paremman kuntalaiskokemuksen tarjoamiseksi kaupungin tila- ja resurssivarausjärjestelmät kootaan yhdeksi palvelualustaksi ja päällekkäisistä järjestelmistä luovutaan hallitusti. Nykyisten järjestelmien korvaaminen edel-

lyttää kaupunkiyhteistä kehitystyötä sekä tilavarauspalvelun ja hinnoittelun uudelleentarkastelua. Asukaskäytön mahdollistaminen varsinaisen käyttöajan ulkopuolella, eli tilojen omavalvontakäyttö, edellyttää yksityiskohtaisia tarkkoja selvityksiä ja uudistuksia tila- ja kiinteistökohtaisesti sekä laajempia kaupunkitasoisia linjauksia. Turvallisuuskeskeinen työ on hidasta, mutta konkretisoituu varattaviksi tiloiksi vähitellen.

Käyttäjilleen maksuttomia tiloja tarjoavat esimerkiksi kirjastot ja nuorisotilat. Näiden lisäksi kaupunki tarjoaa käyttäjille lähes maksuttomia tiloja, joita subventoidaan kaupungin omien toimialojen kautta. Tilakäytön subventoinnista päättävät pääsääntöisesti käyttäjätoimialat itse lautakuntiansa kautta ja talousarvioonsa perustuen.

Tilojen saatavuuden edistäminen

Kaupungin tavoitteena on jatkossakin lisätä avointa ja maksutonta tilatarjontaa kaupunginosissa toimialojen yhteistyönä osana erilaisten peruskorjaus- ja uudiskohteiden suunnittelua ja toteutusta. Tilatarjontaa kasvatetaan palveluiden mahdollistamien resurssien ja olosuhteiden puitteissa, huomioiden, että tiloja käytetään ensisijaisesti siihen tarkoitukseen, johon tilat on alun perin osoitettu. Tilasuunnittelussa huomioidaan alueen asukkaiden ja sidosryhmien tarpeita sekä kuullaan ja osallistetaan erilaisia sidosryhmiä. On tärkeää, että jatkossa avoimen ja maksuttoman tilankäytön tarpeet huomioidaan entistä kiinteämmin osana koko kaupungin palveluverkko- ja tilasuunnittelua jo asemakaavoituksen aikana. Näiden palvelutarpeiden suunnitteluperiaatteiden määrittelyä edistetään toimialojen yhteistyönä.

Aloitteesta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan, kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan, sosiaali- ja terveyslautakunnan sekä kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunnot. Kaupunginhallituksen vastaus on lausuntojen mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Mari Holopaisen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 19.05.2021 § 151

HEL 2020-012441 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 03.05.2021 § 325

HEL 2020-012441 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 30.03.2021 § 72

HEL 2020-012441 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle valtuutettu Mari Holopaisen ja 14 muun valtuutetun avointa ja maksutonta tilaa jokaiseen kaupunginosaan koskevasta valtuustoaloitteesta seuraavan lausunnon:

"Aloitteessa esitetään, että kaupunki varmistaa sekä olemassa olevien alueiden että uusien kaavoituksen yhteydessä riittävien avoimien tilojen saatavuuden.

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että kuntalaisten on mahdollista saada käyttöönsä sosiaali- ja terveystoimialan perhe- ja sosiaalipalvelujen ylläpitämien asukastalojen ja lähiöasemien tiloja joko maksuttomasti tai kohtuullista korvausta vastaan. Asukastaloja ja lähiöasemia on ympäri Helsinkiä (Pihlajamäki, Malmi, Maunula, Oulunkylä, Alppila, Punavuori, Vuosaari ja Kontula). Näiden tilojen käyttö on suunnattu alueen asukkaiden maksuttomaan tai hyvin edulliseen poliittisesti ja uskonnollisesti sitoutumattomaan päihteettömään toimintaan. Asukasosallisuusrahasta yhdistys voi hakea rahoitusta vuosittain tilojen vuokranmaksun tukemiseen Helsingin kaupungilta. Kuntalaisilla on mahdollisuus myös varata tai vuokrata tiloja seniorikeskuksista sekä matalan kynnyksen päivätoimintapaikoista.

Lisäksi sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että yleensä uusien sosiaali- ja terveydenhuollon keskusten (terveys- ja hyvinvointikeskukset, perhekeskukset, seniorikeskukset) suunnittelu edellyttää toimintaan soveltuvan tontin muodostamista ja asemakaavamuutosta. Keskukset toteutetaan toiminnan edellyttämän tilaohjelman mukaisesti, joissa ensisijaisena ovat sosiaali- ja terveydenhuollon vastaanotto- ja palvelutilat, seniorikeskuksissa asukastilat ja keskuksen asukkaiden toimintaan liittyvät palvelu- ja aputilat. Osa uusien keskusten toimintojen käyttöön tulevista tiloista on kaikille suunnattua soveltuvaa ja avointa tilaa, mutta suurin osa tiloista suunnitellaan tietyille asiakasryhmille ja on kohdennettua toimitilaa (esimerkiksi vastaanottohuoneet), jossa toimintaa toteutetaan. Esimerkkeinä avoimista ja kaikille soveltuvista tiloista ovat perhekeskusten perhekahvilat, terveys- ja hyvinvointikeskusten kahvilaravintolat henkilökunnalle ja keskuksissa asioiville asiakkaille ja kaupunkilaisille sekä avoimet tapahtumatorit ja sosiaali- ja terveystoimen kolmannen sektorin yhteistyötahojen toiminnalle tarkoitettut varattavat tilat.

Sosiaali- ja terveystoimiala ei vastaa koko kaupungin asukastilojen suunnittelusta ja toteutuksesta, vaan eri toimialoilla on omia ratkaisuja asukastiloihin (esim. Maunula-talo), myös monihallintokuntaisesti. Lisäksi eri kaupunginosayhdistykset ylläpitävät asukkaille tarkoitettuja avoimia ja maksuttomia tiloja sekä eri alueilla sijaitsevat kiinteistö-osakeyhtiöt hallinnoivat taloyhtiöiden kerho- ja asukastiloja. Kaupungin osallistavan budjetoinnin rahoitusta voivat kaikki kuntalaiset hyödyntää mahdollisten uusien asukastilojen perustamiseen osallistumalla ideointiin ja tekemällä ehdotuksia. Sosiaali- ja terveystoimiala pyrkii omalta osaltaan varmistamaan asukastalojen ja lähiöasemien toimitilojen käyttöä avoimuusperiaatteella maksuttomina tai kohtuuhintaisina helsinki-

läisille. Pandemian aikana asukastalojen ja lähiöasemien toiminta on ollut ohjeistuksen mukaan suljettuna, ainoastaan digineuvontaa on tarjottu asiakkaille ajanvarauksella. Pandemian väistyttyä toiminta ja palvelut sekä asukastalojen ja lähiöasemien aukioloajat palaavat normaaleiksi.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Sosiaali- ja terveystoimialan ylläpitämä asukastalojen ja lähiöasemien toiminta, palvelut ja tilat ovat tarjolla kaikille kuntalaisille joko täysin maksuttomasti tai kohtuullista korvausta vastaan. Kaikille avoimella varausmahdollisuudella halutaan varmistaa, että alueilla on tiloja eri ryhmien tarpeisiin. Kaupunkilaisten osallisuutta, omaehtoista ryhmä- ja harrastustoimintaa, oppimista ja vertaisryhmätoimintaa voidaan tukea ja edistää tarjoamalla avoimia ja maksuttomia/kohtuuhintaisia tiloja erilaisten ryhmien käyttöön, jotta tilojen puute ei estä toiminnan aloittamista."

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Kati Hynninen, toimitila-asiantuntija, puhelin: 310 46701
kati.hynninen(a)hel.fi
Irene Pudassalo-Thurman, johtava sosiaalityöntekijä, puhelin: 310 24323
irene.pudassalo-thurman(a)hel.fi
Pirjo Sipiläinen, johtava arkkitehti, puhelin: 310 42256
pirjo.sipilainen(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 30.03.2021 § 40

HEL 2020-012441 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää tärkeänä, että kaupunki omilla toimillaan lisää tilojen saatavuutta eri alueilla. Kaupunkistrategian mukaisesti tasavertaisten mahdollisuuksien luomiseksi kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala varmistaa, että sen omia tiloja on helppoa ja turvallista käyttää koulutus-, kansalais- ja kulttuuritoimintaan. Lisäksi kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pyrkii kaupungin strategian ja kaupunginhallituksen 20.8.2018 hyväksymien asukaskäytön periaatteiden mukaisesti osaltaan varmistamaan, että tilatarjontaa kasvatetaan kaupunginosissa palveluiden mahdollistamien resurssien ja olosuhteiden puitteissa, huomioiden, että tiloja käytetään ensisijaisesti siihen tarkoitukseen, jo-

hon tilat on alun perin osoitettu. Avointa ja maksutonta tilojen käyttöä edistetään jatkossakin osana toimialan peruskorjaus- ja uudisrakentamishankkeiden toteutusta, ja tilojen käyttötarkoitukset on määritelty kaavamääräyksin sekä rakennusluvissa. Tilasuunnittelussa huomioidaan alueen asukkaiden ja sidosryhmien tarpeita sekä kuullaan ja osallistetaan erilaisia sidosryhmiä.

Tällä hetkellä Helsingin kaupunki tarjoaa Varaamo-palvelun kautta asukaskäyttöön monipuolisia tiloja ympäri kaupunkia ja tilojen määrää lisätään jatkuvasti. Ympärivuotisesti kuntalaisten varattavissa ovat tällä hetkellä yli kolmekymmentä kokoustamiseen tai ryhmätyöskentelyyn soveltuvaa tilaa, kaksikymmentä pientä työskentelytilaa sekä useita erilaisia harrastustiloja. Harrastamista tukevia tiloja, kuten soittamiseen tai äänittämiseen, ruoanlaittoon, liikuntaan ja pelaamiseen soveltuvia tiloja on noin kaksikymmentä. Lisäksi kesäkaudella on varattavissa yli viisikymmentä muuta tilaa: 28 ulkotapahtumatilaa, 18 tenniskenttää sekä ulkoilusaarien kaksi kokoushuvilaa, kolme saunaa ja kolme mökkiä. Vuoden 2020 aikana palveluun tuotiin varattavaksi 51 uutta tilaa eri puolilta kaupunkia. Yhteensä Varaamo-palvelussa on kuntalaisten varattavissa tällä hetkellä noin 130 Helsingin kaupungin tilaa. Tämänhetkisestä asukaskäyttöön soveltuvasta tila- ja resurssikapasiteetista kuitenkin vasta pieni osa on saatavilla nykyisen Varaamo-palvelun kautta. Varattavien tilojen määrä voidaan kymmenkertaistaa seuraavien vuosien aikana, palvelujen luopuessa erillisjärjestelmistä ja rakenteista.

Varaamo.hel.fi kehittää monipuolisesti tilojen löydettävyyttä ja saatavuutta. Kaupungin tilojen varaaminen, käyttöön liittyvien varausvahvistusten ja sopimusten tekeminen keskitetään jatkossa entistä kiinteämmin varaamo.hel.fi -palveluun. Tilojen löydettävyyden ja paremman kuntalaiskokemuksen tarjoamiseksi kaupungin tila- ja resurssivaraajärjestelmät kootaan yhdeksi palvelualustaksi ja päällekkäisistä järjestelmistä luovutaan hallitusti. Nykyisten järjestelmien korvaaminen edellyttää kaupunkiyhteistä kehitystyötä sekä tilavarauspalvelun ja hinnoittelun uudelleentarkastelua. Asukaskäytön mahdollistaminen varsinaisen käyttäjän ulkopuolella, eli tilojen omavalvontakäyttö, edellyttää yksityiskohtaisia tarkkoja selvityksiä ja uudistuksia tila- ja kiinteistökohtaisesti sekä laajempia kaupunkitasoisia linjauksia. Turvallisuuskeskeinen työ on hidasta, mutta konkretisoituu varattaviksi tiloiksi vähitellen.

Asukaskäytön periaatteiden toimeenpanemiseksi, kaupunkiyhteisen tarkastelun edistämiseksi ja tilavarauskokonaisuuden hallinnoimiseksi on kaupungin johtoryhmässä päätetty muodostaa toimialat läpileikkaava kaupunkiyhteinen hallintamalli. Toimialat ylittävä ohjausryhmä on aloittanut toimintansa vuoden 2021 alussa ja vastaa kriittisistä linjauksista sekä ohjaa, tukee ja seuraa tila- ja resurssipalveluiden etenemistä. Ohjausryhmää johtaa kirjastopalvelujen johtaja Katri Vääntinen.

Operatiivinen tiimi, joka koostuu eri toimialojen asiantuntijoista, tukee ohjausryhmän työskentelyä. Hallintamallin mukaisesti kaupunginkanslia vastaa järjestelmäkehityksestä sekä omistaa tila- ja resurssivarauspalvelualustan. Palvelua ja prosesseja kehitetään kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan johdolla. Kukin toimiala päättää palveluun liitettävistä tiloista ja niiden liittämisympäristöistä, tiloihin liittyvistä ohjeista ja rajoituksista sekä peruutusehdoista. Kaupunkiympäristön toimiala vastaa tilateknisen kokonaisuuden koordinoinnista, pois lukien liikunnan fyysisten tilojen hallinta, sekä kaavoituksesta. Muut asukaskäyttöön liittyvät linjaukset toteutetaan toimialoilla kaupunginhallituksen 20.8.2018 hyväksymien asukaskäytön periaatteiden pohjalta.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla on tähän mennessä pyritty edistämään tilojen asukaskäyttöä erityisesti kirjastopalvelukokonaisuudessa ja nuorisopalvelukokonaisuudessa tuomalla tiloja varattavaksi Varaamo-palvelun kautta. Kirjastojen ja nuorisopalveluiden tilat muodostavat merkittävimmän osan kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan tämänhetkisestä tilatarjonnasta Varaamo-palvelussa. Nuorisopalveluiden tilatarjontaa kasvatetaan vuoden 2021 aikana entisestään, kun järjestöjen vakiovuorojen haku siirtyy vaihteittain osaksi Varaamo-palvelua. Liikuntapalvelukokonaisuus on tuonut palveluun varattavaksi tenniskenttiä sekä merellisiä palveluita kuten saunoja, mökkejä ja kokoushuiloita vuonna 2020. Kulttuurin palveluiden tilojen tarjoamista Varaamo-palvelun kautta on selvitetty vuosien 2019–2020 aikana, mutta nykyinen tilavarauksjärjestelmä ei toistaiseksi ole mahdollistanut kulttuuripalveluiden hallinnoimien tapahtumatilojen tuomista varattavaksi Varaamo-palvelun kautta. Tilavaraukskokonaisuuden tärkeimmäksi kehityskohteiksi vuodelle 2021 on asetettu säännöllisen varaamisen kehittäminen. Tapahtumatilojen ja -alueiden varaamisen kehitystyö käynnistetään loppuvuodesta 2021. Kehitystyössä ovat mukana kaikki toimialat.

Helsinki pyrkii jatkossa yhä enenevässä määrin mahdollistamaan avoimen ja maksuttoman tilan tarjontaa kaupunginosittain myös osana kaupungin uudiskohteiden suunnittelua. Esimerkkiä kaupunginosayhdistyksiä ja asukkaita osallistavasta tilojen suunnittelusta edustaa Jakomäen uusi palvelurakennus Jakomäen sydän. Jakomäen sydämeen sijoittuvat peruskoulun, päiväkodin, leikkipuiston ja nuorisotalon tilat. Uusi palvelurakennus on suunniteltu yhdessä talon tulevien käyttäjien kanssa asukastoimintaa ajatellen ja siinä on osallistettu asukkaita ja yhdistyksiä talon suunnitteluvaiheesta alkaen. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimiala pyrkivät yhdessä edistämään ja kehittämään asukaskäytön yhteistyörakennetta. Ensimmäiset tilat on luovutettu käyttöön elokuussa 2020. Rakennuksen yhteydessä olevien liikuntasalitilojen peruskorjaus valmistuu maaliskuussa 2021, jolloin koko Jakomäen sydän -palvelurakennus on valmis. Tilojen hallintoihin, luovuttamiseen ja käyttöön liittyvä työ on käynnissä.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Jakomäen sydämen valmistuminen lisää Itä-Helsingissä alueellista tilatarjontaa ja toimii esimerkkinä tuleville osallistaville tilahankkeille.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan tavoitteena on jatkossakin lisätä avointa ja maksutonta tilatarjontaa kaupunginosissa yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan kanssa osana erilaisten peruskorjaus- ja uudiskohteiden suunnittelua. On tärkeää, että jatkossa avoimen ja maksuttoman tilankäytön tarpeet huomioidaan entistä kiinteämmin osana koko kaupungin palveluverkko- ja tilasuunnittelua. Näiden palvelutarpeiden suunnitteluperiaatteiden määrittelyä toimiala edistää yhteistyössä muiden toimialojen kanssa.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Marika Westman, kehittämisasiantuntija, puhelin: 310 71574
marika.westman(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 23.03.2021 § 180

HEL 2020-012441 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi seuraavan lausunnon liitteenä olevasta Mari Holopaisen valtuustoaloitteesta avoimesta ja maksuttomasta tilasta jokaiseen kaupunginosaan:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää kannatettavana, että toimialan käytössä olevien tilojen asukaskäyttöä lisätään edelleen. Kaupunginhallituksen vuonna 2020 hyväksymässä toimitilastrategiassa tavoitellaan sitä, että kaupungin tilat pystyvät palvelemaan erilaisia käyttäjiä ja siten tilat tehdään mahdollisimman monikäyttöisiksi ja tilojen iltakäyttö mahdollistetaan.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala luovuttaa tällä hetkellä asukaskäyttöön laajasti hallinnassaan olevien toimipisteiden tiloja eri kaupunginosissa. Asukaskäyttöön voi varata leikkipuistojen ja päiväkotien tiloja, koulujen luokkahuoneita, aineopetustiloja, auditorioita, ruokasaleja ja muita erikoistiloja. Koulujen ja oppilaitosten liikuntatilojen asukaskäytön varaaminen tapahtuu kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan liikuntapalveluiden kautta. Kouluja ja oppilaitoksia, joiden tiloja luovutetaan asukaskäyttöön on noin 140, leikkipuistoja noin 40 ja päiväkoteja arviolta 25–30. Tilat sijaitsevat eri puolilla kaupunkia.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Tilojen asukaskäyttö kouluissa, oppilaitoksissa ja päiväkodeissa on turvallisuussyistä sekä tilojen korkean käyttöasteen vuoksi mahdollista vain varsinaisen toiminta-ajan ulkopuolella. Asukaskäytön aukioloajat ovat pääsääntöisesti arkisin klo 17.00–21.00, viikonloppuisin klo 9.00–21.00, varausaikoja on laajennettu tapauskohtaisesti erityisesti liikunta-harrastuksien järjestämiseksi.

Leikkipuistoissa voidaan pienimuotoisesti myös aamupäivisin käyttää tiloja pikkulapsiperheiden omaehtoiseen toimintaan tai järjestötoimintaan. Lisäksi leikkipuistot ovat kokoontumispaikkoja lapsiperheille, joissa arkipäivisin ulkoilun lisäksi voi mm. käyttää tiloja ruuan lämmittämiseen, kahvinkeittoon ja wc-käyttöön.

Kaupunki toteuttaa kaikissa uusissa rakennushankkeissaan mahdollisuuksia tilojen asukaskäytölle. Tähän varaudutaan muun muassa osoittamalla selkeästi tiettyjä tiloja asukaskäyttöön, jolloin voidaan varautua sisäänkäynneillä, kulunvalvonta- ja lukitusjärjestelyillä siten, että tilojen varaaminen ja käyttö on kaikkien osapuolien kannalta turvallista. Myös vanhojen kiinteistöjen lukituksia uusitaan asukaskäytön lisäämiseksi.

Tiloista perittävät maksut

Osassa kouluja, leikkipuistoissa sekä päiväkodeissa, tiloja voi saada käyttöön siten, että käyttäjä huolehtii itse tilojen valvonnasta ja siistimisestä. Tällöin käyttäjältä peritään alhaisempi, niin kutsuttu omavalvontatahinta. Mikäli tiloihin hankitaan iltavalvoja, tilojen käyttömaksu on korkeampi.

Asukaskäyttö on tietyille käyttäjäryhmille omavalvontaperiaatteella maksutonta siihen soveltuvissa kiinteistöissä. Omavalvontainen asukaskäyttö on maksutonta, mikäli kyseessä on kaupungin oma toiminta, koulujen aamu- ja iltapäivätoiminta sekä luokkatoimikuntien, vanhempainyhdistysten ja vastaavien toiminta, yleishyödyllinen järjestö- ja kansalaistoiminta, aktivismi tapauskohtaisesti kaupungin arvojen mukaisesti, omaehtoinen järjestäytymätön harrastustoiminta sekä taiteen perusopetuksen ryhmä- ja yksilöopetus.

Maksullista käyttöä on toiminta, johon liittyy yritystoimintaa tai kilpailun vääristymisen mahdollisuus. Uskonnollinen toiminta on maksullista, mikäli tilaisuudessa ei ole avoimeen kutsuun pohjautuen edustettuna useampia uskonnollisia vakaumuksia. Yksittäisen puolueen tai ehdokkaan järjestämistä vaalitilaisuuksista peritään aina maksu. Lisäksi toiminta, joka on suunnattu pääasiassa muille kuin helsinkiläisille, on maksullista.

Toimialan tilojen asukaskäyttöä pyritään entisestään laajentamaan tilojen omavalvontaa lisäämällä. Tavoitteena on toimialan kaikkien tilojen

varaamisen keskittäminen samaan varausjärjestelmään, lisäksi parhailaan selvitetään myös kaupungin yhteistä tilavarausjärjestelmää.

Vaikutusten arviointi

Toimialan tilojen asukaskäytöllä on myönteisiä vaikutuksia alueiden asukkaiden arkeen. Tiloja käytetään muun muassa lasten- ja aikuisten monipuoliseen harrastustoimintaan, taloyhtiöiden kokoontumisiin, erilaisen vapaaehtoistoiminnan kokoustiloina lisäksi tiloissa järjestetään juhlia ja tapahtumia. Tilojen asukaskäyttö vahvistaa asukkaiden omaaloitteellisuutta sekä yhteisöjen alueellista osallistamista ja yhteistoimintaa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä, että asukaskäytön laajentuessa parannetaan edelleen tilojen kulunvalvontaa ja siihen liittyviä teknisiä järjestelmiä sekä kaupungin yhteistä tilavarausjärjestelmää. Tähän tulee osoittaa riittävät varat toimialoille. Sähköistä varausjärjestelmää tulee kehittää asukasystävällisemmäksi. Asukaskäytöstä aiheutuvat kustannukset eivät saa rasittaa kasvatuksen ja koulutuksen toimialan perustehtävää.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Carola Harju, yksikön päällikkö, puhelin: 310 42542
carola.harju(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 16.03.2021 § 120

HEL 2020-012441 T 00 00 03

Hankennumero 5264_192

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle:

Helsingin kaupunginhallitus hyväksyi kaupungin ensimmäisen toimitalostrategian 22.6.2020 (§ 24). Strategiassa kiinteistöomaisuuden hallintaa ja hoitoa ohjataan aiempaa tavoitteellisempaan suuntaan niin, että tilat kestävät aikaa ja pystyvät palvelemaan erilaisia käyttäjiä. Strategian edellyttämän toimintatavan mukaisesti kaupungin tilat tehdään mahdollisimman monikäyttöisiksi ja tilojen iltakäyttö mahdollistetaan. Yhteistilojen keskittäminen suuremmiksi kokonaisuuksiksi mahdollistaa tilojen paremman toiminnallisuuden ja joustavuuden. Kaupungin omis-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

tamia monikäyttötiloja ovat esimerkiksi nuorisotalot, koulut ja asukaspuistot. Keskitettyjä yhteistilahankkeita on toteutettu esimerkiksi Arabianrannassa, Kalasatamassa, Vuosaassa ja Pasilan Postipuistossa.

Käyttäjilleen maksuttomia tiloja tarjoavat esimerkiksi kirjastot ja nuorisotilat. Näiden lisäksi kaupunki tarjoaa käyttäjille lähes maksuttomia tiloja, joita subventoidaan kaupungin omien toimialojen kautta. Tilakäytön subventoinnista päättävät pääsääntöisesti käyttäjätoimialat itse lautakuntiansa kautta ja talousarvioonsa perustuen. Kaupungin talousarviossa määritellään tilahankkeet aikatauluineen. Kaupungin omista tilahankkeista käyttäjätoimialoille, kuten kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle, sosiaali- ja terveystoimialalle ja kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle vuokrataan rakennus tai tilakokonaisuus, jonka yhteiskäytön mahdollistamisesta toimialat vastaavat itsenäisesti. Sisäisessä vuokrauksessa todelliset tilakustannukset kohdistetaan käyttäjätoimialan talouteen. Tiloille, joita kaupunki ei tarvitse omassa käytössään tai joiden omistamiseen ei liity muita strategisia syitä tai pitkän tähtäimen palvelutilatarpeita, ei ole löytynyt kestävää talousarvion mahdollistamaa ratkaisua.

Kaupunkiympäristön toimialalla on parhaillaan käynnissä ydinprosessityö, jonka alueellisten tilaratkaisuiden suunnittelun pääprosessissa käsitellään palvelutilatarpeiden oikea-aikaista tunnistamista esimerkiksi kaavavarannon, rakennusoikeuden sekä talousarvioon sovittamisen osalta toimialojen yhteistyössä. Kaupungin omistamien tilojen osalta tilantarve suunnitellaan yhteistyössä käyttäjätoimialojen kanssa jo asemakaavoituksen aikana. Kaavoituksen aikana voidaan määritellä esimerkiksi tilojen käyttötarkoitus, mutta ei niiden omistajaa tai rahoitusta. Esimerkiksi Vuosaaren uuden lukion kaavoituksessa on pyritty edistämään vahvasti ajatusta yhteiskäytön mahdollistamisesta jo suunnitteluvaiheen aikana. Vuosaaren keskustan suunnitteluperiaatteiden (Kslk 15.11.2016, § 377) aikaisessa vuorovaikutuksessa nousi vahvasti esiin alueellisten toimijoiden huoli monitoimitilojen saatavuudesta Itä-Helsingissä. Tavoitteet ilta- ja viikonloppukäytöstä liitettiin hankkeen vaatimukseen asemakaavassa ja sitä tarkentavassa korttelikortissa. Asemakaavan laatimisen rinnalla järjestettiin elinkaarikilpailutus kilpailullisella neuvottelumenettelyllä ja korttelikortissa kuvatut tavoitteet liitettiin kilpailutuksen arviointina toimivaan laatupisteytykseen. Tämän lisäksi suunnittelua ohjattiin asemakaavoituksen, tilaajan ja palvelutarjoajien välisissä neuvotteluissa. Arviointikriteerien kautta valikoitunut voittajaehdotus on rakenteilla ja aloittaa tavoitteellisesti toimintansa syyslukukaudeksi 2021.

Kaavoitus ei ota kantaa tilojen hintaan tai omistajuuteen, vaan tilojen maksuttomuuden mahdollistaminen tulee huomioida ensisijaisesti kaupungin talousarvioneuvotteluiden aikana. Kaupungin omistamien tilojen

entistä aktiivisempi avaaminen ulkopuoliseen käyttöön vaatii uudenlaisia toimintamalleja esimerkiksi rahoituksen ja tilavarausten osalta. Kaupungin toimitilastrategian pohjalta erillisten monikäyttötilojen kaa-voittamiseen, omistamiseen ja hallinnointiin ei ole perustetta.

09.03.2021 Pöydälle

02.03.2021 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Susa Eräranta, tiimipäällikkö, puhelin: 310 32057
susa.eraranta(a)hel.fi
Pasi Lönnberg, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31851
pasi.lonnberg(a)hel.fi

§ 175

Valtuutettu Sami Muttilaisen aloite puisto- tai katualueen nimeämisestä Johan Knut Harjun mukaan

HEL 2020-013053 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Sami Muttilaisen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Sami Muttilainen ja 27 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki nimeää puisto- tai katualueen Johan Knut Harjun mukaan.

Kaupunginhallitus toteaa kaupunkiympäristölautakunnan lausuntoon viitaten, että kirjailija ja perinteenkerääjä Johan Knut (J. K., Jukka) Harjun (1910–1976) urauurtava elämäntyö liittyy Helsinkiin ja erityisesti sen itäiseen, Pitkäsillan pohjoispuoliseen kantakaupunkiin ja ranta-alueisiin. J. K. Harju dokumentoi yhteiskunnasta syrjäytyneiden asunnottomien ja alkoholistien muistitietoa, urbaania perinnettä ja kaupunkihistoriaa myös omien kokemustensa kautta. Harjun toiminta ei nauttinut aikalaistensa kunnioitusta eikä saanut ansaitsemaansa huomiota. Harju tunsikin tekevänsä muistitiedon keruuta pyyteettömästi tulevaisuuden tutkimustyön tarpeisiin.

Mahdollinen J. K. Harjun nimikkopaikka voi tulla harkittavaksi esimerkiksi niin sanotun Teollisuuskadun akselin ympäristössä Junatien ja

Teollisuuskadun asemakaavan muutosten myötä Sörnäisten, Alppiharjun, Hermannin tai Vallilan kaupunginosassa, mikäli alueelle muodostuu uusia nimettäviä paikkoja. Myös jokin muu nimettäväksi tuleva kohde itäisessä kantakaupungissa voi tulla kyseeseen. Tämä seutu oli monien vuosien ajan Harjun ominta ja tutuinta elämänpiiriä. Harjun nimen nostaminen esille hänelle itselleen tärkeässä ympäristössä ja hänen liittyvässä paikassa toisi näkyväksi moniarvoisten ja moninaisten helsinkiläisten elämäntapojen kirjon sekä viestisi paikan ajallisesta kerroksellisuudesta. Toistaiseksi J. K. Harjun nimiaihe on viety nimistötoimikunnan niin sanottuun nimipankkiin, josta se olisi otettavissa käyttöön, mikäli sopiva kohde tulee nimettäväksi.

Aloitteessa ehdotettu Pääskylänpuiston nimenmuutos J. K. Harjun nimikkopaikaksi ei ole mahdollinen, sillä käytössä olevia nimiä ei muuteta ilman erityisen painavia, esimerkiksi pelastusturvallisuuteen liittyviä perusteita. Hakaniemenrannassa, johon aloitteessa myös viitataan, on syksyllä 2020 tullut voimaan asemakaavan muutos, jossa kaikki tarpeelliset kohteet on vastikään nimetty.

Aloitteesta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto. Kaupunkiympäristölautakunta on antanut lausuntonsa kuultuaan asiassa asemakaavanimistön suunnittelusta vastaavaa nimistötoimikuntaa. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Sami Muttilaisen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 19.05.2021 § 152

HEL 2020-013053 T 00 00 03

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 03.05.2021 § 326

HEL 2020-013053 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 23.03.2021 § 145

HEL 2020-013053 T 00 00 03

Hankenumero 5264_195

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Nimistönsuunnittelu on osa kaupunkisuunnittelua, ja nimistö suunnitellaan asemakaavojen laatimisen yhteydessä. Helsingissä on noin 7 000 paikannimeä sekä suomeksi että ruotsiksi. Noin kahdeksan prosenttia nimistä on annettu henkilöiden mukaan. Henkilönnimien käyttö nimistössä voi olla perusteltua, kun henkilö tai hänen elämäntyönsä liittyy läheisesti nimettävään paikkaan tai alueella käytettävään nimistön aihepiiriin.

Kaupunkiympäristölautakunta toteaa, että kirjailija ja perinteenkerääjä Johan Knut (J. K., Jukka) Harjun (1910–1976) urauurtava elämäntyö

liittyy Helsinkiin ja erityisesti sen itäiseen, Pitkäsillan pohjoispuoliseen kantakaupunkiin ja ranta-alueisiin. J. K. Harju dokumentoi yhteiskunnasta syrjäytyneiden asunnottomien ja alkoholistien muistitietoa, urbaania perinnettä ja kaupunkihistoriaa myös omien kokemustensa kautta. Harjun toiminta ei nauttinut aikalaistensa kunnioitusta eikä saanut ansaitsemaansa huomiota. Harju tunsikin tekevänsä muistitiedon keruuta pyyteettömästi tulevaisuuden tutkimustyön tarpeisiin.

Kaupunkiympäristölautakunta toteaa nimistötoimikuntaa kuultuaan, että mahdollinen J. K. Harjun nimikkopaikka voi tulla harkittavaksi esimerkiksi niin sanotun Teollisuuskadun akselin ympäristössä Junatien ja Teollisuuskadun asemakaavan muutosten myötä Sörnäisten, Alppiharjun, Hermannin tai Vallilan kaupunginosassa, mikäli alueelle muodostuu uusia nimettäviä paikkoja. Myös jokin muu nimettäväksi tuleva kohde itäisessä kantakaupungissa voi tulla kyseeseen. Tämä seutu oli monien vuosien ajan Harjun ominta ja tutuinta elämänpiiriä. Harjun nimen nostaminen esille hänelle itselleen tärkeässä ympäristössä ja hänen liittyvässä paikassa toisi näkyväksi moniarvoisten ja moninaisten helsinkiläisten elämäntapojen kirjon sekä viestisi paikan ajallisesta kerroksellisuudesta. Toistaiseksi nimistötoimikunta vei J. K. Harjun niin sanottuun nimipankkiin, josta nimiaihe olisi otettavissa käyttöön, mikäli sopiva kohde tulee nimettäväksi.

Nimistötoimikunta mainitsee 10.2.2021 antamassaan lausunnossa, että ehdotettu Pääskylänpuiston nimenmuutos J. K. Harjun nimikkopaikaksi ei ole mahdollinen, sillä käytössä olevia nimiä ei muuteta ilman erityisen painavia, esimerkiksi pelastusturvallisuuteen liittyviä perusteita. Hakaniemenrannassa, johon aloitteessa myös viitataan, on syksyllä 2020 tullut voimaan asemakaavan muutos, jossa kaikki tarpeelliset kohteet on vastikään nimetty.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Johanna Lehtonen, nimistösuunnittelija, puhelin: 310 37386
johanna.lehtonen(a)hel.fi

Nimistötoimikunta 10.02.2021 § 8

HEL 2020-013053 T 00 00 03

Nimistötoimikunta antoi lausunnon kaupunkiympäristölautakunnalle:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Nimistötoimikunta toteaa Helsingin kaupungin vakiintuneista nimeämisperiaatteista, että jonkin kohteen nimeämistä henkilön muistoksi voidaan harkita, mikäli henkilö on kansallisesti ja kansainvälisesti merkittävän elämäntyön tehnyt suomalainen, tai henkilö on syntynyt tai asunut osan elämästään tai tehnyt elämäntyönsä Helsingissä, tai henkilö liittyy positiivisella tavalla nimettävään paikkaan tai edustaa sen historiallista kerrostuneisuutta. Helsingin muistonimiperiaatteet noudattavat YK:n ja suomen kielen lautakunnan suosituksia.

Itseoppineen kirjailijan ja perinteenkerääjän Johan Knut (J. K., Jukka) Harjun (1910–1976) elämäntyö liittyy erottamattomasti Helsinkiin ja erityisesti sen itäiseen kantakaupunkiin. 1960–1970-luvuilla Harju keräsi ja talletti yhteiskunnasta syrjäytyneiden asunnottomien ja alkoholistien muistitietoa sekä omia kokemuksiaan ja havaintojaan yli 20 000 sivun verran Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran arkistoon. Harjun tekstit eivät juuri saaneet arvostusta hänen elinaikanaan, ja yleiseen tietoisuuteen hän nousi vasta vuodenvaihteessa 2019–2020, jolloin Helsingin kaupunginmuseossa järjestettiin osin Harjun keruutietoihin ja kirjoitukseen perustuva Pullopostia Kurvista -näyttely.

Valtuutetun aloitteessa ehdotettu Pääskylänpuiston nimenmuutos J. K. Harjun nimikkopaikaksi ei ole mahdollinen, sillä käytössä olevia nimiä ei muuteta ilman erityisen painavia, esimerkiksi pelastusturvallisuuteen liittyviä perusteita. Toisessa ehdotetussa paikassa, Hakaniemenrannassa, on syksyllä 2020 tullut voimaan asemakaavan muutos, jossa kaikki tarpeelliset kohteet on vastikään nimetty.

Harjun henkilöhistoriaan liittyvä mahdollinen muistamisen paikka saattaa avautua tulevaisuudessa esimerkiksi niin sanotun Teollisuuskadun akselin ympäristössä, kun asemakaavan muutokset Junatien ja Teollisuuskadun seutuvilla käynnistyvät. Myös jokin muu asemakaavojen ajantasaistamiseen tai täydennysrakentamiseen liittyvä asemakaavan muutos saattaa tuoda uusia nimeämisen mahdollisuuksia itäisessä kantakaupungissa.

Nimistötoimikunta kiittää aloitteesta ja päättää hyväksyä J. K. Harjun nimen niin sanottuun nimipankkiin mahdollista myöhempää käyttöä varten. Nimistötoimikunta suosittaa myös selvittämään vaikkapa nimikkotapahtuman järjestämistä tai muita, kaavanimeä ketterämpiä muistamisen ja tunnetuksi tekemisen tapoja, kuten muistolaattaa, nimikkopenkkiä, nimikkopuuta tai vastaavaa. Asunnottomia alkoholisteja on muistettu Arvo Kustaa Parkkilan (1905–1978) muistoksi Lapinlahdenpuistikoon pystytetyllä Ihminen nousee roskalaatikosta -näköisveistoksella (Oskars Mikäns, 2001).

Nimistötoimikunta päätti tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti kokouksessa.

Lisätiedot

Johanna Lehtonen, nimistösuunnittelija, puhelin: 310 37386
johanna.lehtonen(a)hel.fi

§ 176

Valtuutettu Dan Koivulaakson aloite turvapaikanhakijoiden lasten oikeudesta varhaiskasvatukseen

HEL 2020-013662 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Dan Koivulaakson aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Dan Koivulaakso ja 19 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki järjestää turvapaikanhakijalapsille varhaiskasvatusta samoilla ehdoilla kuin kaikille muillekin lapsille. Aloitetta perustellaan muun muassa sillä, että pitkistä turvapaikanhakuprosesseista johtuen lapset voivat jäädä vaille varhaiskasvatusta jopa usean vuoden ajan. Lisäksi turvapaikanhakijoiden lapset ovat jo nykyisellään oikeutettuja perusopetukseen osallistumiseen.

Kaupunginhallitus pitää sosiaali- ja terveyslautakunnan sekä kasvatus- ja koulutuslautakunnan tapaan kannatettavana, että kansainvälistä suojelua hakevien perheiden lapsille myönnetään oikeus varhaiskasvatukseen tilanteissa, joissa varhaiskasvatukseen osallistuminen on lapsen edun mukaista. Turvapaikanhakijalasten oikeus varhaiskasvatukseen on perusteltua myös tasa-arvon edistämisen näkökulmasta.

Helsingissä järjestetään varhaiskasvatusta varhaiskasvatustilain 6 §:n 1 momentin mukaan lapselle, jonka kotikuntalaisissa (201/1994) tarkoitettu kotikunta Helsinki on. Turvapaikanhakijoiden lapsilla ei ole subjektiivista oikeutta varhaiskasvatukseen ennen perheen oleskelulupaa. Varhaiskasvatusikäisiä lapsia on Helsingin vastaanottokeskuksen palveluissa tällä hetkellä 35. Maahanmuuttovirasto ohjaa, valvoo ja rahoittaa Helsingin vastaanottokeskuksen toimintaa.

Voimassa olevan toimintamallin mukaan sosiaalityöntekijä tekee yhdessä asiakasperheen, lastensuojelun ja vastaanottokeskuksen kanssa arvion lapsen ja perheen tuen tarpeista. Arvioinnin pohjalta varhaiskasvatuspaikka voidaan myöntää turvapaikanhakijan tai paperittoman perheen lapselle. Turvapaikanhakijalapsen pääsevät varhaiskasvatuksen piiriin aina, jos lapsella on lastensuojelun asiakkuus ja lastensuojelun sosiaalityöntekijä pitää päiväkotia tarpeellisenä lapsen kasvun ja kehityksen kannalta sekä vanhempien jaksamisen tukemiseksi. Varhaiskasvatusta on voitu hakea lapselle myös muun lapsen hoidosta vastaavan viranomaistahon suosituksesta. Mikäli on arvioitu, että erityisen tuen tarpeessa oleva lapsi tai vanhemmat hyötyvät varhaiskasvatuksesta, on sitä järjestetty.

Vastaanottokeskus vastaa tällä hetkellä varhaiskasvatuksen kustannuksista, jos varhaiskasvatus nähdään erityisen tuen tarpeeseen perustuvana välttämättömänä sosiaalipalveluna. Mikäli varhaiskasvatusta järjestetään varhaiskasvatustilain perusteella, kustannuksista vastaa kunta. Vastuu varhaiskasvatuksen järjestämisestä kuuluu kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle.

Turvapaikanhakijoiden tilanteen selvittely voi kestää jopa vuosia. Uusi varhaiskasvatustilain nostaa lapsen edun keskeiseksi ja korostaa aiempaa vahvemmin lapsen edun ensisijaisuutta varhaiskasvatuksen suunnittelussa, järjestämisessä, tuottamisessa tai siitä päätettäessä. Laadukas varhaiskasvatus on erityisen tärkeää niille lapsille, joiden elämässä on useampi riskitekijä, kuten vanhempien matala koulutustaso, erityisen tuen tarve tai vieraskielisyys.

Lapsen edun mukaisesti on perusteltua nähdä varhaiskasvatus myös turvapaikanhakijoiden lasten oikeutena. Vasta maahan tulleelle lapselle on kuitenkin varattava aikaa sopeutua perheen uusiin olosuhteisiin ja lapsen tilanne sekä etu tulee arvioida ennen varhaiskasvatukseen haakeutumista. Varhaiskasvatukseen osallistuminen voi tukea turvapaikanhakijalapsen päivärytmiä sekä kielellisiä valmiuksia. Varhaiskasvatuksen piirissä on mahdollisuus luoda sosiaalisia suhteita ja saada kontakti myös suomalaiseen kulttuuriin. Varhaiskasvatukseen osallistuminen voi ennaltaehkäistä myöhäisempää erityispalvelujen tarvetta.

Aloitteesta on saatu kasvatus- ja koulutuslautakunnan ja sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunnot. Vastaus on lausuntojen mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Dan Koivulaakson aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 19.05.2021 § 153

HEL 2020-013662 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 03.05.2021 § 327

HEL 2020-013662 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 30.03.2021 § 71

HEL 2020-013662 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Dan Koivulaakson ja 19 muun valtuutetun aloitteesta koskien turvapaikanhakijoiden lasten oikeutta varhaiskasvatukseen:

"Aloitteessa esitetään, että Helsinki esiopetuksen lisäksi järjestää turvapaikanhakijalapsille varhaiskasvatusta samoilla ehdoilla kuin kaikille muillekin lapsille.

Sosiaali- ja terveyslautakunta kannattaa valtuustoaloitetta, jossa kansainvälistä suojelua hakevien perheiden lapsille myönnetään oikeus varhaiskasvatukseen. Varhaiskasvatukseen osallistumisen tulee olla lapsen edun mukaista.

Nykytilanteen kuvaus

Valtionhallinnossa maahanmuuttovirasto ohjaa, valvoo ja rahoittaa Helsingin vastaanottokeskuksen toiminnan. Helsingin vastaanottokeskuksen kuuluvat Punavuoren toimipiste ja yksityismajoituspalvelupiste. Varhaiskasvatusikäisiä lapsia vastaanottokeskuksen palveluissa on tällä hetkellä 35. Maahanmuuttovirastosta saadun Migrin tilaston mukaan Helsinkiin on saapunut vuoden 2019 aikana 1–5-vuotiaita lapsia 81 ja vuoden 2020 aikana heitä on saapunut 22.

Helsingin kaupunki tuottaa kansainvälistä suojelua hakeville perheille ja aikuisille vastaanottolain (746/2011) mukaisia välttämättömiä sosiaali- ja terveystalvveluja. Turvapaikanhakijoiden lapsilla ei ole subjektiivista oikeutta varhaiskasvatukseen ennen perheen oleskelulupaa. Nykykäytännön mukaan turvapaikanhakijalapsen pääsevät varhaiskasvatuksen piiriin aina, jos lapsella on lastensuojelun asiakkuus ja lastensuojelun sosiaalityöntekijä pitää varhaiskasvatusta tarpeellisena lapsen kasvun ja kehityksen sekä vanhempien jaksamisen tukemiseksi. Varhaiskasvatusta on voitu hakea lapselle myös muun lapsen hoidosta vastaavan viranomaistahon suosituksesta. Mikäli on arvioitu, että erityisen tuen tarpeessa oleva lapsi tai vanhemmat hyötyvät varhaiskasvatuksesta, on sitä järjestetty.

Vastaanottokeskus vastaa tällä hetkellä varhaiskasvatuksen kustannuksista, jos varhaiskasvatus nähdään erityisen tuen tarpeeseen perustuvana välttämättömänä sosiaalipalveluna. Mikäli varhaiskasvatusta järjestetään varhaiskasvatustlain perusteella, kustannuksista vastaa kunta. Vastuu varhaiskasvatuksen järjestämisestä kuuluu kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Turvapaikanhakijoiden tilanteen selvittely voi kestää vuosia. Lapsen edun mukaisesti on perusteltua oikeuttaa subjektiivinen varhaiskasvatusoikeus myös turvapaikanhakijoiden lapsille. Vasta maahan tullee lapselle on kuitenkin varattava aikaa sopeutua perheen uusiin olosuhteisiin ja lapsen tilanne sekä etu tulee arvioida ennen varhaiskasvatukseen hakeutumista.

Varhaiskasvatukseen osallistuminen voi tukea turvapaikanhakijalapsen päivärytmiä sekä kielellisiä valmiuksia. Varhaiskasvatuksen piirissä on mahdollisuus luoda sosiaalisia suhteita ja saada kontakti myös suomalaisen kulttuuriin. Varhaiskasvatukseen osallistuminen voi ennaltaehkäistä myöhäisempää erityispalvelujen tarvetta."

Käsittely

30.03.2021 Ehdotuksen mukaan

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Aleksi Niskanen: Lautakunta ei kannata tätä valtuutettu Dan Koi-vulaakson ym. aloitetta koskien turvapaikanhakijoiden lasten oikeutta varhaiskasvatukseen. Hallitus ja eduskunta päättävät Suomen maahanmuuttopolitiikasta, mutta maahanmuuton kustannuksista iso osa lankeaa ajan myötä kuntien maksettavaksi. Kuten lausunnon viimeisessä kappaleessa ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia lukee, vastaanottokeskus vastaa tällä hetkellä varhaiskasvatuksen kustannuksista turvapaikanhakijoiden lapsille: Vastaanottokeskus vastaa tällä hetkellä varhaiskasvatuksen kustannuksista, jos varhaiskasvatus nähdään erityisen tuen tarpeeseen perustuvana välttämättömänä sosiaalipalveluna."

On johdonmukaista, että Suomen valtio veloitettaisiin maksamaan turvapaikanhakijoiden vastaanottokulut mukaan lukien varhaiskasvatus jatkossakin, koska kunnat eivät päästä Suomen maahanmuuttopolitiikasta. Nykytilanne Helsingissä on se, että kasvatuksen ja koulutuksen toimiala vastaa varhaiskasvatuksen järjestämisestä. Kasvatus- ja koulutusviraston mukaan turvapaikanhakijoiden varhaiskasvatukseen tulevia

lapsia olisi 35, jolloin kustannusarvio Helsingin kaupungille on 400 000–500 000 euroa vuotuisena kustannuksena riippuen siitä, tulisivatko kaikki lapset koko ajaksi varhaiskasvatukseen.

Jäsen Aleks Niskasen vastaehdotus raukesi kannattamattomana.

Sosiaali- ja terveystoimialan antoi asiasta esittelijän ehdotuksen mukaisen lausunnon.

Jäsen Aleks Niskanen jätti asiasta rauenneen vastaehdotuksensa mukaisen eriävän mielipiteen.

16.03.2021 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Viivi Väänänen, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 42303
viivi.vaananen(a)hel.fi

Leena Markkanen, Helsingin vastaanottokeskuksen johtaja, puhelin: 310 42901
leena.markkanen(a)hel.fi

Tarja Jokinen, Helsingin vastaanottokeskuksen johtava sosiaalityöntekijä, puhelin:
310 42744

tarja.jokinen(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 02.03.2021 § 150

HEL 2020-013662 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon Dan Koivulaakson aloitteesta turvapaikanhakijoiden lasten oikeudesta varhaiskasvatukseen:

Voimassa oleva toimintamalli Helsingissä

Helsingissä järjestetään varhaiskasvatusta varhaiskasvatuslain 6 §:n 1 momentin mukaan lapselle, jonka kotikuntalaissa (201/1994) tarkoitettu kotikunta Helsinki on. Turvapaikanhakijoiden lapsilla ei ole subjektiivista oikeutta varhaiskasvatukseen ennen perheen oleskelulupaa.

Sosiaalityöntekijän lapsi- ja perhekohtaisen tilanteen arvioinnin pohjalta varhaiskasvatuspaikka voidaan myöntää turvapaikanhakijan tai paperittoman perheen lapselle.

Turvapaikanhakijalapsen pääsevät varhaiskasvatuksen piiriin aina, jos lapsella on lastensuojelun asiakkuus ja lastensuojelun sosiaalityönteki-

jä pitää päiväkotia tarpeellisena lapsen kasvun ja kehityksen kannalta. Sosiaalityöntekijä tekee yhdessä asiakasperheen, lastensuojelun ja vastaanottokeskuksen kanssa arvion lapsen ja perheen tuen tarpeista. Mikäli arvioidaan, että lapsi hyötyy päiväkotipaikasta, se järjestetään.

Maahanmuuttovirasto ohjaa, valvoo ja rahoittaa Helsingin vastaanottokeskuksen toimintaa. Helsingin vastaanottokeskuksessa varhaiskasvatukseen lähtevä lapsi on muutama kymmeniä.

Maahanmuuttoviraston ohjeen mukaan erityisen tuen tarpeeseen perustuva varhaiskasvatus on vastaanottolain mukaista välttämätöntä sosiaalipalvelua ja siten vastaanottokeskuksen maksettavana.

Toimintamallin kehittäminen

Uusi varhaiskasvatuslaki nostaa lapsen edun keskeiseksi ja korostaa aiempaa vahvemmin lapsen edun ensisijaisuutta varhaiskasvatuksen suunnittelussa, järjestämisessä, tuottamisessa tai siitä päätettäessä.

Turvapaikanhakijoiden tilanteen selvittely voi kestää pitkiä aikoja, jopa vuosia. Laadukas varhaiskasvatus on erityisen tärkeää niille lapsille, joiden elämässä on useampi riskitekijä, kuten vanhempien matala koulutustaso, erityisen tuen tarve tai vieraskielisyys.

Lapsen edun mukaisesti ja tasa-arvon edistämiseksi on perusteltua nähdä varhaiskasvatus myös turvapaikanhakijoiden lasten oikeutena. Vastaanottokeskuksessa on tärkeää kartoittaa vasta maahan tulleen lapsen hyvinvointia. Lapselle varataan aikaa perheen uusiin olosuhteisiin sopeutumiseen ennen varhaiskasvatukseen siirtymistä.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Nina Onufriew, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 42550
nina.onufriew(a)hel.fi

§ 177

Valtuutettu Jenni Pajusen aloite Kalasataman Nihdin ja Tervasaaren välisestä kevyen liikenteen sillasta

HEL 2021-000707 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Jenni Pajusen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Jenni Pajunen ja 16 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että valtuustolle tuodaan päätettäväksi nopealla aikataululla suunnitelma Kalasataman Nihdin ja Tervasaaren välisen kevyen liikenteen sillan toteuttamisesta. Esitetyn siltayhteyden nähdään parantavan entisestään Nihdin saavutettavuutta ja houkuttelevuutta.

Kaupunginhallitus merkitsi 21.9.2020 tiedoksi selvityksen valtuutettu Jenni Pajusen toivomusponnosta, jossa edellytettiin selvitettäväksi mahdollisuudet rakentaa Nihdistä Tervasaareen kevyen liikenteen silta. Kaupunginhallitus totesi tuolloin ponnesta saatuihin kaupunkiympäristölautakunnan sekä kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausuntoihin viitaten, ettei jalankulun ja pyöräilyn sillan rakentaminen Nihdistä Tervasaareen alueen sen hetkessä suunnittelu- ja rakentamisvaiheessa ollut ajankohtaista.

Aloitteesta on saatu kaupunkiympäristön toimialan lausunto. Kaupunginhallitus katsoo kaupunkiympäristön toimialan tapaan, että jalankulun

ja pyöräilyn sillan suunnittelu tai rakentaminen Nihdistä Tervasaareen ei ole tällä hetkellä ajankohtaista. Vaikka aloitteessa esitetty silta itsessään olisi hyvä lisä alueen reitistöön, on tarkoituksenmukaisempaa suunnata nykyiset resurssit kiireisempien hankkeiden edistämiseen.

Kaupunginhallitus toteaa, että alueelle on jo tulossa Nihdin siltayhteys Merihakaan eli ns. Merihaansilta, jonka toteutus ajoittuu vuosille 2024-2026. Silta parantaa Kalasataman eteläosien yhteyksiä keskustaan merkittävästi. Silta on varattu Kruunusillat-pikaraitiotielle, pyöräilijöille ja jalankulkijoille. Merihaansiltaan liittyy tulevaisuudessa Hanasaaresta Hiilisatamansilta, joka täydentää osaltaan baana- ja jalankulkuverkkoa. Hakaniemen asemakaavassa nykyinen Hakaniemen silta osoitetaan korvattavaksi matalammalla ja ympäristöön paremmin sopivalla ratkaisulla. Tämä silta parantaa osaltaan erityisesti pyöräilyn ja jalankulun yhteyksiä Kalasataman ja keskustan välillä.

Aloitteesta on saatu kaupunkiympäristön toimialan lausunto. Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimi on viitannut kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan syksyllä 2020 antamaan lausuntoon Nihti-Tervasaari kevyenliikenteen siltaa koskevasta toivomusponnosta ja ilmoittanut, ettei sen ole tarvetta lausua aloitteesta.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteet, jotka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Jenni Pajusen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 19.05.2021 § 155

HEL 2021-000707 T 00 00 03

Päätös

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

02.06.2021

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 03.05.2021 § 329

HEL 2021-000707 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala 12.4.2021

HEL 2021-000707 T 00 00 03

Kaupunkiympäristön toimiala antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Jalankulun ja pyöräilyn sillan suunnittelu tai rakentaminen Nihdistä Tervasaareen ei tällä hetkellä ole ajankohtaista. Silta itsessään olisi hyvä lisä alueen reitistöön, mutta on olemassa kiireisempiä hankkeita ja rajalliset resurssit kannattaa käyttää mieluummin niiden edistämiseen.

Alueelle on jo tulossa Nihdin siltayhteys Merihakaan eli ns. Merihaansilta. Silta on varattu Kruunusillat-pikaraitiotielle, pyöräilijöille ja jalankulkijoille. Silta parantaa Kalasataman eteläosien yhteyksiä Helsingin keskusta merkittävästi. Merihaansiltaan liittyy tulevaisuudessa Hanasaa-
resta Hiilisatamansilta, joka täydentää osaltaan baana- ja jalankulku-
verkkoa. Hakaniemen asemakaavassa (Kylk 10.12.2019 § 641) nykyinen Hakaniemen silta osoitetaan korvattavaksi matalammalla ja ympä-

ristöön paremmin sopivalla ratkaisulla. Tämä silta parantaa erityisesti pyöräilyn ja jalankulun yhteyksiä Kalasataman ja keskustan välillä.

Tehdyt selvitykset

Toivomusponnessa esitetty siltayhteys syötettiin jalankulkua ja pyöräliikennettä mallintavaan Brutus-ohjelmistoon tarkasteluvuodelle 2025, jolloin Kruunusiltojen muodostama yhteys olisi jo käytettävissä. Ohjelmiston ennustama liikennemäärä kesävuorokautena ponnessa esitetyllä yhteydellä olisi noin 2000 polkupyörää ja 200 jalankulkijaa vuorokaudessa. Kun mukaan otetaan myös Merihaansillalta tulevat pyöräilijät, kulkisi Nihdin läpi yhteensä 4200 polkupyörää kesäpäivisin. Ilman esitettyä yhteyttä kulkee valtaosa Nihdin läpi menevistä polkupyörästä Merihaansillan läpi ja pyöriä kulkisi kaikkiaan noin 3000.

Uusi siltayhteys näyttäisi mallin mukaan houkuttelevan pohjoisesta Arabianrannan suunnasta sekä Kulosaaren suunnalta tulevaa pyöräliikennettä kulkemaan enemmän Nihdin kautta. Itäbaanan pyöräliikennettä siirtyisi kulkemaan enemmän myös Mustikkamaan kautta. Pyöräliikennettä vähenisi perustilanteeseen nähden Sörnäisten rantatiellä sekä Hanasaarenlaiturilla ja Merihaansillalla. Myös Kruunuvuorenrannasta tulevaa pyöräliikennettä siirtyy kulkemaan Tervasaaren kautta.

Uusi siltayhteys palvelisi etenkin niitä, joiden määränpää on eteläisessä kantakaupungissa. Uusi silta houkuttelisi kulkemaan enemmän Pohjoisrannan kautta, jolloin pyöräliikenne vähenisi myös Kaisaniemen suunnilla.

Siltayhteyden mahdollistaminen

Nihtiin nyt suunniteltavat ja toteutettavat rantarakenteet eivät estä tämän siltayhteyden rakentamista. Silta tulisi rakennettavan rantamuurin yli ja liittyisi Nihdin katuverkkoon noin tasolla +3.

Siltavaihtoehtojen vaikutus maisemaan ja Tervasaaren virkistyskäyttöön

Ehdotetun siltayhteyden maisemallinen vaikutusalue käsittää Kruununhaan itä- ja koillisrannan, Merihaan, Hanasaaren ja Nihdin tulevat asuinalueet, Korkeasaaren ja Hylkysaaren sekä Katajanokan pohjoisrannan. Sillan korkeudesta riippuen sen maisemallinen vaikutus voi ulottua kauemminkin. Erityisesti siltayhteys muuttaa maisemaa Merihaan suunnalta kohti Kruunuvuorenselkää, jolloin silta asettuu avoimen kaukokerinäkymän eteen. Tervasaarta ympäröivään maisematilaan on jo päätetty rakentaa kolme uutta siltaa, jotka vähentävät maiseman avoimuutta. Uusien maisemaa rajaavien siltojen rakentamista tulee harkita hyvin huolellisesti. Idästä ja kaakosta, Korkeasaaren ja Hylkysaaren suunnalta katsottuna silta asettuu osaksi Pohjoisrannan kaupunkisiluet-

tia. Lännessä Liisankatua pitkin Tervasaaren saavuttaessa silta muodostaa katunäkymään hallitsevan päätepisteen. Mikäli silta linjataan Tervasaaren kannakselle, vaatii se voimakkaita maanrakennus- ja maisemointitoimenpiteitä kannaksen alkupäähän. Lisäksi kannakselle ulottuva silta muuttaa maisemaa etenkin Tervasaaresta pohjoiseen ja Hakaniemen suuntaan.

Maisemallisten vaikutusten lisäksi siltayhteys tulee kaikissa vaihtoehdoissa vaikuttamaan Tervasaaren luonteeseen virkistysalueena. Suoraan Tervasaaren linjattavissa vaihtoehdoissa saaren kulutus ja läpikulku kasvavat huomattavasti, ja saaren tunnelma muuttuu läpikulkulii- kenteen takia. Kannakselle linjattava silta ohittaa itse Tervasaaren, mutta vaikuttaa sen ympäristöön merkittävästi.

Tervasaari on Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan inventoinneissa luokiteltu arvoympäristöksi (arvoluokka III). Arvoympäristöt ovat historiallisesti tai kulttuurihistoriallisesti merkittäviä kohteita tai edustavat tietyn aikakauden suunnitteluihanteita. Tervasaarella on historiallista arvoa entisenä tervavarastona, sekä käyttöarvoa Kruununhaan alueen tärkeänä ulkoilusaarena. Kohde on olennainen osa Pohjoissataman rantamaisemaa ja merellistä julkisivua. Saaren historia tervavarastona ulottuu aina 1600-luvulle asti, joten se on myös osa Helsingin varhaista teollisuushistoriaa. Saarella sijaitsee vielä yksi säilynyt terva-aitta, joka on rakennettu vuonna 1805. Kannas saarelle rakennettiin vuonna 1939 ja yleisölle saari avattiin 1970-luvulla. Tervasaaren pohjoispuolella, merenpinnan alla on vuonna 2014 paikannettu muinaisen laiturin jäänteitä. Kohde kuuluu muinaismuistolain nojalla rauhoitettuihin kiinteisiin muinaisjäännöksiin. Arkistolähteistä tiedetään, että laituria on käytetty Tervasaassa säilytetyn tervan ja lautojen laivaamiseen. Laituri on rakennettu 1862 ja 1866 välisenä aikana. Tervasaari kuuluu myös maakunnallisesti arvokkaaksi luokiteltuun Helsingin empire-keskustan kulttuuriympäristökokonaisuuteen. Helsingin maisemakulttuurikartalla saari on luokiteltu aikakaudelleen tyypilliseksi puistoksi. Valintakriteereissä on painotettu erityisesti helsinkiläisen kulttuurimaiseman kannalta keskeisiä erityispiirteitä ja helsinkiläisten vapaa-ajan vietosta kertovia paikkoja.

Nihti–Tervasaari siltayhteyden vaikutus venepaikkoihin

Siltayhteyden taakse Hakaniemen puolelle jäisi noin 80 nykyistä venepaikkaa, joissa myös purjeveneet voivat ankkuroitua. Nihdin asema-kaavassa oleva venesatama jäisi tämän sillan taakse.

Sillan vaikutus Hakaniemen kehittämiselle ja venepaikkoihin

Veneilyn ja muun vesiliikenteen yhteystarpeet esimerkiksi Hakaniemen suuntaan ovat erittäin merkittävät. Hakaniemenrannan kehittämisen yh-

tenä tavoitteena on kehittää Hakaniemeä vesiliikenteen ja joukkoliikenteen solmukohtana. Entiseen Sompasaaren satama-altaaseen asemakaavoissa varattu tontteja laivoille. Niiden tulee päästä vesitse paikolle ja joskus poisikin. Uuden suunniteltavan Hakaniemen sillan alikulkukorkeus tulee olemaan keskivedenpinnasta 5 metriä, joten Nihdin ja Tervasaaren välisen sillan alikulkukorkeuden tulisi olla vähintään yhtä suuri. Koska Tervasaaren ja Nihdin välistä siltaa ei olisi pituuskaltevuuksien eikä maisemallisten syiden takia kannattaisi tehdä niin korkeana, että myös purjeveneet pääsisivät siitä alitse, kannattaisi silta toteuttaa avattavana siltana.

Valtuustoaloite

Valtuutettu Jenni Pajunen ja 16 muuta valtuutettua ovat tehneet 20.1.2021 seuraavan valtuustoaloitteen:

"Suunnitelma kevyen liikenteen sillan toteuttamiseksi Kalasataman Nihdistä Tervasaareen

Kevyen liikenteen sillan rakentaminen Nihdin eteläkärjestä Tervasaareen parantaisi merkittävästi alueen saavutettavuutta, houkuttelevuutta ja yhteyksiä eteläiseen kantakaupunkiin. Silta toisi Kauppatorin Nihdistä kävelyetäisyydelle. Siltaa pitkin Kruununhaasta ja Katajanokalta avautuisi nopea pääsy pyörällä ja kävellen Kalasatamaan, Mustikkamaalle ja Korkeasaareen. Hanasaaren voimalan sulkemisen 2024 jälkeen myös tarve laivaliikenteelle poistuu. Silta lisäisi kevyen liikenteen käyttöä ja sikäli myös alueen kestäväää kehitystä. Kevyen liikenteen silta ja alueelle suunniteltu pienvenesatama tai rantabulevardit eivät myöskään sulje toisiaan pois - hyvällä suunnittelulla ne kaikki voidaan toteuttaa.

Kalasataman Nihdin ja Tervasaaren välistä kevyen liikenteen siltaa on käsitelty mm. valtuuston 2019 hyväksymän ponsivastausten yhteydessä, mutta kaikkia olennaisia näkökantoja ei ole aiemmissa selvityksissä otettu huomioon. Suunnitelmiin on vastausten mukaan tarkoitus palata vasta 2026 jälkeen.

Sillan rakentamista olisi järkevämpää selvittää huolellisesti ennen alueen muiden uusien siltojen rakentamista ja käyttöönottoa. Kattavampi suunnitelma sillasta on parasta toteuttaa nyt, jotta alueen asukkaille ja veneilijöille ei aiheudu myöhemmin tarpeetonta haittaa.

Aiemmissa selvityksissä ei ole huomioitu sillan positiivisia vaikutuksia keskustan elinvoimaan, joka on noussut erityisen tärkeäksi ja haasteelliseksi kysymykseksi. Ne eivät myöskään huomioi positiivista vaikutusta Kruununhaan ja keskustan asukkaiden pääsystä Mustikkamaan ja Kor-

keasaaren virkistysalueille. Sillan maisemavaikutuksia on vaikea arvioida ilman havainnekuvia.

Lähtökohtana siltavaihtoehdon selvittämiseksi tulee olla entistä paremmat olosuhteet venepaikoille, joka vaatii suunnitelmallisuutta. Aiemmissä selvityksissä ei ole kartoitettu mahdollisuuksia muuttaa matalien ja korkeiden veneiden sijoittelua alueella niin, että kaikille suunnitelluille veneille löytyisi tilaa.

Me aloitteen allekirjoittajat esitämme, että valtuustolle tuodaan päätettäväksi nopealla aikataululla suunnitelma Kalasataman Nihdin ja Tersasaaren välisen kevyen liikenteen sillan toteuttamisesta."

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristön toimialaa antamaan lausunnon kaupunginhallitukselle 15.4.2021 mennessä.

Lisätiedot

Olli-Pekka Aalto, projektinjohtaja, puhelin: 310 39681
ollipekka.aalto(a)hel.fi

§ 178

Valtuutettu Mai Kivelän aloite ilmastohaitallisesta mainonnasta vapaasta kaupunkitilasta

HEL 2021-001525 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Mai Kivelän aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Mai Kivelä ja 14 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki selvittää keinot kieltää ilmastohaitallinen ulkomainonta Helsingissä.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaupunki huomioi tulevissa ulkomainontaa koskevissa kilpailutuksissaan ulkomainonnan ympäristönäkökohdat ja kannustaa siten mainoslaiteyrityksiä tekemään ympäristöystävällisempiä valintoja.

Mainospaikkojen vuokrasopimusten yksipuolinen muuttaminen kesken sopimuskauden ei ole mahdollista, eikä Helsingin kaupunki vuokranantajana voi siten muuttaa ulkomainosvälinepaikkoja koskevan vuokrasopimuksensa ehtoja yksipuolisesti kesken sopimuskauden. Julkisena hankintayksikkönä Helsingin kaupungille asettaa rajoitteita myös hankintalaki hankintasopimuksen muuttamiselle kesken sopimuskauden.

Kaupunki ottaa vakavasti vastuunsa ilmastonmuutoksen torjunnassa ja torjuu ilmastonmuutosta kunnianhimoisesti. Mainonnan sisällölle asetettavia rajoituksia tarkastellaan seuraavan ulkomainospaikkojen vuokrausta koskevan kilpailutuksen yhteydessä sekä kaupunkiympäristön toimialalla että HKL:ssä. On kuitenkin syytä huomata, että ilmastohaitalliseksi katsottavien tuotteiden mainontakiellolla kaupunki asettaisi vuokrasopimuksin vuokralaiselleen sen liiketoimintaan sellaisia ehtoja ja rajoituksia, jotka eivät perustu kyseisellä alalla noudatettaviin ohjeisiin ja sääntelyyn.

Markkinointia säännellään nykyisellään lukuisissa eri laeissa, kuten kuluttajansuoja-, alkoholi-, tupakka- ja lääkelaisissa, jolloin kyseessä ovat laintasoiset rajoitteet mainostoiminnalle. Lainsäädännöstä tulevien rajoitusten lisäksi mainonnassa huomioidaan myös alan itsesääntelynä muun muassa Kansainvälisen kauppakamarin markkinointisäännöt, Keskuskauppakamarin ja sen Mainonnan eettisen neuvoston periaatteet ja lausunnot sekä sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontaviraston ennakkopäätökset.

Ilmastohaitallisen mainonnan määrittely tarkasti ja yksiselitteisesti on haastavaa ja todennäköisesti aiheuttaisi vaikeita tulkintatilanteita. Tuotteiden, palveluiden ja toimialojen määrittely ilmastohaitalliseksi sekä niiden mainontakiellon rajan asettaminen edellyttäisi yksityiskohtaista määrittelyä vuokrasopimuksessa esimerkiksi sen osalta, koskisiko kiellto ainoastaan yksittäisiä tuotteita tai palveluita vai koko yritystä tai konsernia sekä sitä, miten suhtauduttaisiin sellaisiin mainoksiin, jossa siinänsä ilmastohaitallisia tuotteita tai palveluita tarjoava yritys mainostaa pelkästään mielikuvaa itsestään. Elinkeino toiminnan rajoittamisen ohella etukäteen asetettavat mainonnan sisällölliset kiellot saattavat olla ongelmallisia myös sananvapauden kannalta, joten tällaisten kieltojen tarkoituksenmukaisuutta ja tehokkuutta on syytä harkita tarkoin etukäteen.

Kaupunginhallituksen vastaus on kaupunkiympäristölautakunnan ja HKL:n johtokunnan lausuntojen mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteet, jotka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

1 Valtuutettu Mai Kivelän aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 19.05.2021 § 157

HEL 2021-001525 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 10.05.2021 § 355

HEL 2021-001525 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:
Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

10.05.2021 Ehdotuksen mukaan äänestyksin

Vastaehdotus:

Daniel Sazonov: Esittelijän perustelujen kappale 2 muutetaan muotoon:

Kaupunginhallitus toteaa, että Kaupunki voi pyrkiä huomioimaan tulevissa ulkomainontaa koskevissa kilpailutuksissaan ulkomainonnan ympäristönäkökohdat ja kannustamaan siten mainoslaiteyrityksiä tekemään ympäristöystävällisempiä valintoja.

Esittelijän perustelujen kappale 4, toinen virke muutetaan muotoon:

Mainonnan sisällölle asetettavia rajoituksia on mahdollista tarkastella seuraavan ulkomainospaikkojen vuokrausta koskevan kilpailutuksen yhteydessä.

Kannattaja: Marcus Rantala

Vastaehdotus:

Veronika Honkasalo: Poistetaan 4. kappaleesta virke:

On kuitenkin syytä huomata, että ilmastohaitalliseksi katsottavien tuotteiden mainontakiellolla kaupunki asettaisi vuokrasopimuksin vuokralaiselleen sen liiketoimintaan sellaisia ehtoja ja rajoituksia, jotka eivät perustu kyseisellä alalla noudatettaviin ohjeisiin ja sääntelyyn.

Lisäksi poistetaan 6. kappale.

Kannattaja: Anna Vuorjoki

Daniel Sazonovin ja Veronika Honkasalon vastaehdotuksista äänestettiin vastakkain, jonka jälkeen voittanut ehdotus äänestettiin vastakkain esittelijän ehdotuksen kanssa.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Daniel Sazonovin vastaehdotus

Ei-ehdotus: Veronika Honkasalon vastaehdotus

Jaa-äännet: 9

Seija Muurinen, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Jan Vapaavuori

Ei-äännet: 2

Veronika Honkasalo, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 4

Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Kaupunginhallitus hyväksyi tässä äänestyksessä Daniel Sazonovin vastaehdotuksen äänin 9 - 2 (4 tyhjää).

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Daniel Sazonovin vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 8

Veronika Honkasalo, Nasima Razmyar, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Ei-äännet: 7

Seija Muurinen, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Jan Vapaavuori

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 8 - 7.

Vastaehdotus:

Daniel Sazonov: Esittelijän perusteluiden kappaleen 4 loppuun lisätään virke:

”Tällaisia ehtoja ja rajoituksia ei tule asettaa.”

Kannattaja: Marcus Rantala

3 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Daniel Sazonovin vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 8

Veronika Honkasalo, Nasima Razmyar, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Ei-äännet: 7

Seija Muurinen, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Jan Vapaavuori

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 8 - 7.

Vastaehdotus:

Veronika Honkasalo: Lisätään 4. kappaleen kolmanneksi virkkeeksi:

Tarkastelun tulos ja esitys kriteereistä tuodaan näiden toimielinten päätöksentekoon osana kilpailutusta.

Kannattaja: Anna Vuorjoki

4 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Veronika Honkasalon vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 13

Seija Muurinen, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Ei-äännet: 2
Veronika Honkasalo, Anna Vuorjoki

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 13 - 2.

03.05.2021 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 08.04.2021 § 63

HEL 2021-001525 T 00 00 03

Lausunto

Liikenneliikelaitoksen johtokunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle valtuustoaloitteesta:

Liikenneliikelaitos (HKL) on eri vuokrasopimuksilla vuokrannut metroasemien, liikennevälineiden ja pysäkkikatosten mainospaikkoja JC-Decaux Finland Oy:lle. HKL:n ja JCDecaux:n välinen pysäkkikatosten sopimus on voimassa vähintään vuoden 2037 loppuun asti ja muut mainossopimukset ovat voimassa vuoden 2024 loppuun asti. Nykyisissä mainossopimuksissa on mainonnan rajoituksia, jotka koskevat ”lakisääteisten ja hallinnollisten määräysten vastaisia, yleistä paheksuntaa herättäviä tai julkisen liikenteen vastaisia mainoksia”. Mainonnassa tulee ottaa huomioon myös muun muassa Mainonnan eettisen neuvoston ratkaisut.

Hankintalainsäädäntö asettaa rajoituksia sopimusmuutoksille sopimuskauden aikana. Lisäksi sopimuksia ei voida yksipuolisesti muuttaa, vaan muutoksista, joilla asetettaisiin mainosoperaattorille mainonnan sisältöä koskevia rajoituksia, olisi päästävä yhteisymmärrykseen mainosoperaattorin kanssa.

HKL on sitoutunut Helsingin kaupunkistrategian linjauksiin, että Helsingin kaupungin tavoitteena on olla hiilineutraali vuoteen 2035 mennessä. Lisäksi tavoitteena on kestävä liikunnan kulkumuoto-osuuden kasvattaminen ja siten liikkumisen ilmastovaikutusten minimointi. HKL näkee kannatettavana näiden tavoitteiden edistämisen myös sen alihankkija- ja asiakasverkostossa mahdollisuuksien mukaan.

HKL:n näkemyksen mukaan mahdollisuuksia ilmastonäkökulmien huomioimiseen arvioidaan seuraavissa mainossopimusten kilpailutuksissa. Ilmastohaitallisen mainonnan määrittely tarkasti ja yksiselitteisesti on kuitenkin haastavaa ja todennäköisesti aiheuttaisi vaikeita tulkintatilanteita tiettyjen tuotteiden, palvelujen tai toimialojen kohdalla. Mikäli rajoituksia jossain muodossa asetettaisiin, ne eivät saisi olla tarpeettoman laajoja ja ne tulisi voida määritellä niin selkeiksi, että sopimus-kumppani pystyy huomioimaan rajoitukset ja sopimuksen toteutumista pystytään valvomaan. Lisäksi on huomattava, etteivät esitetyn kaltaiset mainonnan rajoitukset perustu mainosalalla noudatettaviin ohjeisiin ja sääntelyyn. Tulevissa kilpailutuksissa mainosoperaattoreita ohjataan ympäristöystävällisempään suuntaan muillakin kuin mainonnan sisältöön liittyvillä rajoituksilla, esimerkiksi asettamalla tarjouskilpailussa mainoslaitteiden energiankulutukseen liittyviä tai muita vastaavanlaisia laatukriteereitä.

Käsittely

08.04.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Johtokunta hyväksyi yksimielisesti jäsen Straniuksen vastaehdotuksen muuttaa lausuntoehdotusosan viidennen varsinaisen kappaleen ensimmäinen virke kuulumaan seuraavasti:

"HKL:n näkemyksen mukaan mahdollisuuksia ilmastonäkökulmien huomioimiseen ARVIOIDAAN seuraavissa mainossopimusten kilpailutuksissa".

sekä viidennen varsinaisen kappaleen viimeinen virke kuulumaan seuraavasti:

"Tulevissa kilpailutuksissa mainosoperaattoreita OHJATAAN ympäristöystävällisempään suuntaan muillakin kuin mainonnan sisältöön liittyvillä rajoituksilla, esimerkiksi asettamalla tarjouskilpailussa mainoslaitteiden energiankulutukseen liittyviä tai muita vastaavanlaisia laatukriteereitä".

25.03.2021 Pöydälle

Esittelijä

yksikön johtaja
Karoliina Rajakallio

Lisätiedot

Maija Sarpo, laatu- ja ympäristöpäällikkö, puhelin: 310 34865
maija.sarpo(a)hel.fi
Reino Aittomäki, palveluasiantuntija, puhelin: 310 35550
reino.aittomaki(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 30.03.2021 § 157

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

HEL 2021-001525 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialalla on tällä hetkellä voimassa 31.7.2023 asti Clear Channel Suomi Oy:n kanssa solmittu ulkomainosvälinepaikkojen vuokrausta sekä kaupungin käyttöön tulevaa mainostilaa koskeva sopimus. Lisäksi kaupunkiympäristön toimiala vuokraa siltamainospaikkoja. Helsingin kaupunki ei hanki, eikä järjestä ulkomainospalvelua, vaan kaupunki vuokraa paikkoja ja tiloja tällaisen yritystoiminnan harjoittamiseen. Nykyisessä ulkomainosvälinepaikkoja koskevassa vuokrasopimuksessa on mainonnan rajoituksia, jotka koskevat alkoholimainontaa sekä sitä, että ulkomainokset eivät saa olla laakisääteisten tai hallinnollisten määräysten vastaisia. Nykyiset vuokrasopimuksessa olevat rajoitteet ovat siten lainsäädäntölähtöisiä. Siltamainospaikkojen vuokrauksessa erityisiä rajoituksia mainosten sisällölle ei ole asetettu.

Vuokrasopimuksen yksipuolinen muuttaminen kesken sopimuskauden ei ole mahdollista, eikä Helsingin kaupunki vuokranantajana voi siten muuttaa ulkomainosvälinepaikkoja koskevan vuokrasopimuksensa ehtoja yksipuolisesti kesken sopimuskauden. Julkisenä hankintayksikkönä Helsingin kaupungille asettaa rajoitteita myös hankintalaki hankintasopimuksen muuttamiselle kesken sopimuskauden.

Helsingin kaupunki ottaa vakavasti vastuunsa ilmastonmuutoksen torjunnassa ja torjuu ilmastonmuutosta kunnianhimoisesti. Mainonnan sisällölle asetettavia rajoituksia tarkastellaan seuraavan ulkomainospaikkojen vuokrausta koskevan kilpailutuksen yhteydessä, mutta on syytä huomata, että ilmastohaitalliseksi katsottavien tuotteiden mainontakiellolla kaupunki asettaisi vuokrasopimuksin vuokralaiselleen sen liiketoimintaan sellaisia ehtoja ja rajoituksia, jotka eivät perustu kyseisellä alalla noudatettaviin ohjeisiin ja sääntelyyn. Markkinointia säännellään nykyisellään lukuisissa eri laeissa, kuten kuluttajansuoja-, alkoholi-, tupakka- ja lääkelaissa, jolloin kyseessä ovat laintasoiset rajoitteet mainostoiminnalle. Lainsäädännöstä tulevien rajoitusten lisäksi mainonnassa huomioidaan myös alan itsesääntelynä muun muassa Kansainvälisen kauppakamarin markkinointisäännöt, Keskuskauppakamarin ja sen Mainonnan eettisen neuvoston periaatteet ja lausunnot sekä sosi-aali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston ennakkopäätökset.

Tuotteiden ja palveluiden määrittely ilmastohaitalliseksi sekä niiden mainontakiellon rajan asettaminen edellyttäisi yksityiskohtaista määrittelyä vuokrasopimuksessa esimerkiksi sen osalta, koskisiko kiello ai-

noastaan yksittäisiä tuotteita tai palveluita vai koko yritystä tai konsernia sekä sitä, miten suhtauduttaisiin sellaisiin mainoksiin, jossa sinänsä ilmastohaitallisia tuotteita tai palveluita tarjoava yritys mainostaa pelkästään mielikuvaa itsestään. Elinkeinotoiminnan rajoittamisen ohella etukäteen asetettavat mainonnan sisällölliset kiellot saattavat olla ongelmallisia myös sananvapauden kannalta, joten tällaisten kieltojen tarkoituksenmukaisuutta ja tehokkuutta on syytä harkita tarkoin etukäteen. Kaupunki huomioi tulevissa ulkomainontaa koskevissa kilpailutuksissaan ulkomainonnan ympäristönäkökohdat ja kannustaa siten mainoslaiteyrityksiä tekemään ympäristöystävällisempiä valintoja.

Käsittely

30.03.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Mia Haglund: Aloitevastauksen kohdasta neljä toinen virke muutetaan muodosta "Mainonnan sisällölle asetettavia rajoituksia on mahdollista tarkastella seuraavan ulkomainospaikkojen vuokrausta koskevan kilpailutuksen yhteydessä"

muotoon "Mainonnan sisällölle asetettavia rajoituksia tarkastellaan seuraavan ulkomainospaikkojen vuokrausta koskevan kilpailutuksen yhteydessä"

Aloitevastauksen viimeinen virke:

"Kaupunki voi kuitenkin pyrkiä huomioimaan tulevissa ulkomainontaa koskevissa kilpailutuksissaan ulkomainonnan ympäristönäkökohdat ja kannustamaan siten mainoslaiteyrityksiä tekemään ympäristöystävällisempiä valintoja."

korvataan seuraavalla:

"Kaupunki huomioi tulevissa ulkomainontaa koskevissa kilpailutuksissaan ulkomainonnan ympäristönäkökohdat ja kannustaa siten mainoslaiteyrityksiä tekemään ympäristöystävällisempiä valintoja."

Kannattaja: Laura Rissanen

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Aloitevastauksen kohdasta neljä toinen virke muutetaan muodosta "Mainonnan sisällölle asetettavia rajoituksia on mahdollista tarkastella seuraavan ulkomainospaikkojen vuokrausta koskevan kilpailutuksen yhteydessä" muotoon "Mainonnan sisällölle asetettavia rajoituksia tarkastellaan seuraavan ulkomainospaikkojen vuokrausta koske-

van kilpailutuksen yhteydessä"

Aloitevastauksen viimeinen virke: "Kaupunki voi kuitenkin pyrkiä huomioimaan tulevissa ulkomainontaa koskevissa kilpailutuksissaan ulkomainonnan ympäristönäkökohdat ja kannustamaan siten mainoslaiteyrityksiä tekemään ympäristöystävällisempiä valintoja." korvataan seuraavalla: "Kaupunki huomioi tulevissa ulkomainontaa koskevissa kilpailutuksissaan ulkomainonnan ympäristönäkökohdat ja kannustaa siten mainoslaiteyrityksiä tekemään ympäristöystävällisempiä valintoja."

Jaa-äännet: 5

Sirpa Asko-Seljavaara, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Antti Koskela, Jape Lovén

Ei-äännet: 6

Mia Haglund, Noora Laak, Antti Möller, Laura Rissanen, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara

Poissa: 2

Tuomas Rantanen, Risto Rautava

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi Mia Haglundin vastaehdotuksen äänin 6-5 (2 poissa).

23.03.2021 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Pia Hosia, lakimies: 310 39061
pia.hosia(a)hel.fi
Inkeri Lehmusoksa, vs. yksikön päällikkö, puhelin: 310 22794
inkeri.lehmusoksa(a)hel.fi

§ 179

Valtuutettu Mia Haglundin aloite asunnon saannin helpottamisesta turvakotijakson jälkeen

HEL 2020-013661 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Mia Haglundin aloite_

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Mia Haglund ja 15 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan käytäntöjen luomista asunnon hakemisen ja saamisen helpottamiseksi turvakotijakson jälkeen.

Kaupunkistrategian 2017-2021 linjauksiin kuuluu syrjäytymisen ja asunnottomuuden torjuminen. Asunnottomuuden ennaltaehkäisyn ja vähentämisen toimenpidesuunnitelma on laadittu sosiaali- ja terveystoimialan, kaupunkiympäristön toimialan ja kaupunginkanslian yhteistyönä.

Kaupunginhallitus toteaa, että yhteistyötä on tehty pitkään ja käytäntöjä on luotu kriisi- ja tilapäisasunnoissa eri syistä asuvien jatkoasumisen järjestämisessä. Asumispaikkaa vailla olevan perheen on tärkeää saada asunnonhaku vireille jo turvakodissa. Turvakotien asukkaat, henkilöstö sekä sosiaali- ja asuntotoimi tekevät tiivistä yhteistyötä turvakotimajoituksen jälkeisen tilapäisen asumisvaiheen järjestelyissä. Osa tilapäisen asumisen paikoista on kaupungin omia, osa ostetaan ulkopuoli-

silta palveluntuottajilta. Tarvittaessa perheet saavat sosiaalityön puolto-
lausunnon vuokra-asunnon saamista varten. Näin asunnonvälitys saa
viranomaiselta tiedon kiireellisen asunnon tarpeessa olevasta perhees-
tä. Perhe voidaan myös ohjata hakemaan vuokravakuutta Kelalta.

Helsingin kaupungin asuntopalvelut tekee yhteistyötä Pääkaupunki-
seudun turvakodit Oy:n kanssa. Yhteistyötä ja käytäntöjen yhtenäistä-
mistä kehitetään parhaillaan myös muiden asumispalvelujen tuottajien
ja pääkaupunkiseudun verkostojen kanssa.

Asiasta on saatu sosiaali- ja terveyslautakunnan ja kaupunkiympäristö-
lautakunnan lausunnot. Vastaus on lausuntojen mukainen.

Kaupunkiympäristölautakunnan sekä sosiaali- ja terveyslautakunnan
lausunnoissa todetaan, että sopivan asunnon saatavuudesta ei tarpeis-
ta huolimatta ole takeita. Kaupunginhallitus edellyttää, että kaupunki
vahvistaa turvakotijakson jälkeisen jatkoasumisen järjestämistä ja ra-
portoi tehdyistä toimenpiteistä sosiaali- ja terveyslautakunnalle

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus
esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoit-
tanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Mia Haglundin aloite_

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 19.05.2021 § 159

HEL 2020-013661 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 03.05.2021 § 334

HEL 2020-013661 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Kaupunkiympäristölautakunnan sekä sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunnoissa todetaan, että sopivan asunnon saatavuudesta ei tarpeista huolimatta ole takeita. Kaupunginhallitus edellyttää, että kaupunki vahvistaa turvakotijakson jälkeisen jatkoasumisen järjestämistä ja raportoi tehdyistä toimenpiteistä sosiaali- ja terveyslautakunnalle.

Käsittely

03.05.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Veronika Honkasalo: Lisätään päätösehdotukseen:

Kaupunkiympäristölautakunnan sekä sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunnoissa todetaan, että sopivan asunnon saatavuudesta ei tarpeista huolimatta ole takeita. Kaupunginhallitus edellyttää, että kaupunki vahvistaa turvakotijakson jälkeisen jatkoasumisen järjestämistä ja raportoi tehdyistä toimenpiteistä sosiaali- ja terveyslautakunnalle.

Kannattaja: Daniel Sazonov

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Veronika Honkasalon vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

26.04.2021 Pöydälle

19.04.2021 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184

marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 02.03.2021 § 92

HEL 2020-013661 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Turvakotipalvelut

Turvakotipalvelut ovat valtion rahoittamia, laissa määriteltyjä erityispalveluita lähisuhdeväkivaltaa kokeneille tai sen uhan alla eläville henkilöille ja perheille. Turvakotitoiminta siirtyi lakiuudistuksen yhteydessä kunnilta valtiolle vuonna 2015. Turvakodit tarjoavat välitöntä kriisiapua, ympärivuorokautista turvattua asumista sekä akuuttiin tilanteeseen liittyvää psykososiaalista tukea, neuvontaa ja ohjausta. Turvakotipalvelut ovat saatavilla asuinpaikasta riippumatta.

Vuonna 2019 Suomessa toimi yhteensä 28 turvakotia. Näissä turvakodeissa oli tilaa yhteensä 202 perheelle tai yksin tulevalle asiakkaalle. Vuoden 2019 aikana turvakodeissa oli yli 5 000 asiakasta, joista aikuisia asiakkaista oli 54 % ja lapsia 46 %. Yksi asiakas oli turvakodissa keskimäärin 17 päivää. Vuonna 2019 Uudellamaalla oli käytössä kuusi turvakotia, joiden käyttöaste vuoden aikana oli 85% - 93%. THL:n tietojen mukaan turvakotien käyttäjämäärät ovat olleet kasvussa vuodesta 2015 alkaen. (Lähde: THL Tilastoraportti 17/2020: Turvakotipalvelut.)

Asunnon järjestyminen turvakotijakson jälkeen

Akuutin kriisin jälkeen on tärkeää päästä elämään tavallista arkea mahdollisimman pian eikä palaamisen väkivaltaiseen tilanteeseen tulisi olla vaihtoehto. Koska asiakkaat eivät ole yhtenäinen ryhmä, vaan heidän elämäntilanteensa ja taloudellinen asemansa eroavat, ovat myös heidän mahdollisuutensa uuden asunnon järjestämiseen hyvin erilaiset.

Nykyisessä asuntomarkkinatilanteessa on Helsingissä vapaarahoitteisia vuokra-asuntoja hyvin tarjolla. Niiden vuokrataso nousee kuitenkin monelle liian korkeaksi, joten ne eivät usein ole realistinen vaihtoehto asumisen järjestämiseksi turvakotijakson jälkeen. Asumisen hinta on noussut monille asunnon tarvitsijoille liian korkeaksi myös suhteessa Kelan hyväksymiin ns. kohtuuvuokrarajoihin.

Huolimatta siitä, että Helsingin kaupungin omistamien vuokra-asuntojen lisäksi on kaupungissa myös muita kohtuuhintaisia vuokra-

asuntoja tarjoavia toimijoita, on kohtuuhintaisen vuokra-asunnon löytäminen vaikeaa. Moni joutuu turvautumaan kotikunnan järjestämään väliaikaiseen asuntoon. Turvakodista on mahdollisuus siirtyä sosiaalityön tukemana joko omaan asuntoon tai sosiaalihuoltolain mukaiseen tilapäiseen asumiseen (ns. kriisimajoitus).

Helsingissä aikuissosiaalityön tilapäisen majoituksen-yksikkö vastaa majoitukseen ohjaamisesta. Osa tilapäisen asumisen paikoista ostetaan ulkopuolisilta palvelun tuottajilta. Tilapäisen asumisen aikana perhe on myös lapsiperheiden palvelutarpeen arvioinnin ja tuen asiakkaita. Asiakasperheet saavat puoltolausunnon kaupungin vuokra-asuntohakemuksen liitteeksi.

Asukasvalinnat

Kaupunkiympäristön toimialan asukas- ja yrityspalveluiden asuntopalvelut-yksikkö tekee asukasvalinnat Helsingin kaupungin omistamiin (HEKA) ARA –vuokra-asuntoihin voimassa olevien lakien ja asetusten sekä Helsingin kaupunginhallituksen 8.3.2010 vahvistamien asukasvalintaperiaatteiden mukaisesti. Asukkaaksi valitsemisen perusteina ovat hakijaruokakunnan asunnontarve, varallisuus ja tulot siten, että etusijalle asetetaan aina asunnottomat ja muut kiireellisimmässä asunnon tarpeessa olevat vähävaraisimmat ja pienituloisimmat ruokakunnat. Periaatteena on, että vuokra-asunnot osoitetaan niitä eniten tarvitseville ruokakunnille pyrkien samalla vuokratalon monipuoliseen asukasrakenteeseen ja sosiaalisesti tasapainoiseen asuinalueeseen. Asunnontarvetta arvioitaessa apuna käytetään kiireellisyysluokitusta, jonka mukaan hakijat luokitellaan kolmeen ryhmään: Erittäin kiireellisiin, kiireellisiin tai asunnontarpeessa oleviin hakijoihin.

Hakemustensa perusteella turvakodeissa asuvat asunnonhakijat luokituvat erittäin kiireellisessä asunnon tarpeessa oleviin.

Asuntopalvelut-yksikkö valitsee asukkaat asuntoihin välittömästi saatuaan tiedon asuntojen vapautumisesta. Koska etukäteen ei ole tiedossa mistä ja millaisia asuntoja on vapautumassa, ei asunnonsaantimahdollisuuksia tai asunnon saantiin kuluvaan aikaan pystytä ennakoimaan. Asukkaita valittaessa huomioidaan myös hakijan hakemuksessaan esittämät asuntoon ja asuinalueeseen liittyvät toiveet. Jos haettavalle asunnolle on hakemuksessa asetettu tiukat kriteerit (esim. lasten koulumatkat, asunnon hinta, koko, sijainti, varustetaso), voi sopivan asunnon löytäminen olla haasteellista.

Helsingin kaupungin vuokra-asuntojen kysyntä ylittää moninkertaisesti niiden tarjonnan. Tällä hetkellä rekisterissä on noin 23 000 voimassa olevaa hakemusta, joista erittäin kiireellisiä on noin 12 000 ja kiireellisessä asunnontarpeessa olevia noin 6 800. Asuntoja vapautuu vuosittain

tain vain noin 3 500 kpl, joten vuokra-asuntoa ei pystytä tarjoamaan edes kaikille erittäin kiireellisessä asunnon tarpeessa oleville hakijoille.

Helsingin toimenpidesuunnitelma asunnottomuuden ennaltaehkäisemiseksi ja vähentämiseksi 2020 - 2022.

Asuntopalvelut-yksikkö tekee yhteistyötä sosiaali- ja terveystieteiden eri yksiköiden kuten lastensuojelun, asunnottomien tuen ja maahanmuuttoyksikön kanssa. Turvakodeista asuntopalveluilla on jo pitkään tehty yhteistyötä Pääkaupungin turvakoti Oy:n kanssa.

Asuntopalveluista osallistuttiin kaupunginkanslian, sotien ja Kymppien asuntotoimijoiden kanssa asunnottomuuden ennalta ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi laaditun toimenpideohjelman vuosille 2020 - 2022 valmisteluun. Siinä yhteistyötä ja yhteistyöprosesseja eri toimijoiden välillä kehitettiin edelleen.

Tuloksena on laadittu asuntopuoltomake, jonka avulla on mahdollisuus tuoda esiin perheiden erityistilanteet. Näin asunnonvälitys saa tiedon viranomaiselta kiireellisen asunnon tarpeessa olevasta perheestä. Sosiaalityön asuntopuoltoprosessia on mallinnettu syksyn 2020 aikana yhteistyössä kaupungin asunnonvälityksen ja sosiaali- ja terveystoimen kanssa.

Puoltolausuntojen merkitys asukasvalinnoissa

Sovittujen periaatteiden mukaisesti laadittu puoltolausunto tuo tietoa hakijan sen hetkisestä tilanteesta ja asunnon tarpeesta, jota hakemuksessa ei välttämättä ole osattu oikealla tavalla tuoda esiin tai mainittu lainkaan, jos hakemus on laitettu vireille aiemmin. Lisäksi puolto nostaa samassa tilanteessa olevien hakijoiden joukosta (joita voi olla johonkin asuntoon jopa satoja, erityisesti kantakaupungin kohteissa) esille ne hakijat, joilla on erittäin kiireellisen asunnon tarpeen lisäksi myös muita painavia perusteita asunnon saantiin. Aina tämäkään ei takaa yksittäisen hakijan asunnon saamista, sillä samaan kohteeseen voi olla useita hakijoita, joilla kaikilla on jokin puoltolausunto.

Jo sovittujen yhteistyökäytäntöjen lisäksi puoltoja asuntopuoltolausuntojen liitteeksi tulee monelta muultakin toimijalta kuten eri sosiaalityöntekijöiltä ja -ohjaajilta, lääkäreiltä, lähi- ja sairaanhoitajilta, vuokranantajilta ja yhdistyksiltä. Puollot ovat sisällöltään hyvin vaihtelevia, eivätkä aina kerro hakijan tilanteesta ja asunnon tarpeen kiireellisyydestä.

Johtuen erittäin kiireellisten asunnonhakijoiden ja puoltolausuntojen suuresta määrästä, sekä hakijoiden asunnolle asettamista vaatimuksista, ei asuntoa voida puolloista huolimatta taata.

Yhteistyön lisääminen turvakotijakson jälkeisen asumisen järjestämiseksi

Helsingin kaupungilla on jo pitkään tehty yhteistyötä ja luotu käytäntöjä kriisi- ja tilapäisasunnoissa eri syistä asuvien jatkoasumisen järjestämisessä. Viime vuonna on yhteistyötä asuntopalvelun ja sosiaali- ja terveystoimen välillä edelleen tiivistetty mm. asunnottomuuden ehkäisemiseksi laaditun toimenpideohjelman työstämisen yhteydessä.

Yhteistyöstä huolimatta asumisen järjestämisessä on usein haasteita johtuen kaupungin vuokra-asuntojen suuresta kysynnästä ja toisaalta vähäisestä tarjonnasta.

Kaupunkiympäristölautakunnan näkemyksen mukaan yhteistyötä asunnon saannin helpottamiseksi tulee edelleen jatkaa kaupunkiympäristön toimialan asuntopalvelut-yksikön ja sosiaali- ja terveystoimen välillä. Yhteistyössä aiemmin sovittujen käytäntöjen noudattamista ja yhteistyön kehittämistä tulee jatkaa.

Lisäksi asuntopalvelut-yksikkö luo yhteydet pääkaupunkiseudun turvakotien edustajiin yhteistyöstä sopimiseksi ja puoltokäytäntöjen yhtenäistämiseksi kevään 2021 aikana. Tämän jälkeen käydään myös keskustelut käytännöistä ja niiden mahdollisesta yhtenäistämisestä Espoon Asunnot Oy:n ja VAV Asunnot Oy:n kanssa.

Lausuntoa on valmisteltu yhteistyössä sosiaali- ja terveystoimen kanssa.

16.02.2021 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Kati Hytönen, tiimipäällikkö: 310 29729
kati.hytonen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 02.03.2021 § 41

HEL 2020-013661 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle valtuutettu Mia Haglundin ja 15 muun valtuutetun aloitteesta seuraavan lausunnon:

”Aloitteessa esitetään, että kaupunki luo käytännöt oman asunnon hakemisen ja saannin helpottamiseksi turvakotijakson jälkeen ja että käy-

tännöt luotaisiin yhteistyössä pääkaupunkiseudun muiden kuntien ja seudun turvakotien ja asuntopalveluiden kanssa.

Turvakodit Uudellamaalla

Turvakodissa tarjotaan tukea, neuvontaa ja ohjausta akuutissa tilanteessa perheelle, joka on kokenut lähisuhdeväkivaltaa.

Turvakotipalvelut ovat valtion rahoittamia laissa määriteltyjä erityispalveluita lähisuhdeväkivaltaa kokeneille tai sen uhan alla eläville henkilöille. Turvakodeissa kertyi vuonna 2019 yli 92 000 asumispäivää, ja yksi asiakas oli turvakodissa keskimäärin 17 päivää. Vuoden 2019 aikana turvakodeissa oli yli 5 000 asiakasta. Valtakunnallisesti turvakotien asiakkaiden määrä kasvoi vuoteen 2018 verrattuna 6 prosentilla. Aikuisia asiakkaista oli 54 prosenttia ja lapsia 46 prosenttia.

Vuonna 2019 Uudellamaalla oli käytössä kuusi turvakotia. Niiden käyttöaste oli 85 %–93 % vuoden aikana, ja perhepaikkoja niissä oli 7–14. Vuonna 2019 niissä oli yli 36 000 asumispäivää. Yhtä turvakotia lukuun ottamatta, asumispäivien lukumäärä nousi Uudenmaan turvakodeissa vuodesta 2018 vuoteen 2019. Vuonna 2020 Uudellamaalla oli käytössä yhdeksän turvakotia. Ennakkoon on saatu tietona, että turvakotien asiakasmäärä laski vuonna 2020 edellisvuoteen verrattuna. Ennakkotietojen perusteella aikuisten asiakkaiden määrä kasvoi hieman, mutta lasten määrä sen sijaan laski.

(Lähde: Thl Tilastoraportti 17/2020: Turvakotipalvelut.)

Perheiden kriisimajoitus turvakodissa

Perhe, jossa on väkivaltaa tai väkivallan uhkaa voi hakeutua turvakotiin itsenäisesti tai sosiaalihuollon ohjaamina. Jos perheessä on alaikäisiä lapsia, voidaan lastensuojelusta myös velvoittaa perhettä hakeutumaan turvakotiin lasten turvallisuuden takaamiseksi. Perhe ohjataan ensisijaisesti Helsingissä sijaitseviin turvakoteihin tai tarvittaessa pääkaupunkiseudulla siihen turvakotiin, jossa on tilaa.

Oleellista on turvakotien asiakkaiden ja henkilöstön sekä sosiaali- ja asuntotoimen työntekijöiden välinen yhteistyö perheen asumisratkaisun järjestämiseksi turvakotimajoituksen jälkeen. Tärkeää on saada asunnonhaku vireille jo turvakodissa, jotta vältytään tilapäisen asumisen vaiheelta.

Yhteistyötä parannetaan turvakotien kanssa kevään 2021 aikana sopimalla asunnonhakemiseen ja asuntopuoltoihin liittyvistä käytännöistä ja tiedonvaihdesta yhdessä lastensuojelun, alueellisen aikuissosiaalityön ja kaupungin asuntopalvelun kanssa.

Turvakodeissa on myös perheitä, joiden lapsille ei ole lastensuojelun tarvetta. Nämä perheet järjestävät turvakodin jälkeisen majoituksen itsenäisesti. Tarvittaessa turvakodin sosiaalityöntekijä auttaa heitä asioinnissa kaupungin asuntopalvelun kanssa.

Helsingin sosiaali- ja terveystoimen tilapäisen asumisen aikaiset palvelut turvakotimajoituksen jälkeen

Turvakodista voi tarvittaessa siirtyä sosiaalityön tukemana joko omaan asuntoon tai sosiaalihuoltolain mukaiseen tilapäiseen asumiseen.

Jos perheellä ei ole asumispaikkaa turvakotijakson jälkeen, Helsingin tilapäisen asumisen tiimin kautta autetaan tilapäisen vaiheen asumisratkaisussa. Osa tilapäisen asumisen paikoista ostetaan ulkopuolisilta palvelun tuottajilta, ja osa on omia tilapäiseen asumiseen tarkoitettuja asuntoja. Perheet saavat pääsääntöisesti pysyvän asunnon kolmen kuukauden kuluessa.

Lähisuhdeväkivallan vuoksi tilapäisasumista haki Helsingissä 53 yksinäistä henkilöä ja 52 lapsiperhettä vuonna 2020. Hakijoista 87,6 % (92) oli naisia ja 12,4 % (13) miehiä. Naisten osuus hakijoista oli hieman suurempi verrattuna valtakunnalliseen lähisuhdeväkivaltatilastoon, jossa aikuisista lähisuhdeväkivallan uhreista 76,8 % on arvioitu olevan naisia.

Tilapäisen asumisen aikana perheen tuen ja palveluiden tarvetta selvitetään lapsiperheiden palvelutarpeen arvioinnissa ja tuessa. Työryhmät toimivat moniammatillisesti ja työskentelyn aikana perheen on mahdollista saada myös lyhytkestoista ohjausta ja tukea esimerkiksi aikuissosiaalityön sosiaaliohjauksesta, perhe- ja kasvatusneuvonnasta tai psykiatriselta sairaanhoitajalta.

Helsingin aikuissosiaalityön tilapäisen asumisen -tiimissä on aloittanut 1.9.2020 sosiaalityöntekijä, jonka tehtävänä on tukea perheitä asumiseen liittyvissä kysymyksissä ja asunnon hankinnassa. Sosiaalityöntekijän tehtävänä on myös palvelujen koordinointi ja yhteistyö palveluntuottajien kanssa.

Sosiaalityön puoltolausunto vuokra-asunnon saamista varten

Viranomaiset lastensuojelussa, aikuissosiaalityössä ja tilapäinen asuminen -tiimissä tekevät tiivistä yhteistyötä kaupungin asuntopalvelun kanssa perheen vuokra-asunnon järjestämiseksi.

Turvakodissa asuville perheille laaditaan tarvittaessa sosiaalityön puoltolausunto vuokra-asunnon saamista varten. Lausuntolomake on tehty ja puoltoprosessi on kuvattu sekä sovittu kaupungin asuntopalvelun

kanssa. Lapsiperheiden osalta tämä kehittämistyö (prosessi ja puoltolausunto) tehdään kevään 2021 aikana.

Puoltolausunnon laatii perheen sosiaalityön vastuutyöntekijä. Asunto- puolto tehdään, jos perheen asunnontarve on kiireellinen tai erittäin kiireellinen ja jos asuntoa ei ole mahdollista saada ilman puolta. Puollossa työntekijä pystyy tarkemmin kuvaamaan perheen asunnontarvetta ja sen kiireellisyyttä. Puolto laaditaan yhteistyössä asiakkaan kanssa, ja työntekijä lähettää puollon asuntohakemuksen liitteenä.

Vaikka asuntopuolto on tehty, ei asuntoa välttämättä ole vapaana. Niissä tilanteissa vastuutyöntekijä tukee perhettä asunnon haussa muutoin ja ohjaa esimerkiksi hakemaan Kelalta vuokravakuutta.

Esteitä vuokra-asunnon saamiseksi

Sosiaaliviranomaisen puoltolausunto ei takaa asunnon saamista. Vuokra-asuntoja on vähän vapaana ja sen saamista voivat hankaloittaa vuokravelka kaupungin tai muun julkisen yhteisön tai yhdistyksen asunnosta. Kerran menetetty Helsingin kaupungin vuokra-asunto hankaloittaa uuden vuokra-asunnon saantia merkittävästi. Jos perheen luottotiedot ovat menneet, hankaloittaa tämä yksityisiltä vuokranantajilta vuokraamista.

Jos vuokravelka on jo ulosotossa, on sen takaisinmaksun järjestäminen tai saaminen pois ulosotosta hankalaa. Myöskään maksusuunnitelman teko kohdistettuna vain vuokravelkaan ei onnistu.

Helsingin sosiaali- ja terveystoimesta voi kuitenkin hakea sosiaalista luottoa, jonka kautta ulosotossa olevia velkoja voi olla mahdollista maksaa pois, mikäli kokonaisvelkojen määrä on alle 15 000 euroa. Sosiaalinen luotto käsittelee luottihakemuksen ja antaa päätöksen.

Vuokra-asunnon saamisen aikatauluun vaikuttaa perheen toive asunnon sijainnista, mihin puolestaan vaikuttaa lasten koulun tai päivähoitopaikan sijainti.

Pääkaupunkiseutu

Sosiaalityön tiimit jatkavat yhteistyötä Helsingin asuntopalvelun kanssa ja laajentavat sekä edistävät heidän kanssaan yhteistyötä muihin asuntotuottajiin ja pääkaupunkiseudun verkostoihin.

Helsingin kaupungin asuntopalvelu on tehnyt suoraa yhteistyötä Pääkaupunkiseudun turvakodit Oy:n kolmen erillisen turvakodin kanssa (Pellas, Haaga ja Toukola). Turvakotien sosiaalityöntekijät tekevät lausunnon asuntopalveluun niiden perheiden osalta, jotka eivät ole kaupungin sosiaalitoimen asiakkaita. Helsingin kaupungin asuntopalvelu

tulee laajentamaan yhteistyötä kaikkien pääkaupunkiseudulla toimivien turvakotien kanssa.

Turvakotijakson jälkeinen apu Helsingissä

Perhe, jossa on väkivaltaa tai väkivallan uhkaa voi hakeutua turvakotiin itsenäisesti tai sosiaalihuollon ohjaamina. Turvakodista voi tarvittaessa siirtyä sosiaalityön tukemana joko omaan asuntoon tai sosiaalihuoltolain mukaiseen tilapäiseen asumiseen.

Viranomaiset lastensuojelussa, aikuissosiaalityössä ja tilapäinen asuminen -tiimissä tekevät tiivistä yhteistyötä kaupungin asuntopalvelun kanssa perheen vuokra-asunnon järjestämiseksi. Turvakodissa asuville perheille laaditaan tarvittaessa sosiaalityön puoltolausunto vuokra-asunnon saamista varten.

Turvakodeissa on myös perheitä, joiden lapsille ei ole lastensuojelun tarvetta. Nämä perheet järjestävät turvakodin jälkeisen majoituksen itsenäisesti. Tarvittaessa turvakodin sosiaalityöntekijä auttaa heitä asioinnissa kaupungin asuntopalvelun kanssa.

Turvakodissa asuville perheille laaditaan tarvittaessa sosiaalityön puoltolausunto vuokra-asunnon saamista varten. Sosiaalityön tiimit jatkavat yhteistyötä Helsingin asuntopalvelun kanssa ja laajentavat sekä edistävät heidän kanssaan yhteistyötä muihin asuntotuottajiin ja pääkaupunkiseudun verkostoihin. Lapsiperheiden osalta tämä kehittämistyö (prosessi ja puoltolausunto) tehdään kevään 2021 aikana.

Helsingin kaupungilla on jo luotuja käytäntöjä turvakotijakson jälkeiseen perheiden apuun, ja näitä käytäntöjä kehitetään edellä mainituin tavoin. Edellä esitetyt haasteet asuntojen järjestämisessä huomioiden sosiaali- ja terveyslautakunta pitää nykyisiä käytäntöjä ja niiden kehittämistä riittävinä.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Vakituisen asunnon saaminen akuutin lähisuhdeväkivaltilanteen ja turvakotisijoituksen jälkeen auttaa vanhemman ja lasten toipumista sekä elämän jatkumista muutosten jälkeen. Tilapäisasumisen järjestämisellä tuetaan perhettä elämän ja asumisen järjestelyissä."

Käsittely

02.03.2021 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi asiasta esittelijän muutetun ehdotuksen mukaisen lausunnon. Esittelijä muutti ehdotusta asian pöydällepanon aikana.

16.02.2021 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Henna Niiranen, lännen aikuissosiaalityön päällikkö, puhelin: 310 62843
henna.niiranen(a)hel.fi

Jonna Vanhanen, lastensuojelun sosiaalityön päällikkö, puhelin: 310 43809
jonna.vanhanen((a))hel.fi

Marja-Riitta Kilponen, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 43777
marja-riitta.kilponen(a)hel.fi

§ 180

Valtuutettu Eva Biaudetin aloite ihmiskaupan uhrien palvelujen kehittämisestä

HEL 2021-001526 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Eva Biaudetin aloite
- 2 Lausunto, Helsingin poliisi, 1.3.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Eva Biaudet ja 16 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan ihmiskaupan vastaisen työn ja palvelujen kehittämistä ja kotoutumisajan pidentämismahdollisuuksien selvittämistä.

Kaupunginhallitus toteaa, että aloitteessa ehdotettua toimintaa uudistetaan parhaillaan valtion toimenpitein. Hallitusohjelmassa on kirjaus ihmiskaupan uhrien aseman parantamisesta. Sosiaali- ja terveysministeriö on asettanut työryhmän valmistelemaan erillislakia ja muita lainsäädäntömuutoksia. Työssä on tarkoitus selvittää myös tarvittavia asumispalveluja. Kotoutumisajan mahdollinen pidentäminen tulee tässä yhteydessä niin ikään arvioitavaksi. Työryhmän toimikausi päättyy 31.12.2022. Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimialan edustaja on nimetty työryhmän jäseneksi. Lisäksi oikeusministeriössä on valmisteltu ihmiskaupan vastaista toimintaohjelmaa. Kuluvan vuoden alusta Helsingin poliisilaitoksella on toiminut ihmiskaupparikosten tutkintaryh-

mä, joka tekee uudenlaista moniammatillista yhteistyötä mm. työperäisen ihmiskaupan ja seksuaalisen hyväksikäytön uhrien auttamiseksi.

Kaupunginhallitus viittaa sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoon ja katsoo, että ihmiskaupan uhrien auttamista ja ihmiskaupan vastaista työtä järjestöjen ja poliisin kanssa on tarpeen terävöittää. Monialaista asiantuntijatyötä on syytä kehittää uudistuvan lainsäädännön pohjalta työryhmissä ja toimintaohjeissa mm. työllisyyspalvelujen sekä terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen lähtökohdista.

Asiasta on saatu sosiaali- ja terveyslautakunnan sekä Helsingin poliisilaitoksen lausunnot. Vastaus on lausuntojen mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Eva Biaudetin aloite
- 2 Lausunto, Helsingin poliisi, 1.3.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 19.05.2021 § 160

HEL 2021-001526 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kaupunginhallitus 03.05.2021 § 333

HEL 2021-001526 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 30.03.2021 § 69

HEL 2021-001526 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Eva Biaudetin ja 16 muun valtuutetun aloitteesta, jossa edellytetään, että kaupunginhallitus hyväksyy ihmiskaupan vastaista työtä vahvistavan yhteistyösuunnitelman ja että selvitetään mahdollisuudet pidentää ihmiskaupan uhrin kotoutumisaikaa:

”Ihmiskauppa on ilmiönä moninainen. Suomessa tunnistetut uhrien hyväksikäyttötarkoitukset ovat useimmiten olleet pakkotyö, seksuaalinen hyväksikäyttö ja pakkoavioliitto. Mahdollisia uhreja voidaan kohdata monissa palveluissa ja keskeistä on palvelujärjestelmän eri toimijoiden osaaminen uhrin tunnistamiseksi. Uhrit voivat olla suomalais- tai ulkomaalaistaustaisia ja heidän tunnistamisensa on tärkeää myös rikoksen torjunnassa onnistumiseksi.

Ihmiskaupan vastainen työ ja uhrien auttaminen Helsingissä

Helsingin kaupunki toteuttaa ihmiskaupan vastaista työtä pitkäjänteisesti eri yhteyksissä muun muassa osallistumalla valtakunnalliseen monialaiseen kehittämistyöhön, antamalla lausuntoja, kehittämällä ihmiskauppaa ehkäiseviä toimintamalleja ja ihmiskaupan uhrien palvelutarpeisiin vastaavia palveluja sekä kouluttamalla henkilöstöä.

Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaiset auttavat ihmiskaupan uhreja erilaisissa tilanteissa. Uhrien on mahdollista saada pitkäkestoista apua ja tukea sosiaali- ja terveystoimen keskitetyistä sosiaalipalveluista

maahanmuuttoyksiköstä, jossa uhrin toimintakykyä tuetaan traumatietoisella vakauttavalla työotteella. Sosiaalityön tehtävä on ajaa ihmiskaupan uhrien etua palveluissa ja koordinoida toimintaa muun muassa terveydenhuollon kanssa. Uhrien auttamiseksi tarvitaan monipuolista osaamista ja usein uhrin auttamisverkostoon kuuluu ammattilaisia sekä sosiaali- ja terveystoimiala ja valtion palveluista että kolmannen sektorin matalan kynnyksen toiminnoista.

Palvelujen järjestämistä vastuussa olevan uhrin kotikunnan tulee toimia myös yhteistyössä poliisin kanssa uhrin suojeluun liittyvissä kysymyksissä. Poliisin tulee puolestaan ohjata sosiaalihuollon ilmeisessä tarpeessa oleva henkilö hakemaan sosiaalipalveluja tai henkilön suostumuksella otettava yhteyttä sosiaalihuollon viranomaiseen sosiaalihuollon tarpeen arvioimiseksi. Erityisissä tilanteissa poliisi voi tehdä ilmoituksen myös ilman henkilön suostumusta.

Poliisiyhteistyöhön osallistuminen

Ihmiskaupparikosten tutkintaan erikoistuneen uuden valtakunnallisen poliisiyksikön perustaminen Helsingin poliisilaitoksen alaisuuteen luo uudenlaisia moniammatillisen yhteistyön rakentamisen mahdollisuuksia ihmiskaupan uhrien auttamisen käynnistymiseksi jo varhaisessa vaiheessa.

Sosiaali- ja terveystoimiala tulee osallistumaan poliisin uuden ihmiskauppayksikön moniammatilliseen yhteistyöhön. Tämä on kirjattu sosiaali- ja terveystoimialan vuoden 2021 talousarvioon. Ihmiskaupan uhrien auttamisessa mukana olevien toimijoiden keskinäistä yhteistyötä tehdään jo nyt sekä asiakas- että konsultaatiotasolla, mutta se ei ole kaikilta osin rakenteista, joten sen juurruttaminen osaksi perustyötä on tärkeää.

Järjestöjen kokemuksia yhteistyöstä

Keskeisten Helsingissä toimivien ihmiskaupan vastaisessa työssä mukana olevien järjestöjen mukaan yhteistyö kaupungin työntekijöiden kanssa toimii pääosin hyvin, kun se perustuu aktiiviseen yhteydenpitoon, yhtenäisiin toimintaperiaatteisiin ja toisen työn arvostamiseen. Uhrin kohtaamina hankaluuksina järjestöt nostavat esille sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen odotusajat, työntekijöiden vaihtuvuuden, vastaanottojen harvalukuisuuden ja konkreettisen avun saamisen esimerkiksi lomakkeiden täyttämiseksi. Järjestöt tuovat esille myös asiakkaan tarpeen saada intensiivisempää palveluohjausta eri kysymyksissä. Yhteistyön kehittämiseksi järjestöt ehdottavat prosessikuvauksen laatimista kaupungin ja järjestöjen yhteistyöstä ja asiakasohjauksesta sekä matalamman kynnyksen yhteydenpitokanavia työntekijään.

Sosiaali- ja terveystoimialan tunnistamat kehittämistarpeet

Palvelujen näkökulmasta on keskeistä, että ihmiskaupan vastaisen työn vahvistamiseksi ja lainsäädännössä määriteltyjen auttamistoimien toteuttamiseksi keskeisillä toimijoilla on yhteinen ymmärrys kunkin työtä jäsentävistä lähtökohdista ja niitä ohjaavista menettelytavoista. Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisten osaamista rikoksen tutkinnan käsitteilyprosessista sekä uhrin oikeuksista ja velvollisuuksista tulee vahvistaa, jotta ne tulevat huomioituiksi auttamistyössä tutkinnan eri vaiheissa. Myös rikoksen uhrien avuntarpeiden tunnistamisen mahdollisuuksia on sosiaali- ja terveydenhuollon palveluissa kehitettävä.

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen hyvä tuntemus ja verkostoyhteistyön säännölliset rakenteet puolestaan tukevat poliisin ja matalan kynnyksen palveluissa neuvontaa antavien järjestöjen asiakasohjausta palveluihin ja ehkäisevät uhrin saaman palvelun sattumanvaraisuutta. Roolien, vastuiden ja yhteistyökäytäntöjen kuvaaminen ennen mahdollisen rikoksen ilmituloa sekä esitutkinnan ja tuomioistuinkäsittelyn aikana tukevat toimijoita uhrin tarpeista lähtevään yhteiseen työhön.

Valtakunnallinen kehittämistyö etenee hallitusohjelman mukaisesti

Pääministeri Sanna Marinin hallitusohjelmassa on sovittu ihmiskaupparikosten paljastamiseen ja tutkimiseen perustettavan poliisin erikoisyksikön lisäksi myös muista keinoista, joilla parannetaan ihmiskaupan uhrien asemaa ja tehostetaan rikosvastuun toteutumista. Sosiaali- ja terveysministeriö on asettanut ihmiskaupan uhrien auttamista koskevan lainsäädännön uudistamista valmisteleavan työryhmän ajalle 1.6.2020–31.12.2022. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos selvittää vuosina 2020–2021 nykyisen palvelujärjestelmän valmiutta vastata ihmiskaupan uhriksi joutuneiden ihmisten asumispalveluiden tarpeisiin sekä tunnistaa mahdolliset puutteet palveluissa. Lisäksi oikeusministeriössä on valmistelussa ihmiskaupan vastainen toimintaohjelma, jonka ennakoitu valmistumisaika on maaliskuussa 2021.

Euroopan neuvoston ihmiskaupan vastaisen toiminnan yleissopimuksen täytäntöönpanoa seuraava ihmiskaupan vastaisen toiminnan asiantuntijaryhmä GRETA (Group of Experts on Action Against Trafficking in Human Beings) on suositellut, että kansallisessa toimintaohjelmassa edistetään keskeisten toimijoiden moniammatillista yhteistyötä paikallisella tasolla, koulutetaan henkilöstöä sekä vahvistetaan kunnallisten viranomaisten ja kansalaisyhteiskunnan toimijoiden keskinäistä yhteistyötä.

Asiantuntijaryhmän perustaminen Helsinkiin

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Sosiaali- ja terveyslautakunta näkee perusteltuna monialaisen ihmiskaupan uhrien auttamisen asiantuntijatyöryhmän perustamisen Helsinkiin. Työryhmän tehtävänä olisi seurata kansallisen ihmiskaupan vastaisen toimintaohjelman toimeenpanoa, ehdottaa ja paikallisella toimintaohjelmalla edistää uusien hyväksi havaittujen toimintamallien käyttöönottoa, tukea moniammatillisen yhteistyön rakentumista ja tuottaa ihmiskaupan vastaisen työn tilannekuvaa Helsingistä.

Työryhmään ehdotetaan nimettäväksi edustajia ihmiskaupan uhrien auttamisen kannalta keskeisistä Helsingin kaupungin toiminnosta, kuten maahanmuuttoyksiköstä, lastensuojelusta, sosiaali- ja kriisipäivystyksestä, perusterveydenhuollosta, psykiatria- ja päihdepalveluista, työllisyyspalveluista sekä turvallisuus- ja valmiusyksiköstä. Työryhmään ehdotetaan kutsuttaviksi osallistujat myös muun muassa poliisista ja järjestöistä.

Asiantuntijatyöryhmän tehtävä linkittyy Helsingin turvallisuussuunnittelun periaatteisiin sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen, ja työryhmän tuleekin tarvittavilta osin tehdä yhteistyötä sekä kaupungin turvallisuussuunnittelun asiantuntijaryhmän että lähisuhdeväkivallan ehkäisytyöryhmän kanssa.

Työryhmän työskentelyyn liittyen tulisi laatia ihmiskaupan uhrien auttamista moniammatillisessa yhteistyössä koskeva toimintaohje. Toimintaohjeessa tulisi kiinnittää huomiota erityisesti palvelujen ennakoitavuuden lisäämiseen, varhaisen tuen järjestämiseen, siirtymien ja työn-tekijävaihdosten vähentämiseen, yksilöllisen verkoston kokoamiseen uhrin tukemiseksi, kokonaisvaltaiseen uhrin palvelutarpeen arviointiin, traumainformoidun, kulttuuri- ja sukupuolisensitiivisen työotteen toteutumiseen ja kiireellisten sosiaali- ja terveystyöryhmien järjestämiseen.

Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että edellä mainittu toimintaohje täyttää ne edellytykset, joita aloitteessa mainitulla ihmiskaupan uhrien vastaista työtä koskevalla suunnitelmalla tarkoitetaan.

Ihmiskaupan uhrin kotoutumisaika

Maahanmuuttajalle laaditaan työllistämispalveluissa tai kunnan kotouttamispalveluissa kotoutumissuunnitelma, jonka kesto ja sisältö määräytyvät yksilöllisesti henkilön tavoitteiden, työ- ja koulutushistorian sekä hänelle suunniteltujen ja tarjottujen toimenpiteiden perusteella. Suunnitelman kesto on pääsääntöisesti enintään kolme vuotta. Mikäli maahanmuuttaja tarvitsee kotoutuakseen erityistä tukea, voidaan aikaa pidentää enintään kahdella vuodella. Näin kotoutumissuunnitelman kesto voi olla enintään viisi vuotta. Ihmiskaupparikoksen uhrille tehdään kotoutumissuunnitelman lisäksi tai sen sijaan maahanmuuttoyksikössä palvelutarpeen arviointi ja siihen perustuva asiakassuunnitelma.

Erityistä tukea tarvitseva maahanmuuttajalla on henkilö, joka tarvitsee tehostettuja palveluja, kuten kuntoutusta tai perheneuvontaa muiden kotoutumista edistävien toimenpiteiden ohella. Synä tarpeeseen voivat olla erityisesti sairauden, vamman tai muun syyn vuoksi alentunut toimintakyky, ikä, perhetilanne, luku- ja kirjoitustaidottomuus tai muun vastaava syy. Ihmiskaupan uhrien yksilöllisiä sosiaali- ja terveyspalvelujen toteuttamista kotoutumisajan päätyminen ei rajoita.

Aloitteeseen liittyen sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että edellä mainittu viiden vuoden kotoutumisaika tukee ihmiskaupan uhrin auttamistoimenpiteiden toteuttamista. Ajan pidentäminen ei kuitenkaan ole kaupungin toimivallassa.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Ihmiskaupan uhriksi joutuvat henkilöt ovat usein jo lähtökohtaisesti heikossa ja haavoittuvassa asemassa esimerkiksi asunnottomuuden, ulkomaalaisuuden, pakolaisuuden, laittoman maassa oleskelun, köyhyyden, alaikäisyyden, alhaisen koulutustason, päihderiippuvuuden, mielen-terveyden ongelmien, traumatisoitumisen, syrjinnän tai halveksittuun ryhmään kuulumisen vuoksi. He eivät aina itse tunnista omaa uhrin asemaansa tai eivät osaa tai uskalla hakea apua. Kyse on rikoksen uhriksi joutumisesta. On inhimillisesti ja yhteiskunnallisesti tärkeää, että ihmiskaupan uhri saa tarvitsemaansa apua ja tukea ja että tapahtuneet rikokset selvitetään. Hyvin toimivilla ja monipuolisilla palvelulla ihmiskaupan uhria voidaan auttaa irtautumaan tilanteestaan ja estää uudelleen uhriutumisen. Tehokas rikosten selvittäminen antaa rikoksen uhriksi joutuneelle oikeutta ja parantaa yhteiskunnan turvallisuutta.”

Käsittely

30.03.2021 Ehdotuksen mukaan

Etelän aikuissosiaalityön päällikkö Sari Karisto oli kutsuttuna asiantuntijana läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyssä.

16.03.2021 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Sari Karisto, etelän aikuissosiaalityön päällikkö, puhelin: 310 37579
sari.karisto(a)hel.fi

§ 181

Valtuutettu Petra Malinin aloite Helsingin kaupungin toimista työnantajana vanhempien uupumisen vähentämiseksi

HEL 2021-000695 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Titi Heikkilä, työhyvinvointipäällikkö, puhelin: 09 310 36127
titi.heikkila(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite 20.01.2021 Malin Petra Aloite Helsingin kaupungin toimista työnantajana vanhempien uupumisen vähentämiseksi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Petra Malin ja 19 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsinki ryhtyy toimiin vähentääkseen työnantajana vanhempien uupumista. He esittävät aloitteessaan, että Helsinki alkaa aktiivisesti toimia sen eteen, että tilapäisen osa-aikatyön tekeminen työntekijän niin halutessa on kaupungin työtehtävissä nykyistä helpompaa, ja että jokainen vanhempi kokee yhtä lailla mahdolliseksi jäädä työstään vanhempainvapaalle tai tehdä lyhyempää työviikkoa sukupuolestaan riippumatta. Nämä toimet pitävät sisällään ainakin selvityksen osa-aikatyön ja perhevapaiden käytön yleisyydestä eri työtehtävissä ja eri toimialoilla ja siitä, kuinka sukupuolistunutta perhevapaiden käyttö ja osa-aikatyön tekeminen Helsingin kaupungin työtehtävissä on, osa-aikatyön tekemisen ja korvaavan työvoiman rekrytoinnin käytäntöjen yhtenäistäminen ja päivittäminen, ja aktiivinen tiedottaminen henkilökunnan suuntaan siitä, miten työnantaja tukee työn ja perheen yhdistämistä.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Työn ja muun elämän yhteensovittamisen tukeminen

Helsingissä on kiinnitetty jo pitkään huomiota työn ja muun elämän yhteensovittamisen tärkeyteen henkilöstön kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistämiseksi. Helsingin kaupunki käynnisti jo vuonna 2015 yhteistyöhankkeen Väestöliiton kanssa.

Väestöliitto arvioi kaupungin vahvuuksiksi henkilöstöpolitiikan, työaikojen ja lomien sijoittelun ja joustavuuden sekä melko vähäisen vaihtuvuuden. Kehittämiskohteiksi tunnistettiin tasa-arvoiset ja yksilölliset ratkaisut työaikajoustojen hyödyntämisessä, perheystävällisen johtamisen kehittäminen sekä pelisääntöjen läpinäkyvyyden lisääminen. Työn ja perhe-elämän yhteensovittamisen onnistuminen riippuu sekä olemassa olevista toimintaohjeista että esihenkilöiden ja työyhteisöjen asenteista.

Kaupungilla on edistetty systemaattisesti työn ja perheen yhteensovittamisen keinoja kuten liukuvan työajan, joustavan työvuorosuunnittelun, etätöiden, osa-aikatyön, tehtäväjärjestelyjen ja työn muokkaamisen sekä virka- ja työvapaiden erilaisia käytäntöjä. Etätöiden laajeneminen ja monipaikkainen työ helpottavat myös työn ja muun elämän yhteensovittamista.

Osana työkuulttuurin kehittämistä ja perheystävällisen työpaikan edistämistä kaupunki keskittyy vuoden 2021 aikana erityisesti joustotyöajan ja monipaikkaisen työn edistämiseen, jotta työn järjestelyissä pystytään ottamaan huomioon myös erilaiset perhetilanteet. Kaikki nämä keinot tukevat vanhempien jaksamista.

Kaupunginkanslia arvioi työhyvinvointiohjelmaa laatiessaan työhyvinvointimäärärahojen käyttöä ja määrärahan vuosittaisista kohdentamista esiin tulevien jaksamis- ja kuormitushaasteiden pohjalta vaikuttavien toimenpiteiden aikaan saamiseksi.

Helsingin kaupunki tavoittelee koko työuran kattavaa sukupuolesta riippumatonta työn ja muun elämän yhteensovittamista ja tema on pysyvä osa vastuullista työnantajapolitiikkaamme.

Perhevapaat ja osa-aikatyö

Oikeus erilaisiin perhevapaisiin perustuu kunnallisiin virka- ja työehtosopimukseen. Kaupungin henkilöstöraportissa seurataan edellä mainittujen vapaiden käyttöä vuosittain. Raportissa tarkastellaan eri osa-aikatyömuotojen yleisyyttä ja jakautumista sukupuolittain sekä toimialoittain ja liikelaitoksittain viiden vuoden seurantajaksolla (2016–2020). Vuositasolla osa-aikatyössä on noin 10 % naisista ja 4,8 % miehistä.

Äitiysvapaat ovat viiden vuoden tarkastelujaksolla hienoisessa nousussa, kasvua oli lähinnä Kaskossa ja Sotessa. Isyysvapaat ovat olleet laskussa erityisesti miehillä, naisten isyysvapaissa oli kuitenkin kasvua. Vuonna 2020 isyysvapaalla oli 446 miestä ja 14 naista. Isyysvapaiden pito oli vähentynyt Starassa, Pelastuslaitoksessa sekä Kuvassa. Vanhempainvapaiden pitäminen on vähentynyt, erityisesti Sotessa. Vanhempainvapaiden käytössä näkyy tasa-arvoistuminen perheissä; naisten osuus on vähentynyt ja miesten kasvanut.

Hoitovapaan käyttö on vähentynyt vuodesta 2016 lähtien lähes kaksikymmentä prosenttia (2016, n=1559; 2020, n=1293). Laskeva muutostrendi näkyy sekä miehillä että naisilla.

Työntekijällä on oikeus saada tilapäistä hoitovapaata lapsen sairastuessa hoidon järjestämiseksi tai tämän hoitamiseksi. Tilapäinen hoitovapaa on pysynyt viiden vuoden tarkastelujakson aikana suunnilleen samalla tasolla. Tilapäistä hoitovapaata käytti vuonna 2020 Helsingissä 4127 naista ja 942 miestä.

Osittaisella hoitovapaalla tarkoitetaan vuorokautisen tai viikoittaisen työajan lyhentämistä työn ja perhe-elämän yhdistämiseksi. Myös osittaisen hoitovapaan käyttö on pysynyt suunnilleen samalla tasolla vuodesta 2016 vuoteen 2020. Vuonna 2020 osittaisella hoitovapaalla oli 582 naista ja 34 miestä.

Parhaillaan Helsingissä laaditaan uutta, omaa henkilöstökyselyä vuodelle 2021. On harkinnassa, että siihen lisätään taustamuuttuja, onko henkilöllä lapsia. Näin ollen jatkossa pystyttäisiin seuraamaan paremmin erilaisten perhevapaiden käyttöä ja perheellisten työntekijöiden kuormittumista.

Osa-aikatyön tekemisen ja korvaavan työvoiman rekrytoinnin käytäntöjen yhtenäistäminen

Vuonna 2020 päivitettiin Helsingin kaupungin henkilöstöhankinnan periaatteet, jossa henkilöstön hankintaan ja rekrytointiin liittyvä ohjeistus on kuvattu. Osa-aikaisten työntekijöiden rekrytointi ei eroa menettelyta-voiltaan koko-aikaisten rekrytoinnista. Henkilöstösuunnittelun näkökulmasta osa-aikaisuuksissa voidaan harkita sijaisuuksien yhdistämistä siten, että esimerkiksi kahdelle 50 %:n työaikaa tekeväälle työntekijälle otetaan yhteinen 100 %:n sijainen. Tämä on toteuttavissa parhaiten silloin, kun molemmat osa-aikaiset sijaitsevat samassa yksikössä, jossa työtehtäviä voidaan yhdistellä.

Koko Helsingin perheystävällinen työnantajapolitiikka ja siihen liittyvät toimenpiteet tukevat vanhempien työntekoa ja samalla vähentävät uupumista, joka johtuu työelämän ja arjen yhdistämisen haasteista.

Lopuksi kaupunginhallitus toteaa, että aloitettuja toimenpiteitä on tärkeää edistää jatkossakin. Kaupunginhallitus edellyttää, että uusia jous-tojen ja osa-aikatyön mahdollisuuksia etsitään erityisesti niillä toimialoil-la, niissä liikelaitoksissa ja niissä tehtävissä, joissa järjestelyjen mah-dollisuudet ovat tähän asti olleet vähäisempiä kuin muualla.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoit-tanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Titi Heikkilä, työhyvinvointipäällikkö, puhelin: 09 310 36127
titi.heikkila(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite 20.01.2021 Malin Petra Aloite Helsingin kaupungin toi-mista työnantajana vanhempien uupumisen vähentämiseksi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 17.05.2021 § 378

HEL 2021-000695 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Petra Malinin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Lopuksi kaupunginhallitus toteaa, että aloitettuja toimenpiteitä on tärkeää edistää jatkossakin. Kaupunginhallitus edellyttää, että uusia jous-tojen ja osa-aikatyön mahdollisuuksia etsitään erityisesti niillä toimialoil-la, niissä liikelaitoksissa ja niissä tehtävissä, joissa järjestelyjen mah-dollisuudet ovat tähän asti olleet vähäisempiä kuin muualla.

Käsittely

17.05.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Veronika Honkasalo: Muutetaan kappale 18 muotoon:

Lopuksi kaupunginhallitus toteaa, että aloitettuja toimenpiteitä on tärkeää edistää jatkossakin. Kaupunginhallitus edellyttää, että uusia jous-tojen ja osa-aikatyön mahdollisuuksia etsitään erityisesti niillä toimialoilla, niissä liikelaitoksissa ja niissä tehtävissä, joissa järjestelyjen mahdollisuudet ovat tähän asti olleet vähäisempiä kuin muualla.

Kannattaja: Anna Vuorjoki

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Veronika Honkasalon vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

10.05.2021 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Titi Heikkilä, työhyvinvointipäällikkö, puhelin: 09 310 36127
titi.heikkila(a)hel.fi

§ 182

Kokouksessa jätetyt aloitteet

HEL 2021-006757, 2021-006759, 2021-006763, 2021-006766, 2021-006769, 2021-006771, 2021-006774, 2021-006775, 2021-006776, 2021-006778, 2021-006785

Päätös

Ryhmäaloitteet

- Avoimen puolueen valtuustoryhmän ryhmäaloite palveluja koordinoivasta kontaktihenkilöstä lapsiperheiden tukemiseen
- Kristillisdemokraattien ja sinisten valtuustoryhmän ryhmäaloite etäopiskelumahdollisuuksien hyödyntämisestä koronan jälkeenkin

Kaupunginvaltuuston päätösvaltaan kuuluvat aloitteet

- valtuutettu Jukka Järvisen ym. aloite vaikuttavasta päihdetyöstä
- valtuutettu Pauliina Saareksen ym. aloite kansallisen lapsistrategian käyttöönotosta
- valtuutettu Mari Holopaisen ym. aloite Vihreä lippu -ohjelmaan osallistumisen mahdollistamisesta kouluille ja päiväkodeille
- valtuutettu Atte Harjanteen ym. aloite purettavien kiinteistöjen taidekäytön edistämisestä
- valtuutettu Amanda Pasasen ym. aloite suunnitelmasta linnuston monimuotoisuuden turvaamiseksi ja lisäämiseksi
- valtuutettu Tuomas Rantasen ym. aloite ATT:n suunnittelukilpailusta koskien ikääntyneiden yhteisöllisen asumisen pilottikohdetta
- valtuutettu Fatim Diarran ym. aloite pinkin turismin strategiasta Helsinkiin
- valtuutettu Silja Borgarsdottir Sandelinin ym. aloite kättilöiden työympäristön parantamisesta
- valtuutettu Thomas Wallgrenin ym. aloite kaupunkiviljelyn edistämisestä

Muutoksenhaku

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

02.06.2021

Ärende/1

§ 162

Namnupprop, laglighet och beslutsförhet

Beslut

Stadsfullmäktige konstaterade att sammanträdet var lagligen sammankallat och beslutsfört.

Namnupprop och förhinder

Ordföranden konstaterade att följande ersättare har kallats i de ledamöters ställe som anmält förhinder:

- Terhi Koulumies, ersättare Tapio Klemetti
- Kaisa Hernberg, ersättare Amanda Pasanen
- Ilkka Taipale, ersättare Maija Anttila
- Matti Parpala, ersättare Laura Rissanen
- Hannu Oskala, ersättare Pauliina Saares

Följande ledamöter var frånvarande vid namnuppropet:

- Satu Silvo

Laglighet och beslutsförhet

Ordföranden konstaterade att stadsfullmäktiges sammanträde utlysts i den ordning kommunallagen och förvaltningsstadgan förutsätter. Enligt namnuppropet är minst två tredjedelar av ledamöterna närvarande. På grundval av det ovanstående konstaterade ordföranden att sammanträdet är lagligen sammankallat och beslutsfört.

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige konstaterar vilka ledamöter som anmält förhinder och vilka ersättare som inträder i deras ställe, förrättar namnupprop och konstaterar att sammanträdet är lagligt och beslutsfört.

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

§ 163

Val av protokolljusterare

Beslut

Ledamöterna Pilvi Torsti och Mauri Venemies valdes till protokolljusterare med ledamöterna Kauko Koskinen och Katju Aro som ersättare.

Behandling

På förslag av ordföranden valdes enhälligt ledamöterna Pilvi Torsti och Mauri Venemies till protokolljusterare med ledamöterna Kauko Koskinen och Katju Aro som ersättare.

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige väljer två ledamöter till protokolljusterare och två ledamöter till ersättare för dessa.

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

§ 164

Val av ordförande och vice ordförande för stadsfullmäktige

HEL 2021-003669 T 00 00 02

Beslut

Stadsfullmäktige valde Otso Kivekäs till ordförande, Harry Bogomoloff till första vice ordförande och Paavo Arhinmäki till andra vice ordförande för fullmäktiges återstående mandattid.

Stadsfullmäktige justerade samtidigt protokollet omedelbart på denna punkt.

Behandling

Stadsfullmäktige valde enhälligt Otso Kivekäs till ordförande, Harry Bogomoloff till första vice ordförande och Paavo Arhimäki till andra vice ordförande på förslag av ledamoten Daniel Sazonov.

Föredragande

Stadsfullmäktiges ordförande

Upplysningar

Pilvi Ainola, förvaltningsexpert, telefon: 09 310 33128
pilvi.ainola(a)hel.fi

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige väljer ordförande samt första och andra vice ordförande för fullmäktiges återstående mandattid.

Stadsfullmäktige justerar samtidigt protokollet omedelbart på denna punkt.

Föredragandens motiveringar

Det anges i 18 § i kommunallagen att fullmäktige bland sina ledamöter väljer en ordförande och ett behövt antal vice ordförande för fullmäktiges mandattid, om inte fullmäktige har beslutat att de ska ha en kortare mandattid än fullmäktiges mandattid. Ordföranden och vice ordförandena väljs vid samma valförrättning.

Det anges i 29 kap. 5 § 1 mom. i förvaltningsstadgan att stadsfullmäktige vid det första sammanträdet i juni varje år bland sina ledamöter väl-

02.06.2021

jer en ordförande och en första och en andra vice ordförande för en mandattid på ett år.

Enligt lagen om senareläggning av 2021 års kommunalval (256/2021) fortsätter mandattiden för de fullmäktige som valts vid 2017 års kommunalval till utgången av juli 2021.

Valet av ordförande och vice ordförande för stadsfullmäktige gäller med avvikelse från förvaltningsstadgan enbart fullmäktiges återstående mandattid.

Föredragande

Stadsfullmäktiges ordförande

Upplysningar

Pilvi Ainola, förvaltningsexpert, telefon: 09 310 33128
pilvi.ainola(a)hel.fi

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

§ 165

Arrendeprinciper för vissa tomter (Västra hamnen, Busholmen tomterna 20017/16 och 20082/3)

HEL 2021-004023 T 10 01 01 02

Beslut

Stadsfullmäktige fastställde arrendeprinciper för tomten för specialboende (AKS) 20017/16 som ingår i detaljplaneändring nr 12272 och flervåningshustomten (AK) 20082/3 som ingår i detaljplaneändring nr 12500 i Västra hamnen (Busholmen) i enlighet med bilaga 1.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nelskylä, stadssekreterare, telefon: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Vuokrauseriaatteet
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12272 kaavakartta
- 3 Asemakaavan muutoksen nro 12500 kaavakartta

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Detaljplane- och tomtuppgifter

Detaljplaneändringen nr 12272 för Busholmen i Västra hamnen (Terrasshuskvarteret) godkändes av stadsfullmäktige 26.8.2015 (§ 195) och vann laga kraft 12.8.2016.

I detaljplaneområdet finns tomten för specialboende (AKS) 20017/16. Byggrätten för tomten uppgår till sammanlagt 2 900 m² vy varav minst 50 m² vy ska förverkligas på första våningen som affärslokaler i gatunivå. Tomtens yta är 834 m² och adress Medelhavsgatan.

Detaljplaneändringen nr 12500 för Busholmen i Västra hamnen (Melkökajen) godkändes av stadsfullmäktige 16.1.2019 (§ 10) och vann laga kraft 12.3.2019.

I detaljplaneområdet finns flervåningshustomten (AK) 20082/3. Tomten har byggrätt på sammanlagt 3 900 m² vy. Tomtens yta är 1 861 m² och adress Tongagränden.

Utdrag ur detaljplanen finns i bilagorna 2 och 3.

Beslut om reservering

Stadsstyrelsen beslutade 5.11.2018 (§ 691) reservera tomten för specialboende (AKS) 20017/16 för Varsinaissuomalainen Ylioppilashuone-säätiö sr för planering av hyresbostäder med statligt stöd (långt räntestöd) åt studenter fram till 31.12.2020. Reserveringen har genom tomtchefens beslut 3.2.2021 (§ 5) förlängts till utgången av år 2021.

Stadsstyrelsen beslutade 10.6.2019 (§ 446) reservera flervåningshustomten (AK) 20082/3 för Asunto-osuuskunta Kotihelmi och Lakea Oy för planering av bostäder i form av bostadsandelsslag med borgenslån på 20 av Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet (ARA) och för organisering av ett konsultdrivet projekt för gruppbyggnad på villkor att bostäderna som byggs i form av bostadsandelsslag förverkligas enligt Lakeas s.k. Omaksi-modell. Reserveringen gäller fram till 31.12.2021. I tomtreserveringsvillkoren har sedermera gjorts smärre justeringar enligt ett beslut av chefen för teamet bostadstomter 12.12.2019 (§ 354) samt ett beslut av chefen för teamet tomter 12.10.2020 (§ 240), varvid villkoren för det konsultdrivna gruppbyggnad har strukits.

Projektens nuläge

Planeringen av genomförandet av bostadsprojekten har avancerat. Bostadsprojektet på AKS-tomten 20017/16 är i bygglovsfasen och bostadsprojektet på AK-tomten 20082/3 håller på att nå bygglovsfasen, varför det är behövligt att fastställa arrendepinciper för tomterna.

Uppgifter om marken

Enligt utredningar som staden låtit göra har det på tomterna bedrivits verksamhet som kan ha orsakat förorening av marken. Marken på tomterna saneras av byggherrarna i samband med byggandet. Staden ersätter byggherrarna för de utgifter för marksanering som överskrider de sedvanliga kostnaderna för markbyggnad.

Arrendepinciper

Tomten (AKS) 20017/16

AKS-tomten 16 i kvarteret 20017 överläts för hyresbostadsproduktion med statligt stöd (långt räntestöd) genom långfristig utarrendering. Ar-

rendeprinciperna har bestämts med beaktande av ARA:s förhandsavgörande om maximipriset på tomten, arrendeprinciper som tidigare fastställts på Busholmen samt tomtens läge. Härigenom har en så enhetlig och konsekvent prissättning som möjligt eftersträvat.

Jämförelseuppgifter

Stadsfullmäktige fastställde 17.2.2021 (§ 30) arrendegrunder för tomterna för bostads-, affärs-, kontors- och servicebyggnader (ALP-1) 20833/2 och 4 samt 20834/3 på Busholmen i Västra hamnen enligt följande:

- Årsarrendet för tomterna för bostads-, affärs-, kontors- och servicebyggnader (ALP-1) bestäms så att poängtalet 100 för det officiella levnadskostnadsindexet "oktober 1951 = 100" motsvaras av minimipriset 40 euro per kvadratmeter bostadsvåningsyta för produktion av hyres-, ungdoms- och bostadsrättsbostäder med statligt stöd.
- Affärslokaler i gatunivå och lokaler för butiker, utställningar, kontor eller andra motsvarande lokaler som eventuellt byggs på tomterna beaktas på samma sätt som bostäder då arrendet bestäms.
- Med anledning av begynnelseårsnedsättningen tas 70 % av årsarrendet för tomterna ut för tomter med statligt stöd eller den andel av bostadsbyggrätten som motsvarar bostadsproduktionen i fråga till 31.12.2026.
- Därefter tas 80 % av årsarrendet för tomten ut i fråga om bostadsproduktionen med statligt stöd så länge som statligt bostadslån för bostadsproduktionen på tomten återstår att amortera eller så länge som staten betalar räntegottgörelse (räntestöd) på lån som beviljats för bostadsproduktionen.

Stadsfullmäktige fastställde 16.1.2019 (§ 7) arrendeprinciper för tomterna för flervåningshus (AK) 20075/1–3 och 20830/2 på Busholmen i Västra hamnen enligt följande:

- Årsarrendet för tomterna för flervåningshus (AK) bestäms så att poängtalet 100 för det officiella levnadskostnadsindexet "oktober 1951 = 100" motsvaras av minimipriset 40 euro per kvadratmeter bostadsvåningsyta för produktion av hyres- och bostadsrättsbostäder med statligt stöd.
- Lokaler för s.k. kvartersbutiker, affärer, utställningar, kontor eller andra motsvarande lokaler som eventuellt byggs på tomterna beaktas på samma sätt som bostäder då arrendet bestäms.
- Med anledning av begynnelseårsnedsättningen tas 70 % av årsarrendet för tomterna ut för tomter med statligt stöd eller den andel av bostadsbyggrätten som motsvarar bostadsproduktionen i fråga till 31.12.2023.

- Därefter tas 80 % av årsarrendet för bostadstomterna ut i fråga om bostadsproduktionen med statligt stöd så länge som statligt bostadslån för bostadsproduktionen på tomten återstår att amortera eller så länge som staten betalar räntegottgörelse (räntestöd) på lån som beviljats för bostadsproduktionen.

Årsarrende

Årsarrendet för tomten för specialboende (AKS) 20017/16 eller tomterna som bildas av den, bestäms så att poängtalet 100 för det officiella levnadskostnadsindexet "oktober 1951 = 100" motsvaras av minimipriset 40 euro per kvadratmeter bostadsvåningsyta för produktion av hyresbostäder med statligt stöd (långt räntestöd).

Affärslokaler på gatuplanet, butiker, utställningslokaler, kontor eller andra motsvarande utrymmen som eventuellt byggs på tomterna beaktas på samma sätt som bostäder då arrendet bestäms.

I första fasen beviljas en begynnelseårsnedsättning på 30 % av det ursprungliga arrendet för tomten till 31.12.2026. Begynnelseårsnedsättningen beviljas utgående från att byggarbetet i området inte är fullbordat och med anledning av detta tas 70 % av tomtarrendet för tomten som byggs med statligt stöd (långt räntestöd) ut till utgången av år 2026.

Då begynnelseårsnedsättningen upphör tas 80 % av årsarrendet för tomten med statligt stöd (långt räntestöd) ut så länge som statligt bostadslån för bostadsproduktionen på tomten återstår att amortera eller så länge som staten betalar räntegottgörelse (räntestöd) på lån som beviljats för bostadsproduktionen.

Bostadskomplement som byggs utöver den våningsyta som anges i detaljplanen beaktas inte då arrendet bestäms.

Det kalkylmässiga priset per kvadratmeter våningsyta för AKS-tomten 20017/16 är enligt förslaget cirka 798 euro utan den s.k. ARA-nedsättningen och cirka 638 euro med ARA-nedsättningen beaktad i prisnivån 2/2021 (index 19,94). Arrendets teoretiska effekt på boendekostnaderna uppgår då i den angivna prisnivån och med beaktande av ARA-nedsättningen till cirka 2,55 euro/m² bostadsyta i månaden. Den nämnda prisberäkningen innefattar inte den ovan föreslagna begynnelseårsnedsättningen.

Enligt stadsfullmäktiges beslut 1.10.1980 (ärende 18) ska årsarrendet för bostadstomter motsvara 4 % och årsarrendet för andra tomter 5 % av det kalkylmässiga tomtpriset baserat på tomtens huvudsakliga användningsändamål.

Tomten (AK) 20082/3

AK-tomten 3 i kvarteret 20082 överläts för bostadsproduktion i form av bostadsandelslag med ARA:s borgenslån på 20 år och enligt Lakeas s.k. Omaksi-modell genom långfristig utarrendering. Tomten utarrenderas till marknadspris. I prissättningen har man beaktat att det är fråga om ARA:s utvecklingsprojekt för sociala bostadsandelslag, där man för att finansiera projektet utöver borgenslån och samarbetspartner Lakea Oy:s finansiering i projektutvecklingsskedet även använder sig av kommunfinansiering. Av projektet förutsätter helheten som gäller den här finansieringsmodellen vissa prisregleringsmässiga drag under borgenslånets giltighetstid.

För att fastställa arrendepriiset för tomten har man erhållit bedömningsutlåtanden från två utomstående sakkunniga (Catella Property Oy och GEM Valuation Oy) om marknadsvärdet på tomtens bostadsbyggrätt. Det föreslagna arrendepriiset motsvarar det gängse marknadspriset. Värderingsutlåtandena finns i bilagematerialet.

Årsarrende

Årsarrendet för tomten för flervåningshus (AK) 20082/3 eller tomterna som bildas av den bestäms så att poängtalet 100 för det officiella levnadskostnadsindexet "oktober 1951 = 100" motsvaras av minimipriset 60 euro per kvadratmeter bostadsvåningsyta för bostadsproduktion i form av bostadsandelslag med ARA:s borgenslån på 20 år och enligt den s.k. Omaksi-modellen.

Affärslokaler på gatuplanet, butiker, utställningslokaler, kontor eller andra motsvarande utrymmen som eventuellt byggs på tomterna beaktas på samma sätt som bostäder då arrendet bestäms.

I första fasen beviljas en begynnelseårsnedsättning på 20 % av det ursprungliga arrendet för tomten till 31.12.2026. Begynnelseårsnedsättningen beviljas utgående från att byggarbetet i området inte är fullbordat och med anledning av detta tas 80 % av tomtarrendet för tomten som byggs med ARA:s borgenslån på 20 år ut till utgången av år 2026.

Bostadskomplement som byggs utöver den våningsyta som anges i detaljplanen beaktas inte då arrendet bestäms.

Det kalkylmässiga priset per kvadratmeter våningsyta för AK-tomten 20082/3 blir enligt förslaget ca 1 196 euro i prisnivån 2/2021 (index 19,94). Arrendets teoretiska effekt på boendekostnaderna uppgår då i den angivna prisnivån till ca 4,78 euro/m² bostadsyta i månaden. Den nämnda prisberäkningen innefattar inte den ovan föreslagna begynnelseårsnedsättningen för tomten.

Enligt stadsfullmäktiges beslut 1.10.1980 (ärende 18) ska årsarrendet för bostadstomter motsvara 4 % och årsarrendet för andra tomter 5 % av det kalkylmässiga tomtpriset baserat på tomtens huvudsakliga användningsändamål.

Arrendetid

Arrendetiden för båda tomterna är cirka 60 år, så att arrendetiden börjar från ett datum som bestäms senare och går ut 31.12.2080. Tomterna på Busholmen har utarrenderats för ca 60 år i enlighet med vedertagen praxis.

Befogenheter

Enligt 7 kap. 1 § 8 punkten i förvaltningsstadgan fastställer stadsfullmäktige allmänna arrendeprinciper för arrendeavtal på över 30 år.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nelskylä, stadssekreterare, telefon: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Vuokrausperiaatteet
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12272 kaavakartta
- 3 Asemakaavan muutoksen nro 12500 kaavakartta

Bilagematerial

- 1 Sekretessbelagd (MyndOffL (621/1999) 24.1 § 17 p)
- 2 Sekretessbelagd (MyndOffL (621/1999) 24.1 § 17 p)

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

För kännedom

Stadsmiljönämnden

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 17.05.2021 § 377

HEL 2021-004023 T 10 01 01 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto vahvistaa Länsisatamassa (Jätkäsaari) sijaitsevan asemakaavan muutokseen nro 12272 sisältyvän erityisasumisen tontin (AKS) 20017/16 ja asemakaavan muutokseen nro 12500 sisältyvän asuinkerrostalotontin (AK) 20082/3 vuokrausperiaatteet liitteen 1 mukaisesti.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 13.04.2021 § 182

HEL 2021-004023 T 10 01 01 02

Välimerenkatu ja Tongankuja

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että:

- Kaupunki vahvistaa Helsingin Länsisatamassa (Jätkäsaari) sijaitsevan asemakaavan muutokseen nro 12272 sisältyvän erityisasumisen tontin (AKS) 20017/16 ja asemakaavan muutokseen nro 12500 sisältyvän asuinkerrostalotontin (AK) 20082/3 vuokrausperiaatteet liitteen 1 mukaisesti.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Kristian Berlin, kiinteistölakimies, puhelin: 09 310 36438
kristian.berlin(a)hel.fi

§ 166

Den av ledamoten Emma Kari väckta motionen om ekologisk kompensation för att Centralparken blir smalare

HEL 2020-012447 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Dessutom godkände stadsfullmäktige följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av stadsstyrelsens förslag att det utreds om den öppna platsen utan träd nära korsningen av Krämertsskogsvägen och Tavastehusleden, dvs. den befintliga öppna platsen väster om Månsas friluftsstuga, är lämplig som plats för plantering av träd. Området är tillräckligt stort, så det kan antas att mängden plantor som behövs tillräckligt väl kompenserar de träd som fällts i området för den nya hallen i Britas. Åtgärden skulle ge trovärdighet åt fullmäktiges tidigare ambitiösa beslut att sätta 100 000 trädplantor i Helsingfors. Skogen i Centralparken har ett stort värde som rekreationsområde för stadsborna. (Pia Kopra)

Behandling

Under diskussionen framställdes två förslag till hemställningsklämmor:

Ledamoten Nuutti Hyttinen understödd av ledamoten Pia Kopra föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av förslaget att det utreds om ängsområdet vid Malms flygfält i egenskap av en ovanlig biotop lämpar sig som ett objekt i enlighet med modellen för ekologisk kompensation för att gottgöra den ekologiska skadan av att Centralparken blir smalare, vilket den gröna fullmäktigegruppen på två ledamöter när godkände i en omröstning vid stadsfullmäktiges sammanträde 26–27.10.2016.

Ledamoten Pia Kopra understödd av ledamoten Atte Kaleva föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av stadsstyrelsens förslag att det utreds om den öppna platsen utan träd nä-

ra korsningen av Krämertsskogsvägen och Tavastehusleden, dvs. den befintliga öppna platsen väster om Månsas friluftsstuga, är lämplig som plats för plantering av träd. Området är tillräckligt stort, så det kan antas att mängden plantor som behövs tillräckligt väl kompenseras av de träd som fällts i området för den nya hallen i Britas. Åtgärden skulle ge trovärdighet åt fullmäktiges tidigare ambitiösa beslut att sätta 100 000 trädplantor i Helsingfors. Skogen i Centralparken har ett stort värde som rekreationsområde för stadsborna.

Stadsfullmäktige godkände först stadsstyrelsens förslag enhälligt.

Omröstningsordning

Hemställningsklämmarna togs särskilt upp till omröstning.

1 omröstningen

Ledamoten Nuutti Hyttinens förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av förslaget att det utreds om ängsområdet vid Malms flygfält i egenskap av en ovanlig biotop lämpar sig som ett objekt i enlighet med modellen för ekologisk kompensation för att gottgöra den ekologiska skadan av att Centralparken blir smalare, vilket den gröna fullmäktigegruppen på två ledamöter när godkände i en omröstning vid stadsfullmäktiges sammanträde 26–27.10.2016.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 29

Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Mika Ebeling, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Joel Harkimo, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Tapio Klemetti, Laura Kolbe, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Sami Muttillainen, Björn Månsson, Dani Niskanen, Mia Nygård-Peltola, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Mari Rantanen, Mirita Saxberg, Matias Turkkila, Ulla-Marja Urho, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä

Blanka: 55

Alviina Alametsä, Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Laura Finne-Elonen, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Kati Juva, Jukka Järvinen, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso,

Vesa Korkkula, Johanna Laisaari, Petra Malin, Otto Meri, Seija Muuri-
nen, Maria Ohisalo, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen,
Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen,
Wille Rydman, Pauliina Saares, Suldaan Said Ahmed, Daniel Sazonov,
Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna
Sydänmaa, Pilvi Torsti, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Jan Va-
paavuori, Juhana Vartiainen, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan
Yanar

Frånvarande: 1
Ville Jalovaara

Stadsfullmäktige godkände inte ledamoten Nuutti Hyttinens förslag till
hemställningskläm.

2 omröstningen

Ledamoten Pia Kopras förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig
NEJ

JA-förslag: Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av stadssty-
relsens förslag att det utreds om den öppna platsen utan träd nära
korsningen av Krämertsskogsvägen och Tavastehusleden, dvs. den
befintliga öppna platsen väster om Månsas friluftsstuga, är lämplig som
plats för plantering av träd. Området är tillräckligt stort, så det kan an-
tas att mängden plantor som behövs tillräckligt väl kompenserar de träd
som fällts i området för den nya hallen i Britas. Åtgärden skulle ge tro-
värdighet åt fullmäktiges tidigare ambitiösa beslut att sätta 100 000
trädplantor i Helsingfors. Skogen i Centralparken har ett stort värde
som rekreationsområde för stadsborna.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 66

Alviina Alametsä, Ted Apter, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Sirpa Asko-
Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sande-
lin, Mika Ebeling, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Juha Hakola, Jussi
Halla-aho, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Eveliina Hei-
näluoma, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Nuutti Hyttinen, Ville
Jalovaara, Kati Juva, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Otso
Kivekäs, Mai Kivelä, Tapio Klemetti, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Pia
Kopra, Vesa Korkkula, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Johanna
Laisaari, Petra Malin, Sami Muttillainen, Björn Månsson, Dani Niskanen,
Mia Nygård-Peltola, Maria Ohisalo, Jenni Pajunen, Amanda Pasanen,
Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Mika Raatikainen,
Marcus Rantala, Mari Rantanen, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar,
Pauliina Saares, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Satu Silvo, Anni
Sinnemäki, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Matias Turkkila, Ulla-

Marja Urho, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki

Blanka: 19

Maija Anttila, Pentti Arajärvi, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Laura Finne-Elonen, Abdirahim Husu Hussein, Jukka Järvinen, Otto Meri, Seija Muurinen, Pia Pakarinen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Osmo Soininvaara, Pilvi Torsti, Jan Vapaavuori, Juhana Vartiainen, Ozan Yanar

Stadsfullmäktige godkände ledamoten Pia Kopras förslag till hemställningskläm.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Emma Karin aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Emma Kari och 16 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden ska kompensera den ekologiska skada som den gröna kilen Centralparken orsakats i samband med byggarbetena vid Britas idrottshall genom att beskoga ett lika stort område på ett sådant ställe där dess betydelse för Helsingfors gröna kilar motsvarar den orsakade skadan och stärker Centralparken.

Det saknas finländsk lagstiftning som styr ekologisk kompensation utom i fråga om nätverket Natura 2000. Staden har för närvarande ingen etablerad metod eller praxis för att vidta ekologiska kompensationsåtgärder. Målet är dock att för staden utveckla en egen modell för ekologisk kompensation. Arbetet utförs som en del av Helsingfors verksamhetsprogram för trygghet av naturens mångfald 2020–2028. En åtgärd i utkastet till programmet är att i Helsingfors utveckla en modell för ekologisk bokföring och för kompensation av försvinnande natur. Projektet är förlagt till åren 2021–2022. För närvarande bereds dessutom

en ändring av naturvårdslagen, och i samband med den granskas också ekologisk kompensation och genomförande av sådan. I fortsättningen kan det vara möjligt att hitta objekt förenliga med modellen för ekologisk kompensation också inom Centralparken.

Uppsättningen metoder för ekologisk kompensation i planläggningen av staden bygger för tillfället i hög grad på de nuvarande verksamhets-sätten med utredningar, planläggningskartor och anknytande bestämmelser. Åtgärder för ekologisk kompensation efter stadens planläggnings- och beslutsprocess skulle vara ekonomiskt och administrativt svåra att genomföra, och de skulle inte främja bilden av staden som en principfast aktör.

I Centralparken bevaras och stärks naturvärdena långsiktigt i enlighet med stadens mål. Nya naturskyddsområden inrättas i enlighet med naturskyddsprogrammet, hotade naturtyper kartläggs, slitaget och utnyttjandet styrs, och skogen sköts med hänsyn till naturvärdena.

Stadsmiljönämnden har gett ett utlåtande om motionen. Svaret stämmer överens med utlåtandet.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Emma Karin aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Stadsfullmäktige 19.05.2021 § 141

HEL 2020-012447 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

02.06.2021

Ärende/5

Föredragande
Stadsstyrelsen

Upplysningar
Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Stadsfullmäktige 05.05.2021 § 116

HEL 2020-012447 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande
Stadsstyrelsen

Upplysningar
Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 19.04.2021 § 277

HEL 2020-012447 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä
kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot
Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 02.03.2021 § 87

HEL 2020-012447 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Ekologinen kompensatio

Ekologisella kompensaatiolla tarkoitetaan sitä, että ihmisen toiminnasta luonnon monimuotoisuudelle aiheutunut haitta hyvitetään lisäämällä luonnon monimuotoisuutta toisaalla. Kompensaatiotoimien hyväksyttävyyttä edellyttää toiminnallista korvaavuutta, mikä tarkoittaa, että toimien riittävyys ei määrity pinta-alallisesti vaan vaikuttavuuden mukaan. Luonnon monimuotoisuuden kannalta keskeiset kriittiset tekijät koskevat kohteiden ekologista korvattavuutta, hyvityksen ajoittumista ja aikavii-vettä sekä epävarmuutta ekologisen tilan parannustoimien biodiversi-teettihyödyistä.

Pirkkolan uusi monitoimiliikuntahalli

Voittoa tavoittelemattomalle Pirkkolan liikuntahalli Oy:lle on tehty päätös 19.5.2020 aluevuokrasta toteuttaa monitoimiliikuntahalli Pirkko-lan liikuntapuistoon. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi kau-punginhallituksen 3.2.2020 toimeenpanopäätöksen nojalla solmia vuo-krasopimuksen, joka on viimeinen kaupungin päätös ennen rakennu-stöiden aloittamista. Tämä päätös pohjaa vuonna 2014 hyväksytyyn Keskuspuiston keskiosan asemakaavaan, jossa on esitetty urheilutoi-mintaa palvelevien rakennusten korttelialue.

Ekologinen kompensaatio Pirkkolan liikuntahallin tapauksessa

Ekologiseen kompensaatioon ohjaava lainsäädäntö puuttuu Suomesta Natura 2000 –verkostoa lukuun ottamatta. Helsingin kaupungilla ei tällä hetkellä ole vakiintunutta menetelmää tai käytäntöä ekologisten kom-pensaatiotoimenpiteiden tekemiselle. Kaavoituksessa ekologisen kom-pensaation keinovalikoima nojaa pitkälti nykyisiin toimintatapoihin selvi-tyksineen, kaavakarttoineen ja siihen liittyvine määräyksineen. Kau-pungin kaavoitus- ja päätöksentekoprosessin jälkeen käynnistettävä ekologinen kompensaatio on taloudellisesti ja hallinnollisesti vaikeaa, eikä edistä kuvaa kaupungista johdonmukaisena toimijana.

Keskuspuisto on keskisen ja läntisen Helsingin merkittävin metsäalue, pääosin ydinmetsistä koostuva vihersormi. Pirkkolan urheilupuiston alue ei ole Keskuspuiston kapein kohta, vaikkakin uusi liikuntahalli metsäistä yhteyttä tällä kohtaa kaventaakin. Esimerkiksi Laakson rat-sastuskentän alueella Keskuspuisto ja sen metsäpeite on vieläkin ka-peampi. Kaupungin tavoitteiden mukaista Keskuspuiston luonnonarvo-jen säilyttämistä ja vahvistamista tehdään pitkäjänteisesti. Luonnonsuo-jeluohjelman mukaisia uusia luonnonsuojelualueita perustetaan, uha-nalaisia luontotyyppisiä kartoitetaan, kulutusta ja käyttöä ohjataan, metsää hoidetaan luonnonarvot huomioiden.

Kaupungilla on tavoitteena kehittää omaa kompensaatiomalliaan, tavoite on esitetty Helsingin luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimin-taohjelma 2020–2028 –luonnoksessa (toimenpide: Kehitämme

Helsingille mallin ekologisesta tilinpidosta ja häviävän luonnon kompensoimisesta. Hanke: 2021–2022). Parhailaan on myös käynnissä luonnonsuojelulain muutoksen valmistelu. Tässä yhteydessä tarkastellaan myös ekologista kompensatiota ja sen toteuttamista. Jatkossa ekologisen kompensatiomallin mukaisia kohteita on mahdollisesti löydettävissä Keskuspuistonkin alueelta.

16.02.2021 Pöydälle

09.02.2021 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Anna Böhling, tiimipäällikkö: 310 37211
anna.bohling(a)hel.fi

§ 167

Den av ledamoten Sinikka Vepsä väckta motionen om justering av stadens kostnader för grundberedning i Malms flygplatsområde

HEL 2021-000698 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Behandling

Under diskussionen framställdes två förslag till hemställningsklämmar:

Ledamoten Sinikka Vepsä understödd av ledamoten Nuutti Hyttinen föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter att det utreds om fullmäktige kan få information om resultaten av de utredningar om växtlighet, fjärlar och fladdermöss som i år görs och uppdateras i Malms flygfältsområde, likaså om det utifrån dem går att bedöma naturvärdena på nytt när det gäller bostadsbyggandet.

Ledamoten Mirita Saxberg understödd av ledamoten Nuutti Hyttinen föreslog följande hemställningskläm:

Fullmäktige förutsätter att man reder ut möjligheten att utarbeta en uppdaterad kostnadskalkyl för grundberedningen i hela området i Malm som omfattas av dispositionsplanen samt möjligheten att förelägga stadsfullmäktige denna kalkyl. De tidigare uppskattningarna (ca 300 miljoner euro) är från 2017. I beslutsförslaget konstateras att kostnadskalkylerna hela tiden preciseras.

Stadsfullmäktige godkände först stadsstyrelsens förslag enhälligt.

Omröstningsordning

Hemställningsklämmarna togs särskilt upp till omröstning.

3 omröstningen

Ledamoten Sinikka Vepsäs förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Stadsfullmäktige förutsätter att det utreds om fullmäktige kan få information om resultaten av de utredningar om växtlighet, fjärlar och fladdermöss som i år görs och uppdateras i Malms flygfältsområde, likaså om det utifrån dem går att bedöma naturvärdena på nytt när det gäller bostadsbyggandet.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 31

Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Joel Harkimo, Nutti Hyttinen, Atte Kaleva, Tapio Klemetti, Laura Kolbe, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Dani Niskanen, Mia Nygård-Peltola, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Mari Rantanen, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Juhani Strandén, Ulla-Marja Urho, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä

Nej-röster: 2

Otto Meri, Osmo Soininvaara

Blanka: 51

Alviina Alametsä, Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Kati Juva, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Vesa Korkkula, Johanna Laisaari, Petra Malin, Seija Muurinen, Maria Ohisalo, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Pauliina Saares, Suldaan Said Ahmed, Daniel Sazonov, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Pilvi Torsti, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Juhana Vartiainen, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Frånvarande: 1

Jukka Järvinen

Stadsfullmäktige godkände inte ledamoten Sinikka Vepsäs förslag till hemställningskläm.

4 omröstningen

Ledamoten Mirita Saxbergs förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Fullmäktige förutsätter att man reder ut möjligheten att utarbeta en uppdaterad kostnads kalkyl för grundberedningen i hela området i Malm som omfattas av dispositionsplanen samt möjligheten att förelägga stadsfullmäktige denna kalkyl. De tidigare uppskattningarna (ca 300 miljoner euro) är från 2017. I beslutsförslaget konstateras att kostnads kalkylerna hela tiden preciseras.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 32

Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Joel Harkimo, Nutti Hyttinen, Atte Kaleva, Tapio Klemetti, Laura Kolbe, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Otto Meri, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Dani Niskanen, Mia Nygård-Peltola, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Mari Rantanen, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Juhani Strandén, Ulla-Marja Urho, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä

Blanka: 52

Alviina Alametsä, Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Kati Juva, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Vesa Korkkula, Johanna Laisaari, Petra Malin, Seija Muurinen, Maria Ohisalo, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Pauliina Saares, Suldaan Said Ahmed, Daniel Sazonov, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Pilvi Torsti, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Juhana Vartiainen, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Frånvarande: 1

Jukka Järvinen

Stadsfullmäktige godkände inte ledamoten Mirita Saxbergs förslag till hemställningskläm.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nelskylä, stadssekreterare, telefon: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Bilagor

Postadress
PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress
Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon
+358 9 310 1641
Telefax
+358 9 655 783

FO-nummer
0201256-6
Kontonr
FI0680001200062637
Moms nr
FI02012566

1 Kaupunkiympäristölautakunta 30.3.2021 § 155

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Sinikka Vepsä och 16 andra ledamöter föreslår i sin motion att stadens kostnader för grundberedning i Malms flygplatsområde justeras så att de motsvarar nuläget och att bostadsbyggandets ekonomiska lönsamhet i det ifrågasatt området omvärderas då flyttningsrörelsen avtar.

Stadsstyrelsen konstaterar med hänvisning till stadsmiljösektorns utlåtande att utredningarna om grundberedning i Malms före detta flygplatsområde som togs fram under arbetet med dispositionsplanen har preciserats och att de preciseras vidare då planeringen och byggandet av området avancerar.

Markundersökningar

Marken i Malms före detta flygplatsområde är lermark, inte myrmark. Sammanlagt cirka en tredjedel av Helsingfors markareal är lermark. Byggnad i områden med svag mark förutsätter grundförstärkning i gatu-, park- och gårdsområden och grundläggning av byggnader med pålar. Markens krav beaktas i byggandet.

Staden har systematiskt utrett marken i Malms före detta flygplatsområde i årtal på sammanlagt 3 000 punkter. Eventuella föroreningar i områdets mark, grundvatten och markens porgaser har utretts med tanke på planeringen av markanvändningen. Ytterligare undersökningar utförs utgående från behoven som uppstår i planeringen av markanvändningen och planeringen och genomförandet av saneringen i området.

Förorenad mark har i utredningarna hittills konstaterats endast på några ställen, där det har förekommit hantering av bränslen eller andra kemikalier som hänför sig till flygplatsverksamheten. De förorenade ställena är till ytan tämligen små och för det mesta nära markytan. De kan saneras med hjälp av sedvanliga metoder, såsom att gräva bort det förorenade jordmaterialet och ersätta det med rent jordmaterial.

Den senaste preliminära grundberedningsplanen som omfattar hela området är från år 2017. Grundberedningsplanen grundar sig på dispositionsplanen för Malms flygplatsområde och markanvändningens illustration som bygger på dispositionsplanen. Planen har preciserats år 2019 och preciseringarna grundar sig på behoven i de utarbetade detaljplanerna för Nallebranten och Flygplatskvarteret. En utredning om möjligheterna kring kolsnål grundberedning som gäller hela området pågår och den rapporteras under år 2021. Grundberedningsmetoderna preciseras då planeringen av markanvändningen och genomförandeplaneringen av grundberedningen avancerar.

Flygekorre- och naturutredningar

Staden granskar årligen flygekorrens utbredning och beaktar då också observationer gjorda av andra. Med stöd av utredningarna bestäms de fortsatta åtgärderna för att en tillräcklig skydds nivå för arten ska bibehållas. Åtgärderna och planerna för området diskuteras med miljömyndigheterna. I 2020 års utredning hittades inga nya kärnområden eller botråd kring Malms före detta flygplats. Flygekorrens kärnområde på båda sidorna om Storskogsvägen har utvidgats några ar mot nordväst. Förekomsterna som hittats under de tidigare åren, dvs. föröknings- och rastområden, har beaktats i planläggningen så att de har lämnats på grönområden.

I Helsingfors utredning om flygekorrens habitatnätverk (Flygekorrens habitatnätverk i Helsingfors 2019, Helsingfors stad, stadsmiljösektorns publikationer 2020:2) identifieras flygekorrens viktiga områden och rutter. I nätverksplaneringen samordnas planeringen av markanvändningen och skyddet av flygekorrens på ett långsiktigt sätt. I Malmområdet har man för särskild utveckling identifierat rutter för flygekorren från Stichelbackabäckens dal, där det behövs förbindelser mellan kärnområdena. Dessutom har ett behov av att utveckla förbindelserna över Lahtisleden identifierats. Flygekorrens aktivitetsområde förändras årligen och arten sprider sig till nya områden. Därför har det ansetts vara ändamålsenligt att redan i förväg utreda flygekorrens potentiella möjligheter att ta sig fram i det område som ingår i dispositionsplanen för Malms före detta flygplatsområde. För att artens gynnsamma skydds nivå ska bevaras bör det finnas förbindelser i trädkronorna och lämpliga möjligheter för flygekorren att ta sig från området till mer vidsträckt omgivande grönområden.

Områdets naturvärden har kartlagts både under arbetet med dispositionsplanen och de aktuella detaljplaneprojekten. Separata utredningar har gjorts bland annat om förekomsten av anmärkningsvärda fjärilsarter, fågelbeståndet, fladdermöss, växtligheten och vattendragen under åren 2015-2020. Vattendragens värden har utretts bland annat i sam-

band med utredningar och planer som hänför sig till vattenförsörjningen. Utredningarna uppdateras och preciseras regelbundet. Växtlighetsutredningarna fortsätter under växtperioden år 2021. År 2021 har staden också för avsikt att uppdatera fjärilsutredningen och vid behov även fladdermusutredningen. I fråga om aktuella och framtida detaljplaneområden planeras utredningar om bäckarnas organismer och naturtillstånd. I kommande utredningar som gäller marken och dagvattnen beaktas dessutom uppföljningen av vattenkvaliteten i grundvattnet och i Stickelbackabäcken.

Beräknade byggnadskostnader och precisering av dem

Byggandets stadsekonomiska verkningar är mycket betydande. De budgetfinansierade investeringskostnaderna för dispositionsplaneområdets grundberedning, gatu- och parkbyggnad samt servicebyggnaderna har beräknats vara i storleksklassen 500 miljoner euro. Enligt erfarenhet från stadens verksamhet i områdesbyggnadsprojekt genererar en euro som staden investerar med budgetmedel cirka 4-8 euro i privata investeringar, beroende på områdets egenskaper, utgångsläge och målsättningar. I byggandet av Malms före detta flygfält beräknas andelen privata investeringar vara cirka 3 000 miljoner euro, enligt en moderat uppskattning enligt vilken en euro som staden investerar med budgetmedel genererar cirka sex euro i privata investeringar.

Enligt grundberedningsalternativet i planen som utarbetades 2017 är de beräknade grundberedningskostnaderna som riktas till staden cirka 300 miljoner euro för hela dispositionsplaneområdet. Kostnaderna presenteras per delområde och byggnadsdel i rapporten om Malms grundberedningsplan (Destia Oy, 25.9.2017). Kostnaderna för sanering av förorenad mark beräknas uppgå till cirka 8 miljoner euro (Ramboll Finland Oy, 15.11.2019).

Planerna och därmed kostnadsberäkningarna och riskbedömningarna preciseras hela tiden då projektet avancerar mot förverkligandet av byggandet. För närvarande utarbetas en utredning om metoderna för kolsnål grundberedning i området, vars utgångspunkt är utsläppsberäkning för grundberedning med traditionell teknik (Ramboll Finland Oy, 10.2.2020). Målet är att i fortsättningen finna alternativa grundberedningslösningar med vilka det är möjligt att minska utsläppen och kostnaderna i fråga om de delområden i dispositionsplanen som upptas för detaljplanläggning. Arbetet rapporteras under år 2021.

Utredningarna som har tagits fram under arbetet med dispositionsplanen har preciserats och preciseras då detaljplanläggningen avancerar. Områdets planering uppdelas i flera detaljplaneprojekt. Utredningar

görs som grund för planeringsarbetet per detaljplaneprojekt och för den övriga planeringens behov.

Befolkningstillväxten i Helsingfors

Den senaste befolkningsprognosen för Helsingfors och Helsingforsregionen har utarbetats för åren 2019–2060 (Helsingfors stad, Statistisk 2020:11). I prognosen beaktas coronaepidemins verkningar. På grund av coronaepidemin avtog Helsingfors tillväxt något år 2020, men tillväxten väntas återhämta sig till den vanliga nivån redan under år 2021. Under åren 2021-2030 beräknas Helsingfors genomsnittliga befolkningstillväxt vara 6 250 invånare per år.

I stadsstrategin och i genomförandeprogrammet för boende och häromsammanhängande markanvändning ställs målet att det under åren 2021-2023 byggs sammanlagt 7 000 bostäder per år och att antalet höjs till 8 000 bostäder från och med år 2023.

Helsingfors växer snabbt och i Generalplan 2016 är Malms före detta flygplatsområde det viktigaste nya byggnadsområdet, som planeras och byggs till en ny stadsdel med 25 000 invånare. I genomförandeprogrammet för generalplanen ingår Malms flygplatsområde i generalplanens första genomförandefas. Staden har som mål att inleda bostadsbyggandet på 2020-talet så snabbt som möjligt. Investeringsanslag har reserverats för inledningen av byggandet av Malm i budgeten 2021 och i dess 10-åriga investeringsplan.

Avslutningsvis

Stadsmiljönämnden har gett ett utlåtande i ärendet. Svaret stämmer överens med utlåtandet.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nelskylä, stadssekreterare, telefon: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Bilagor

1 Kaupunkiympäristölautakunta 30.3.2021 § 155

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

---

Beslutshistoria

Stadsfullmäktige 19.05.2021 § 142

HEL 2021-000698 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

05.05.2021 Bordlades

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nelskylä, stadssekreterare, telefon: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 19.04.2021 § 278

HEL 2021-000698 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää todeta aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 30.03.2021 § 155

HEL 2021-000698 T 00 00 03

Hankennumero 5264_199

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle:

Malmin entisen lentokentän maaperä

Postadress

PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon

+358 9 310 1641

Telefax

+358 9 655 783

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

FI0680001200062637

Moms nr

FI02012566

Entisen lentokentän alueen maaperä on tyypillistä Koillis-Helsingille: pohjamaa on savea, jonka paksuus vaihtelee noin 0–17 m välillä. Kiito-
teiden kohdalla ja muilla asfalttipäällysteisillä alueilla saven päällä on
täyttökerroksia. Saven alla ovat siltti-, hiekka- ja moreenikerrokset en-
nen kallion pintaa. Turvetta alueella on vain sen itäisimmässä osassa
lähellä Tattarisuota. Malmin entisen lentokentän alue ei siis ole suota,
vaan savikkoa, jota on yhteensä noin kolmannes Helsingin maapinta-
alasta.

Rakentaminen pehmeikköalueella edellyttää pohjanvahvistusta katu-,
puisto- ja piha-alueilla sekä rakennusten perustamista paaluilla. Maa-
perän vaatimukset huomioidaan rakentamisessa.

Maaperätutkimukset

Helsingin kaupunki on selvittänyt alueen maaperää vuosia suunnitel-
mallisesti yhteensä liki 3 000 pisteestä ja suunnittelun edetessä tutki-
muksia tehdään lisää. Alueen maaperän, pohjavesien ja maaperän hu-
okoskaasujen mahdollista pilaantumista on selvitetty maankäytön su-
unnittelua varten. Keskeiset tutkimustulokset on esitetty tutkimusrapor-
tissa Malmin lentoaseman kaavarungon alue, Maaperän pilaantuneisu-
uden tutkimus ja sulfidimaakartointu (Ramboll Oy, 15.11.2019) sekä
Malmin lentoaseman kaavarungon alue, pilaantuneisuuden seuranta-
tutkimus (Ramboll Oy, 28.8.2018).

Pilaantuneet maat

Pilaantuneisuutta on tähänastisissa tutkimuksissa todettu vain muuta-
missa paikoissa, joissa on käsitelty polttoaineita tai muita lentokenttäto-
imintaan liittyneitä kemikaaleja. Todetut pilaantuneet kohdat ovat varsin
pienialaisia ja sijaitsevat enimmäkseen lähellä maan pintaa. Ne ovat
puhdistettavissa tavanomaisin keinoin, kuten kaivamalla pilaantunut
maa-aines pois ja korvaamalla se puhtaalla maalla.

Maaperän pilaantuneisuuden tutkimuksia tehdään lisää alueen
maankäytön suunnittelun sekä puhdistamisen suunnittelun ja toteutta-
misen tarpeisiin.

Sulfidisavet ja esirakentamisen suunnittelu

Alueelta on tehty Geologisen tutkimuskeskuksen selvitys Hienorakeis-
ten maalajien kerrosjärjestys ja ominaisuudet Helsingin Malmin lento-
kentän kaava-alueella (2017), jossa selvitettiin mm. sulfidisavien esiin-
tymistä lentokentän alueella. Sulfidisavia on selvitetty lisää myös pi-
laantuneisuustutkimusten yhteydessä.

Sulfidisavea ei pääsääntöisesti ole tarkoitus kaivaa pois, vaan alueen luonnonsavet pääosin jäävät alueelle. Alueilla, joilla esiintyy potentiaalisesti hapanta sulfidisavea, on erityisen tärkeää rakentamisen aikana hallita työmaavesiä, massojen hapettumisen estämistä ja valuntaa ympäröiviin vesistöihin. Rakentaminen suunnitellaan niin, että mahdollisimman suuri osa alueen nykyisistä savista, ml. sulfidisaviesiintymät jäävät paikoilleen.

Malmin lentokentän alueelle on tehty koko alueen kattava alustava esirakentamissuunnitelma viimeksi vuonna 2017. Esirakentamissuunnitelma perustuu Malmin lentokenttäalueen kaavarunkoon ja siitä laadittuun maankäytön havainnekuvaan. Suunnitelmaa on tarkennettu laadittujen Nallenrinteen ja Lentoasemakorttelin tarpeisiin (Sitowise 2019). Koko aluetta koskeva selvitys vähähiilisen esirakentamisen mahdollisuuksista on käynnissä ja raportoidaan vuoden 2021 aikana. Esirakentamistavat tarkentuvat maankäytön suunnittelun ja esirakentamisen toteutussuunnittelun edetessä.

Esirakentamisen kustannusarviot

Kaupungille kohdistuviksi esirakentamisen kustannuksiksi on v. 2017 laaditun suunnitelman mukaiselle esirakentamismuutosehdolle arvioitu noin 300 miljoonaa euroa koko kaavarungon alueelta. Kustannukset on esitetty osa-alueittain ja rakennusosittain Malmin esirakentamissuunnitelman raportissa (Destia Oy, 25.9.2017). Pilaantuneen maan puhdistamisen kustannuksiksi on arvioitu noin 8 milj. euroa (Ramboll Finland Oy, 15.11.2019).

Arviointien tarkentuminen

Suunnitelmat ja sitä myöten kustannusarviot ja riskiarviot täsmenytävät jatkuvasti kohti rakentamisen toteuttamista. Tällä hetkellä on valmisteilla selvitys alueen vähähiilisen esirakentamisen menetelmistä, jonka lähtökohtana on päästölaskelma esirakentamiselle perinteisellä tekniikalla (Ramboll Finland Oy, 10.2.2020). Tavoitteena on löytää jatkossa kaavoitettaville kaavarungon osa-alueille vaihtoehtoisia esirakentamiskäytäntöjä, joilla pienennetään päästöjä sekä kustannuksia. Työ raportoidaan 2021 kuluessa.

Kaavarunkovaiheessa tehtyjä selvityksiä on tarkennettu ja tarkennetaan asemakaavoituksen edetessä. Alueen suunnittelu jakautuu useaan asemakaavahankkeeseen. Selvityksiä tehdään suunnittelutyön pohjaksi kaavahankekohtaisesti ja muun suunnittelun tarpeisiin.

Luontoselvitykset ja liito-oravat

Kaupunki tarkastelee liito-oravan levinneisyyttä vuosittain ja ottaa myös huomioon muiden tahojen tekemät havainnot. Liito-oravien esiintymistä selvitetään vuosittain Malmin entisen lentokentän ympäristössä. Laaditut raportit ovat vuosilta 2016, 2018, 2019 ja 2020. Selvitysten perusteella määritellään jatkotoimenpiteet lajin riittävän suojelutason säilyttämiseksi. Aluetta koskevista toimenpiteistä ja suunnitelmista neuvotellaan ympäristöviranomaisten kanssa.

Uusia ydinalueita tai pesäpuita ei ole löytynyt entisen lentokentän ympäriltä vuoden 2020 selvityksessä. Liito-oravien ydinalue Suurmetsäntien kahden puolen on laajentunut muutaman aarin luoteen suuntaan. Aikaisempina vuosina löydetty esiintymät, eli lisääntymis- ja levähdysalueet, on huomioitu kaavoituksessa jättämällä ne viheralueille. Esimerkiksi Nallenrinteen asemakaavahankkeessa liito-oravahavainnot ja niihin liittyvät arvioinnit on kuvattu suunnitteluaineistossa ja suunnitteluratkaisut on laadittu siten, että liito-oraville tärkeät alueet säilyvät. Kaavahankkeissa arvioidaan vaikutukset liito-oravien elinoloihin maankäyttö- ja rakennuslain sekä luonnonsuojelulain mukaisesti. Mikäli uusia lisääntymis- ja levähdyspaikkoja löytyisi kaavoitetuilta alueilta, voidaan liito-oravan suojelusta hakea poikkeamista. Suojelusta on mahdollista poiketa vain ELY:n luvalla (LSL 49 §), mikäli muuta tyydyttävää ratkaisua ei ole ja poikkeus ei haittaa lajin kantojen suotuisan suojelun tason säilyttämistä, ja on olemassa erittäin tärkeän yleisen edun kannalta pakottava syy.

Helsingin liito-oravaverkostonselvityksessä (Helsingin liito-oravaverkosto 2019. Helsingin kaupunki, kaupunkiympäristön julkaisuja 2020:2) on tunnistettu liito-oraville tärkeät alueet ja reitit. Verkostosuunnittelussa sovitetaan yhteen maankäytön suunnittelu ja liito-oravien suojelu pitkäjänteisellä tavalla. Malmin alueelta on tunnistettu erityisesti kehitettäviä liito-oravien reittejä Longinojan laaksosta, jossa tarvitaan yhteyksiä ydinalueiden välille. Sen lisäksi on tunnistettu tarve kehittää yhteyksiä Lahdenväylän yli.

Liito-oravan elinpiirit muuttuvat vuosittain ja laji leviää uusille alueille, minkä vuoksi Malmin lentoaseman alueen kaavarungon alueella on katsottu tarkoituksenmukaiseksi selvittää liito-oravan potentiaalisia liikkumismahdollisuuksia jo ennakolta. Lajin suotuisan suojelutason säilyttämiseksi alueelta tulee olla latvusyhteys ja liito-oravalle soveltuva liikkumisyhteys ympäröiville laajemmille viheralueille.

Luontoselvitykset

Malmin lentokentän alueen luontoarvoja on kartoitettu sekä kaavarunkotyön että vireillä olevien asemakaavahankkeiden aikana. Huomionarvoisten perhoslajien esiintymistä on selvitetty vuosina 2016, 2017 ja

2019, linnustoa on selvitetty vuosina 2015, 2016 ja 2017, lepakoita on selvitetty vuonna 2016 ja 2020 sekä kasvillisuutta 2020. Vesistöön liittyviä arvoja on selvitetty muun muassa vesihuoltoon liittyvien selvitysten ja suunnitelmien yhteydessä. Selvityksiä päivitetään ja tarkennetaan säännöllisesti. Vuoden 2021 kasvukaudella päästään jatkamaan kasvillisuusselvitystä. Vuonna 2021 on tarkoitus päivittää perhosselvitys sekä tarpeen mukaan lepakkoselvitys. Vireillä olevien ja ennakoitujen asemakaava-alueiden osalta on tarkoitus selvittää purojen eliöstöä ja luonnontilaisuutta. Tulevissa maaperää ja hulevesiä koskevissa selvityksissä huomioidaan pohjaveden ja Longinojan vedenlaadun seuranta.

Aluerakentamisen kaupunkitaloudelliset vaikutukset

Malmin entisen lentokentän rakentamisen kaupunkitaloudelliset vaikutukset ovat erittäin merkittäviä. Kaavarunkoalueen esi-, katu- ja puistorakentamisen sekä palvelurakennusten budjettirahoitteisten investointikustannusten on arvioitu olevan suuruusluokkaa 500 milj. euroa. Kaupungin aluerakentamisprojektitoiminnasta saaman 40-vuotisen kokemuspohjan perusteella yksi kaupungin budjettivaroilla investoimalla euro käynnistää 4–8 euron edestä yksityisiä investointeja, riippuen alueiden erilaisista ominaisuuksista, lähtötilanteesta ja tavoitteista. Malmin entisen lentokentän alueen rakentamisessa yksityisten investointien osuus on suuruusluokkaa 3 000 milj. euroa (3 Mrd€), jos oletetaan maltillisesti, että yhdellä kaupungin budjettivaroin investoimalla eurolla alueelle saadaan liikkeelle kuuden euron edestä yksityisiä investointeja.

Väestönkasvu Helsingissä

Helsingin ja Helsingin seudun tuorein väestöennuste on laadittu vuosille 2019–2060 (Helsingin kaupunki, Tilastoja 2020:11) ja ennusteessa on huomioitu koronaepidemian vaikutus. Koronaepidemian vuoksi Helsingin kasvu jäi hieman jälkeen vuonna 2020, mutta kasvun oletetaan palautuvan jo kuluvana vuonna lähelle tavanomaista. Vuosina 2021–2030 Helsingin keskimääräiseksi vuosikasvuksi ennustetaan 6 250 asukasta, 0,9 %.

Rakennusmaan tarve

HSY:n ylläpitämän pääkaupunkiseudun tonttivaranto -tilaston mukaan Helsingissä oli tammikuussa 2019 laskennallista asemakaavavarantoa kerrostalotontteilla 2,16 milj. kerrosneliometriä. Kun tämä jaetaan vuoden 2019 talousarvion mukaisella asuinrakennusten sitovalla luovutustavoitteella (400 000 k-m²), voidaan arvioida asemakaavoitetun kerrostalotonttimaan riittävän Helsingissä n. 5,4 vuoden asuntorakentamisen tarpeisiin, ei vuosikymmeniksi. Tonttimaavarannon tilasto ei huomioi onko asemakaavoitettu tontti heti rakentamiskelpoinen (esira-

kennettu, kunnallistekniikkavalmius) vai ei. Heti rakentamiskelpoisia asuntokerrostalotontteja on huomattavasti alle viiden vuoden tarpeisiin.

Helsinki kasvaa nopeasti ja Malmin lentokentän alue on Helsingin yleiskaavan (2016) tärkein uusi rakentamisalue, josta suunnitellaan ja rakennetaan 25 000 asukkaan uusi kaupunginosa. Yleiskaavan toteuttamishjelmassa (kaupunginhallitus 4.6.2018) Malmin lentokentän alue kuuluu yleiskaavan ensimmäiseen toteutusvaiheeseen.

Kaupunkistrategiassa 2017–21 ja nykyisessä asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelmassa (AM-ohjelma / Kotikaupunkina Helsinki -ohjelma, kaupunginvaltuusto 11.11.2020) on asetettu tavoitteeksi vuosina 2021–2023 rakentaa 7 000 asuntoa vuodessa, ja 2023 alkaen 8 000 asuntoa vuodessa. Korkein hallinto-oikeus kumosi joitakin osia yleiskaavan hyväksymistä koskevasta Helsingin kaupunginvaltuuston päätöksestä, mikä lisää Malmin entisen lentokentän alueen merkitystä kaupungin asuntorakentamisessa. Kaupungin tavoitteena on aloittaa asuntorakentaminen Malmin entisen lentokentän alueella 2020-luvulla niin nopeasti kuin mahdollista. Investointimäärärahaa on varattu Malmin rakentamisen käynnistämiseksi talousarviossa 2021 ja siihen liittyvässä 10-investointiohjelmassa.

Käsittely

30.03.2021 Ehdotuksen mukaan

Palautusehdotus:

Sirpa Asko-Seljavaara: Lausunto palautetaan, koska siinä ei ole tarpeeksi huomioitu sitä, miten paljon rakentamisesta syntyvä hiilijalanjälki ja kustannukset lisääntyvät paalutuksen ja vesistöjen suojelun vuoksi. Longinoja alkaa Malmin lentokentän alueelta. Puron ennallistamiseksi on vapaaehtoisvoimin tehty työtä useita vuosia ja saatu taimenkanta lisääntymään purossa. Longinoja on palkittu Paras Luontoteko palkinnolla 2019. Rakentamisen seurauksena happamat sulfaattimassat hajoavat ja muodostuu rikkihappoa, jolloin veden pH laskee alle 5,5. Se aiheuttaa kalakuolemia. Longinojan suojeleminen rakentamisen aikaiselta vesien valumalta on kallis ja pitkäkestoinen prosessi. Se tulee huomioida paremmin kustannuksissa ja päästöissä.

Kannattaja: Nuutti Hyttinen

Asian käsittelyn palauttamisesta äänestettiin ennen keskustelun jatkamista.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

Ei-ehdotus: Lausunto palautetaan, koska siinä ei ole tarpeeksi huomioitu sitä, miten paljon rakentamisesta syntyvä hiilijalanjälki ja kustannukset lisääntyvät paalutuksen ja vesistöjen suojelun vuoksi. Longinoja alkaa Malmin lentokentän alueelta. Puron ennallistamiseksi on vapaaehtoisvoimin tehty työtä useita vuosia ja saatu taimenkanta lisääntymään purossa. Longinoja on palkittu Paras Luontoteko palkinnolla 2019.

Rakentamisen seurauksena happamat sulfaattimassat hajoavat ja muodostuu rikkihappoa, jolloin veden pH laskee alle 5,5. Se aiheuttaa kalakuolemia. Longinojan suojeleminen rakentamisen aikaiselta vesien valumalta on kallis ja pitkäkestoinen prosessi. Se tulee huomioida paremmin kustannuksissa ja päästöissä.

Jaa-äännet: 10

Mia Haglund, Antti Koskela, Noora Laak, Jape Lovén, Antti Möller, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara

Ei-äännet: 3

Sirpa Asko-Seljavaara, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva

Kaupunkiympäristölautakunta päätti jatkaa asian käsittelyä äänin 10 - 3.

23.03.2021 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Kaisa Jama, tiimipäällikkö, puhelin: 310 22980
kaisa.jama(a)hel.fi

§ 168

Den av ledamoten Seija Muurinen väckta motionen om en vinterbadplats på Degerö

HEL 2020-011660 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Dessutom godkände stadsfullmäktige följande hemställningskläm:

Det utreds om staden själv kan driva en eller flera vinterbadplatser som är öppna för stadsborna utöver de vinterbadplatser som upprätthålls av företag, föreningar och idrottsföreningar. (Anna Vuorjoki)

Behandling

Ledamoten Anna Vuorjoki understödd av ledamoten Mia Haglund föreslog följande hemställningskläm:

Det utreds om staden själv kan driva en eller flera vinterbadplatser som är öppna för stadsborna utöver de vinterbadplatser som upprätthålls av företag, föreningar och idrottsföreningar.

Stadsfullmäktige godkände först stadsstyrelsens förslag enhälligt.

5 omröstningen

Ledamoten Anna Vuorjokis förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Det utreds om staden själv kan driva en eller flera vinterbadplatser som är öppna för stadsborna utöver de vinterbadplatser som upprätthålls av företag, föreningar och idrottsföreningar.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 48

Alviina Alametsä, Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Sirpa Asko-Seljavaara, Silja Borgarsdottir Sandelin, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Mia Haglund, Jussi Halla-aho, Jasmin Hamid, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Nuutti Hyttinen, Ville Jalo-

vaara, Atte Kaleva, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Pia Kopra, Vesa Korkkula, Johanna Laisaari, Petra Malin, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Dani Niskanen, Jenni Pajunen, Jaana Pelkonen, Terhi Pelto-korpi, Petrus Pennanen, Mika Raatikainen, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Anni Sinnemäki, Ju-hani Strandén, Leo Stranius, Kaarin Taipale, Pilvi Torsti, Thomas Wall-gren, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä, Anna Vuorjoki

Nej-röster: 2

Harry Bogomoloff, Otto Meri

Blanka: 31

Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Juha Hakola, Atte Harjanne, Kati Juva, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Otso Kivekäs, Tapio Klemetti, Laura Kol-be, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Seija Muurinen, Mia Nygård-Peltola, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen, Marcus Rantala, Mari Ran-tanen, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Wille Rydman, Pauliina Saa-res, Daniel Sazonov, Satu Silvo, Osmo Soininvaara, Ulla-Marja Urho, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Juhana Vartiainen, Sanna Vesi-kansa, Ozan Yanar

Frånvarande: 4

Eva Biaudet, Tuula Haatainen, Maria Ohisalo, Johanna Sydänmaa

Stadsfullmäktige godkände ledamoten Anna Vuorjokis förslag till hem-ställningskläm.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Seija Muurisen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Seija Muurinen och 15 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden utreder möjligheten att anlägga en ny vinterbadplats på Degerö med en brygga, omklädningshytter och teknik för en vak.

I kultur- och fritidssektorn pågår ett servicestrategiskt arbete för att slå fast vilka tjänster staden producerar själv, i vilka fall den fungerar som partner och vilken tjänsteproduktion den inte deltar i. Detta arbete gäller också vinterbad. Förslaget i motionen kan bedömas närmare därefter.

Vinterbadplatser upprätthålls i huvudsak av företag, föreningar och idrottsföreningar inom områden utarrenderade av idrottssektorn. I staden finns för närvarande tolv vinterbadplatser som föreningar upprätthåller, men på Degerö finns det inte någon sådan. På badstranden vid Villa Furuvik har en privat tjänsteproducent en strandbastu med möjlighet till vinterbad.

I sin enklaste form omfattar en vinterbadplats ett varmt omklädningsrum, en vak och trappor till vaken. Upprätthållaren svarar för säkerheten på badplatsen och för servicen och underhållet av byggnaderna, anläggningarna, gångvägarna och utrustningen.

Av de alternativ som föreslås i motionen är platsen vid den nya badstranden i Kronbergsstranden lättast att genomföra. Där kan de krav som vinterbadet ställer beaktas redan under planeringen. Den allmänna badstrand som ska anläggas i Kronbergsstranden är belägen nära Stansvik och genomförandet är planerat till åren 2024–2025.

Väster om Stansviks badstrand har det också planlagts en tomt för en bastuby. Kronbergsstrandens servicebolag har för avsikt att bygga bastur för invånarnas bruk, och det kan eventuellt också hyra ut lokaler till utomstående, exempelvis idrottsföreningar. Där går det likaså att anlägga en vinterbadplats. Också för Stansviks gårds område har det planlagts en småskalig bastuby. Om det hittas en förening eller ett företag som kan driva verksamheten där, är det möjligt att anlägga en vinterbadplats på platsen.

Det skulle också gå att anlägga en vinterbadplats på den nuvarande badstranden i Uppby på Degerö. Omklädningsrummen där är dock inte planerade för vinterbruk, de har ingen uppvärmning och ingen vintervattenledning. En brygga som är lämplig för vinterbad skulle kunna placeras i badstrandens norra hörn, och då blir avståndet från omklädningsrummen till bryggan ungefär 50–60 meter. En försiktig kostnads-kalkyl för bryggan med alla upphandlingar som hänför sig till vinterbadet är 70 000–100 000 euro. Utöver bryggan och de varma omklädningsrummen bör det på stranden anläggas en räddningsväg med vin-

02.06.2021

terunderhåll för utryckningsfordon. För detta finns i detta nu inget reserverat anslag.

De övriga alternativ som föreslås i motionen innebär helt klart utmaningar. Det är inte särskilt lätt att ta sig till Jollas från andra delar av Degerö. I Turholm och Hästnässund är det svårt att bygga den tillgängliga räddningsväg med vinterunderhåll som en vinterbadplats kräver. Staden har skidspår i Turholm som blir svårare att upprätthålla om där anläggs en vinterbadplats. Friluftstråken i Hästnässund är i sin tur så smala att det skulle bli nödvändigt att bredda dem.

Svaret överensstämmer med utlåtandena från kultur- och fritidsnämnden och stadsmiljönämnden.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Seija Muurisen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Stadsfullmäktige 19.05.2021 § 143

HEL 2020-011660 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

05.05.2021 Bordlades

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731

02.06.2021

maria.nyfors(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 19.04.2021 § 281

HEL 2020-011660 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 02.02.2021 § 43

HEL 2020-011660 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristölautakunta toteaa, että kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala vastaa liikuntapalvelujen järjestämisestä. Nykyisiä talviuintipaikkoja Helsingissä ylläpitävät pääasiassa yritykset, yhdistykset tai urheiluseurat yhteistyössä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan liikuntapalveluiden kanssa. Kaupunkiympäristön toimiala vastaa liikuntapalveluiden kaavoittamisesta sekä yleisten alueiden suunnittelusta, rakentamisesta ja ylläpidosta.

Laajasaloon Stansvikiin, Kruunuvuorenrannan läheisyyteen, on kaavoitettu saunakylä, jotka mahdollistavat tulevaisuudessa myös talviuintipaikan varustamisen laitureilla, pukutiloilla ja avantotekniikalla.

Stansvikinrannan uimarannan länsipuolelle on kaavoitettu tontti saunakylää varten. Tarkoitus on, että Kruunuvuorenrannan palveluyhtiö rakentaa saunat asukkaiden käyttöön. Palveluyhtiö voi mahdollisesti vuokrata tilaa myös ulkopuolisten käyttöön esimerkiksi kaupungin liikuntapalveluille tai urheiluseuroille. Tähän toimintaan on mahdollista liittää talviuintipaikka.

Stansvikin kartanon alueelle on kaavoitettu myös pienimuotoinen saunakylä. Jos saunakylälle löytyy toimintaa pyörittävä yritys, yhdistys tai urheiluseura, on saunakylän yhteyteen mahdollista perustaa varustettu talviuintipaikka.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Anu Kiiskinen, tiimipäällikkö: 310 38419
anu.kiiskinen(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 02.02.2021 § 11

HEL 2020-011660 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan näkemyksen mukaan avantouinti on kannatettavaa virkistystoimintaa. Helsingissä on 12 seurojen ylläpitämää talviuintipaikkaa. Kaupunki toimii mahdollistajan roolissa ja vuokraa paikat talviuintiseuroille, jotka järjestävät talviuintitoimintaa jäsenilleen. Sopimuksista 11 on liikuntapalvelukokonaisuuden ja yksi kaupunkiympäristön toimialan hallinnoima. Talviuintitoimintaa on esitelty lautakunnan kokouksessa 17.12.2019.

Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala on määrittelemässä vuoden 2021 aikana palvelustrategiatyön yhteydessä mitä palveluja tuotetaan itse, missä palveluissa toimitaan kumppanina ja mahdollistajana sekä minkä palveluiden tuottamiseen kaupunki ei osallistu. Yksi palvelu, joka tulleen arvioimaan liikuntapalvelukokonaisuuden palveluista, on talviuinti ja miten kaupunki osallistuu sen mahdollistamiseen. Lautakunta katsoo, että tämän arvioinnin jälkeen aloitteeseen voidaan ottaa kantaa.

Yksinkertaisimmillaan talviuintipaikka sisältää lämpimän pukusuojan, avannon ja avantoon johtavat portaat. Talviuintipaikan ylläpitäjä, eli palveluntarjoaja, vastaa talviuintipaikan turvallisuudesta. Palveluntarjoaja voi olla esimerkiksi kunta, seurakunta, yhdistys tai yritys. Palveluntarjoaja vastaa talviuintipaikan rakennusten, laitteiden, kulkureittien ja varusteiden huollosta ja kunnossapidosta.

Laajasalossa ei ole tällä hetkellä seurojen ylläpitämää talviuintipaikkaa. Virkistyspalveluita tarjoavan Villa Furuvikin uimarannan kupeessa on mahdollista harrastaa talviuintia.

Liikuntapalvelukokonaisuuden näkemyksen mukaan Tullisaareen ja Hevossalmeen esitetyissä vaihtoehtoissa on selkeitä haasteita. Talviuintipaikalle tulee toteuttaa esteetön kulku hälytysajoneuvoille, mikä tarkoittaa, että paikalle tulee järjestää talvikunnossapidettävä reitti.

Tullisaareessa on liikuntapalvelukokonaisuuden ylläpitämiä hiihtolatuja, joiden ylläpito vaikeutuu, mikäli sinne perustetaan talviuintipaikka. Lupa pukutilan sijoittamiseksi Tullisaaren arvokkaaseen kartanomiljöömäiseen ympäristöön voi myös olla haasteellista saada.

Hevossalmissa sijaitsevat ulkoilureitit ovat suurelta osin niin kapeita, että niitä tulisi leventää hälytysajoneuvoja varten. Jollaksen saavutettavuus eri puolilta Laajasaloa ei ole erityisen hyvä.

Esitetyistä vaihtoehtoista Laajasalon uimarannalle voisi perustaa talviuintipaikan, mutta toteuttamiskelpoisin paikka talviuinnille on Kruunuvuorenrannassa, uuden tulevan uimarannan yhteyteen, jolloin talviuinnin vaatimukset voidaan ottaa huomioon jo suunnittelussa.

Laajasalon uimarannalla sijaitsevia pukutiloja ei ole suunniteltu talvikäyttöön, eikä pukutiloissa ole lämmitystä. Pukutiloihin ei myöskään tule vettä talviaikaan. Rannalle tulisi toteuttaa talvikunnossapidettävä reitti hälytysajoneuvoja varten. Uimarannan viereisellä kuntoradalla on liikuntapalvelukokonaisuuden ylläpitämä latu, joten talvikunnossapidettävä reitti rannalle tulisi suunnitella tämä huomioiden. Talviuinnille soveltuvan laiturin voisi sijoittaa uimarannan pohjoiskulmaan, jolloin matkaa pukutiloista laiturille tulisi noin 50–60 metriä. Varovainen kustannusarvio laiturille kaikkine talviuintiin liittyvine hankintoineen on noin 70 000 – 100 000 euroa.

Kruunuvuoreen rakennettava uimaranta sijaitsee Stansvikin alueen läheisyydessä, ja sen toteutus on aikataulutettu vuosille 2024–2025.

Käsittely

02.02.2021 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä muutti esitystään siten, että viides kappale kuuluu seuraavasti:

Laajasalossa ei ole tällä hetkellä seurojen ylläpitämää talviuintipaikkaa. Virkistyspalveluita tarjoavan Villa Furuvikin uimarannan kupeessa on mahdollista harrastaa talviuintia.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen yksimielisesti.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

02.06.2021

Ärende/7

Lisätiedot

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi

§ 169

Den av ledamoten Jussi Chydenius väckta motionen om konstgräsplaner för stadsinvånarnas fria bruk

HEL 2020-012443 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Dessutom godkände stadsfullmäktige följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter att man i samband med beredningen av en långsiktig plan för förbättrandet av skicket och underhållet av skolgårdar och små sandplaner i närheten av skolor utreder möjligheterna att beakta den områdesmässiga fördelningen av befintliga konstgräsplaner i staden. (Jussi Chydenius)

Behandling

Ledamoten Jussi Chydenius understödd av ledamoten Paavo Arhinmäki föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter att man i samband med beredningen av en långsiktig plan för förbättrandet av skicket och underhållet av skolgårdar och små sandplaner i närheten av skolor utreder möjligheterna att beakta den områdesmässiga fördelningen av befintliga konstgräsplaner i staden.

Stadsfullmäktige godkände först stadsstyrelsens förslag enhälligt.

På förslag av ordföranden godkände stadsfullmäktige enhälligt ledamoten Jussi Chydenius förslag till hemställningskläm.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Jussi Chydeniuksen aloite

Sökande av ändring

Postadress
PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress
Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon
+358 9 310 1641
Telefax
+358 9 655 783

FO-nummer
0201256-6

Kontonr
FI0680001200062637
Moms nr
FI02012566

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Jussi Chydenius och 17 andra ledamöter föreslår i sin motion att man ska lägga konstgräs på mindre planer, t.ex. intill skolorna, och fritt låta stadsborna använda dem, utan reservering.

På femton konstgräsplaner som staden förvaltar har man reserverat planen för allmänheten vardagar kl. 16–18 och veckoslut kl. 10–12. Det finns lediga tider två eller tre dagar i veckan, på olika planer olika dagar. Utöver de tider som är avsedda för allmänheten kan man fritt använda planerna även då där inte pågår annan verksamhet.

När konstgräsplanerna är öppna för allmänheten har de vanligtvis utnyttjats tämligen sparsamt, med undantag av Tölö bollplan. Förutom att bygga nya konstgräsplaner bör man fundera på hur allmänheten skulle kunna anlita planerna mer effektivt. I nuläget anlitar allmänheten inte planerna i så stor utsträckning att det skulle vara motiverat att anlägga fler planer för allmänt bruk.

Om man anlägger fler konstgräsplaner inskränker det på nätverket av naturliga isbanor, som har en stor efterfrågan. I synnerhet fotbollsplaner med gummigranulat lämpar sig sämre för vintersport än konstgräsplaner med sand eller stenmjöl. Det krävs betydligt mer arbete för att islägga konstgräsplaner som har gummigranulat.

Det kostar ungefär 70 000–200 000 euro att anlägga en mindre konstgräsplan, beroende på planens storlek, läge och typ av konstgräs. En konstgräsplan med sand är något billigare och passar bättre för olika friluftssändamål, medan sådana med gummigranulat passar bäst för fotboll.

Man bör inte flytta gamla konstgräsmattor till nya planer eftersom mattorna kan rivas i flytten. Mattornas livslängd är sju till tio år, varefter de måste bytas ut på grund av slitage, och de kan inte flyttas till mindre populära ställen.

Större planer på allmänna områden administreras vanligen av kultur- och fritidssektorn, medan planerna på skolgårdarna hör till fostrans- och utbildningssektorn. Då en sektor konstaterar att en sandplan ska göras om till konstgräs är det stadsmiljösektorn som utför ändringen, inom ramen för disponibla anslag. För att anlägga konstgräsplaner krävs sektorsövergripande samarbete, och det är viktigt att detta blir

mer smidigt. Det ska vara alla sektorers gemensamma mål att främja motionering.

I rörlighetsprogrammet, som är ett av stadsstrategins spetsprojekt, har man ställt upp ett mål om att öka möjligheten att motionera på skolgårdar. Man har gjort en omfattande utredning om i vilket skick redskap och utrustning på skolgårdarna är, och omständigheterna för motion har med ett särskilt anslag förbättrats på tio skolgårdar åren 2019–2020. En plan för att upprätthålla och förbättra gårdarna mer långsiktigt är under beredning.

Svaret stämmer överens med utlåtandena från kultur- och fritidsnämnden och stadsmiljönämnden.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Jussi Chydeniuksen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Stadsfullmäktige 19.05.2021 § 144

HEL 2020-012443 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

05.05.2021 Bordlades

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731

Postadress

PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon

+358 9 310 1641
Telefax
+358 9 655 783

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

FI0680001200062637

Moms nr

FI02012566

02.06.2021

maria.nyfors(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 26.04.2021 § 302

HEL 2020-012443 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

19.04.2021 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuus
4.3.2021

HEL 2020-012443 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristön toimialan rakennukset ja yleiset alueet-
palvelukokonaisuus antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausun-
non:

Hiekkakenttien muuttaminen tekonurmikentiksi

Rakennukset ja yleiset alueet-palvelukokonaisuus toteuttaa toimin-
nallisia hankkeita, kuten hiekkakenttien muuttaminen tekonurmikentiksi,
käyttäjätoimialojen ilmaiseman tarpeen perusteella. Tekonurmikenttien
tarpeen määrittely tapahtuu kasvatuksen ja koulutuksen sekä kulttuuri-
ja vapaa-ajan toimialojen toimesta.

Toimialojen näkökulmia tekonurmikenttiin

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on käsitellyt 02.02.2021 pitämässään
kokouksessa valtuutettu Jussi Chydeniuksen ym. valtuustoaloitetta te-
konurmien rakentamiseksi kaupunkilaisten vapaaseen käyttöön. Kult-
tuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydäl-
le.

Tällä hetkellä tekonurmikenttien tarpeesta käydään kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan (KUVAn) sisäistä keskustelua. Kaikkien kenttien käyttöaste ei ole niin korkea, että uusien kenttien rakentaminen olisi välttämättä perusteltua. Tekonurmikentän rakentaminen kaventaa helposti potentiaalista luonnonjääkenttäverkkoa, jolle varsinkin taas kuluvana talvena on ollut merkittävää kysyntää. Lisäksi tekonurmikentät lisäävät painetta liikunnan ja ulkoilun investointi- sekä käyttömäärärahojen kasvattamista kohtaan.

Tekonurmikenttiä suunniteltaessa tulee ottaa huomioon jo olemassa olevan kentän käyttäjien tarpeet ja punnita sitä, että lisääkö tekonurmen asentaminen ihmisten liikkumista vai käykö peräti päinvastoin.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan (KASKOn) näkökulmasta koulu- pihojen kenttä voidaan toteuttaa, jos:

- oppilaat ovat toivoneet tätä pihavarusteiden määrittelyä koskevassa osallistumismenettelyssä
- toivotut toiminnalliset elementit sekä kenttä mahtuvat - oppilaiden ja toiminnan tavoitteita priorisoidaan
- kenttä mahtuu pihalle
- koulun välittömässä läheisyydessä ei ole kenttää
- rakennushistorialliset arvot sallivat sen myös (kaupunginmuseo puoltaa)
- kenttä voidaan toteuttaa turvallisesti (ei synny katvealueita tai alueita, joissa esim. kiusaaminen on mahdollista)
- maasto-olosuhteet sallivat
- toteutus on kustannustehokasta ekologista (linjassa kaupungin ympäristötavoitteiden kanssa)

Mikäli tekonurmeen päädytään, tulee määritellä, tehdäänkö hiekka- vai kumirouhetekonurmea. Alusta ratkaisee, millaiseen urheiluun kenttää voidaan käyttää. Alustaratkaisua ei näiden kahden välillä voi tehdä ns. monilajiperiaatteella, vaan kumirouhe on jalkapalloilun alusta ja hiekka- tekonurmi soveltuu vapaa-ajankäyttöön. Hiekkatekonurmi on alustaksi asennettuna n. 15 % edullisempi vaihtoehto. Kumirouhekentän vuosittaiset huoltokustannukset ovat kaksinkertaiset hiekkatekonurmeen verrattuna.

Molemmat alustaratkaisut ovat kiinteistön ylläpidon ja siivoamisen kannalta haasteellisia kantautuvuutensa vuoksi, mutta kumirouhe on todettu huomattavasti kantautuvammaksi. Kumirouheeseen liittyy sisätiloihin kantautuessaan myös ominaishajua, mikä saatetaan kokea häiritseväksi. Kumirouheen voimakas kantautuvuus aiheuttaa myös itse alu-

stalle suurempia muutoksia, minkä johdosta alusta tarvitsee tiheimmällä välillä huoltoa ja täyttöä.

Yhteenveto

Kun kyseessä on yleisellä, esimerkiksi puistoalueella oleva kenttä, KU-VA määrittelee muutoksen tarpeen edellä mainittuihin näkökulmiin nojaten. Kun kyseessä on koulukiinteistöllä oleva kenttä, Kasko määrittelee muutoksen tarpeen edellä mainittuihin näkökulmiin nojaten. Mikäli käyttäjätoimialat toteavat hiekkakentän muutoksen tekonurmikentäksi tarpeelliseksi ja ilmaisevat tarpeen kaupunkiympäristön toimialalle soveltuvien menettelyjen mukaisesti, kaupunkiympäristön toimiala käynnistää hankkeen käytettävissä olevan määrärahojen puitteissa.

Lisätiedot

Sanna Rautajärvi, asiakaspäällikkö, puhelin: 310 32554
sanna.rautajarvi(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 16.02.2021 § 16

HEL 2020-012443 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että tekonurmialueiden ja kenttien rakentaminen on lähtökohtaisesti positiivinen ja kannatettava asia. Paremmat tilat kannustavat kaupunkilaisia liikkumaan ja kokeilemaan erilaisia urheilulajeja, tekonurmet ehkä ennen kaikkea pelaamaan jalka- ja pesäpalloa.

Helsingin kaupunki hallinnoi tällä hetkellä yhteensä 30 tekonurmikenttää, jotka ovat varsin suosittuja. Suurin osa tekonurmikenttien käyttövuoroista on jaettu kaupungin urheiluseuroille, jotka käyttävät kenttien tehokkaasti. Seuroihin kuulumattomille kuntalaisille on puolestaan varattu 15:ltä kaupungin hallinnoimalta tekonurmikentältä matalankynnyksen ja vapaaseen käyttöön tarkoitettuja yleisövuoroja arkisin klo 16–18 ja viikonloppuisin klo 10–12. Niitä on noin 2–3 päivänä viikossa, ajoitettuna eri viikonpäiville. Silloin kun tekonurmikentillä ei ole muuta toimintaa ne ovat myös vapaasti käytettävissä. Yleisövuorojen aikana kentät ovat kuitenkin olleet pääosin varsin matalalla käytöllä Töölön Pallokenttää lukuun ottamatta. Uusien tekonurmikenttien rakentamisen rinnalla tulisi pohtia keinoja yleisövuorojen käytön tehostamiseksi.

Tekonurmialueiden lisäämiseen liittyy lisäksi haasteita. Ensinnäkin pienten tekonurmikenttien rakentamiskustannukset ovat noin 70

000—200 000 euroa kentän koosta ja sijainnista riippuen. Tällaisten kenttien ylläpitämisestä syntyy käyttökustannuksia noin 1 000—2 000 euroa/vuosi.

Toiseksi vanhojen tekonurmimattojen siirtäminen toisilta kentiltä ei ole lähtökohtaisesti kannatettava ajatus. Mattojen käyttöikä on keskimäärin seitsemästä kymmeneen vuotta, jonka jälkeen ne tulisi kulumisesta johtuen uusida, eikä siirtää vähemmän tärkeinä pidetyille alueille. Lisäksi mattojen siirtämisessä merkittävänä käytännön riskinä on niiden repeäminen ja tätä kautta muuttuminen käyttäjille vaaralliseksi.

Kolmanneksi varsinkin jalkapallon tarpeisiin viime vuosina rakennetut kumirouhetekonurmikentät sopivat hiekkatekonurmi- ja kivituhkakenttiä heikommin talviurheilun tarpeisiin. Näiden jäädyttäminen esimerkiksi vaatii runsaasti enemmän työtunteja.

Pienempiä kenttiä koulujen läheisyydessä ja puistoalueilla hallinnoivat pääasiassa kasvatuksen ja koulutuksen sekä kaupunkiympäristön toimiala. Kaupunkistrategian kärkihankkeena toteutettavassa liikkumisohjelmassa on asetettu tavoite koulupihojen liikunnallisuuden lisäämisestä. Koulupihojen ja pihoilla olevien välineiden ja varusteiden kunto on selvitetty kattavasti eri tietolähteitä hyödyntäen. Vuosina 2019—2020 kymmenen koulupihojen liikkumisolosuhteita parannettiin erillismäärärahalta. Valmistelussa on pitkäjänteisempi suunnitelma pihojen kunnan ja ylläpidon parantamiseksi. Asian eteenpäin viemiseksi on tärkeää parantaa yhteistyötä kaupunkiympäristön, kasvatuksen ja koulutuksen, kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan sekä Staran välillä. Tämä on välttämätöntä, koska kenttien maa-alueet ovat eri toimialojen hallinnoimia ja myös toteutuksessa tarvitaan yhteistyötä yli toimialarajojen. Liikunnallisuuden edistämisen tulee myös olla kaikkien hallintokuntien yhteinen tavoite.

Liikunta-alueiden ja -puistojen investointisuunnitelmassa ei ole varauduttu esitettyyn koulujen kenttien uusimiseen. Näiden investointimäärärahojen viime vuosien niukkuuden vuoksi, liikuntapalvelukokonaisuuden omia tekonurmikenttiä ei ole pystytty uusimaan sillä aikataululla kuin olisi ollut niiden käyttökunto huomioon ottaen tarpeellista. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää tärkeänä, että vuodelle 2022 liikunnan investointimäärärahoja lisätään.

Käsittely

16.02.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asian aikana kuultavana oli liikuntapaikkapäällikkö Petteri Huurre.

Vastaehdotus 1:

Jussi Chydenius: Poistetaan kappaleen 7 lopusta virke:

"Tätä edesauttaisi entistä toimivampi yhteistyö kaupunkiympäristön, kasvatuksen ja koulutuksen, kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan sekä Staran välillä."

ja korvataan seuraavalla:

"Asian eteenpäin viemiseksi on tärkeää parantaa yhteistyötä kaupunkiympäristön, kasvatuksen ja koulutuksen, kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan sekä Staran välillä. Tämä on välttämätöntä, koska kenttien maa-alueet ovat eri toimialojen hallinnoimia ja myös toteutuksessa tarvitaan yhteistyötä yli toimialarajojen. Liikunnallisuuden edistämisen tulee myös olla kaikkien hallintokuntien yhteinen tavoite."

Kannattaja: Sami Muttilainen

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Jussi Chydeniuksen vastaehdotuksen 1 yksimielisesti.

Vastaehdotus 2:

Jussi Chydenius: Lisätään kappaleen 8 loppuun virke:

"Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää tärkeänä, että vuodelle 2022 liikunnan investointimäärärahoja lisätään."

Kannattaja: Sami Muttilainen

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Jussi Chydeniuksen vastaehdotuksen 2 mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 5

Mika Ebeling, Arja Karhuvaara, Heimo Laaksonen, Otto Meri, Laura Varjokari

Ei-äännet: 7

Jussi Chydenius, Simon Granroth, Sami Muttilainen, Terhi Peltokorpi, Pauliina Saares, Johanna Sydänmaa, Niilo Toivonen

Tyhjä: 1

Nasima Razmyar

Poissa: 0

02.06.2021

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Jussi Chydeniuksen vastaehdotuksen 2 mukaan muutetun ehdotuksen äänin 5–7 (1 tyhjä).

02.02.2021 Pöydälle

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Petteri Huurre, liikuntapaikkapäällikkö, puhelin: 310 87791
petteri.huurre(a)hel.fi
Kimmo Isotalo, erityissuunnittelija, puhelin: 310 32342
kimmo.isotalo(a)hel.fi

§ 170

Den av ledamoten Amanda Pasanen väckta motionen om avgiftsfria menstruationsskydd för unga och mindre bemedlade

HEL 2020-010631 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige återremitterade ärendet för ny beredning.

Behandling

Ledamoten Amanda Pasanen understödd av ledamoten Sami Muttilainen föreslog att ärendet skulle återremitteras till beredning och beredas på så sätt att man kartlägger möjligheterna för olika sätt att dela ut mensskydd åt unga och mindre bemedlade. Samtidigt ska man säkerställa att ett begränsat test för utdelning av gratis mensskydd startar i den grundläggande utbildningen och på andra stadiet, inom ramen för budgeten 2022.

Ledamoten Nuutti Hyttinen understödd av ledamoten Juhani Strandén föreslog att ärendet skulle återremitteras till beredning och beredas på så sätt att man kartlägger möjligheterna för olika sätt att dela ut mensskydd och rakdon åt unga och mindre bemedlade. Samtidigt ska man säkerställa att ett begränsat test för utdelning av gratis mensskydd och rakdon startar i den grundläggande utbildningen och på andra stadiet, inom ramen för budgeten 2022.

Omröstningsordning

Förslagen om återremiss togs särskilt upp till omröstning.

6 omröstningen

Fortsatt behandling av ärendet JA, återremiss NEJ

JA-förslag: Behandlingen fortsätter

NEJ-förslag: Återremitteras till beredning och bereds på så sätt att man kartlägger möjligheterna för olika sätt att dela ut mensskydd åt unga och mindre bemedlade. Samtidigt ska man säkerställa att ett begränsat test för utdelning av gratis mensskydd startar i den grundläggande utbildningen och på andra stadiet, inom ramen för budgeten 2022.

Ja-röster: 33

Maija Anttila, Ted Apter, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Mika Ebeling, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Joel Harkimo, Nuutti Hytti-

nen, Atte Kaleva, Tapio Klemetti, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Otto Meri, Seija Muurinen, Dani Niskanen, Mia Nygård-Peltola, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Jaana Pelkonen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Mari Rantanen, Risto Rautava, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Juhani Strandén, Ulla-Marja Urho, Jan Vapaavuori, Juhana Vartiainen

Nej-röster: 50

Alviina Alametsä, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Eva Biaudet, Silja Borgarsdóttir Sandelin, Fatim Diarra, Laura Finne-Elonen, Mia Haglund, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Kati Juva, Emma Kari, Mikko Kiesiläinen, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Vesa Korkkula, Anna Laine, Johanna Laisaari, Jape Lovén, Petra Malin, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Amanda Pasanen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Pauliina Saares, Suldaan Said Ahmed, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Sameli Sivonen, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Kaarin Taipale, Pilvi Torsti, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Blanka: 1

Mauri Venemies

Frånvarande: 1

Arja Karhuvaara

Stadsfullmäktige återremitterade ärendet för ny beredning, varvid ledamoten Nuutti Hyttinens förslag om återremiss förföll.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Valtuutettu Amanda Pasasen aloite
- 2 Lausunto, Nuorisoneuvosto, 21.12.2020

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar motionen som slutbehandlad.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Amanda Pasanen och 23 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden utreder möjligheterna att erbjuda avgiftsfria menstruationsskydd för unga och mindre bemedlade.

Stadsstyrelsen konstaterar att det inte är ändamålsenligt att erbjuda avgiftsfria hygienartiklar i enlighet med förslaget i motionen. I lagen om utkomststöd (1412/1997) föreskrivs om förutsättningarna för beviljande av grundläggande utkomststöd. Rätten till utkomststöd fastställs utgående från vistelsen i Finland och gäller var och en som är i behov av stöd och inte kan få sin utkomst genom förvärvsarbete, verksamhet som företagare, med hjälp av andra förmåner som tryggar utkomsten, genom andra inkomster eller tillgångar, genom omvårdnad från en sådan persons sida som är försörjningspliktig gentemot den som saken gäller eller på något annat sätt. Kostnaderna för hygienartiklar, bl.a. menstruationsskydd, ingår i utkomststödet som beviljas av Folkpensionsanstalten (FPA).

Enligt vedertagen praxis inom skol- och studerandehälsovården delas enstaka menstruationsskydd ut till studerande i akuta situationer.

Social- och hälsovårdsnämnden, fostrans- och utbildningsnämnden samt ungdomsrådet har gett utlåtanden i ärendet. Svaret är samstämmigt med social- och hälsovårdsnämndens utlåtande. Fostrans- och utbildningsnämnden har med rösterna 6-0, 7 blanka, uppmanat sektorn att omedelbart starta ett begränsat försök med utdelning av avgiftsfria menstruationsskydd i grundläggande utbildningen, gymnasierna och läroanstalterna på andra stadiet. Det är dock inte ändamålsenligt att starta försök i fråga om förmånerna som ingår i det grundläggande utkomststödet.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Valtuutettu Amanda Pasasen aloite
- 2 Lausunto, Nuorisoneuvosto, 21.12.2020

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Stadsfullmäktige 19.05.2021 § 146

HEL 2020-010631 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

05.05.2021 Bordlades

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 26.04.2021 § 303

HEL 2020-010631 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

26.04.2021 Ehdotuksen mukaan äänestyksin

Vastaehdotus:

Reetta Vanhanen: Poistetaan seuraavat kohdat:

“Kaupunginhallitus toteaa, että aloitteessa ehdotettu hygieniaarvikkeiden tarjoaminen maksutta ei ole tarkoituksenmukaista.”

“Perustoimeentulotukeen sisältyvien etuuksien osalta ei ole kuitenkaan tarkoituksenmukaista aloittaa kokeiluja.”

Kappaleen 6 jälkeen lisäys:

"Kaupunginhallitus kannattaa maksuttomien kuukautisvälineiden erilaisen jakelumahdollisuuksien kartoittamista nuorille ja vähävaraisille.

Kaupunginhallitus kannattaa rajatun kokeilun käynnistämistä maksut-

tomien kuukautisvälineiden jakamisesta perusopetuksessa ja toisen asteen oppilaitoksissa vuoden 2022 talousarvion puitteissa.”

Kannattaja: Anna Vuorjoki

äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Reetta Vanhasen vastaehdotus

Jaa-äännet: 7

Otto Meri, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Jan Vapaavuori

Ei-äännet: 7

Veronika Honkasalo, Nasima Razmyar, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Tyhjä: 1

Tomi Sevander

Kaupunginhallitus päätti hylätä ehdotuksen äänin 7 – 7 (1 tyhjä). Puheenjohtajan ääni ratkaisi päätökseksi tulleen ehdotuksen.

19.04.2021 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 09.02.2021 § 22

HEL 2020-010631 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle Amanda Pasasen valtuustoaloitteesta maksuttomien kuukautisvälineiden tarjoamisesta nuorille ja vähävaraisille. Tämän lisäksi kasvatus- ja koulutuslautakunta kehoittaa toimialaa käynnistämään välittömästi rajatun kokeilun maksuttomien kuukautisvälineiden jakamisesta perusopetuksessa, lukioissa ja toisen asteen oppilaitoksissa.

Aloitteessa on tartuttu tärkeään asiaan tyttöjen yhdenvertaisuuden näkökulmasta. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla käsitellään perusopetuksessa ja toisella asteella opetussuunnitelmien mukaisesti mm. terveystiedon ja biologian tunneilla ikäkauteen liittyvää kasvua, terveyden osa-alueiden ja arjen terveystottumuksien tuntemusta ja niiden merkityksen pohtimista sekä seksuaalikasvatusta. Lisäksi opetuksessa perehdytään tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusasioihin ja tarkastellaan yhteiskuntaa tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumisen näkökulmista. Opetussuunnitelmien ja tutkinnon perusteissa korostetaan aktiiviseksi kansalaiseksi kasvamista ja opetuksessa pyritään vahvistamaan havaittuihin epäkohtiin puuttumista. Vaikka kuukautisköyhyyteen ratkaisun tarjoaminen ei kuulu kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tehtäviin, paneudutaan opetuksessa naisten ja miesten väliseen tasa-arvoon, yhdenvertaisuuteen ja yhteiskunnan toimintaan. Oppijoita ohjataan tarttumaan epäkohtiin, tekemään aloitteita ja kehittämään toimintaa yhteiskunnassa tasa-arvoisempaan suuntaan.

Aloitteessa kuvattu huoli kuukautisköyhyydestä on aiheellinen. Osalla oppilaista ja opiskelijoista ei ole varaa hankkia sellaisia kuukautisvälineitä, joita he haluaisivat käyttää. Aloitteessa ehdotetaan, että maksutomia kuukautisvälineitä jaettaisiin nuorille ja vähävaraisille. Aloitteen mukaan kuukautisvälineiden tarjoamisessa tulisi huomioida käyttäjien henkilökohtaiset valinnat. Helsingissä oli 13–29-vuotiaita nuoria naisia vuonna 2019 lähes 80 000. Mikäli ilmaisia kuukautisvälineitä jaettaisiin kaikille heille, olisivat vuosikustannukset useamman miljoonaa euroa. Kasvatus- ja koulutuslautakunnan mielestä ilmaisten kuukautisvälineiden jakaminen kaikille nuorille ei ole tarkoituksenmukaista. Lautakunnan mielestä mahdolliset ilmaiset kuukautisvälineet tulisi kohdentaa vain vähävaraisille nuorille.

Ilmaisten kuukautisvälineiden jakaminen nuorille ja vähävaraisille vähentäisi kuukautisköyhyyttä, mutta edellyttäisi resursointia monipuolisten kuukautisvälineiden hankinnan, varastoinnin ja jakelun suhteen. Ilmaisten kuukautisvälineiden jakaminen edellyttäisi myös henkilöresursseja. Jakelun järjestämisessä tulisi huomioida asian henkilökohtaisuus ja jakelu tulisi järjestää riittävän yksityisessä tilassa.

Koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa jaetaan opiskelijoille äkillisissä, akuuteissa tilanteissa yksittäisiä kuukautisvälineitä, mutta säännöllinen kuukautisvälineiden jakaminen edellyttäisi suurempaa resursointia ja koordinoitua. Vaihtoehtona voisi olla jakaa kuukautisvälineitä automaattista, jolloin voi olla haastavaa varmistaa kuukautisvälineiden riittävä valikoima automaattissa sekä automaatin ylläpito. Mikäli kuukautisvälineitä jaettaisiin kouluissa tai oppilaitoksissa, jakelu tulisi turvallisuussyistä kohdentaa ainoastaan koulun tai oppilaitoksen omille oppijoille. Lisäksi tulisi päättää, jaetaanko kuukautisvälineitä kotikunnan vai opis-

kelupaikan perusteella. Ilmaisia kuukautisvälineitä tulisi joka tapauksessa jakaa muuallakin kuin kouluissa ja oppilaitoksissa, koska jakelun tulisi tavoittaa kaikki kaupungin nuoret ja vähävaraiset. Jakelun järjestäminen usean tahon toimesta vaikeuttaisi jakeluun liittyvää kokonaiskoordinaointia.

Koulujen ja oppilaitosten sijaan kuukautisvälineitä voisi jakaa Skotlannin tavoin esimerkiksi apteekkeissa, joista välineiden saanti hoituisi vauvattomasti. Yksi vaihtoehto kuukautisköyhyyden kitkemiseksi olisi myös monien muiden maiden tavoin siirtää kuukautisvälineet farmakologisten tuotteiden kategoriaan ja näin muuttaa 24 prosentin arvonlisävero alennettuun kymmenen prosentin verokantaan. Tämä edellyttäisi kuitenkin lakialoitetta arvonlisäveron alentamisesta ja kannatusta aloitteelle.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että ilmaisten kuukautisvälineiden jakaminen kouluissa ja oppilaitoksissa edellyttäisi kuukautisvälineiden hankintaan, varastointiin ja jakeluun liittyvää resursointia sekä tarkoituksenmukaisia tiloja. Kasvatus- ja koulutuslautakunnan mielestä ilmaisten kuukautisvälineiden jakaminen olisi tarkoituksenmukaisempaa toteuttaa esimerkiksi apteekkeissa.

Käsittely

09.02.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Fatim Diarra: Kasvatus- ja koulutuslautakunta antaa seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle Amanda Pasasen valtuustoaloitteesta maksuttomien kuukautisvälineiden tarjoamisesta nuorille ja vähävaraisille. Tämän lisäksi kasvatus- ja koulutuslautakunta kehoittaa toimialaa käynnistämään välittömästi rajatun kokeilun maksuttomien kuukautisvälineiden jakamisesta perusopetuksessa, lukioissa ja toisen asteen oppilaitoksissa.

Kannattaja: Kirsi Pihlaja

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Kasvatus- ja koulutuslautakunta antaa seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle Amanda Pasasen valtuustoaloitteesta maksuttomien kuukautisvälineiden tarjoamisesta nuorille ja vähävaraisille. Tämän lisäksi kasvatus- ja koulutuslautakunta kehoittaa toimialaa käynnistämään välittömästi rajatun kokeilun maksuttomien kuukautisvälineiden jakamisesta perusopetuksessa, lukioissa ja toisen asteen oppilaitoksissa.

Jaa-äännet: 0

Ei-äännet: 6

Samuel Adouchief, Fatim Diarra, Emma Kari, Johanna Laisaari, Hannu Oskala, Kirsi Pihlaja

Tyhjä: 7

Ted Apter, Martina Harms-Aalto, Ville Jalovaara, Pia Kopra, Dani Niskanen, Matias Pajula, Pia Pakarinen

Poissa: 0

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi Fatim Diarran vastaehdotuksen äänin 6–0. Tyhjää äänesti 7.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Heidi Halkilahti, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 22889
heidi.halkilahti(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 19.01.2021 § 13

HEL 2020-010631 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Amanda Pasasen ja 23 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta koskien maksuttomien kuukautisvälineiden tarjoamista nuorille ja vähävaraisille:

"Valtuustoaloitteessa vaaditaan, että Helsinki selvittää mahdollisuutta tarjota maksuttomia kuukautisvälineitä nuorille sekä kaikille itsensä vähävaraisiksi kokeville. Aloitteen mukaan kuukautisiin liittyvään kuukautisköyhyyteen ja taloudelliseen epätasa-arvoon on tärkeää puuttua. Ilmaisia kuukautisvälineitä tulisi olla tarjolla kouluissa ja terveyskeskuksissa.

Kuukautisköyhyydestä puhuttaessa (englanniksi period poverty) viitataan tilanteeseen, jossa terveyssiteiden ja tamponien osto voi lohkaista suuren osan viikon käyttövaroista, varsinkin jos samassa taloudessa asuu useampi nainen.

Skotlanti on ensimmäinen kansakunta, jossa jaetaan kaikille naisille ilmaisia kuukautissiteitä ja tamponeja. Skotlannissa ilmaiset kuukautis-

välineet ovat haettavissa apteekeista, monitoimitaloista tai nuorisokerhoista.

Eduskunnassa tehtiin vuonna 2017 lakialoite kuukautisvälineiden arvonlisäveron alentamisesta, mutta lakialoite ei edennyt. Suomessa kuukautisvälineet kuuluvat 24 prosentin arvonlisäverokantaan. Esimerkiksi lääkkeet kuuluvat alennettuun kymmenen prosentin verokantaan. EU:n arvonlisäverodirektiivi mahdollistaa kuukautisvälineiden verottamisen alennetussa farmakologisten tuotteiden kategoriassa. Kuukautisvälineet on siirretty alennettuun arvonlisäverokantaan ainakin Ranskassa ja Isossa-Britanniassa.

Kuukautisvälineiden hinnat vaihtelevat tuotteesta ja kaupasta riippuen. Kahdenkymmenen tamponin paketti maksaa kahdesta viiteen euroa, ja paketti kuukautissiteitä noin saman verran. Kuukuppi maksaa noin 25 euroa, ja sitä voi käyttää useamman vuoden. Karkeana arviona voidaan edellä mainitun perusteella käyttää noin viiden euron kustannusta kuukausittain per henkilö. Vuonna 2019 Helsingissä oli 12–25-vuotiaita naisia 52 229. Mikäli kaikille helsinkiläisille 12–25-vuotiaille naisille jaettaisiin maksuttomia kuukautissiteitä ja tamponeja edellä mainitulla kuukausikululla, kustannukset olisivat vuodessa yhteensä noin kolme miljoonaa euroa. Kustannusarvio ei sisällä kuukupin käytön kustannusarviota eikä itsensä vähävaraiseksi kokevien yli 25-vuotiaiden naisten kuukautisvälineiden kustannusarviota.

Helsingin kaupungin kaikilla toimialoilla on mahdollisuus tilata arvolisäverottomia terveyssiteitä sekä tamponeja HUS Logistiikan kautta. Varastotilausjärjestelmästä tilattuna hinnat ovat seuraavat: kuukuppi ei ole valikoimassa, terveyssidepakkaus (halvin) 1,04 euroa (sisältää 20 kappaletta siteitä) ja tamponipakkaus 1,10 euroa pakkaus (sisältää 16 kappaletta tamponeja). Mikäli kaikille helsinkiläisille 12–25-vuotiaille naisille jaettaisiin maksuttomia kuukautisvälineitä edellä mainitulla kuukausikululla, kustannukset olisivat vuodessa yhteensä noin 690 000 euroa. Tämä kustannusarvio ei sisällä itsensä vähävaraiseksi kokevien yli 25-vuotiaiden naisten kuukautisvälineiden kustannusarviota eikä kuukautisvälineiden jakeluun liittyviä henkilöresurssi- ja tilakustannuksia. Vuoden 2021 talousarviossa ei ole varattu rahaa ilmaisten kuukautisvälineiden jakamiselle.

Toimeentulotukilaisissa (1426/1997) säädetään perustoimeentulotuen myöntämisen edellytykset ja oikeus siihen määräytyy Suomessa oleskelun perusteella. Perustoimeentulotuki koskee jokaista tuen tarpeessa olevaa, joka ei voi saada toimeentuloa ansiotyöllään, yrittäjätoiminnallaan, toimeentuloa turvaavilla muilla etuuksilla, muilla tuloillaan tai varoillaan, häneen nähden elatusvelvollisen henkilön huolenpidolla tai muulla tavalla. Kansaneläkelaitoksen (Kela) myöntämään perustoi-

meentulotukeen sisältyy hygieniatarvikkeiden kustannukset, joten Ke-
lasta ja kunnista ei erikseen myönnetä vähävaraisille toimeentulotukea
kuukautisvälineisiin.

Terveysasemien perustehtävänä on huolehtia kiireellisestä ja kiireettö-
mästä avosairaanhoidosta ja siihen liittyvästä terveyden edistämisestä
samoin kuin aikuisten terveysneuvonnasta, perusterveydenhuollon mi-
elenterveystyöstä ja opiskelijoiden sairaanhoidosta sekä seksuaali- ja
lisääntymisterveyteen liittyvästä neuvonnasta. Koulu- ja opiskeluter-
veydenhuollon tehtävänä on oppilaiden terveydenhoito, terveysneuvon-
ta, lakisääteisiin ja tarpeellisiin erikoistutkimuksiin ohjaaminen, koulujen
terveydellisten olojen valvonta sekä koko kouluyhteisön hyvinvoinnin,
terveyden ja turvallisuuden edistäminen. (Terveydenhuoltolaki
1326/2010.)

Kouluissa ja oppilaitoksissa on yksittäisiä kuukautisvälineitä annettava-
na äkillisissä tilanteissa oppilaille, joilla ei ole mukana omia kuukautis-
välineitä ja kuukautiset alkavat kesken koulupäivän. Koulu- ja opiskelu-
terveydenhuollon tehtävänä ei ole maksuttomien kuukautisvälineiden
tarvikejakelu, eikä sitä ole mahdollista terveydenhoitajan kautta toteut-
taa.

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että ilmaisten kuukautisvälineiden
jakaminen terveysasemilla ja koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa nu-
orille ja vähävaraisille ei kuulu terveydenhuoltolain mukaisiin terveysa-
semien ja koulu- ja opiskeluterveydenhuollon perustehtäviin. Sosiaali-
ja terveyslautakunta toteaa, että kansallinen päätös eduskunnassa ku-
ukautisvälineiden arvolisäveron alentamisesta parantaisi sukupuolten
välistä tasa-arvoa, kun kuukautisvälineiden hinnan laskiessa naisille ja
työille kohdistuva kustannusrasite pienentyisi.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Kuukautisvälineiden kustannusten alentaminen mahdollisesti vähentäi-
si niin sanottua kuukautisköyhyyttä. Kuukautisvälineiden käyttö ja nii-
den riittävä vaihtaminen puhtaisiin, yhdistettynä hyvään intiimihygieni-
aan kuukautisten aikana, edistää terveyttä ja vahvistaa sosiaalista sekä
psykkistä hyvinvointia."

Käsittely

19.01.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Touko Niinimäki: Lisätään seuraava muotoilu ennen Terveys- ja

hyvinvointivaikutusten arviointi -otsikkoa olevan kappaleen loppuun:
"Lautakunta toteaa kuitenkin samalla myös, että aihe on tärkeä sukupuolien tasa-arvon sekä sosioekonomisen oikeudenmukaisuuden kannalta, ja toivoo Helsingin kaupungin kartoittavan vuonna 2021 tapoja toteuttaa esimerkiksi koulu- ja/tai terveysasemakohtaista pilottia, jota kokeiltaisiin vuoden 2022 talousarvioesityksen puitteissa."

Kannattaja: jäsen Katju Aro

Sosiaali- ja terveyslautakunnan päätös syntyi seuraavan äänestyksen tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Touko Niinimäki)

Jaa-äännet: 7

Tapio Bergholm, Leo Bergman, Cecilia Ehrnrooth, Sami Heistaro, Maritta Hyvärinen, Seija Muurinen, Karita Toijonen

Ei-äännet: 5

Katju Aro, Kati Juva, Touko Niinimäki, Reko Ravela, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 1

Alexi Niskanen

Poissa: 0

Jäsen Touko Niinimäen vastaehdotus hävisi esittelijän ehdotukselle äänin 5 - 7.

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi asiasta esittelijän ehdotuksen mukaisen lausunnon.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Leena Turpeinen, terveys- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 52481
leena.turpeinen(a)hel.fi

Maarit Sulavuori, perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja, puhelin: 310 62401
maarit.sulavuori(a)hel.fi

Mervi Korpela, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 42683
mervi.korpela(a)hel.fi

§ 171

Den av Sannfinländska fullmäktigegruppen väckta motionen om trygghet av säkerheten vid och kvaliteten hos Helsingfors taxistationer

HEL 2020-011659 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Behandling

Ledamoten Mari Rantanen understödd av ledamoten Pia Kopra föreslog att ärendet skulle återremitteras för ny beredning utgående från att staden fördomsfritt ska försöka hitta sätt att göra taxistationerna inom stadens område, i synnerhet den på Stationsplatsen, tryggare och städigare. Situationen på Stationsplatsen är ohållbar för såväl taxichaufförerna som kunderna. Det är dessutom bra att notera att Stationsplatsen har ett centralt läge i Helsingfors centrum och är därmed ägnad att ge en dålig bild av Helsingfors för dem som kommer till staden.

7 omröstningen

Fortsatt behandling av ärendet JA, återremiss NEJ

JA-förslag: Behandlingen fortsätter

NEJ-förslag: Återremitteras för ny beredning utgående från att staden fördomsfritt ska försöka hitta sätt att göra taxistationerna inom stadens område, i synnerhet den på Stationsplatsen, tryggare och städigare. Situationen på Stationsplatsen är ohållbar för såväl taxichaufförerna som kunderna. Det är dessutom bra att notera att Stationsplatsen har ett centralt läge i Helsingfors centrum och är därmed ägnad att ge en dålig bild av Helsingfors för dem som kommer till staden.

Ja-röster: 63

Alviina Alametsä, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Silja Borgarsdottir Sandelin, Fatim Diarra, Laura Finne-Elonen, Mia Haglund, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Kati Juva, Emma Kari, Mikko Kiesiläinen, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Vesa Korkkula, Anna Laine, Johanna Laisaari, Jape Lovén, Petra Malin, Otto Meri, Seija Muurinen, Björn Månsson, Laura Nordström, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Amanda Pasanen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen,

Risto Rautava, Nasima Razmyar, Pauliina Saares, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Satu Silvo, Sameli Sivonen, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Kaarin Taipale, Pilvi Torsti, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Juhana Vartiainen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Nej-röster: 20

Harry Bogomoloff, Mika Ebeling, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Tapio Klemetti, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Sami Muttilainen, Dani Niskanen, Mia Nygård-Peltola, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Wille Rydman, Juhani Strandén, Ulla-Marja Urho, Mauri Venemies

Blanka: 1

Ville Jalovaara

Frånvarande: 1

Maija Anttila

Stadsfullmäktige fortsatte behandlingen av ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Timo Lindén, stadssekreterare, telefon: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Bilagor

1 Perussuomalaisten valtuustoryhmän ryhmäaloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Sannfinländska fullmäktigegruppen föreslår i sin motion att Helsingfors snabbt vidtar åtgärder för att trygga säkerheten vid och kvaliteten på taxitjänsterna vid Helsingfors taxistationer och -områden. Bland annat vissa taxichaufförer på Stationsplatsen har med sitt ljudliga och aggressiva uppförande orsakat otrygghet bland kunderna. Det har förekommit flera gräl- och till och med brottningsituationer mellan chauffö-

terna, vilket är ogynnsamt med tanke på Helsingfors rykte bland människor som besöker staden.

Taxistationerna som Helsingfors stad förvaltar över ligger på gatuområden som avses för allmän trafik. Taxistationer i allmänna områden är jämlikt användbara för alla som har beviljats taxitrafiktillstånd.

Finavia och Helsingfors Hamn har ingått ett avtal med ett privat företag om taxitrafikarrangemangen i områden som de förvaltar över. Det privata företaget har under en längre tid ansvarat för koordineringen och det tekniska genomförandet av flygplatsens taxitrafik. Helsingfors Hamns avtal har tecknats från och med 1.7.2020 och det omfattar Skatuddens terminal och terminal T2 i Västra Hamnen. För att få trafikera från de här taxistationerna måste taxiföretagaren ingå ett trafikeringsavtal med företaget som förvaltar över taxistationerna. För tillträde till taxistationen måste taxiföretagaren köpa en detektor till bilen och detektorn måste förses med en avgiftsbelagt separat körrätt. Verksamhetsmodellen förutsätter en bom med passerkontrollanordningar.

Olika slags port- och passerkontrollsystem lämpar sig dåligt för stationer som ligger bredvid körbanan. Detsamma gäller den i motionen nämnda taxistationen på Stationsplatsen. Den trafikerade delen av Stationsplatsen har flera användningssyften. Via den löper bl.a. trafiken ut ur Eliels parkeringsanläggning. Stationsplatsen är också område för stationens angöringstrafik och tillåten också för andra bilar än taxibilar.

Taxistationernas problem har tillspetsats under de senaste åren i och med revideringen av taxilagstiftningen. Stadsmiljösektorn har på hösten deltagit i en av polisen sammankallad samordningsgrupp för att lösa de praktiska problemen. Samordningsgruppen har bekantat sig med några utmanande taxistationer i Helsingfors centrum. För att underlätta problemen har trafik- och gatuplaneringstjänsten utarbetat bl.a. alternativa planeringslösningar för Stationsplatsen, som samordningsgruppen har kommenterat. Utgående från kommentarerna och med den gemensamma uppfattningen som utgångspunkt utarbetas en plan för Stationsplatsens trafikarrangemang under år 2021. I den täta stadsmiljön har man inte hittat någon snabb lösning på problemet. Lösningar utreds per fall och alltid då det sker ändringar i trafikmiljön eller markanvändningen.

Stadsmiljönämnden har gett ett utlåtande i ärendet. Svaret stämmer överens med utlåtandet.

Enligt 30 kap. 12 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en gruppmotion som undertecknats av mer än hälften av fullmäktigegruppens medlemmar och som har rubriken gruppmotion.

02.06.2021

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Timo Lindén, stadssekreterare, telefon: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Bilagor

1 Perussuomalaisten valtuustoryhmän ryhmäaloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Stadsfullmäktige 19.05.2021 § 147

HEL 2020-011659 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Timo Lindén, stadssekreterare, telefon: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 03.05.2021 § 321

HEL 2020-011659 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Postadress

PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon

+358 9 310 1641

Telefax

+358 9 655 783

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

FI0680001200062637

Moms nr

FI02012566

Kaupunkiympäristölautakunta 09.02.2021 § 62

HEL 2020-011659 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Finavia ja Helsingin Satama ovat tehneet sopimuksen hallinnoimiensa alueiden taksiliikennejärjestelyistä yksityisen yrityksen kanssa. Yksityinen yritys on vastannut lentoaseman taksiliikenteen koordinoinnista ja teknisestä toteutuksesta jo pitkään. Helsingin Sataman kanssa sopimus on tehty 1.7.2020 alkaen ja se käsittää Katajanokan sekä Länsisataman terminaalin T2. Voidakseen operoida näiden taksiasemilta on taksiryrittäjän tehtävä liikennöintisopimus taksiasemia hallinnoivan yrityksen kanssa. Taksiryrittäjän on ostettava autoon asennettava tunnistin ja tunnistimessa pitää olla ostettuna erillinen ajo-oikeus taksiasemalle päästäkseen. Toimintamalli edellyttää puomia kulunvalvontalaitteineen.

Helsingin kaupungin päätäntävällässä olevat taksiasemat sijaitsevat yleiselle liikenteelle tarkoitetuilla katualueilla. Yleisen alueen periaatteen mukaisesti taksiasemien on tällöin katsottu olevan kaikkien taksiliikenneluvan saaneiden käytettävissä tasapuolisesti. Yleisen alueen luovuttaminen rajoitetulle yksityiselle toiminnalla edellyttäneen lainopillista selvittämistä ja yleisten alueiden käyttöperiaatteiden luomista tämän kaltaiseen toimintaan.

Katualueet ovat lähtökohtaisesti haastavia yksityisen toiminnan kannalta. Etenkin ajoradan vieressä sijaitseville asemille erilaiset portti- ja kulunvalvontajärjestelmät sopivat huonosti, jos ollenkaan. Sama pätee ryhmäaloitteessa mainittuun Asema-aukion taksiasemaan. Asema-aukion liikennöitävällä osalla on useampi käyttötarkoitus. Sen kautta kulkee mm. Elielin pysäköintilaitoksesta poistuva liikenne. Samoin ns. saattoliikenne on mahdollista Asema-aukiolla kaikille muillekin autoille kuin takseille.

Taksiasemien ongelmat ovat kärjistyneet viime vuosina taksilainsäädännön uudistuksen myötä. Kaupunkiympäristön toimiala on osallistunut viime syksynä poliisin koolle kutsumaan yhteistyöryhmään käytännön ongelmien ratkaisemiseksi. Yhteistyöryhmä on käynyt tutustumassa erikseen muutamiin Helsingin keskustan haastavimpiin taksiasemiin. Liikenne- ja katusuunnittelupalvelu on tehnyt ongelmien helpottamiseksi mm. Asema-aukiolle vaihtoehtoisia suunnitelmaratkaisuja, joita yhteistyöryhmä on kommentoinut. Kommenttien pohjalta viimeistellään yhteiseen näkemykseen perustuva suunnitelma Asema-aukion liikennejärjestelyiksi alkuvuoden 2021 aikana. Taksiasemien ai-

---

heuttamiin haasteisiin ei ole tiiviissä kaupunkiympäristössä yhtä pikais-
ta ratkaisua. Ratkaisuja selvitetään tapauskohtaisesti ja aina, kun lii-
kenneympäristössä tai maankäytössä tapahtuu muutoksia.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Jouni Korhonen, johtava liikenneasiantuntija: 310 37080
jouni.korhonen(a)hel.fi

§ 172

Den av ledamoten Katju Aro väckta motionen om nödinkvartering året runt för EU-medborgare

HEL 2020-010626 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Miia Koivu, specialplanerare, telefon: 310 34334
miia.koivu(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuustoaloite 23.09.2020 Aro Katju Aloite ympärivuotisesta hätämajoituksesta EU-kansalaisille

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar motionen som slutbehandlad.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Katju Aro och 19 andra ledamöter föreslår i sin fullmäktigemotion att Helsingfors utvidgar sin nödinkvarteringstjänst så att den året runt och likvärdigt gäller också EU-medborgare. I motionen föreslås dessutom att nödinkvarteringstjänsten utvecklas så att organisationer och staden i samverkan försöker hitta lösningar med vilka de som är villiga kan hjälpas vidare i sin situation.

Stadsstyrelsen hänvisar till social- och hälsovårdsnämndens utlåtande och konstaterar att det i 12 § i socialvårdslagen sägs att alla som vistas i en kommun har rätt att i brådskande fall få socialservice som baserar sig på hans eller hennes individuella behov, så att hans eller hennes rätt till nödvändig omsorg och försörjning inte äventyras. Stadsstyrelsen framhåller att nödinkvartering är avsedd som en temporär lösning i sista hand. En utländsk person som kommer till Finland bör i regel själv sköta om sin inkvartering.

Social- och hälsovårdssektorn ordnar nödinkvartering året runt i form av köpta tjänster producerade av Helsingin Diakonissalaitoksen Hoiva Oy. Denna nödinkvartering är avsedd för papperslösa personer, som söker sig dit via social- och hälsovårdssektorns tjänst för papperslösa. Med papperslösa avses i detta sammanhang också EU-medborgare som har laglig rätt att vistas i Finland, men som i sitt hemland inte omfattas av socialskyddet (Utredning 2018 av en arbetsgrupp inom Helsingfors stad om utmaningar, servicebehov och åtgärder som hänför sig till papperslösa personer).

Social- och hälsovårdssektorn har ordnat inkvartering för den rörliga EU-befolkningen med hjälp av årliga understöd sedan 2016. Nödinkvartering har ordnats ungefär sex månader om året, från hösten till våren. Den har huvudsakligen organiserats av Stiftelsen Diakonissanstalten i Helsingfors sr. När väderförhållandena så kräver, har verksamheten beviljats tilläggsunderstöd för förlängning av nödinkvarteringsperioden. För 2020 beviljades tilläggsunderstöd för verksamhet också på sommaren på grund av Covid 19-pandemiläget. Med hjälp av understöden och tilläggsunderstöden har det gått att flexibelt reagera på förändrade situationer.

I motionen föreslås tjänster för att de som har möjlighet att arbeta ska bli sysselsatta och få fäste i samhället. EU-medborgare kan registrera sig som arbetsökande och har i princip rätt till offentlig arbetskraftservice med stöd av 2 kap. 2 § 1 mom. i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice. EU-medborgarna har då möjlighet att få rådgivnings- och handledningstjänster med anknytning till utbildning och jobsökning. Staden står för dessa tjänster på främmande språk, sedan kommunförsöket inleddes 1.3.2021.

Diakonissanstalten i Helsingfors upprätthåller dagcentret Hirundo för den rörliga befolkningen, som social- och hälsovårdsnämnden sedan 2012 har stött med årliga organisationsunderstöd. På Hirundo kan man duscha, tvätta kläder, använda internet och äta i lugn och ro. Utöver att dagliga akuta behov tillgodoses ger centret handledning och rådgivning om social- och hälsovårdstjänster och stöder sysselsättningsförutsättningar och jobsökning.

I motionen föreslås tjänster med sikte på frivillig understödd återresa för dem som vill åka tillbaka till sitt ursprungsland, men som inte kan få sina problem lösta då de har en rättslös ställning. Det lagstadgade bidraget för frivillig återresa gäller dock i regel inte EU-medborgare som kommer från ett annat EU/EES-land. Bidrag för frivillig återresa kan beviljas av en förläggning eller av Migrationsverket till en person som har fått ett negativt asylbeslut, som har återtagit sin asylansökan, som är offer för människohandel utan hemkommun i Finland, som har fått till-

fälligt skydd, som har fått tillfälligt uppehållstillstånd på grund av hinder för avlägsnande ur landet men inte har hemkommun i Finland, vars ställning med internationellt skydd i Finland har annullerats eller upphävts och det har beslutats att personen ska avvisas och till en person som har fått humanitärt skydd, men vars uppehållstillstånd håller på att gå ut eller har gått ut.

Stadsstyrelsen konstaterar att utvecklingen i fråga om behovet av platser för nödinkvartering året runt följs och nödinkvarteringskapaciteten ökas om det behövs.

Social- och hälsovårdsnämnden har gett ett utlåtande om motionen. Social- och hälsovårdsnämnden föreslår att nödinkvarteringen ska utvecklas i den riktningen att alla som vistas i Helsingfors oberoende av medborgarskap och status likvärdigt får nödinkvartering efter behov året runt. Social- och hälsovårdsnämnden anser det vara viktigt att nödinkvartering under coronapandemin är tillgänglig också på sommaren enligt individuell prövning för dem som behöver det, oberoende av medborgarskap och grunderna för vistelsen.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Miia Koivu, specialplanerare, telefon: 310 34334
miia.koivu(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuustoaloite 23.09.2020 Aro Katju Aloite ympärivuotisesta hätämajoituksesta EU-kansalaisille

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Stadsfullmäktige 19.05.2021 § 148

HEL 2020-010626 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

02.06.2021

Föredragande
Stadsstyrelsen

Upplysningar
Miia Koivu, specialplanerare, telefon: 310 34334
miia.koivu(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 10.05.2021 § 353

HEL 2020-010626 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa: Kaupunginvaltuusto toteaa aloitteen loppuunkäsitellyksi.

03.05.2021 Pöydälle

Esittelijä
kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot
Miia Koivu, erityissuunnittelija, puhelin: 310 34334
miia.koivu(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 02.03.2021 § 42

HEL 2020-010626 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Katju Aron ja 19 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta koskien ympärivuotista hätmajoitusta EU-kansalaisille.

"Aloitteessa esitetään, että Helsinki laajentaa hätmajoituspalvelunsa koskemaan ympärivuotisesti ja yhdenvertaisesti myös EU:n kansalaisia. Lisäksi aloitteessa esitetään, että hätmajoituspalvelua kehitetään niin, että järjestöjen ja kaupungin yhteistyönä pyritään löytämään ratkaisuja, joilla halukkaita voidaan auttaa eteenpäin tilanteessaan.

Perustuslain 19 §:ssä säädetään oikeudesta sosiaaliturvaan. Tämän mukaisesti jokaisella, joka ei kykene hankkimaan ihmisarvoisen elämän edellyttämää turvaa, on oikeus välttämättömään toimeentuloon ja huolenpitoon. Sosiaalihuoltolain 12 §:n mukaan jokaisella kunnassa oleskelevalla henkilöllä on oikeus saada kiireellisessä tapauksessa yksilölliseen tarpeeseensa perustuvat sosiaalipalvelut siten, ettei hänen oikeutensa välttämättömään huolenpitoon ja toimeentuloon vaarannu.

Eduskunnan apulaisoikeusasiamies (AOA) on päätöksessään 30.5.2017 (EOAK/2834/2016) todennut paperittomien hätämajoituksen osalta, että Helsingin kaupunki on luonut järjestelmän paperittomien henkilöiden perustarpeiden täyttämiseksi. AOA ei voinut katsoa, että Helsingin kaupungin toimielimet tai kaupungin viranhaltijat olisivat jättäytyneet passiivisiksi tai toimettomiksi hädänalaisten ihmisten välttämättömän huolenpidon tarpeeseen vastaamisessa. Lisäksi AOA ei ole voinut laillisuusvalvojana ottaa kantaa toiminnan lähempään sisältöön, organisointiin tai resursointiin liittyviin kysymyksiin.

Eduskunnan oikeusasiamiehen päätöksen jälkeen on hätämajoituspaikkojen määrää lisätty esiintyneen tarpeen mukaisesti. Sosiaali- ja terveystoimiala järjestää ympärivuotista hätämajoitusta Hietaniemen palvelukeskuksessa sekä ostopalveluna Helsingin Diakonissalaitoksen Hoiva Oy:ltä. Ostopalveluina tuotettavissa palveluissa on huomioitu myös päihteettömien sekä paperittomien henkilöiden hätämajoituksen tarve. Hätämajoitukseen voivat hakeutua myös kiireellistä apua tarvitsevat EU-kansalaiset.

Hätämajoitusta tarvitseva helsinkiläinen voi hakeutua suoraan Hietaniemen palvelukeskuksen kautta majoitukseen. Hätämajoituksen tarvitsija voi hakeutua myös virka-aikana sosiaalityön ja -ohjauksen palvelupisteisiin. Virka-ajan ulkopuolella sosiaalipäivystys auttaa ennakoimattomissa kriisitilanteissa. Myös paperittomien henkilöiden on akuutissa ilta-ajan tilanteessa mahdollista hakeutua itse majoitukseen.

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että liikkuvan väestön hätämajoituksen, työllistymisen tuen ja neuvonnan palveluja on pitkään järjestetty myös järjestöyhteistyönä ja vuosittain myönnettävien avustusten turvin. Helsingin sosiaali- ja terveyslautakunnan järjestöille kohdennettuja avustusvaroja on myönnetty vuodesta 2016 alkaen vuosittain niin kutsutun EU:n liikkuvan väestön hätämajoitukseen. Tällä tarkoitetaan pääasiassa Itä-Euroopasta Suomeen tulleita romaneja, jotka etsivät täältä toimeentuloa.

Tilanne on vuosien varrella vaihdellut ja avustusten ja lisäavustusten myöntämisellä on voitu joustavasti ja viiveettä reagoida muuttuneisiin tilanteisiin. Helsingin Diakonissalaitoksen säätiön monivuotinen kokemus ja asiantuntemus on helpottanut liikkuvan väestön tilannetta.

Liikkuvan väestön yöaikainen hätämajoitus on luonteeltaan tilapäistä ja yöpyville tarjotaan samalla tukea ja neuvontaa. Hätämajoitusta järjestetään noin kuusi kuukautta vuodessa, syksystä kevääseen. Pääasiallisena järjestäjänä toimii Helsingin Diakonissalaitoksen säätiö. Vuodelle 2021 sille myönnettiin avustusta tähän tarkoitukseen 435 000 euroa. Sääolosuhteiden niin vaatiessa, Helsingin Diakonissalaitoksen säätiölle

on myönnetty joinakin vuosina lisäävustusta hätmajoituskauden pidentämiseksi.

Covid-19-pandemiatilanteen vuoksi vuodelle 2020 lisäävustus myönnettiin hätmajoituksen järjestämiseen myös kesäaikana. Liikkuvan väestön tilanne oli vaikeutunut, koska pandemian vuoksi majoittuminen yksityisten luona ei entiseen tapaan onnistunut ja mahdollisuutta palata kotimaahan ei käytännössä ollut. Hätmajoituksen järjestäminen kesäaikaan oli perusteltua myös tartuntojen torjunnan näkökulmasta.

Vuodesta 2012 alkaen sosiaali- ja terveyslautakunnan vuosittaisilla järjestöavustuksilla on tuettu myös Helsingin Diakonissalaitoksen säätiön ylläpitämää EU:n liikkuvalla väestölle tarkoitettua palvelukeskusta Hirundoa. Siellä voi käydä kahvilla, suihkussa ja pestä pyykkiä sekä käyttää internetiä ja syödä omia eväitä turvassa. Keskuksessa tarjotaan tukea päivittäisten asioiden hoitamiseen, annetaan sosiaali- ja terveyspalveluihin liittyvää ohjausta ja neuvontaa sekä apua arjen asioiden selvittelyyn kuten työlupaan liittyviin asioihin.

Hätmajoitus on tarkoitettu väliaikaiseksi ja viimesijaiseksi ratkaisuksi. Suomeen saapuvan ulkomaalaisen henkilön tulee pääsääntöisesti huolehtia majoittumisestaan itse. Ympärivuotisen hätmajoituksen paikkamäärän tarpeen kehitystä seurataan ja tarvittaessa hätmajoituksen kapasiteettia lisätään.

Vapaaehtoisen paluun tukea voi myöntää vastaanottokeskus tai Maahanmuuttovirasto henkilölle, joka on saanut kielteisen turvapaikkapäätöksen, on peruuttanut turvapaikkahakemuksensa, on ihmiskaupan uhri, jolla ei ole Suomessa kotikuntaa, on saanut tilapäistä suojelua, on saanut tilapäisen oleskeluluvan maasta poistamisen estymisen vuoksi, mutta ei ole kotikuntaa Suomessa, jonka kansainvälisen suojelun asema Suomessa on peruutettu tai lakkautettu ja henkilö on päätetty karkottaa sekä henkilö, joka on saanut humanitääristä suojelua, mutta oleskelulupa on päättymässä tai päättynyt.

Lakisääteinen vapaaehtoisen paluun tuki ei pääsääntöisesti koske EU-kansalaista, joka tulee toisesta EU-tai /Eta-maasta.

Sosiaali- ja terveyslautakunta esittää hätmajoitusta kehitettävän siihen suuntaan, että kaikki Helsingissä oleskelevat kansalaisuudesta ja statuksesta riippumatta saavat tarpeen mukaisen hätmajoituksen yhdenvertaisesti ympäri vuoden.

Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä sitä, että koronapandemian aikaiseen hätmajoitukseen pääsevät myös kesäaikaan yksilöllisen harkinnan perusteella sitä tarvitsevat ihmiset kansalaisuudesta ja oleskelun perusteesta riippumatta.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Sosiaalihuoltolain tarkoituksena on muun muassa edistää ja ylläpitää hyvinvointia sekä sosiaalista turvallisuutta sekä turvata yhdenvertaisen perustein tarpeenmukaiset, riittävät ja laadukkaat sosiaalipalvelut sekä muut hyvinvointia edistävät toimenpiteet. Kunnan järjestämä hätämajoitus tukee näitä periaatteita auttamalla henkilöä, jolla ei ole mahdollista järjestää itse omaa majoittumistaan."

Käsittely

02.03.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asiassa tehtiin seuraavat vastaehdotukset:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Katju Aro: Poistetaan virke: "Toimintamallin muuttamiselle ei näin ollen ole ajankohtaisia perusteita."

Ja lisätään loppuun seuraava kappale: "Sosiaali- ja terveyslautakunta esittää hätämajoitusta kehitettävän siihen suuntaan, että kaikki Helsingissä oleskelevat kansalaisuudesta ja statuksesta riippumatta saavat tarpeen mukaisen hätämajoituksen yhdenvertaisesti ympäri vuoden."

Kannattaja: jäsen Touko Niinimäki

Vastaehdotus 2:

Jäsen Katju Aro: Lisätään loppuun virke: "Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä sitä, että koronapandemian aikaiseen hätämajoitukseen pääsevät myös kesäaikaan yksilöllisen harkinnan perusteella sitä tarvitsevat ihmiset kansalaisuudesta ja oleskelun perusteesta riippumatta."

Kannattaja: jäsen Sami Heistaro

Vastaehdotus 3:

Jäsen Alekski Niskanen: Lautakunta ei kannata Katju Aron yms. valtuustoaloitetta, jossa vaaditaan ympärivuorokautista hätämajoitusta EU-kansalaisille. Lisäksi lautakunta korostaa sitä, että niin sanotun liikkuvan väestön hätämajoitus ei kuulu Helsingin kaupungin ydintoimintoihin ja kaupungin ei ylipäätään tulisi tarjota näitä hätämajoituspalveluita niin kauan, kun kotimaisille kodittomille ei ole vastaavia palveluita tarjolla.

Jäsen Alekski Niskasén vastaehdotus raukesi kannattamattomana.

Sosiaali- ja terveyslautakunnan päätös syntyi seuraavien äänestyksien tuloksena:

1 äänestys

02.06.2021

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
EI-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Katju Aro)

Jaa-äännet: 4
Sami Heistaro, Maritta Hyvärinen, Seija Muurinen, Alekski Niskanen

Ei-äännet: 9
Katju Aro, Tapio Bergholm, Leo Bergman, Cecilia Ehrnrooth, Touko Niinimäki, Reko Ravela, Karita Toijonen, Hannu Tuominen, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Katju Aron vastaehdotuksen äänin 9 - 4.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
EI-ehdotus: Vastaehdotus 2 (jäsen Katju Aro)

Jaa-äännet: 2
Tapio Bergholm, Alekski Niskanen

Ei-äännet: 11
Katju Aro, Leo Bergman, Cecilia Ehrnrooth, Sami Heistaro, Maritta Hyvärinen, Seija Muurinen, Touko Niinimäki, Reko Ravela, Karita Toijonen, Hannu Tuominen, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Katju Aron vastaehdotuksen äänin 11 - 2.

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi asiasta hyväksytyjen vastaehdotusten osalta esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon.

Jäsen Alekski Niskanen jätti sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunnosta vastaehdotuksensa mukaisen eriävän mielipiteen.

16.02.2021 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Jukka Pellinen, hallintoylilääkäri, puhelin: 310 42305
jukka.pellinen(a)hel.fi

§ 173

Den av ledamoten Jape Lovén väckta motionen om tryggnad av Rastböle campingområde

HEL 2020-011650 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Jape Lovénin aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar motionen som slutbehandlad.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Jape Lovén och 22 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden tryggar kontinuiteten i verksamheten på Rastböle campingområde i Helsingfors, i stället för att planlägga området för bostadsbyggnad. Motionen motiveras med campingområdets turist- och näringspolitiska betydelse för staden.

Stadsmiljönämnden godkände planeringsprinciperna för Botbyviken 20.10.2020. Utifrån de här principerna utvecklas Rastböle campingområde både som ett område för hållbar turism i förbindelse till herrgården och i framtiden som ett bostadsområde för cirka 2 000 invånare. Campingområdets detaljplaneläggning som ett bostadsområde inleds enligt beslutet inte förrän en ersättande plats för det har hittats i Helsingfors.

Betydelsen av Rastböle campingområde som en del av turismen i Helsingfors

Enligt en bedömning av konsekvenserna av Rastböle campingområde för företag och turism 2020 var antalet övernattningsdygn på Rastböle campingområde år 2019 sammanlagt 110 881, vilket är cirka 2,5 % av alla övernattningar i Helsingfors år 2019.

År 2019 var kapacitetsutnyttjandet av rummen i Rastböle 53,8 % i stugorna, 50,1 % på platserna för campingfordon och 13,5 % på tältplatserna. Jämfört med kapacitetsutnyttjandet året innan ökade utnyttjandet i fråga om stugorna (50% år 2018), minskade utnyttjandet i fråga om platserna för campingfordon (53,8% år 2018) och förblev utnyttjandet nästan oförändrat i fråga om tältplatserna (13,8% år 2018).

Rastböle campingområdes andel av inkvarteringsförsäljningen, de direkta turisminkomsterna och den direkta turismsysselsättningen i Helsingfors var cirka en procent. Kvantitativt är andelen liten, men Rastböle campingområde kan dock anses vara betydelsefull för mångsidigheten i turismen i Helsingfors.

Ekonomiska konsekvenser av ändringarna i campingområdet

Rastböle campingområde har varit föremål för en bedömning av företags- och turismkonsekvenserna, i vilken man utredde konsekvenserna för stadens ekonomi i en situation där campingområdet omdisponeras delvis eller helt och hållet för boende. Ur ett områdesekonomiskt perspektiv är betydelsen av de nya invånarnas konsumtion i euro till och med större än turisminkomsterna som campingturisterna genererar. Enligt beräkningarna i bedömningsarbetet kommer nybyggandet på 125 000 m² vy som anvisas för Rastböle campingområde att generera betydande försäljningsinkomster av engångskaraktär för byggrätten och fastighetsskatteinkomster till staden.

Ur ett stadsekonomiskt perspektiv måste man dock beakta det nya campingområdets investeringskostnader. Ett beaktansvärt genomförandealternativ enligt konsekvensbedömningen är att planera bostadsbyggande och tjänster i Rastböleområdet, men att också lämna en del av campingsområdesfunktionerna i området, t.ex. stugområdet och/eller campingfordonsområdet, medan en del av campingområdesfunktionerna placeras på ett annat ställe. Staden får då betydande försäljningsinkomster från byggrätten och verksamhetsinkomster från campingområdet, men samtidigt bevaras de för företagen och näringsverksamheten i Nordsjö viktiga inkomstströmmarna och företagens synergieffekter då campingverksamheten fortsätter.

Alternativa lokaliseringar för campingområdet

Alternativa lokaliseringar för Rastböle campingområde har utretts i enlighet med hemställningsklämmarna som godkändes i samband med godkännandet av generalplan 2016. I klämmarna yttrades att innan beslutet att flytta Rastböle campingområde fattas ska användbarheten av det nuvarande campingområdet och den planerade platsen för det nya campingområdet utredas. Dessutom utarbetas en mera detaljerad plan för det nya området. Stenudden visade sig i lokaliseringsplatsgransk-

ningen vara ett till tillgängligheten och användbarheten väl lämpat område för campingområdet. I Stenuddens område är det dock inte möjligt att göra en områdesreservering som till storleken motsvarar området för campingfordon på Rastböle campingområde. Detaljplaneläggningen av Stenudden till ett rekreationsområde är på gång och i detaljplanen föreslås att Brändö gårds område utvecklas som ett område för maritim rekreation och turism, i enlighet med generalplanen.

I framtiden är det möjligt att campingområdet har verksamhet i stadsområdet och betjänar tältare och dem som övernattar i campingstugor både på Stenudden och i Rastböle. I Rastböle kan verksamheten utvecklas aktivt genom att öka bl.a. hållbar turism både med kortvariga försök och permanent. I badstrandens omgivning och på campingområdet är det möjligt att öka bl.a. antalet naturturismstugor och tältningens möjligheterna och stärka campingområdets verksamhet genom företagardrivna samarbetsprojekt som betjänar både områdets invånare och övernattare. Om en del av campingområdets funktioner stannar i Rastböle är det ändamålsenligt att de bildar en kommersiellt och funktionellt lämplig helhet som omfattar ett utbud av tjänster för campingfordon.

Det är dessutom möjligt att utreda anläggandet av en mera omfattande campingområdeshelhet i Östersundom. Området kan också betjäna kunder med campingfordon. I jämförbara städer i Nordeuropa, såsom Stockholm, Oslo, Köpenhamn och Berlin, finns i varje stad flera, till profilen olika slags campingområden.

Enligt stadsmiljösektorn är Helsingfors läge i skärgården dess viktigaste trumfkort inom turismen och i Helsingfors har man utvecklat nya slags turismkoncept i enlighet med Helsingfors havsstrategi. I utvecklingen av Helsingfors markanvändning strävar man också att finna de bästa möjliga lokaliseringarna för naturturism och därtill hörande tjänster. Av skärgårdens detaljplaner möjliggör detaljplanerna för Östra skärgården samt Skanslandet och Kungsholmen byggande av omfattande turismtjänster också på öarna då de har vunnit laga kraft.

Utöver de ovannämnda mera omfattande helheterna utvecklas i skärgården dessutom lokala och självförsörjande s.k. offgrid-lösningar för att möta den nuvarande efterfrågan. Av dessa har exempelvis majamaja- och nollastugor redan uppförts på Helsingfors stränder och öar.

Kultur- och fritidsnämnden framför i sitt utlåtande att fortsättningen av campingområdets verksamhet ska lösas i den närmaste framtiden, så att det ska vara möjligt att förbereda sig på investeringarna som den förutsätter på ett ändamålsenligt sätt. Nämnden konstaterar i sitt utlåtande bl.a. att fastigheterna på campingområdet i Rastböle för tillfället

är i ett hyfsat skick, men att exempelvis alla timmerstugor som används för inkvartering är i behov av grundliga renoveringar.

Stadsmiljönämnden och kultur- och fritidsnämnden har gett utlåtande i ärendet. Svaret är förenligt med utlåtandena.

Helsingin Yrittäjät ry har 8.3.2021 med anledning av motionen formulerat ett ställningstagande till stadsmiljönämnden. Ställningstagandet ingår bilagematerialet.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Jape Lovénin aloite

Bilagematerial

1 Helsingin Yrittäjät ry:n kannanotto 8.3.2021

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Stadsfullmäktige 19.05.2021 § 149

HEL 2020-011650 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 03.05.2021 § 323

HEL 2020-011650 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 09.03.2021 § 110

HEL 2020-011650 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Rastilan leirintäalue

Yleiskaava 2016 mahdollistaa lisärakentamista Rastilan asemanseudulle.

Vartiokylänlahden suunnitteluperiaatteet hyväksyttiin kaupunkiympäristölautakunnassa 20.10.2020. Niiden pohjalta Rastilan leirintäaluetta kehitetään sekä kartanoon kytkeytyvänä kestävä matkailun alueena, että tulevaisuudessa asuinalueena noin 2000 asukkaalle. Leirintäalueen asemakaavoitus asuntoalueeksi ei päätöksen mukaisesti ala ennen kuin sille on löytynyt korvaava paikka Helsingissä.

Rastilan leirintäalueen merkitys osana Helsingin matkailua

Rastilan leirintäalueen yritys- ja matkailuvaikutusten arvioinnin 2020 mukaan Helsingissä rekisteröitiin vuonna 2019 yhteensä noin 4,5 miljoonaa yöpymistä, joista noin 2,1 miljoonaa (46 %) oli kotimaisia ja noin 2,4 miljoonaa (54 %) ulkomaisia yöpymisiä. Koko maassa kirjattiin vuonna 2019 noin 23,1 miljoonaa yöpymistä, joten Helsingin markkinaosuus koko maan yöpymisistä oli noin viidennes (19 %). Rastilan leirintäalueella yövyttiin vuonna 2019 yhteensä 110 881 yöpymisvuorokautta, joka on noin 2,5 % Helsingin vuoden 2019 kaikista yöpymisistä.

Helsingin majoitusmyynti oli vuonna 2019 yhteensä noin 351,7 milj.€, joka oli noin 25,6 % koko maan majoitusmyynnistä. Rastilan majoitusmyynti oli vuonna 2019 yhteensä noin 1,3 milj.€, joka on alle prosentin Helsingin koko majoitusmyynnistä. Rastilan leirintäalueen osuus Helsingin majoitusmyynnistä, välittömästä matkailutulosta ja välittömästä matkailutyöllisyydestä on noin prosentin luokkaa. Määrällisesti osuus on pieni, mutta Rastilan leirintäalueella voi katsoa olevan kuitenkin merkitystä Helsingin matkailun monipuolisuuden kannalta.

Leirintäalueen muutosten taloudellisia vaikutuksia

Rastilan leirintäalueen yritys- ja matkailuvaikutusten arvioinnissa selvitettiin myös vaikutuksia kaupungin talouteen tilanteessa, jossa leirintäalue muuttuu asumiseen joko osittain tai kokonaan. Aluetalouden näkökulmasta uusien asukkaiden kulutuksen merkitys on euromääräisesti jopa suurempi kuin leirintämatkailijoiden aikaansaama matkailutulo. Arviointityön laskelmien mukaan Rastilan alueelle osoitettava 125 000 k-m²:n uudisrakentaminen toisi kaupungille merkittävät kertaluonteiset rakennusoikeuden myyntitulot (noin 69 milj.€) ja kiinteistöverotulot (30 vuoden ajanjaksolla noin 3,9 milj.€).

Kaupunkitalouden näkökulmasta pitää kuitenkin ottaa huomioon uuden leirintäalueen investointikustannukset. Harkinnan arvoinen toteutusvaihtoehto on vaikutusten arvioinnin perusteella tällöin vaihtoehto, jossa Rastilan alueelle suunnitellaan asuntorakentamista ja palveluja, mutta alueelle jää myös osa leirintäaluetoiminnoista, esim. mökkialue ja/tai matkailuajoneuvoalue ja osa leirintäaluetoiminnoista sijoittuu muualle. Tällöin kaupunki saa merkittävät rakennusoikeuden myyntitulot ja leirintäalueen toimintatuotot, mutta samalla myös Vuosaaren yritysten ja elinkeinotoiminnan kannalta tärkeät tulovirrat ja yritysten synergiaedut säilyvät leirintäaluetoiminnan jatkuessa.

Leirintäalueen vaihtoehtoiset sijaintipaikat

Yleiskaavan 2016 toivomusponsissa lausuttiin, että ennen Rastilan leirintäalueen siirtopäätöstä tullaan selvittämään leirintäalueen nykyisen ja suunnitellun uuden leirintäaluepaikan käytettävyys. Lisäksi tullaan laatimaan yksityiskohtaisempi suunnitelma uudelle alueelle.

Kivinokka osoittautui sijaintipaikkatarkasteluissa saavutettavuudeltaan ja käytettävyydeltään leirintäalueelle hyvin soveltuvaksi alueeksi. Kivinokan alue ei kuitenkaan mahdollista Rastilan leirintäalueen matkailuautoille varatun alueen kokoista tilavarausta. Maankäyttö- ja kaupunkirakenne -palvelukokonaisuudessa on käynnistetty Kivinokan asemakaavoitus. Kivinokka kaavoitetaan virkistysalueeksi, ja asemakaavassa esitetään Kulosaaren kartanon alueen kehittämistä merellisen virkistysalueen ja matkailun alueena yleiskaavan mukaisesti. Kartanoympäristöön

osoitetaan telttailijoille varattu alue sekä vuokrattavia leirintämökkejä. Lisäksi Kivinokassa on mm. uimapaikkoja, kesäteatteri, kahvila ja pallokenttiä, jotka luovat alueesta houkuttelevan matkailukohteen. Ranta-alueelle osoitettaisiin asemakaavassa myös venesatama-alue, laituri rakennuksineen, vesiliikenteen yhteyspiste ja kanoottivuokraamo. Kivinokan sijainti on Helsingissä erittäin keskeinen, ja sillä on potentiaalia kehittyä suosituksi ulkoilu- ja virkistyskeitaaksi.

Tulevaisuudessa olisi mahdollista, että leirintäalue toimisi kaupunkialueella palvelemaan telttailijoita ja leirintämökeissä yöpyviä sekä Kivinokassa että Rastilassa. Rastilassa voidaan kehittää toimintaa aktiivisesti lisäämällä mm. kestävä matkailua sekä lyhytaikaisilla kokeiluilla että pysyvästi. Uimarannan ympäristössä ja leirintäalueella on mahdollista lisätä mm. luontomatkailumökkejä ja telttailumahdollisuuksia ja vahvistaa leirintäalueen toimintaa yrittäjävetoisilla yhteistyöhankkeilla, jotka palvelevat sekä alueen asukkaita että yöpyjiä.

Lisäksi on mahdollista tutkia laajemman leirintäaluekokonaisuuden sijoittumista Östersundomiin. Alue voisi palvella myös matkailuautoilijoita. Pohjois-Euroopan verrokkikaupungeissa, kuten Tukholmassa, Oslossa, Kööpenhaminassa ja Berliinissä, on kussakin useita, profiililtaan erilaisia leirintäalueita.

Helsingin tärkein matkailuvaltti on kaupungin sijainti saaristossa, ja Helsingissä on kehitelty uudenlaisia matkailukonsepteja merellisen Helsingin strategian mukaisesti. Kun Helsingin maankäyttöä kehitetään, niin myös luontomatkailulle ja siihen liittyville palveluille pyritään löytämään parhaat mahdolliset sijainnit. Saariston pitkät asemakaava-prosessit ovat nytkähtäneet eteenpäin ja mahdollistavat laajamittaista matkailupalveluiden rakentamista myös saariin:

- Itäisen saariston asemakaava / Loma-asuminen, matkailu ja virkistys 61 240 k-m². Määrättiin osittain voimaan joulukuussa 2020.
- Vallisaaren ja Kuninkaansaaren asemakaava / Matkailu ja virkistys 23 010 k-m². Hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 2020.

Edellä mainittujen laajempien kokonaisuuksien lisäksi saaristoon kehitetään paikallisia ja omavaraisesti toimivia, ns. offgrid-ratkaisuja, joilla pyritään vastaamaan tämän hetken kysyntään. Näistä esimerkiksi majamaja- ja nolla-mökkejä on jo pystytetty Helsingin rannoille ja saariin.

Käsittely

09.03.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Jape Lovén: Kaupunkiympäristölautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Rastilan leirintäalue

Yleiskaava 2016 mahdollistaa lisärakentamista Rastilan asemanseudulle.

Vartiokylänlahden suunnitteluperiaatteet hyväksyttiin kaupunkiympäristölautakunnassa 20.10.2020. Niiden pohjalta Rastilan leirintäaluetta kehitetään sekä kartanoon kytkeytyvänä kestävä matkailualueena, että tulevaisuudessa asuinaalueena noin 2000 asukkaalle. Leirintäalueen asemakaavoitus asuinaalueeksi ei päätöksen mukaisesti ala ennen kuin sille on löytynyt korvaava paikka Helsingissä.

Rastilan leirintäalueen merkitys osana Helsingin matkailua

Rastilan leirintäalueen yritys- ja matkailuvaikutusten arvioinnin 2020 mukaan Helsingissä rekisteröitiin vuonna 2019 yhteensä noin 4,5 miljoonaa yöpymistä, joista noin 2,1 miljoonaa (46 %) oli kotimaisia ja noin 2,4 miljoonaa (54 %) ulkomaisia yöpymisiä. Koko maassa kirjattiin vuonna 2019 noin 23,1 miljoonaa yöpymistä, joten Helsingin markkinaosuus koko maan yöpymisistä oli noin viidennes (19 %). Rastilan leirintäalueella yövyttiin vuonna 2019 yhteensä 110 881 yöpymisvuorokautta, joka on noin 2,5 % Helsingin vuoden 2019 kaikista yöpymisistä.

Helsingin majoitusmyynti oli vuonna 2019 yhteensä noin 351,7 milj.€, joka oli noin 25,6 % koko maan majoitusmyynnistä. Rastilan majoitusmyynti oli vuonna 2019 yhteensä noin 1,3 milj.€, joka on alle prosentin Helsingin koko majoitusmyynnistä. Rastilan leirintäalueen osuus Helsingin majoitusmyynnistä, välittömästä matkailutulosta ja välittömästä matkailutyöllisyydestä on noin prosentin luokkaa. Määrällisesti osuus on pieni, mutta Rastilan leirintäalueella voi katsoa olevan kuitenkin merkitystä Helsingin matkailun monipuolisuuden kannalta.

Leirintäalueen muutosten taloudellisia vaikutuksia

Rastilan leirintäalueen yritys- ja matkailuvaikutusten arvioinnissa selvitettiin myös vaikutuksia kaupungin talouteen tilanteessa, jossa leirintäalue muuttuu asumiseen joko osittain tai kokonaan. Aluetalouden näkökulmasta uusien asukkaiden kulutuksen merkitys on euromääräisesti jopa suurempi kuin leirintämatkailijoiden aikaansaama matkailutulo. Arviointityön laskelmien mukaan Rastilan alueelle osoitettava 125 000 k-m²:n uudisrakentaminen toisi kaupungille merkittävät kertaluonteiset rakennusoikeuden myyntitulot (noin 69 milj.€) ja kiinteistövero tulot (30 vuoden ajanjaksolla noin 3,9 milj.€).

Kaupunkitalouden näkökulmasta pitää kuitenkin ottaa huomioon uuden leirintäalueen investointikustannukset. Harkinnan arvoinen toteutusvaihtoehto on vaikutusten arvioinnin perusteella tällöin vaihtoehto, jossa Rastilan alueelle suunnitellaan asuntorakentamista ja palveluja, mutta alueelle jää myös osa leirintäaluetoiminnoista, esim. mökkialue ja/tai matkailuajoneuvoalue ja osa leirintäaluetoiminnoista sijoittuu muualle. Tällöin kaupunki saa merkittävät rakennusoikeuden myyntitulot ja leirintäalueen toimintatuotot, mutta samalla myös Vuosaaren yritysten ja elinkeinotoiminnan kannalta tärkeät tulovirrat ja yritysten synergiaedut säilyvät leirintäaluetoiminnan jatkuessa.

Leirintäalueen vaihtoehtoiset sijaintipaikat

Yleiskaavan 2016 toivomusponssissa lausuttiin, että ennen Rastilan leirintäalueen siirtopäätöstä tullaan selvittämään leirintäalueen nykyisen ja suunnitellun uuden leirintäaluepaikan käytettävyyttä. Lisäksi tullaan laatimaan yksityiskohtaisempi suunnitelma uudelle alueelle.

Kivinokka osoittautui sijaintipaikkatarkasteluissa saavutettavuudeltaan ja käytettävyydeltään leirintäalueelle hyvin soveltuvaksi alueeksi. Kivinokan alue ei kuitenkaan mahdollista Rastilan leirintäalueen matkailuautoille varatun alueen kokoista tilavarausta. Maankäyttö- ja kaupunkirakenne -palvelukokonaisuudessa on käynnistetty Kivinokan asemakaavoitus. Kivinokka kaavoitetaan virkistysalueeksi, ja asemakaavassa esitetään Kulosaaren kartanon alueen kehittämistä merellisen virkistysalueen ja matkailun alueena yleiskaavan mukaisesti. Kartanoympäristöön osoitetaan telttailijoille varattu alue sekä vuokrattavia leirintämökkejä. Lisäksi Kivinokassa on mm. uimapaikkoja, kesäteatteri, kahvila ja pallokenttiä, jotka luovat alueesta houkuttelevan matkailukohteen. Ranta-alueelle osoitettaisiin asemakaavassa myös venesatama-alue, laituri rakennuksineen, vesiliikenteen yhteyspiste ja kanoottivuokraamo. Kivinokan sijainti on Helsingissä erittäin keskeinen, ja sillä on potentiaalia kehittyä suosituksi ulkoilu- ja virkistyskeitaaksi.

Tulevaisuudessa olisi mahdollista, että leirintäalue toimisi kaupunkialueella palvelemaan telttailijoita ja leirintämökeissä yöpyviä sekä Kivinokassa että Rastilassa. Rastilassa voidaan kehittää toimintaa aktiivisesti lisäämällä mm. kestävä matkailua sekä lyhytaikaisilla kokeiluilla että pysyvästi. Uimarannan ympäristössä ja leirintäalueella on mahdollista lisätä mm. luontomatkailumökkejä ja telttailumahdollisuuksia ja vahvistaa leirintäalueen toimintaa yrittäjävetoisilla yhteistyöhankkeilla, jotka palvelevat sekä alueen asukkaita että yöpyjiä.

Lisäksi on mahdollista tutkia laajemman leirintäaluekokonaisuuden sijoittumista Östersundomiin. Alue voisi palvella myös matkailuautoilijoita. Pohjois-Euroopan verrokkikaupungeissa, kuten Tukholmassa, Osllossa,

Kööpenhaminassa ja Berliinissä, on kussakin useita, profiililtaan erilaisia leirintäalueita.

Helsingin tärkein matkailuvaltti on kaupungin sijainti saaristossa, ja Helsingissä on kehitelty uudenlaisia matkailukonsepteja merellisen Helsingin strategian mukaisesti. Kun Helsingin maankäyttöä kehitetään, niin myös luontomatkailulle ja siihen liittyville palveluille pyritään löytämään parhaat mahdolliset sijainnit. Saariston pitkät asemakaava-prosessit ovat nytkähtäneet eteenpäin ja mahdollistavat laajamittaista matkailupalveluiden rakentamista myös saariin:

- Itäisen saariston asemakaava / Loma-asuminen, matkailu ja virkistys 61 240 k-m². Määrättiin osittain voimaan joulukuussa 2020.
- Vallisaaren ja Kuninkaansaaren asemakaava / Matkailu ja virkistys 23 010 k-m². Hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 2020.

Edellä mainittujen laajempien kokonaisuuksien lisäksi saaristoon kehitetään paikallisia ja omavaraisesti toimivia, ns. offgrid-ratkaisuja, joilla pyritään vastaamaan tämän hetken kysyntään. Näistä esimerkiksi majamaja- ja nolla-mökkejä on jo pystytetty Helsingin rannoille ja saariin.

Kannattaja: Risto Rautava

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Jape Lovénin vastaehdotuksen.

02.03.2021 Pöydälle

16.02.2021 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Satu Tarula, va. tiimipäällikkö: 310 37164
satu.tarula(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 02.02.2021 § 13

HEL 2020-011650 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan näkemyksen mukaan päätös Rastilan leirintäalueen toiminnan jatkamisesta on ensisijaisesti tehtävä elin-

keino- ja matkailupoliittisin perustein huomioiden kaupungin kehittyminen ja aluerakentaminen. Leirintäpalvelut eivät ole liikuntapalvelujen ydintoimintaa, joten leirintätoiminnan jatkuvuutta ei voida perustella liikuntapoliittisilla näkökulmilla. Rastilan leirintäalueella on kuitenkin vaikutusta liikuntapalvelukokonaisuuden investointitarpeisiin ja kaupunkiympäristön toimialan investointiohjelmaan, joten päätökset leirintäalueen toiminnan jatkamisesta tulee tehdä lähitulevaisuudessa.

Helsingin hyvän matkailukaupunki-imagon yhtenä edellytyksenä ovat monipuoliset majoitusvaihtoehdot. Leirintä- ja lähimatkailun suosio kasvaa koko ajan muun muassa ilmastonmuutoksen myötä. Rastila on kiistatta valtakunnallisesti tärkein leirintäalue ja toimii veturina Suomen leirintämatkailulle.

Rastilan alueelle on kaavailtu rakentamista ja leirintätoiminnalle on haettu uutta sijoituspaikkaa. Liikuntapalvelukokonaisuuden edustajat ovat osallistuneet moniin kokouksiin, joissa asiaa on käsitelty, mutta uudesta leirintäalueen sijainnista ei ole tehty päätöstä.

Liikuntapalvelukokonaisuuden näkemyksen mukaan uuden sijoituspaikan haussa on huomioitava Rastilan poikkeuksellisen hyvä ja ainutlaatuinen sijainti. Rastilan saavutettavuus metroradan varrella, sataman läheisyydessä, meren ja palveluiden äärellä on alueen suurin valtti. Vastaavaa kohdetta ei löydy muista Euroopan pääkaupungeista.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan toimintasäännön mukaan liikuntapalvelukokonaisuus vastaa Rastilan leirintäalueen ylläpidosta. Liikuntapalvelukokonaisuuden toive on, että alueen tulevaisuus ratkaistaan pysyvästi lähitulevaisuudessa, jotta alueen ylläpitämiseen vaadittavat investoinnit voidaan aikatauluttaa.

Leirintäalueen kiinteistöt ovat tällä hetkellä kohtalaisessa kunnossa, mutta esimerkiksi kaikki majoituskäytössä olevat hirsimökit kaipaavat vähintään pikaista peruskunnostusta vuonna 2019 teetetyn kuntoarvion perusteella. Kaupunkiympäristön toimialan oman arvion mukaan mökkeihin ei kuitenkaan kannata tehdä suurta peruskorjausta, vaan ne kannattaa uusia kokonaisuudessaan. Kustannusarvio uusille mökeille on noin 700 000 euroa.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi

§ 174

Den av ledamoten Mari Holopainen väckta motionen om öppna och avgiftsfria invånarlokalerna

HEL 2020-012441 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Mari Holopaisen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar motionen som slutbehandlad.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Mari Holopainen och 14 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden genom sin verksamhet säkerställer att det finns öppna och avgiftsfria lokaler att tillgå för stadsborna, både på gamla och på nya bostadsområden.

Stadsstyrelsen anser att det är viktigt att tillgången till lokaler förbättras genom stadens egen verksamhet. I avsikt att skapa likvärdiga möjligheter säkerställer staden enligt stadsstrategin att stadens lokaler är enkla och trygga att använda för utbildnings-, medborgar- och kulturverksamhet. Det görs lättare att tillfälligt använda offentliga områden och tomma lokaler för kultur- och medborgarverksamhet, och staden strävar efter att främja användningen av även andra underutnyttjade lokaler än dem som är i stadens ägo.

Riktlinjerna som gäller invånaranvändningen genomförs vid sektorerna utifrån de principer för invånaranvändning som stadsstyrelsen godkände 20.8.2018. Med hjälp av principerna underlättas användningen av stadens lokaler för invånarnas kultur- och medborgarverksamhet. Hu-

vudregeln i principerna är att lokalerna utanför den egentliga användningstiden står till medborgarsamhällets och den tredje sektorns förfogande. Möjliggörandet av invånaranvändning tas i beaktande i tillämpliga delar på det sätt som stadsstyrelsen rekommenderat i alla ny- och ombyggnadsprojekt. Dessutom ansvarar sektorerna för att tillägga de lokaler som de förvaltar och som lämpar sig för invånaranvändning i det elektroniska bokningssystemet.

För verkställandet av principerna för invånaranvändning, främjandet av en stadsgemensam granskning och förvaltandet av lokalbokningshelheten har stadens ledningsgrupp beslutat skapa en stadsgemensam förvaltningsmodell som genomskär alla sektorer. En sektorsöverskridande styrningsgrupp har inlett sin verksamhet i början av år 2021, och ansvarar för kritiska riktlinjer samt styr, stöder och följer utvecklandet av lokal- och resurstjänsterna. Servicen och processerna utvecklas under kultur- och fritidssektorns ledning.

Lokaler avsedda för invånaranvändning

För tillfället erbjuder staden mångsidiga lokaler för invånaranvändning runtom i staden genom Varaamo-tjänsten, och man ökar antalet lokaler ständigt. För närvarande finns det året om över trettio lokaler som kan bokas av kommunens invånare och som lämpar sig för möten eller grupparbete, samt tjugo små arbetsutrymmen och flera olika hobbyutrymmen. Det finns ungefär tjugo utrymmen som stöder olika hobbyer, som t.ex. att spela musik eller banda in ljud, matlagning, motion och spel.

Under sommarsäsongen finns det dessutom över femtio andra lokaler som kan bokas: 28 utomhusutrymmen, 18 tennisplaner samt två villor ute på öar, tre bastur och tre stugor. Under år 2020 tillades 51 nya lokaler som ligger runt om i staden och kan bokas via servicen. För tillfället erbjuder staden sammanlagt ca 130 lokaler som kan bokas av stadsbor i Varaamo-tjänsten. Av den nuvarande lokal- och resurskapaciteten som lämpar sig för invånaranvändning är det endast en liten del som kan bokas via Varaamo-tjänsten. Antalet lokaler som kan bokas kan tiofaldigas under de kommande åren genom att tjänsterna avstår från separata system och strukturer.

Varaamo.hel.fi utvecklar hittbarheten och tillgängligheten för utrymmena på ett mångsidigt sätt. Bokningen av stadens lokaler, bokningsbekräftelser som gäller användningen och upprättande av avtal centraliseras allt starkare till varaamo.hel.fi-tjänsten. För att erbjuda bättre hittbarhet för lokalerna och upplevelse för kommunens invånare samlas stadens lokal- och resursbokningssystem till en serviceplattform, och överlappande system läggs ner kontrollerat. Ersättningen av de nuva-

rande systemen kräver stadsgemensamt utvecklingsarbete och ny granskning av lokalbokningstjänsten och prissättningen. Möjliggörandet av invånaranvändning utanför den egentliga användningstiden, dvs. lokalanvändning med egenkontroll, förutsätter detaljerade, utförliga granskningar och förnyelser av lokaler och fastigheter samt mer omfattande riktlinjer på stadsnivå. Det säkerhetscentrerade arbetet är långsamt men konkretiseras så småningom som bokningsbara lokaler.

Bl.a. bibliotek och ungdomslokaler erbjuder avgiftsfria utrymmen för sina användare. Dessutom erbjuder staden nästan gratis lokaler som den subventionerar genom sina egna sektorer. Om subventionerandet av lokalanvändningen beslutar sektorerna i regel själva genom sina nämnder och på basis av sina budgeter.

Främjandet av tillgången till lokalerna

Staden har som mål att även i fortsättningen öka utbudet av öppna och avgiftsfria lokaler i stadsdelarna genom sektorernas samarbete och som en del av planeringen och genomförandet av olika om- och nybyggnadsobjekt. Utbudet av lokaler ökas inom ramen för de resurser och omständigheter som tjänsterna möjliggör, med hänsyn till att lokalerna i första hand används för de ändamål som de från början är avsedda för. I lokalplaneringen tar man i beaktande områdets invånares och intressentgruppers behov och lyssnar på och involverar olika intressentgrupper. Det är viktigt att man i fortsättningen beaktar behovet av öppna och avgiftsfria lokaler som en fastare del av hela stadens planering av servicenät och lokaler redan under detaljplanläggningen. Fastställandet av planeringsprinciperna för dessa servicebehov främjas genom samarbete mellan sektorerna.

Stadsmiljönämnden, kultur- och fritidsnämnden, social- och hälsovårdsnämnden samt fostrans- och utbildningsnämnden har gett utlåtanden i ärendet. Stadsstyrelsens svar stämmer överens med utlåtandena.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Mari Holopaisen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Stadsfullmäktige 19.05.2021 § 151

HEL 2020-012441 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 03.05.2021 § 325

HEL 2020-012441 T 00 00 03

Påttös

Kaupunginhallitus pätti esittä ä kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto pättää katsoa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 30.03.2021 § 72

HEL 2020-012441 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle valtuutettu Mari Holopaisen ja 14 muun valtuutetun avointa ja maksutonta tilaa jo-

kaiseen kaupunginosaan koskevasta valtuustoaloitteesta seuraavan lausunnon:

"Aloitteessa esitetään, että kaupunki varmistaa sekä olemassa olevien alueiden että uusien kaavoituksen yhteydessä riittävien avoimien tilojen saatavuuden.

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että kuntalaisten on mahdollista saada käyttöönsä sosiaali- ja terveystoimialan perhe- ja sosiaalipalvelujen ylläpitämien asukastalojen ja lähiöasemien tiloja joko maksuttomasti tai kohtuullista korvausta vastaan. Asukastaloja ja lähiöasemia on ympäri Helsinkiä (Pihlajamäki, Malmi, Maunula, Oulunkylä, Alppila, Punavuori, Vuosaari ja Kontula). Näiden tilojen käyttö on suunnattu alueen asukkaiden maksuttomaan tai hyvin edulliseen poliittisesti ja uskonnollisesti sitoutumattomaan päihteettömään toimintaan. Asukasosallisuusrahasta yhdistys voi hakea rahoitusta vuosittain tilojen vuokranmaksun tukemiseen Helsingin kaupungilta. Kuntalaisilla on mahdollisuus myös varata tai vuokrata tiloja seniorikeskuksista sekä matailan kynnyksen päivätoimintapaikoista.

Lisäksi sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että yleensä uusien sosiaali- ja terveydenhuollon keskusten (terveys- ja hyvinvointikeskukset, perhekeskukset, seniorikeskukset) suunnittelu edellyttää toimintaan soveltuvan tontin muodostamista ja asemakaavamuutosta. Keskukset toteutetaan toiminnan edellyttämän tilaohjelman mukaisesti, joissa ensisijaisena ovat sosiaali- ja terveydenhuollon vastaanotto- ja palvelutilat, seniorikeskuksissa asukastilat ja keskuksen asukkaiden toimintaan liittyvät palvelu- ja aputilat. Osa uusien keskusten toimintojen käyttöön tulevista tiloista on kaikille suunnattua soveltuvaa ja avointa tilaa, mutta suurin osa tiloista suunnitellaan tietyille asiakasryhmille ja on kohdennettua toimitilaa (esimerkiksi vastaanottohuoneet), jossa toimintaa toteutetaan. Esimerkkeinä avoimista ja kaikille soveltuvista tiloista ovat perhekeskusten perhekahvilat, terveys- ja hyvinvointikeskusten kahvila-ravintolat henkilökunnalle ja keskuksissa asioiville asiakkaille ja kaupunkilaisille sekä avoimet tapahtumatorit ja sosiaali- ja terveystoimen kolmannen sektorin yhteistyötahojen toiminnalle tarkoitettut varattavat tilat.

Sosiaali- ja terveystoimiala ei vastaa koko kaupungin asukastilojen suunnittelusta ja toteutuksesta, vaan eri toimialoilla on omia ratkaisuja asukastiloihin (esim. Maunula-talo), myös monihallintokuntaisesti. Lisäksi eri kaupunginosayhdistykset ylläpitävät asukkaille tarkoitettuja avoimia ja maksuttomia tiloja sekä eri alueilla sijaitsevat kiinteistö-osakeyhtiöt hallinnoivat taloyhtiöiden kerho- ja asukastiloja. Kaupungin osallistavan budjetoinnin rahoitusta voivat kaikki kuntalaiset hyödyntää mahdollisten uusien asukastilojen perustamiseen osallistumalla ideoin-

tiin ja tekemällä ehdotuksia. Sosiaali- ja terveystoimiala pyrkii omalta osaltaan varmistamaan asukastalojen ja lähiöasemien toimitilojen käyttöä avoimuusperiaatteella maksuttomina tai kohtuuhintaisina helsinkiläisille. Pandemian aikana asukastalojen ja lähiöasemien toiminta on ollut ohjeistuksen mukaan suljettuna, ainoastaan digineuvontaa on tarjottu asiakkaille ajanvarauksella. Pandemian väistyttyä toiminta ja palvelut sekä asukastalojen ja lähiöasemien aukioloajat palaavat normaaleiksi.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Sosiaali- ja terveystoimialan ylläpitämä asukastalojen ja lähiöasemien toiminta, palvelut ja tilat ovat tarjolla kaikille kuntalaisille joko täysin maksuttomasti tai kohtuullista korvausta vastaan. Kaikille avoimella varausmahdollisuudella halutaan varmistaa, että alueilla on tiloja eri ryhmien tarpeisiin. Kaupunkilaisten osallisuutta, omaehtoista ryhmä- ja harrastustoimintaa, oppimista ja vertaisryhmätoimintaa voidaan tukea ja edistää tarjoamalla avoimia ja maksuttomia/kohtuuhintaisia tiloja erilaisten ryhmien käyttöön, jotta tilojen puute ei estä toiminnan aloittamista."

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Kati Hynninen, toimitila-asiantuntija, puhelin: 310 46701
kati.hynninen(a)hel.fi

Irene Pudassalo-Thurman, johtava sosiaalityöntekijä, puhelin: 310 24323
irene.pudassalo-thurman(a)hel.fi

Pirjo Sipiläinen, johtava arkkitehti, puhelin: 310 42256
pirjo.sipilainen(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 30.03.2021 § 40

HEL 2020-012441 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää tärkeänä, että kaupunki omilla toimillaan lisää tilojen saatavuutta eri alueilla. Kaupunkistrategian mukaisesti tasavertaisten mahdollisuuksien luomiseksi kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala varmistaa, että sen omia tiloja on helppoa ja turvallista käyttää koulutus-, kansalais- ja kulttuuritoimintaan. Lisäksi kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pyrkii kaupungin strategian ja kaupunginhallituksen 20.8.2018 hyväksymien asukaskäytön periaatteiden mukaisesti

osaltaan varmistamaan, että tilatarjontaa kasvatetaan kaupunginosissa palveluiden mahdollistamien resurssien ja olosuhteiden puitteissa, huomioiden, että tiloja käytetään ensisijaisesti siihen tarkoitukseen, johon tilat on alun perin osoitettu. Avointa ja maksutonta tilojen käyttöä edistetään jatkossakin osana toimialan peruskorjaus- ja uudisrakentamishankkeiden toteutusta, ja tilojen käyttötarkoitukset on määritelty kaavamääräyksin sekä rakennusluvuissa. Tilasuunnittelussa huomioidaan alueen asukkaiden ja sidosryhmien tarpeita sekä kuullaan ja osallistetaan erilaisia sidosryhmiä.

Tällä hetkellä Helsingin kaupunki tarjoaa Varaamo-palvelun kautta asukaskäyttöön monipuolisia tiloja ympäri kaupunkia ja tilojen määrää lisätään jatkuvasti. Ympärivuotisesti kuntalaisten varattavissa ovat tällä hetkellä yli kolmekymmentä kokoustamiseen tai ryhmätyöskentelyyn soveltuvaa tilaa, kaksikymmentä pientä työskentelytilaa sekä useita erilaisia harrastustiloja. Harrastamista tukevia tiloja, kuten soittamiseen tai äänittämiseen, ruoanlaittoon, liikuntaan ja pelaamiseen soveltuvia tiloja on noin kaksikymmentä. Lisäksi kesäkaudella on varattavissa yli viisikymmentä muuta tilaa: 28 ulkotapahtumatilaa, 18 tenniskenttää sekä ulkoilusaarien kaksi kokoushuvilaa, kolme saunaa ja kolme mökkiä. Vuoden 2020 aikana palveluun tuotiin varattavaksi 51 uutta tilaa eri puolilta kaupunkia. Yhteensä Varaamo-palvelussa on kuntalaisten varattavissa tällä hetkellä noin 130 Helsingin kaupungin tilaa. Tämänhetkisestä asukaskäyttöön soveltuvasta tila- ja resurssikapasiteetista kuitenkin vasta pieni osa on saatavilla nykyisen Varaamo-palvelun kautta. Varattavien tilojen määrä voidaan kymmenkertaistaa seuraavien vuosien aikana, palvelujen luopuessa erillisjärjestelmistä ja rakenteista.

Varaamo.hel.fi kehittää monipuolisesti tilojen löydettävyyttä ja saatavuutta. Kaupungin tilojen varaaminen, käyttöön liittyvien varausvahvistusten ja sopimusten tekeminen keskitetään jatkossa entistä kiinteämmin varaamo.hel.fi -palveluun. Tilojen löydettävyyden ja paremman kuntalaiskokemuksen tarjoamiseksi kaupungin tila- ja resurssivarausjärjestelmät kootaan yhdeksi palvelualustaksi ja päällekkäisistä järjestelmistä luovutaan hallitusti. Nykyisten järjestelmien korvaaminen edellyttää kaupunkiyhteistä kehitystyötä sekä tilavarauspalvelun ja hinnoittelun uudelleentarkastelua. Asukaskäytön mahdollistaminen varsinaisen käyttäjän ulkopuolella, eli tilojen omavalvontakäyttö, edellyttää yksityiskohtaisia tarkkoja selvityksiä ja uudistuksia tila- ja kiinteistökohtaisesti sekä laajempia kaupunkitasoisia linjauksia. Turvallisuuskeskeinen työ on hidasta, mutta konkretisoituu varattaviksi tiloiksi vähitellen.

Asukaskäytön periaatteiden toimeenpanemiseksi, kaupunkiyhteisen tarkastelun edistämiseksi ja tilavarauskokonaisuuden hallinnoimiseksi on kaupungin johtoryhmässä päätetty muodostaa toimialat läpileikkaava kaupunkiyhteinen hallintamalli. Toimialat ylittävä ohjausryhmä on

aloittanut toimintansa vuoden 2021 alussa ja vastaa kriittisistä linjauksista sekä ohjaa, tukee ja seuraa tila- ja resurssipalveluiden etenemistä. Ohjausryhmää johtaa kirjastopalvelujen johtaja Katri Vänninen. Operatiivinen tiimi, joka koostuu eri toimialojen asiantuntijoista, tukee ohjausryhmän työskentelyä. Hallintamallin mukaisesti kaupunginkanslia vastaa järjestelmäkehityksestä sekä omistaa tila- ja resurssivarauspalvelualueen. Palvelua ja prosesseja kehitetään kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan johdolla. Kukin toimiala päättää palveluun liitettävistä tiloista ja niiden liittämisyjärjestyksestä, tiloihin liittyvistä ohjeista ja rajoituksista sekä peruutusehdoista. Kaupunkiympäristön toimiala vastaa tilateknisen kokonaisuuden koordinoinnista, pois lukien liikunnan fyysisten tilojen hallinta, sekä kaavoituksesta. Muut asukaskäyttöön liittyvät linjaukset toteutetaan toimialoilla kaupunginhallituksen 20.8.2018 hyväksymien asukaskäytön periaatteiden pohjalta.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla on tähän mennessä pyritty edistämään tilojen asukaskäyttöä erityisesti kirjastopalvelukokonaisuudessa ja nuorisopalvelukokonaisuudessa tuomalla tiloja varattavaksi Varaamo-palvelun kautta. Kirjastojen ja nuorisopalveluiden tilat muodostavat merkittävimmän osan kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan tämänhetkisestä tilatarjonnasta Varaamo-palvelussa. Nuorisopalveluiden tilatarjontaa kasvatetaan vuoden 2021 aikana entisestään, kun järjestöjen vakiovuorojen haku siirtyy vaihteittain osaksi Varaamo-palvelua. Liikuntapalvelukokonaisuus on tuonut palveluun varattavaksi tenniskenttiä sekä merellisiä palveluita kuten saunoja, mökkejä ja kokoushuiloita vuonna 2020. Kulttuurin palveluiden tilojen tarjoamista Varaamo-palvelun kautta on selvitetty vuosien 2019–2020 aikana, mutta nykyinen tilavarauksjärjestelmä ei toistaiseksi ole mahdollistanut kulttuuripalveluiden hallinnoimien tapahtumatiilojen tuomista varattavaksi Varaamo-palvelun kautta. Tilavaraukskokonaisuuden tärkeimmäksi kehityskohteeksi vuodelle 2021 on asetettu säännöllisen varaamisen kehittäminen. Tapahtumatiilojen ja -alueiden varaamisen kehitystyö käynnistetään loppuvuodesta 2021. Kehitystyössä ovat mukana kaikki toimialat.

Helsinki pyrkii jatkossa yhä enenevässä määrin mahdollistamaan avoimen ja maksuttoman tilan tarjontaa kaupunginosittain myös osana kaupungin uudiskohteiden suunnittelua. Esimerkkiä kaupunginosayhdistyksiä ja asukkaita osallistavasta tilojen suunnittelusta edustaa Jakomäen uusi palvelurakennus Jakomäen sydän. Jakomäen sydämeen sijoittuvat peruskoulun, päiväkodin, leikkipuiston ja nuorisotalon tilat. Uusi palvelurakennus on suunniteltu yhdessä talon tulevien käyttäjien kanssa asukastoimintaa ajatellen ja siinä on osallistettu asukkaita ja yhdistyksiä talon suunnitteluvaiheesta alkaen. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimiala pyrkivät yhdessä edistämään ja kehittämään asukaskäytön yhteistyörakennetta. Ensimmä-

mäiset tilat on luovutettu käyttöön elokuussa 2020. Rakennuksen yhteydessä olevien liikuntasaltilojen peruskorjaus valmistuu maaliskuussa 2021, jolloin koko Jakomäen sydän -palvelurakennus on valmis. Tilojen hallinnointiin, luovuttamiseen ja käyttöön liittyvä työ on käynnissä. Jakomäen sydämen valmistuminen lisää Itä-Helsingissä alueellista tilatarjontaa ja toimii esimerkkinä tuleville osallistaville tilahankkeille.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan tavoitteena on jatkossakin lisätä avointa ja maksutonta tilatarjontaa kaupunginosissa yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan kanssa osana erilaisten peruskorjaus- ja uudiskohteiden suunnittelua. On tärkeää, että jatkossa avoimen ja maksuttoman tilankäytön tarpeet huomioidaan entistä kiinteämmin osana koko kaupungin palveluverkko- ja tilasuunnittelua. Näiden palvelutarpeiden suunnitteluperiaatteiden määrittelyä toimiala edistää yhteistyössä muiden toimialojen kanssa.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Marika Westman, kehittämisasiantuntija, puhelin: 310 71574
marika.westman(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 23.03.2021 § 180

HEL 2020-012441 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi seuraavan lausunnon liitteenä olevasta Mari Holopaisen valtuustoaloitteesta avoimesta ja maksuttomasta tilasta jokaiseen kaupunginosaan:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää kannatettavana, että toimialan käytössä olevien tilojen asukaskäyttöä lisätään edelleen. Kaupungin hallituksen vuonna 2020 hyväksymässä toimitilastrategiassa tavoitellaan sitä, että kaupungin tilat pystyvät palvelemaan erilaisia käyttäjiä ja siten tilat tehdään mahdollisimman monikäyttöisiksi ja tilojen iltakäyttö mahdollistetaan.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala luovuttaa tällä hetkellä asukaskäyttöön laajasti hallinnassaan olevien toimipisteiden tiloja eri kaupunginosissa. Asukaskäyttöön voi varata leikkipuistojen ja päiväkotien tiloja, koulujen luokkahuoneita, aineopetustiloja, auditorioita, ruokasaleja ja muita erikoistiloja. Koulujen ja oppilaitosten liikuntatilojen asukaskäytön varaaminen tapahtuu kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan liikuntapalveluiden kautta. Kouluja ja oppilaitoksia, joiden tiloja luovute-

taan asukaskäyttöön on noin 140, leikkipuistoja noin 40 ja päiväkoteja arviolta 25–30. Tilat sijaitsevat eri puolilla kaupunkia.

Tilojen asukaskäyttö kouluissa, oppilaitoksissa ja päiväkodeissa on turvallisuussyistä sekä tilojen korkean käyttöasteen vuoksi mahdollista vain varsinaisen toiminta-ajan ulkopuolella. Asukaskäytön aukioloajat ovat pääsääntöisesti arkisin klo 17.00–21.00, viikonloppuisin klo 9.00–21.00, varausaikoja on laajennettu tapauskohtaisesti erityisesti liikunta-harrastuksien järjestämiseksi.

Leikkipuistoissa voidaan pienimuotoisesti myös aamupäivisin käyttää tiloja pikkulapsiperheiden omaehtoiseen toimintaan tai järjestötoimintaan. Lisäksi leikkipuistot ovat kokoontumispaikkoja lapsiperheille, joissa arkipäivisin ulkoilun lisäksi voi mm. käyttää tiloja ruuan lämmittämiseen, kahvinkeittoon ja wc-käyttöön.

Kaupunki toteuttaa kaikissa uusissa rakennushankkeissaan mahdollisuuksia tilojen asukaskäyttöä. Tähän varaudutaan muun muassa osoittamalla selkeästi tiettyjä tiloja asukaskäyttöön, jolloin voidaan varautua sisäänkäynneillä, kulunvalvonta- ja lukitusjärjestelyillä siten, että tilojen varaaminen ja käyttö on kaikkien osapuolien kannalta turvallista. Myös vanhojen kiinteistöjen lukituksia uusitaan asukaskäytön lisäämiseksi.

Tiloista perittävät maksut

Osassa kouluja, leikkipuistoissa sekä päiväkodeissa, tiloja voi saada käyttöön siten, että käyttäjä huolehtii itse tilojen valvonnasta ja siistimisestä. Tällöin käyttäjältä peritään alhaisempi, niin kutsuttu omavalvontahinta. Mikäli tiloihin hankitaan iltavalvoja, tilojen käyttömaksu on korkeampi.

Asukaskäyttö on tietyille käyttäjäryhmille omavalvontaperiaatteella maksutonta siihen soveltuvissa kiinteistöissä. Omavalvontainen asukaskäyttö on maksutonta, mikäli kyseessä on kaupungin oma toiminta, koulujen aamu- ja iltapäivätoiminta sekä luokkatoimikuntien, vanhempainyhdistysten ja vastaavien toiminta, yleishyödyllinen järjestö- ja kansalaistoiminta, aktivismi tapauskohtaisesti kaupungin arvojen mukaisesti, omaehtoinen järjestäytymätön harrastustoiminta sekä taiteen perusopetuksen ryhmä- ja yksilöopetus.

Maksullista käyttöä on toiminta, johon liittyy yritystoimintaa tai kilpailun vääristymisen mahdollisuus. Uskonnollinen toiminta on maksullista, mikäli tilaisuudessa ei ole avoimeen kutsuun pohjautuen edustettuna useampia uskonnollisia vakaumuksia. Yksittäisen puolueen tai ehdokkaan järjestämistä vaalitulaisuuksista peritään aina maksu. Lisäksi toiminta, joka on suunnattu pääasiassa muille kuin helsinkiläisille, on maksullista.

Toimialan tilojen asukaskäyttöä pyritään entisestään laajentamaan tilojen omavalvontaa lisäämällä. Tavoitteena on toimialan kaikkien tilojen varaamisen keskittäminen samaan varausjärjestelmään, lisäksi parhailaan selvitetään myös kaupungin yhteistä tilavarausjärjestelmää.

Vaikutusten arviointi

Toimialan tilojen asukaskäytöllä on myönteisiä vaikutuksia alueiden asukkaiden arkeen. Tiloja käytetään muun muassa lasten- ja aikuisten monipuoliseen harrastustoimintaan, taloyhtiöiden kokoontumisiin, erilaisen vapaaehtoistoiminnan kokoustiloina lisäksi tiloissa järjestetään juhlia ja tapahtumia. Tilojen asukaskäyttö vahvistaa asukkaiden omaaloitteellisuutta sekä yhteisöjen alueellista osallistamista ja yhteistoimintaa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä, että asukaskäytön laajentuessa parannetaan edelleen tilojen kulunvalvontaa ja siihen liittyviä teknisiä järjestelmiä sekä kaupungin yhteistä tilavarausjärjestelmää. Tähän tulee osoittaa riittävät varat toimialoille. Sähköistä varausjärjestelmää tulee kehittää asukasystävällisemmäksi. Asukaskäytöstä aiheutuvat kustannukset eivät saa rasittaa kasvatuksen ja koulutuksen toimialan perustehtävää.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Carola Harju, yksikön päällikkö, puhelin: 310 42542
carola.harju(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 16.03.2021 § 120

HEL 2020-012441 T 00 00 03

Hankennumero 5264_192

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle:

Helsingin kaupunginhallitus hyväksyi kaupungin ensimmäisen toimitalostrategian 22.6.2020 (§ 24). Strategiassa kiinteistöomaisuuden hallintaa ja hoitoa ohjataan aiempaa tavoitteellisempaan suuntaan niin, että tilat kestävät aikaa ja pystyvät palvelemaan erilaisia käyttäjiä. Strategian edellyttämän toimintatavan mukaisesti kaupungin tilat tehdään mahdollisimman monikäyttöisiksi ja tilojen iltakäyttö mahdollistetaan.

Yhteistilojen keskittäminen suuremmiksi kokonaisuuksiksi mahdollistaa tilojen paremman toiminnallisuuden ja joustavuuden. Kaupungin omistamia monikäyttötiloja ovat esimerkiksi nuorisotalot, koulut ja asukaspuistot. Keskitettyjä yhteistilahankkeita on toteutettu esimerkiksi Arabianrannassa, Kalasatamassa, Vuosaaressa ja Pasilan Postipuistossa.

Käyttäjilleen maksuttomia tiloja tarjoavat esimerkiksi kirjastot ja nuorisotilat. Näiden lisäksi kaupunki tarjoaa käyttäjille lähes maksuttomia tiloja, joita subventoidaan kaupungin omien toimialojen kautta. Tilakäytön subventoinnista päättävät pääsääntöisesti käyttäjätoimialat itse lautakuntiansa kautta ja talousarvioonsa perustuen. Kaupungin talousarviossa määritellään tilahankkeet aikatauluineen. Kaupungin omissa tilahankkeissa käyttäjätoimialoille, kuten kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle, sosiaali- ja terveystoimialalle ja kulttuurin ja vapaaajan toimialalle vuokrataan rakennus tai tilakokonaisuus, jonka yhteiskäytön mahdollistamisesta toimialat vastaavat itsenäisesti. Sisäisessä vuokrauksessa todelliset tilakustannukset kohdistetaan käyttäjätoimialan talouteen. Tiloille, joita kaupunki ei tarvitse omassa käytössään tai joiden omistamiseen ei liity muita strategisia syitä tai pitkän tähtäimen palvelutilatarpeita, ei ole löytynyt kestävää talousarvion mahdollistamaa ratkaisua.

Kaupunkiympäristön toimialalla on parhaillaan käynnissä ydinprosessityö, jonka alueellisten tilaratkaisuiden suunnittelun pääprosessissa käsitellään palvelutilatarpeiden oikea-aikaista tunnistamista esimerkiksi kaavavarannon, rakennusoikeuden sekä talousarvioon sovittamisen osalta toimialojen yhteistyössä. Kaupungin omistamien tilojen osalta tilantarve suunnitellaan yhteistyössä käyttäjätoimialojen kanssa jo asemakaavoituksen aikana. Kaavoituksen aikana voidaan määritellä esimerkiksi tilojen käyttötarkoitus, mutta ei niiden omistajaa tai rahoitusta. Esimerkiksi Vuosaaren uuden lukion kaavoituksessa on pyritty edistämään vahvasti ajatusta yhteiskäytön mahdollistamisesta jo suunnitteluvaiheen aikana. Vuosaaren keskustan suunnitteluperiaatteiden (Kslk 15.11.2016, § 377) aikaisessa vuorovaikutuksessa nousi vahvasti esiin alueellisten toimijoiden huoli monitoimitilojen saatavuudesta Itä-Helsingissä. Tavoitteet ilta- ja viikonloppukäytöstä liitettiin hankkeen vaatimukseen asemakaavassa ja sitä tarkentavassa korttelikortissa. Asemakaavan laatimisen rinnalla järjestettiin elinkaarikilpailutus kilpailullisella neuvottelumenettelyllä ja korttelikortissa kuvatut tavoitteet liitettiin kilpailutuksen arviointina toimivaan laatupisteytykseen. Tämän lisäksi suunnittelua ohjattiin asemakaavoituksen, tilaajan ja palvelutarjoajien välisissä neuvotteluissa. Arviointikriteerien kautta valikoitunut voittajaehdotus on rakenteilla ja aloittaa tavoitteellisesti toimintansa syyslukukaudeksi 2021.

Kaavoitus ei ota kantaa tilojen hintaan tai omistajuuteen, vaan tilojen maksuttomuuden mahdollistaminen tulee huomioida ensisijaisesti kaupungin talousarvioneuvotteluiden aikana. Kaupungin omistamien tilojen entistä aktiivisempi avaaminen ulkopuoliseen käyttöön vaatii uudenlaisia toimintamalleja esimerkiksi rahoituksen ja tilavarausten osalta. Kaupungin toimitilastrategian pohjalta erillisten monikäyttötilojen kaavoittamiseen, omistamiseen ja hallinnointiin ei ole perustetta.

09.03.2021 Pöydälle

02.03.2021 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Susa Eräranta, tiimipäällikkö, puhelin: 310 32057
susa.eraranta(a)hel.fi
Pasi Lönnberg, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31851
pasi.lonnberg(a)hel.fi

§ 175

Den av ledamoten Sami Muttilainen väckta motionen om namngivning av ett park- eller gatuområde efter Johan Knut Harju

HEL 2020-013053 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Sami Muttilaisen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar motionen som slutbehandlad.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Sami Muttilainen och 27 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden ska uppkalla ett park- eller gatuområde efter Johan Knut Harju.

Stadsstyrelsen konstaterar med hänvisning till stadsmiljönämndens utlåtande att författaren och traditionsinsamlaren Johan Knut (J. K., Jukka) Harjus (1910–1976) banbrytande livsverk är förknippat med Helsingfors och speciellt dess östra innerstad och strandområden norr om Långa bron. J. K. Harju dokumenterade utslagna bostadslösa och alkoholisters minnen, urbana traditioner och stadshistoria också genom sina egna upplevelser. Harjus verksamhet uppskattades inte av hans samtida och fick inte den uppmärksamhet den förtjänar. Harju upplevde att han utan egennyttan samlade in muntlig tradition för det framtida forskningsarbetets behov.

En eventuell plats uppkallad efter J. K. Harju kan bli aktuell kring Industrigatans axel i och med att detaljplanen för Tågvägen och Industrigatan ska ändras i stadsdelarna Sörnäs, Åshöjden, Hermanstad eller

Vallgård, om där bildas nya platser som ska namnges. Också något annat objekt som ska namnges i östra innerstaden kan komma i fråga. Den här trakten hörde under många år till den livsmiljö där Harju kände sig som mest hemma. Att lyfta fram Harjus namn i en för honom själv viktig omgivning och på en plats med anknytning till honom skulle ge den brokiga mångfalden i helsingforsarnas leverne synlighet och vittna om platsens olika tidsskikt. Än så länge har namnmotivet J. K. Harju förts in i namnkommitténs namnbank, varifrån det kan tas i bruk om ett lämpligt objekt ska namnges.

Att döpa om Svalboparken efter J. K. Harju är inte möjligt, eftersom befintliga namn inte ändras utan särskilt vägande skäl, exempelvis sådana som hänför sig till räddningssäkerheten. För Hagnässtranden, som också nämns i motionen, har en detaljplaneändring trätt i kraft hösten 2020, och i den har alla behövliga objekt således nyligen fått ett namn.

Stadsmiljönämnden har gett ett utlåtande om motionen. Stadsmiljönämnden gav sitt utlåtande efter att i saken ha hört namnkommittén, som ansvarar för planeringen av namnskicket i detaljplanerna. Svaret stämmer överens med utlåtandet.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Sami Muttilaisen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Stadsfullmäktige 19.05.2021 § 152

HEL 2020-013053 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

02.06.2021

Föredragande
Stadsstyrelsen

Upplysningar
Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 03.05.2021 § 326

HEL 2020-013053 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä
kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot
Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 23.03.2021 § 145

HEL 2020-013053 T 00 00 03

Hankennumero 5264_195

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Nimistönsuunnittelu on osa kaupunkisuunnittelua, ja nimistö suunnitellaan asemakaavojen laatimisen yhteydessä. Helsingissä on noin 7 000 paikannimeä sekä suomeksi että ruotsiksi. Noin kahdeksan prosenttia nimistä on annettu henkilöiden mukaan. Henkilönnimien käyttö nimistössä voi olla perusteltua, kun henkilö tai hänen elämäntyönsä liittyy läheisesti nimettävään paikkaan tai alueella käytettävään nimistön aihepiiriin.

Kaupunkiympäristölautakunta toteaa, että kirjailija ja perinteenkerääjä Johan Knut (J. K., Jukka) Harjun (1910–1976) uraauurtava elämäntyö liittyy Helsinkiin ja erityisesti sen itäiseen, Pitkäsillan pohjoispuoliseen kantakaupunkiin ja ranta-alueisiin. J. K. Harju dokumentoi yhteiskunnasta syrjäytyneiden asunnottomien ja alkoholistien muistitietoa, ur-

baania perinnettä ja kaupunkihistoriaa myös omien kokemustensa kautta. Harjun toiminta ei nauttinut aikalaistensa kunnioitusta eikä saanut ansaitsemaansa huomiota. Harju tunsikin tekevänsä muistitiedon keruuta pyyteettömästi tulevaisuuden tutkimustyön tarpeisiin.

Kaupunkiympäristölautakunta toteaa nimistötoimikuntaa kuultuaan, että mahdollinen J. K. Harjun nimikkopaikka voi tulla harkittavaksi esimerkiksi niin sanotun Teollisuuskadun akselin ympäristössä Junatien ja Teollisuuskadun asemakaavan muutosten myötä Sörnäisten, Alppiharjun, Hermannin tai Vallilan kaupunginosassa, mikäli alueelle muodostuu uusia nimettäviä paikkoja. Myös jokin muu nimettäväksi tuleva kohde itäisessä kantakaupungissa voi tulla kyseeseen. Tämä seutu oli monien vuosien ajan Harjun ominta ja tutuinta elämänpiiriä. Harjun nimen nostaminen esille hänelle itselleen tärkeässä ympäristössä ja hänen liittyvässä paikassa toisi näkyväksi moniarvoisten ja moninaisten helsinkiläisten elämäntapojen kirjon sekä viestisi paikan ajallisesta kerroksellisuudesta. Toistaiseksi nimistötoimikunta vei J. K. Harjun niin sanottuun nimipankkiin, josta nimiaihe olisi otettavissa käyttöön, mikäli sopiva kohde tulee nimettäväksi.

Nimistötoimikunta mainitsee 10.2.2021 antamassaan lausunnossa, että ehdotettu Pääskylänpuiston nimenmuutos J. K. Harjun nimikkopaikaksi ei ole mahdollinen, sillä käytössä olevia nimiä ei muuteta ilman erityisen painavia, esimerkiksi pelastusturvallisuuteen liittyviä perusteita. Hakaniemenrannassa, johon aloitteessa myös viitataan, on syksyllä 2020 tullut voimaan asemakaavan muutos, jossa kaikki tarpeelliset kohteet on vastikään nimetty.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Johanna Lehtonen, nimistösuunnittelija, puhelin: 310 37386
johanna.lehtonen(a)hel.fi

Nimistötoimikunta 10.02.2021 § 8

HEL 2020-013053 T 00 00 03

Nimistötoimikunta antoi lausunnon kaupunkiympäristölautakunnalle:

Nimistötoimikunta toteaa Helsingin kaupungin vakiintuneista nimeämisperiaatteista, että jonkin kohteen nimeämistä henkilön muistoksi voidaan harkita, mikäli henkilö on kansallisesti ja kansainvälisesti merkittävän elämäntyön tehnyt suomalainen, tai henkilö on syntynyt tai asu-

nut osan elämästään tai tehnyt elämäntyönsä Helsingissä, tai henkilö liittyy positiivisella tavalla nimettävään paikkaan tai edustaa sen historiallista kerrostuneisuutta. Helsingin muistonimiperiaatteet noudattavat YK:n ja suomen kielen lautakunnan suosituksia.

Itseoppineen kirjailijan ja perinteenkerääjän Johan Knut (J. K., Jukka) Harjun (1910–1976) elämäntyö liittyy erottamattomasti Helsinkiin ja erityisesti sen itäiseen kantakaupunkiin. 1960–1970-luvuilla Harju keräsi ja talletti yhteiskunnasta syrjäytyneiden asunnottomien ja alkoholistien muistitietoa sekä omia kokemuksiaan ja havaintojaan yli 20 000 sivun verran Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran arkistoon. Harjun tekstit eivät juuri saaneet arvostusta hänen elinaikanaan, ja yleiseen tietoisuuteen hän nousi vasta vuodenvaihteessa 2019–2020, jolloin Helsingin kaupunginmuseossa järjestettiin osin Harjun keruutietoihin ja kirjoituksiin perustuva Pullopostia Kurvista -näyttely.

Valtuutetun aloitteessa ehdotettu Pääskylänpuiston nimenmuutos J. K. Harjun nimikkopaikaksi ei ole mahdollinen, sillä käytössä olevia nimiä ei muuteta ilman erityisen painavia, esimerkiksi pelastusturvallisuuteen liittyviä perusteita. Toisessa ehdotetussa paikassa, Hakaniemenrannassa, on syksyllä 2020 tullut voimaan asemakaavan muutos, jossa kaikki tarpeelliset kohteet on vastikään nimetty.

Harjun henkilöhistoriaan liittyvä mahdollinen muistamisen paikka saattaa avautua tulevaisuudessa esimerkiksi niin sanotun Teollisuuskadun akseliin ympäristössä, kun asemakaavan muutokset Junatien ja Teollisuuskadun seutuvilla käynnistyvät. Myös jokin muu asemakaavojen ajantasaistamiseen tai täydennysrakentamiseen liittyvä asemakaavan muutos saattaa tuoda uusia nimeämisen mahdollisuuksia itäisessä kantakaupungissa.

Nimistötoimikunta kiittää aloitteesta ja päättää hyväksyä J. K. Harjun nimen niin sanottuun nimipankkiin mahdollista myöhempää käyttöä varten. Nimistötoimikunta suosittaa myös selvittämään vaikkapa nimikotapahtuman järjestämistä tai muita, kaavanimeä ketterämpiä muistamisen ja tunnetuksi tekemisen tapoja, kuten muistolaattaa, nimikkopenkkiä, nimikkopuuta tai vastaavaa. Asunnottomia alkoholisteja on muistettu Arvo Kustaa Parkkilan (1905–1978) muistoksi Lapinlahdenpuistikoon pystytetyllä Ihminen nousee roskalaatikosta -näköisveistoksella (Oskars Mikäns, 2001).

Nimistötoimikunta päätti tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti kokouksessa.

Lisätiedot

Johanna Lehtonen, nimistösuunnittelija, puhelin: 310 37386
johanna.lehtonen(a)hel.fi

§ 176

Den av ledamoten Dan Koivulaakso väckta motionen om rätt till småbarnspedagogik för asylsökandes barn

HEL 2020-013662 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Dan Koivulaakson aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar motionen som slutbehandlad.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Dan Koivulaakso och 19 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden anordnar småbarnspedagogisk verksamhet för asylsökandes barn på samma villkor som för alla andra barn. Motionen motiveras bland annat med att barnen på grund av långa asylsökningssprocesser kan bli utan småbarnspedagogik till och med i flera år. Asylsökandes barn är dessutom redan i nuläget berättigade till deltagande i den grundläggande utbildningen.

Stadsstyrelsen ser det i likhet med social- och hälsovårdsnämnden och fostrans- och utbildningsnämnden som en god idé att barn i familjer som söker internationellt skydd beviljas rätt till deltagande i småbarnspedagogisk verksamhet i situationer där deltagandet i sådan verksamhet är förenligt med barnets intressen. Att asylsökandes barn beviljas rätt till deltagande i småbarnspedagogisk verksamhet är motiverat också ur ett jämlikhetsperspektiv.

I Helsingfors anordnas småbarnspedagogik i enlighet med 6 § 1 mom. i lagen om småbarnspedagogik för de barn vars hemkommun Helsing-

fors är enligt lagen om hemkommun (201/1994). Asylsökandes barn har inte subjektiv rätt till småbarnspedagogik innan familjen beviljats uppehållstillstånd. Det finns för tillfället 35 barn i daghemsåldern inom tjänsterna för Helsingfors mottagningscentral. Migrationsverket styr, övervakar och finansierar Helsingfors mottagningscentralens verksamhet.

Enligt den gällande verksamhetsmodellen gör socialarbetare tillsammans med kundfamiljen, barnskyddet och mottagningscentralen en bedömning av stödbehovet hos barnet och familjen. Utifrån bedömningen kan asylsökandes barn eller barn till personer utan uppehållstillstånd beviljas en plats inom småbarnspedagogiken. Asylsökandes barn kan alltid delta i småbarnspedagogiken om barnet är kund hos barnskyddet och barnskyddets socialarbetare anser att daghemmet är nödvändigt för barnets uppväxt och utveckling och för att stödja föräldrarnas orkande. Det har också varit möjligt att ansöka om småbarnspedagogik för ett barn bland annat på rekommendation av myndigheten som ansvarar för barnets vård. Om det har bedömts att ett barn som är i behov av särskilt stöd, eller barnets föräldrar, har nytta av småbarnspedagogik så har sådan ordnats.

Mottagningscentralen ansvarar för tillfället för småbarnspedagogikens kostnader, om småbarnspedagogiken betraktas som en nödvändig socialtjänst som grundar sig på behovet av särskilt stöd. Om småbarnspedagogik ordnas utgående från lagen om småbarnspedagogik, ansvarar kommunen för kostnaderna. Ansvaret för ordnandet av småbarnspedagogik hör till fostrans- och utbildningssektorn.

Utredningen av asylsökandes situation kan pågå till och med i flera år. Den nya lagen om småbarnspedagogik lägger större vikt på barnets bästa och enligt lagen ska man vid planering, anordnande och tillhandahållande av samt beslutsfattande om småbarnspedagogik i första hand se till barnets bästa. Högklassig småbarnspedagogik är särskilt viktig för de barn vars liv präglas av flera riskfaktorer, såsom föräldrarnas låga utbildningsnivå, behovet av särskilt stöd eller ett främmande språk som modersmål.

I enlighet med barnets intresse är det motiverat att betrakta småbarnspedagogiken som en rättighet som även hör till asylsökandes barn. Ett barn som nyligen har anlänt till landet bör dock ges tid att anpassa sig till familjens nya omständigheter och barnets situation och intresse ska bedömas innan småbarnspedagogik söks upp. Deltagande i småbarnspedagogik kan stödja asylsökandes barn med att finna dagrytmen och språkliga färdigheter. Inom småbarnspedagogiken är det också möjligt att skapa sociala relationer och få en kontakt till den finländska kulturen. Deltagande i småbarnspedagogiken kan förebygga ett senare behov av specialtjänster.

Fostrans- och utbildningsnämnden och social- och hälsovårdsnämnden har gett utlåtande om motionen. Svaret är förenligt med utlåtandena.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Dan Koivulaakson aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Stadsfullmäktige 19.05.2021 § 153

HEL 2020-013662 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 03.05.2021 § 327

HEL 2020-013662 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö

Postadress

PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon

+358 9 310 1641

Telefax

+358 9 655 783

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

FI0680001200062637

Moms nr

FI02012566

Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 30.03.2021 § 71

HEL 2020-013662 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Dan Koivulaakson ja 19 muun valtuutetun aloitteesta koskien turvapaikanhakijoiden lasten oikeutta varhaiskasvatukseen:

"Aloitteessa esitetään, että Helsinki esiopetuksen lisäksi järjestää turvapaikanhakijalapsille varhaiskasvatusta samoilla ehdoilla kuin kaikille muillekin lapsille.

Sosiaali- ja terveyslautakunta kannattaa valtuustoaloitetta, jossa kansainvälistä suojelua hakevien perheiden lapsille myönnetään oikeus varhaiskasvatukseen. Varhaiskasvatukseen osallistumisen tulee olla lapsen edun mukaista.

Nykytilanteen kuvaus

Valtionhallinnossa maahanmuuttovirasto ohjaa, valvoo ja rahoittaa Helsingin vastaanottokeskuksen toiminnan. Helsingin vastaanottokeskukseen kuuluvat Punavuoren toimipiste ja yksityismajoituspalvelupiste. Varhaiskasvatusikäisiä lapsia vastaanottokeskuksen palveluissa on tällä hetkellä 35. Maahanmuuttovirastosta saadun Migrin tilaston mukaan Helsinkiin on saapunut vuoden 2019 aikana 1–5-vuotiaita lapsia 81 ja vuoden 2020 aikana heitä on saapunut 22.

Helsingin kaupunki tuottaa kansainvälistä suojelua hakeville perheille ja aikuisille vastaanottolain (746/2011) mukaisia välttämättömiä sosiaali- ja terveyspalveluja. Turvapaikanhakijoiden lapsilla ei ole subjektiivista oikeutta varhaiskasvatukseen ennen perheen oleskelulupaa.

Nykykäytännön mukaan turvapaikanhakijalapsen pääsevät varhaiskasvatuksen piiriin aina, jos lapsella on lastensuojelun asiakkuus ja lastensuojelun sosiaalityöntekijä pitää varhaiskasvatusta tarpeellisena lapsen kasvun ja kehityksen sekä vanhempien jaksamisen tukemiseksi. Varhaiskasvatusta on voitu hakea lapselle myös muun lapsen hoidosta vastaavan viranomaistahon suosituksesta. Mikäli on arvioitu, että erityisen tuen tarpeessa oleva lapsi tai vanhemmat hyötyvät varhaiskasvatuksesta, on sitä järjestetty.

Vastaanottokeskus vastaa tällä hetkellä varhaiskasvatuksen kustannuksista, jos varhaiskasvatus nähdään erityisen tuen tarpeeseen perustuvana välttämättömänä sosiaalipalveluna. Mikäli varhaiskasvatusta järjestetään varhaiskasvatustilain perusteella, kustannuksista vastaa kunta. Vastuu varhaiskasvatuksen järjestämisestä kuuluu kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Turvapaikanhakijoiden tilanteen selvittely voi kestää vuosia. Lapsen edun mukaisesti on perusteltua oikeuttaa subjektiivinen varhaiskasvatusoikeus myös turvapaikanhakijoiden lapsille. Vasta maahan tullee lapselle on kuitenkin varattava aikaa sopeutua perheen uusiin olosuhteisiin ja lapsen tilanne sekä etu tulee arvioida ennen varhaiskasvatukseen hakeutumista.

Varhaiskasvatukseen osallistuminen voi tukea turvapaikanhakijalapsen päivärytmiä sekä kielellisiä valmiuksia. Varhaiskasvatuksen piirissä on mahdollisuus luoda sosiaalisia suhteita ja saada kontakti myös suomalaisen kulttuuriin. Varhaiskasvatukseen osallistuminen voi ennaltaehkäistä myöhäisempää erityispalvelujen tarvetta."

Käsittely

30.03.2021 Ehdotuksen mukaan

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Aleksis Niskanen: Lautakunta ei kannata tätä valtuutettu Dan Koivulaakson ym. aloitetta koskien turvapaikanhakijoiden lasten oikeutta varhaiskasvatukseen. Hallitus ja eduskunta päättävät Suomen maahanmuuttopolitiikasta, mutta maahanmuuton kustannuksista iso osa lankeaa ajan myötä kuntien maksettavaksi. Kuten lausunnon viimeisessä kappaleessa ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia lukee, vastaanottokeskus vastaa tällä hetkellä varhaiskasvatuksen kustannuksista turvapaikanhakijoiden lapsille: Vastaanottokeskus vastaa tällä hetkellä varhaiskasvatuksen kustannuksista, jos varhaiskasvatus nähdään erityisen tuen tarpeeseen perustuvana välttämättömänä sosiaalipalveluna."

On johdonmukaista, että Suomen valtio veloitettaisiin maksamaan turvapaikanhakijoiden vastaanottokulut mukaan lukien varhaiskasvatus jatkossakin, koska kunnat eivät päästä Suomen maahanmuuttopolitiikasta. Nykytilanne Helsingissä on se, että kasvatuksen ja koulutuksen toimiala vastaa varhaiskasvatuksen järjestämisestä. Kasvatus- ja koulutusviraston mukaan turvapaikanhakijoiden varhaiskasvatukseen tule-

via lapsia olisi 35, jolloin kustannusarvio Helsingin kaupungille on 400 000–500 000 euroa vuotuisena kustannuksena riippuen siitä, tulisivatko kaikki lapset koko ajaksi varhaiskasvatukseen.

Jäsen Aleksi Niskasén vastaehdotus raukesi kannattamattomana.

Sosiaali- ja terveystoimiala antoi asiasta esittelijän ehdotuksen mukaisen lausunnon.

Jäsen Aleksi Niskanen jätti asiasta rauenneen vastaehdotuksensa mukaisen eriävän mielipiteen.

16.03.2021 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Viivi Väänänen, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 42303
viivi.vaananen(a)hel.fi

Leena Markkanen, Helsingin vastaanottokeskuksen johtaja, puhelin: 310 42901
leena.markkanen(a)hel.fi

Tarja Jokinen, Helsingin vastaanottokeskuksen johtava sosiaalityöntekijä, puhelin:
310 42744

tarja.jokinen(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 02.03.2021 § 150

HEL 2020-013662 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon Dan Koivulaakson aloitteesta turvapaikanhakijoiden lasten oikeudesta varhaiskasvatukseen:

Voimassa oleva toimintamalli Helsingissä

Helsingissä järjestetään varhaiskasvatusta varhaiskasvatustilain 6 §:n 1 momentin mukaan lapselle, jonka kotikuntalaissa (201/1994) tarkoitettu kotikunta Helsinki on. Turvapaikanhakijoiden lapsilla ei ole subjektiivista oikeutta varhaiskasvatukseen ennen perheen oleskelulupaa.

Sosiaalityöntekijän lapsi- ja perhekohtaisen tilanteen arvioinnin pohjalta varhaiskasvatuspaikka voidaan myöntää turvapaikanhakijan tai paperittoman perheen lapselle.

Turvapaikanhakijalapsen pääsevät varhaiskasvatuksen piiriin aina, jos lapsella on lastensuojelun asiakkuus ja lastensuojelun sosiaalityöntekijän

kijä pitää päiväkotia tarpeellisena lapsen kasvun ja kehityksen kannalta. Sosiaalityöntekijä tekee yhdessä asiakasperheen, lastensuojelun ja vastaanottokeskuksen kanssa arvion lapsen ja perheen tuen tarpeista. Mikäli arvioidaan, että lapsi hyötyy päiväkotipaikasta, se järjestetään.

Maahanmuuttovirasto ohjaa, valvoo ja rahoittaa Helsingin vastaanottokeskuksen toimintaa. Helsingin vastaanottokeskuksessa varhaiskasvatukseen lähtevä lapsi on muutama kymmenen.

Maahanmuuttoviraston ohjeen mukaan erityisen tuen tarpeeseen perustuva varhaiskasvatus on vastaanottolain mukaista välttämätöntä sosiaalipalvelua ja siten vastaanottokeskuksen maksettavana.

Toimintamallin kehittäminen

Uusi varhaiskasvatuslaki nostaa lapsen edun keskeiseksi ja korostaa aiempaa vahvemmin lapsen edun ensisijaisuutta varhaiskasvatuksen suunnittelussa, järjestämisessä, tuottamisessa tai siitä päätettäessä.

Turvapaikanhakijoiden tilanteen selvittely voi kestää pitkiä aikoja, jopa vuosia. Laadukas varhaiskasvatus on erityisen tärkeää niille lapsille, joiden elämässä on useampi riskitekijä, kuten vanhempien matala koulutustaso, erityisen tuen tarve tai vieraskielisyys.

Lapsen edun mukaisesti ja tasa-arvon edistämiseksi on perusteltua nähdä varhaiskasvatus myös turvapaikanhakijoiden lasten oikeutena. Vastaanottokeskuksessa on tärkeää kartoittaa vasta maahan tulleen lapsen hyvinvointia. Lapselle varataan aikaa perheen uusiin olosuhteisiin sopeutumiseen ennen varhaiskasvatukseen siirtymistä.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Nina Onufriew, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 42550
nina.onufriew(a)hel.fi

§ 177

Den av ledamoten Jenni Pajunen väckta motionen om en gång- och cykelbro från Knekten till Tjärholmen

HEL 2021-000707 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Jenni Pajusen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar motionen som slutbehandlad.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Jenni Pajunen och 16 andra ledamöter föreslår i sin motion att fullmäktige i brådskande ordning ska föreläggas en plan om en gång- och cykelbro mellan Knekten i Fiskehamnen och Tjärholmen. Den föreslagna broförbindelsen anses ytterligare förbättra Knektens tillgänglighet och attraktivitet.

Stadsstyrelsen antecknade 21.9.2020 en utredning om en hemställningskläm av fullmäktigeledamoten Jenni Pajunen, i vilken det förutsattes en man utreder möjligheten att bygga en bro för cyklister och fotgängare från Knekten till Tjärholmen. Stadsstyrelsen konstaterade då med hänvisning till de utlåtanden som stadsmiljönämnden och kultur- och fritidsnämnden gett om klämman att det inte var aktuellt med en gång- och cykelbro från Knekten till Tjärholmen i den dåvarande planerings- och byggfasen för området.

Stadsmiljösektorn har gett ett utlåtande om motionen. Stadsstyrelsen anser liksom stadsmiljösektorn att det för närvarande inte är aktuellt att planera eller bygga en gång- och cykelbro från Knekten till Tjärholmen.

Den föreslagna bron skulle visserligen i sig utgöra ett bra tillägg till vägsträckningarna i området, med det är ändamålsenligare att rikta de befintliga resurserna till att främja mer brådskande projekt.

Stadsstyrelsen konstaterar att området redan kommer att få en broförbindelse mellan Knekten och Havshagen, Havshagsbron, som enligt planerna ska byggas åren 2024–2026. Bron förbättrar förbindelserna från södra Fiskehamnen mot centrum avsevärt. Bron är reserverad för snabbspårvägen Kronbroarna, för cyklister och för fotgängare. Till Havshagsbron ansluter sig i framtiden Kolhamnsbron från Hanaholmen, som bidrar till att komplettera nätverket av pendlingsstråk och gångvägar. Enligt detaljplanen för Hagnäs ska nuvarande Hagnäs bro ersättas med en lägre lösning, som passar bättre in i omgivningen. Den här bron förbättrar för sin del gång- och cykelförbindelserna mellan Fiskehamnen och centrum.

Stadsmiljösektorn har gett ett utlåtande om motionen. Kultur- och fritidssektorn har hänvisat till det utlåtande som kultur- och fritidsnämnden hösten 2020 gav om hemställningsklämman om en bro för cyklister och fotgängare från Knekten till Tjärholmen och meddelat att sektorn inte behöver yttra sig om motionen.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Jenni Pajusen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Stadsfullmäktige 19.05.2021 § 155

HEL 2021-000707 T 00 00 03

Beslut

02.06.2021

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 03.05.2021 § 329

HEL 2021-000707 T 00 00 03

Påttös

Kaupunginhallitus påttti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala 12.4.2021

HEL 2021-000707 T 00 00 03

Kaupunkiympäristön toimiala antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Jalankulun ja pyöräilyn sillan suunnittelu tai rakentaminen Nihdistä Ter-
vasaareen ei tällä hetkellä ole ajankohtaista. Silta itsessään olisi hyvä
lisä alueen reitistöön, mutta on olemassa kiireisempiä hankkeita ja ra-
jalliset resurssit kannattaa käyttää mieluummin niiden edistämiseen.

Alueelle on jo tulossa Nihdin siltayhteys Merihakaan eli ns. Merihaansil-
ta. Silta on varattu Kruunusillat-pikaraitiotielle, pyöräilijöille ja jalankul-
kijoille. Silta parantaa Kalasataman eteläosien yhteyksiä Helsingin kes-
kustaan merkittävästi. Merihaansiltaan liittyy tulevaisuudessa Hanasaa-
resta Hiilisatamansilta, joka täydentää osaltaan baana- ja jalankulku-
verkkoa. Hakaniemen asemakaavassa (Kylk 10.12.2019 § 641) nykyi-
nen Hakaniemen silta osoitetaan korvattavaksi matalammalla ja ympä-

ristöön paremmin sopivalla ratkaisulla. Tämä silta parantaa erityisesti pyöräilyn ja jalankulun yhteyksiä Kalasataman ja keskustan välillä.

Tehdyt selvitykset

Toivomusponnessa esitetty siltayhteys syötettiin jalankulkua ja pyöräliikennettä mallintavaan Brutus-ohjelmistoon tarkasteluvuodelle 2025, jolloin Kruunusiltojen muodostama yhteys olisi jo käytettävissä. Ohjelmiston ennustama liikennemäärä kesävuorokautena ponnassa esitetyllä yhteydellä olisi noin 2000 polkupyörää ja 200 jalankulkijaa vuorokaudessa. Kun mukaan otetaan myös Merihaansillalta tulevat pyöräilijät, kulkisi Nihdin läpi yhteensä 4200 polkupyörää kesäpäivisin. Ilman esitettyä yhteyttä kulkee valtaosa Nihdin läpi menevistä polkupyörästä Merihaansillan läpi ja pyöriä kulkisi kaikkiaan noin 3000.

Uusi siltayhteys näyttäisi mallin mukaan houkuttelevan pohjoisesta Arabianrannan suunnasta sekä Kulosaaren suunnalta tulevaa pyöräliikennettä kulkemaan enemmän Nihdin kautta. Itäbaanan pyöräliikennettä siirtyisi kulkemaan enemmän myös Mustikkamaan kautta. Pyöräliikennettä vähenisi perustilanteeseen nähden Sörnäisten rantatiellä sekä Hanasaarenlaiturilla ja Merihaansillalla. Myös Kruunuvuorenrannasta tulevaa pyöräliikennettä siirtyy kulkemaan Tervasaaren kautta.

Uusi siltayhteys palvelisi etenkin niitä, joiden määränpää on eteläisessä kantakaupungissa. Uusi silta houkuttelisi kulkemaan enemmän Pohjoisrannan kautta, jolloin pyöräliikenne vähenisi myös Kaisaniemen suunnilla.

Siltayhteyden mahdollistaminen

Nihtiin nyt suunniteltavat ja toteutettavat rantarakenteet eivät estä tämän siltayhteyden rakentamista. Silta tulisi rakennettavan rantamuurin yli ja liittyisi Nihdin katuverkkoon noin tasolla +3.

Siltavaihtoehtojen vaikutus maisemaan ja Tervasaaren virkistyskäyttöön

Ehdotetun siltayhteyden maisemallinen vaikutusalue käsittää Kruununhaan itä- ja koillisrannan, Merihaan, Hanasaaren ja Nihdin tulevat asuinalueet, Korkeasaaren ja Hylkysaaren sekä Katajanokan pohjoisrannan. Sillan korkeudesta riippuen sen maisemallinen vaikutus voi ulottua kauemminkin. Erityisesti siltayhteys muuttaa maisemaa Merihaan suunnalta kohti Kruunuvuorenselkää, jolloin silta asettuu avoimen kaukokerinäkymän eteen. Tervasaarta ympäröivään maisematilaan on jo päätetty rakentaa kolme uutta siltaa, jotka vähentävät maiseman avoimuutta. Uusien maisemaa rajaavien siltojen rakentamista tulee harkita hyvin huolellisesti. Idästä ja kaakosta, Korkeasaaren ja Hylkysaaren suunnalta katsottuna silta asettuu osaksi Pohjoisrannan kaupunkisiluet-

tia. Lännessä Liisankatua pitkin Tervasaareen saavuttaessa silta muodostaa katunäkymään hallitsevan päätepisteen. Mikäli silta linjataan Tervasaaren kannakselle, vaatii se voimakkaita maanrakennus- ja maisemointitoimenpiteitä kannaksen alkupäähän. Lisäksi kannakselle ulottuva silta muuttaa maisemaa etenkin Tervasaaresta pohjoiseen ja Hakaniemen suuntaan.

Maisemallisten vaikutusten lisäksi siltayhteys tulee kaikissa vaihtoehdoissa vaikuttamaan Tervasaaren luonteeseen virkistysalueena. Suoraan Tervasaareen linjattavissa vaihtoehdoissa saaren kulutus ja läpikulku kasvavat huomattavasti, ja saaren tunnelma muuttuu läpikulukiikenteen takia. Kannakselle linjattava silta ohittaa itse Tervasaaren, mutta vaikuttaa sen ympäristöön merkittävästi.

Tervasaari on Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan inventoinneissa luokiteltu arvoympäristöksi (arvoluokka III). Arvoympäristöt ovat historiallisesti tai kulttuurihistoriallisesti merkittäviä kohteita tai edustavat tietyn aikakauden suunnitteluihanteita. Tervasaarella on historiallista arvoa entisenä tervavarastona, sekä käyttöarvoa Kruununhaan alueen tärkeänä ulkoilusaarena. Kohde on olennainen osa Pohjoissataman rantamaisemaa ja merellistä julkisivua. Saaren historia tervavarastona ulottuu aina 1600-luvulle asti, joten se on myös osa Helsingin varhaista teollisuushistoriaa. Saarella sijaitsee vielä yksi säilynyt terva-aitta, joka on rakennettu vuonna 1805. Kannas saarelle rakennettiin vuonna 1939 ja yleisölle saari avattiin 1970-luvulla. Tervasaaren pohjoispuolella, merenpinnan alla on vuonna 2014 paikannettu muinaisen laiturin jäänteitä. Kohde kuuluu muinaismuistolain nojalla rauhoitettuihin kiinteisiin muinaisjäänköksiin. Arkistolähteistä tiedetään, että laituria on käytetty Tervasaassa säilytetyn tervan ja lautojen laivaamiseen. Laituri on rakennettu 1862 ja 1866 välisenä aikana. Tervasaari kuuluu myös maakunnallisesti arvokkaaksi luokiteltuun Helsingin empire-keskustan kulttuuriympäristökokonaisuuteen. Helsingin maisemakulttuurikartalla saari on luokiteltu aikakaudelleen tyypilliseksi puistoksi. Valintakriteereissä on painotettu erityisesti helsinkiläisen kulttuurimaiseman kannalta keskeisiä erityispiirteitä ja helsinkiläisten vapaaajan vietosta kertovia paikkoja.

Nihti–Tervasaari siltayhteyden vaikutus venepaikkoihin

Siltayhteyden taakse Hakaniemen puolelle jäisi noin 80 nykyistä venepaikkaa, joissa myös purjeveneet voivat ankkuroitua. Nihdin asema-kaavassa oleva venesatama jäisi tämän sillan taakse.

Sillan vaikutus Hakaniemen kehittämiselle ja venepaikkoihin

Veneilyn ja muun vesiliikenteen yhteystarpeet esimerkiksi Hakaniemen suuntaan ovat erittäin merkittävät. Hakaniemenrannan kehittämisen yh-

tenä tavoitteena on kehittää Hakaniemeä vesiliikenteen ja joukkoliikenteen solmukohtana. Entiseen Sompasaaren satama-altaaseen asemakaavoissa varattu tontteja laivoille. Niiden tulee päästä vesitse paikoilleen ja joskus poisikin. Uuden suunniteltavan Hakaniemen sillan alikulkukorkeus tulee olemaan keskivedenpinnasta 5 metriä, joten Nihdin ja Tervasaaren välisen sillan alikulkukorkeuden tulisi olla vähintään yhtä suuri. Koska Tervasaaren ja Nihdin välistä siltaa ei olisi pituuskaltevuksien eikä maisemallisten syiden takia kannattaisi tehdä niin korkeana, että myös purjeveneet pääsisivät siitä alitse, kannattaisi silta toteuttaa avattavana siltana.

Valtuustoaloite

Valtuutettu Jenni Pajunen ja 16 muuta valtuutettua ovat tehneet 20.1.2021 seuraavan valtuustoaloitteen:

"Suunnitelma kevyen liikenteen sillan toteuttamiseksi Kalasataman Nihdistä Tervasaareen

Kevyen liikenteen sillan rakentaminen Nihdin eteläkärjestä Tervasaareen parantaisi merkittävästi alueen saavutettavuutta, houkuttelevuutta ja yhteyksiä eteläiseen kantakaupunkiin. Silta toisi Kauppatorin Nihdistä kävelyetäisyydelle. Siltaa pitkin Kruununhaasta ja Katajanokalta avautuisi nopea pääsy pyörällä ja kävellen Kalasatamaan, Mustikkamaalle ja Korkeasaareen. Hanasaaren voimalan sulkemisen 2024 jälkeen myös tarve laivaliikenteelle poistuu. Silta lisäisi kevyen liikenteen käyttöä ja sikäli myös alueen kestäväää kehitystä. Kevyen liikenteen silta ja alueelle suunniteltu pienvenesatama tai rantabulevardit eivät myöskään sulje toisiaan pois - hyvällä suunnittelulla ne kaikki voidaan toteuttaa.

Kalasataman Nihdin ja Tervasaaren välistä kevyen liikenteen siltaa on käsitelty mm. valtuuston 2019 hyväksymän ponsivastausten yhteydessä, mutta kaikkia olennaisia näkökantoja ei ole aiemmissa selvityksissä otettu huomioon. Suunnitelmiin on vastausten mukaan tarkoitus palata vasta 2026 jälkeen.

Sillan rakentamista olisi järkevämpää selvittää huolellisesti ennen alueen muiden uusien siltojen rakentamista ja käyttöönottoa. Kattavampi suunnitelma sillasta on parasta toteuttaa nyt, jotta alueen asukkaille ja veneilijöille ei aiheudu myöhemmin tarpeetonta haittaa.

Aiemmissa selvityksissä ei ole huomioitu sillan positiivisia vaikutuksia keskustan elinvoimaan, joka on noussut erityisen tärkeäksi ja haasteelliseksi kysymykseksi. Ne eivät myöskään huomioi positiivista vaikutusta Kruununhaan ja keskustan asukkaiden pääsystä Mustikkamaan ja Kor-

keasaaren virkistysalueille. Sillan maisemavaikutuksia on vaikea arvioida ilman havainnekuvia.

Lähtökohtana siltavaihtoehdon selvittämiseksi tulee olla entistä paremmat olosuhteet venepaikoille, joka vaatii suunnitelmallisuutta. Aiemmissä selvityksissä ei ole kartoitettu mahdollisuuksia muuttaa matalien ja korkeiden veneiden sijoittelua alueella niin, että kaikille suunnitelluille veneille löytyisi tilaa.

Me aloitteen allekirjoittajat esitämme, että valtuustolle tuodaan päätettäväksi nopealla aikataululla suunnitelma Kalasataman Nihdin ja Tersasaaren välisen kevyen liikenteen sillan toteuttamisesta."

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristön toimialaa antamaan lausunnon kaupunginhallitukselle 15.4.2021 mennessä.

Lisätiedot

Olli-Pekka Aalto, projektinjohtaja, puhelin: 310 39681
ollipekka.aalto(a)hel.fi

§ 178

Den av ledamoten Mai Kivelä väckta motionen om ett stadsrum fritt från klimatskadlig utomhusreklam

HEL 2021-001525 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Mai Kivelän aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar motionen som slutbehandlad.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Mai Kivelä och 14 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden utreder möjliga medel för att förbjuda klimatskadlig utomhusreklam i Helsingfors.

Stadsstyrelsen konstaterar att staden i kommande konkurrensutsättningar gällande utomhusreklam tar i beaktande miljöaspekterna och uppmuntrar så reklamanordningsföretagen till att göra mer klimatvänliga val.

Det är inte möjligt att ensidigt ändra hyreskontrakt för reklamplatserna mitt i avtalsperioden, och därmed kan inte Helsingfors stad som uthyrare ensidigt ändra villkoren för hyreskontrakt som gäller utomhusreklamplatserna mitt i avtalsperioden. Upphandlingslagen sätter även gränser för att ändra upphandlingsavtalet mitt i avtalsperioden på grund av att Helsingfors stad är en offentlig upphandlande enhet.

Staden tar sitt ansvar för att bromsa klimatförändringen på allvar och arbetar ambitiöst inom området. Begränsningar som gäller reklamens innehåll granskas i samband med nästa konkurrensutsättning för hyr-

ningen av utomhusreklamplatser både på stadsmiljösektorn och HST. Det finns ändå orsak att notera att med reklamförbud för sådana produkter som anses vara klimatskadliga skulle staden med sitt hyreskontrakt ställa sådana villkor och begränsningar på hyrarens affärsverksamhet som inte grundar sig på direktiv och reglering för branschen ifråga.

Marknadsföringen regleras numera med flera olika lagar, bl.a. med konsumentskydds-, alkohol-, tobaks- och läkemedelslagen, vilket innebär att reklamverksamheten begränsas på lagnivå. Utöver begränsningar genom lagstiftning beaktar man i branschen som självreglering bl.a. Internationella Handelskammarens regler för reklam och marknadskommunikation, Centralhandelskammarens och dess reklametiska råds principer och utlåtanden samt förhandsbeslut från Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården.

Att noggrant och entydigt definiera klimatskadliga reklamer är utmanande och skulle troligen orsaka svåra tolkningssituationer. Att definiera produkter, tjänster och branscher som klimatskadliga och att sätta en gräns för reklamförbud skulle förutsätta detaljerad precisering i hyreskontraktet gällande t.ex. huruvida förbudet endast skulle beröra enskilda produkter eller tjänster, eller ett helt företag eller en koncern, samt hur man skulle förhålla sig till reklamer där ett företag som erbjuder klimatskadliga produkter eller tjänster endast gör reklam för sin egen image. Utöver begränsandet av näringsverksamheten kan på förhand bestämda förbud som gäller reklam innehåll vara problematiska även för yttrandefriheten. Därmed finns det orsak att noggrant på förhand överväga ändamålsenligheten och effektiviteten av sådana förbud.

Stadsstyrelsens svar är förenligt med utlåtandena från stadsmiljönämnden och direktionen för HST.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Mai Kivelän aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Stadsfullmäktige 19.05.2021 § 157

HEL 2021-001525 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 10.05.2021 § 355

HEL 2021-001525 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

10.05.2021 Ehdotuksen mukaan äänestyksin

Vastaehdotus:

Daniel Sazonov: Esittelijän perustelujen kappale 2 muutetaan muotoon:

Kaupunginhallitus toteaa, että Kaupunki voi pyrkiä huomioimaan tulevissa ulkomainontaa koskevissa kilpailutuksissaan ulkomainonnan ympäristönäkökohdat ja kannustamaan siten mainoslaiteyrityksiä tekemään ympäristöystävällisempiä valintoja.

Esittelijän perustelujen kappale 4, toinen virke muutetaan muotoon:

Mainonnan sisällölle asetettavia rajoituksia on mahdollista tarkastella seuraavan ulkomainospaikkojen vuokrausta koskevan kilpailutuksen yhteydessä.

Kannattaja: Marcus Rantala

Vastaehdotus:

Veronika Honkasalo: Poistetaan 4. kappaleesta virke:

On kuitenkin syytä huomata, että ilmastohaitalliseksi katsottavien tuotteiden mainontakiellolla kaupunki asettaisi vuokrasopimuksin vuokralaiselle sen liiketoimintaan sellaisia ehtoja ja rajoituksia, jotka eivät perustu kyseisellä alalla noudatettaviin ohjeisiin ja sääntelyyn.

Lisäksi poistetaan 6. kappale.

Kannattaja: Anna Vuorjoki

Daniel Sazonovin ja Veronika Honkasalon vastaehdotuksista äänestettiin vastakkain, jonka jälkeen voittanut ehdotus äänestettiin vastakkain esittelijän ehdotuksen kanssa.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Daniel Sazonovin vastaehdotus

Ei-ehdotus: Veronika Honkasalon vastaehdotus

Jaa-äännet: 9

Seija Muurinen, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Jan Vapaavuori

Ei-äännet: 2

Veronika Honkasalo, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 4

Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Kaupunginhallitus hyväksyi tässä äänestyksessä Daniel Sazonovin vastaehdotuksen äänin 9 - 2 (4 tyhjää).

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Daniel Sazonovin vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 8

Veronika Honkasalo, Nasima Razmyar, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Ei-äännet: 7

Seija Muurinen, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Jan Vapaavuori

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 8 - 7.

Vastaehdotus:

Daniel Sazonov: Esittelijän perusteluiden kappaleen 4 loppuun lisätään virke:

”Tällaisia ehtoja ja rajoituksia ei tule asettaa.”

Kannattaja: Marcus Rantala

3 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Daniel Sazonovin vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 8

Veronika Honkasalo, Nasima Razmyar, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Ei-äännet: 7

Seija Muurinen, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Jan Vapaavuori

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 8 - 7.

Vastaehdotus:

Veronika Honkasalo: Lisätään 4. kappaleen kolmanneksi virkkeeksi:

Tarkastelun tulos ja esitys kriteereistä tuodaan näiden toimielinten päätöksentekoon osana kilpailutusta.

Kannattaja: Anna Vuorjoki

4 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Veronika Honkasalon vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 13

Seija Muurinen, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Ei-äännet: 2

Veronika Honkasalo, Anna Vuorjoki

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 13 - 2.

03.05.2021 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 08.04.2021 § 63

HEL 2021-001525 T 00 00 03

Lausunto

Liikenneliikelaitoksen johtokunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle valtuustoaloitteesta:

Liikenneliikelaitos (HKL) on eri vuokrasopimuksilla vuokrannut metroasemien, liikennevälineiden ja pysäkkikatosten mainospaikkoja JC-Decaux Finland Oy:lle. HKL:n ja JCDecaux:n välinen pysäkkikatosten sopimus on voimassa vähintään vuoden 2037 loppuun asti ja muut mainossopimukset ovat voimassa vuoden 2024 loppuun asti. Nykyisissä mainossopimuksissa on mainonnan rajoituksia, jotka koskevat ”lakisääteisten ja hallinnollisten määräysten vastaisia, yleistä paheksuntaa herättäviä tai julkisen liikenteen vastaisia mainoksia”. Mainonnassa tulee ottaa huomioon myös muun muassa Mainonnan eettisen neuvoston ratkaisut.

Hankintalainsäädäntö asettaa rajoituksia sopimusmuutoksille sopimuskauden aikana. Lisäksi sopimuksia ei voida yksipuolisesti muuttaa, vaan muutoksista, joilla asetettaisiin mainosoperaattorille mainonnan sisältöä koskevia rajoituksia, olisi päästävä yhteisymmärrykseen mainosoperaattorin kanssa.

HKL on sitoutunut Helsingin kaupunkistrategian linjauksiin, että Helsingin kaupungin tavoitteena on olla hiilineutraali vuoteen 2035 mennessä. Lisäksi tavoitteena on kestävä liikunnan kulkumuotoisuuden kasvattaminen ja siten liikunnan ilmastovaikutusten minimoiminen. HKL näkee kannatettavana näiden tavoitteiden edistämisen myös sen alihankkija- ja asiakasverkostossa mahdollisuuksien mukaan.

HKL:n näkemyksen mukaan mahdollisuuksia ilmastonäkökulmien huomioimiseen arvioidaan seuraavissa mainossopimusten kilpailutusissa. Ilmastohaitallisen mainonnan määrittely tarkasti ja yksiselitteisesti on kuitenkin haastavaa ja todennäköisesti aiheuttaisi vaikeita tulkintati-

lanteita tiettyjen tuotteiden, palvelujen tai toimialojen kohdalla. Mikäli rajoituksia jossain muodossa asetettaisiin, ne eivät saisi olla tarpeettoman laajoja ja ne tulisi voida määritellä niin selkeiksi, että sopimus-kumppani pystyy huomioimaan rajoitukset ja sopimuksen toteutumista pystytään valvomaan. Lisäksi on huomattava, etteivät esitetyn kaltaiset mainonnan rajoitukset perustu mainosalalla noudatettaviin ohjeisiin ja sääntelyyn. Tulevissa kilpailutuksissa mainosoperaattoreita ohjataan ympäristöystävällisempään suuntaan muillakin kuin mainonnan sisältöön liittyvillä rajoituksilla, esimerkiksi asettamalla tarjouskilpailussa mainoslaitteiden energiankulutukseen liittyviä tai muita vastaavanlaisia laatukriteereitä.

Käsittely

08.04.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Johtokunta hyväksyi yksimielisesti jäsen Straniuksen vastaehdotuksen muuttaa lausuntoehdotusosan viidennen varsinaisen kappaleen ensimmäinen virke kuulumaan seuraavasti:

"HKL:n näkemyksen mukaan mahdollisuuksia ilmastonäkökulmien huomioimiseen ARVIOIDAAN seuraavissa mainossopimusten kilpailutuksissa".

sekä viidennen varsinaisen kappaleen viimeinen virke kuulumaan seuraavasti:

"Tulevissa kilpailutuksissa mainosoperaattoreita OHJATAAN ympäristöystävällisempään suuntaan muillakin kuin mainonnan sisältöön liittyvillä rajoituksilla, esimerkiksi asettamalla tarjouskilpailussa mainoslaitteiden energiankulutukseen liittyviä tai muita vastaavanlaisia laatukriteereitä".

25.03.2021 Pöydälle

Esittelijä

yksikön johtaja
Karoliina Rajakallio

Lisätiedot

Maija Sarpo, laatu- ja ympäristöpäällikkö, puhelin: 310 34865
maiya.sarpo(a)hel.fi
Reino Aittomäki, palveluasiantuntija, puhelin: 310 35550
reino.aittomaki(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 30.03.2021 § 157

HEL 2021-001525 T 00 00 03

Lausunto

Postadress

PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon

+358 9 310 1641

Telefax

+358 9 655 783

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

FI0680001200062637

Moms nr

FI02012566

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialalla on tällä hetkellä voimassa 31.7.2023 asti Clear Channel Suomi Oy:n kanssa solmittu ulkomainosvälinepaikkojen vuokrausta sekä kaupungin käyttöön tulevaa mainostilaa koskeva sopimus. Lisäksi kaupunkiympäristön toimiala vuokraa siltamainospaikkoja. Helsingin kaupunki ei hanki, eikä järjestä ulkomainospalvelua, vaan kaupunki vuokraa paikkoja ja tiloja tällaisen yritystoiminnan harjoittamiseen. Nykyisessä ulkomainosvälinepaikkoja koskevassa vuokrasopimuksessa on mainonnan rajoituksia, jotka koskevat alkoholimainontaa sekä sitä, että ulkomainokset eivät saa olla lakisääteisten tai hallinnollisten määräysten vastaisia. Nykyiset vuokrasopimuksessa olevat rajoitteet ovat siten lainsäädäntölähtöisiä. Siltamainospaikkojen vuokrauksessa erityisiä rajoituksia mainosten sisällölle ei ole asetettu.

Vuokrasopimuksen yksipuolinen muuttaminen kesken sopimuskauden ei ole mahdollista, eikä Helsingin kaupunki vuokranantajana voi siten muuttaa ulkomainosvälinepaikkoja koskevan vuokrasopimuksensa ehtoja yksipuolisesti kesken sopimuskauden. Julkisena hankintayksikkönä Helsingin kaupungille asettaa rajoitteita myös hankintalaki hankintasopimuksen muuttamiselle kesken sopimuskauden.

Helsingin kaupunki ottaa vakavasti vastuunsa ilmastomuutoksen torjunnassa ja torjuu ilmastomuutosta kunnianhimoisesti. Mainonnan sisällölle asetettavia rajoituksia tarkastellaan seuraavan ulkomainospaikkojen vuokrausta koskevan kilpailutuksen yhteydessä, mutta on syytä huomata, että ilmastohaitalliseksi katsottavien tuotteiden mainontakiellolla kaupunki asettaisi vuokrasopimuksin vuokralaiselleen sen liiketoimintaan sellaisia ehtoja ja rajoituksia, jotka eivät perustu kyseisellä alalla noudatettaviin ohjeisiin ja sääntelyyn. Markkinointia säännellään nykyisellään lukuisissa eri laeissa, kuten kuluttajansuoja-, alkoholi-, tupakka- ja lääkelaisissa, jolloin kyseessä ovat laintasoiset rajoitteet mainostoiminnalle. Lainsäädännöstä tulevien rajoitusten lisäksi mainonnassa huomioidaan myös alan itsesääntelynä muun muassa Kansainvälisen kauppakamarin markkinointisäännöt, Keskuskauppakamarin ja sen Mainonnan eettisen neuvoston periaatteet ja lausunnot sekä sosi- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston ennakkopäätökset.

Tuotteiden ja palveluiden määrittely ilmastohaitalliseksi sekä niiden mainontakiellon rajan asettaminen edellyttäisi yksityiskohtaista määrittelyä vuokrasopimuksessa esimerkiksi sen osalta, koskisiko kiello ai-noastaan yksittäisiä tuotteita tai palveluita vai koko yritystä tai konsernia sekä sitä, miten suhtauduttaisiin sellaisiin mainoksiin, jossa sinänsä ilmastohaitallisia tuotteita tai palveluita tarjoava yritys mainostaa pel-

kästään mielikuvaa itsestään. Elinkeino toiminnan rajoittamisen ohella etukäteen asetettavat mainonnan sisällölliset kiellot saattavat olla ongelmallisia myös sananvapauden kannalta, joten tällaisten kieltojen tarkoituksenmukaisuutta ja tehokkuutta on syytä harkita tarkoin etukäteen. Kaupunki huomioi tulevissa ulkomainontaa koskevissa kilpailutuksissaan ulkomainonnan ympäristönäkökohdat ja kannustaa siten mainoslaiteyrityksiä tekemään ympäristöystävällisempiä valintoja.

Käsittely

30.03.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Mia Haglund: Aloitevastauksen kohdasta neljä toinen virke muutetaan muodosta "Mainonnan sisällölle asetettavia rajoituksia on mahdollista tarkastella seuraavan ulkomainospaikkojen vuokrausta koskevan kilpailutuksen yhteydessä"

muotoon "Mainonnan sisällölle asetettavia rajoituksia tarkastellaan seuraavan ulkomainospaikkojen vuokrausta koskevan kilpailutuksen yhteydessä"

Aloitevastauksen viimeinen virke:

"Kaupunki voi kuitenkin pyrkiä huomioimaan tulevissa ulkomainontaa koskevissa kilpailutuksissaan ulkomainonnan ympäristönäkökohdat ja kannustamaan siten mainoslaiteyrityksiä tekemään ympäristöystävällisempiä valintoja."

korvataan seuraavalla:

"Kaupunki huomioi tulevissa ulkomainontaa koskevissa kilpailutuksissaan ulkomainonnan ympäristönäkökohdat ja kannustaa siten mainoslaiteyrityksiä tekemään ympäristöystävällisempiä valintoja."

Kannattaja: Laura Rissanen

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Aloitevastauksen kohdasta neljä toinen virke muutetaan muodosta "Mainonnan sisällölle asetettavia rajoituksia on mahdollista tarkastella seuraavan ulkomainospaikkojen vuokrausta koskevan kilpailutuksen yhteydessä" muotoon "Mainonnan sisällölle asetettavia rajoituksia tarkastellaan seuraavan ulkomainospaikkojen vuokrausta koskevan kilpailutuksen yhteydessä"

Aloitevastauksen viimeinen virke: "Kaupunki voi kuitenkin pyrkiä huomioimaan tulevissa ulkomainontaa koskevissa kilpailutuksissaan ulko-

mainonnan ympäristönäkökohdat ja kannustamaan siten mainoslaiteyrityksiä tekemään ympäristöystävällisempiä valintoja." korvataan seuraavalla: "Kaupunki huomioi tulevissa ulkomainontaa koskevissa kilpailutuksissaan ulkomainonnan ympäristönäkökohdat ja kannustaa siten mainoslaiteyrityksiä tekemään ympäristöystävällisempiä valintoja."

Jaa-äännet: 5

Sirpa Asko-Seljavaara, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Antti Koskela, Jape Lovén

Ei-äännet: 6

Mia Haglund, Noora Laak, Antti Möller, Laura Rissanen, Anni Sinne-mäki, Osmo Soininvaara

Poissa: 2

Tuomas Rantanen, Risto Rautava

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi Mia Haglundin vastaehdotuksen äänin 6-5 (2 poissa).

23.03.2021 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Pia Hosia, lakimies: 310 39061

[pia.hosia\(a\)hel.fi](mailto:pia.hosia(a)hel.fi)

Inkeri Lehmusoksa, vs. yksikön päällikkö, puhelin: 310 22794

[inkeri.lehmusoksa\(a\)hel.fi](mailto:inkeri.lehmusoksa(a)hel.fi)

§ 179

Den av ledamoten Mia Haglund väckta motionen om lättare tillgång till bostad efter en skyddshemsperiod

HEL 2020-013661 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Mia Haglundin aloite_

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar motionen som slutbehandlad.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Mia Haglund och 15 andra ledamöter föreslår i sin motion att det ska skapas praxis för ansökan om och lättare tillgång till bostad efter en skyddshemsperiod.

Till riktlinjerna i stadsstrategin 2017–2021 hör förebyggande av utslagning och bostadslöshet. Social- och hälsovårdssektorn, stadsmiljösektorn och stadskansliet har i samverkan utarbetat en åtgärdsplan för förebyggande och minskning av bostadslöshet.

Stadsstyrelsen konstaterar att samarbetet har pågått länge och praxis har skapats i syfte att ordna fortsatt boende för dem som av olika skäl bor i krisbostäder eller tillfälliga bostäder. För en familj som saknar en plats att bo på är det viktigt att sätta igång med ansökan om bostad redan i skyddshemmet. De boende och personalen på skyddshemmen liksom också social- och bostadsmyndigheterna samarbetar intensivt för att ordna en tillfällig boendefas efter inkvarteringen på skyddshem. En del av platserna för tillfälligt boende är stadens egna, medan en del köps hos externa tjänstproducenter. Vid behov får familjerna ett till-

styrkande utlåtande från socialarbetet för att få en hyresbostad. På detta sätt får bostadsförmedlingen vetskap om en familj med brådskande behov av en bostad. Familjen kan också hänvisas till att söka hyresgaranti hos Folkpensionsanstalten.

Helsingfors stads bostadstjänster samarbetar med Pääkaupunkiseudun turvakodit Oy. Samarbetet och enhetliga rutiner utvecklas för tillfället också tillsammans med andra producenter av bostadstjänster och nätverk i huvudstadsregionen.

Social- och hälsovårdsnämnden och stadsmiljönämnden har gett utlåtande i ärendet. Svaret är förenligt med utlåtandena.

Stadsmiljönämnden och social- och hälsovårdsnämnden framhåller i sina utlåtanden att det inte finns garantier för att en lämplig bostad går att hitta trots behoven. Stadsstyrelsen förutsätter att staden stärker ordnandet av fortsatt boende efter skyddshemspanen och rapporterar om de vidtagna åtgärderna till social- och hälsovårdsnämnden.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Mia Haglundin aloite_

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Stadsfullmäktige 19.05.2021 § 159

HEL 2020-013661 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

02.06.2021

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 03.05.2021 § 334

HEL 2020-013661 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Kaupunkiympäristölautakunnan sekä sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunnoissa todetaan, että sopivan asunnon saatavuudesta ei tarpeista huolimatta ole takeita. Kaupunginhallitus edellyttää, että kaupunki vahvistaa turvakotijakson jälkeisen jatkoasumisen järjestämistä ja raportoi tehdyistä toimenpiteistä sosiaali- ja terveyslautakunnalle.

Käsittely

03.05.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Veronika Honkasalo: Lisätään päätösehdotukseen:

Kaupunkiympäristölautakunnan sekä sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunnoissa todetaan, että sopivan asunnon saatavuudesta ei tarpeista huolimatta ole takeita. Kaupunginhallitus edellyttää, että kaupunki vahvistaa turvakotijakson jälkeisen jatkoasumisen järjestämistä ja raportoi tehdyistä toimenpiteistä sosiaali- ja terveyslautakunnalle.

Kannattaja: Daniel Sazonov

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Veronika Honkasalon vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

26.04.2021 Pöydälle

19.04.2021 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteerin, puhelin: 310 36184

marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 02.03.2021 § 92

HEL 2020-013661 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Turvakotipalvelut

Turvakotipalvelut ovat valtion rahoittamia, laissa määriteltyjä erityispalveluita lähisuhdeväkivaltaa kokeneille tai sen uhan alla eläville henkilöille ja perheille. Turvakotitoiminta siirtyi lakiuudistuksen yhteydessä kunnilta valtiolle vuonna 2015. Turvakodit tarjoavat välitöntä kriisiapua, ympärivuorokautista turvattua asumista sekä akuuttiin tilanteeseen liittyvää psykososiaalista tukea, neuvontaa ja ohjausta. Turvakotipalvelut ovat saatavilla asuinpaikasta riippumatta.

Vuonna 2019 Suomessa toimi yhteensä 28 turvakotia. Näissä turvakodeissa oli tilaa yhteensä 202 perheelle tai yksin tulevalle asiakkaalle. Vuoden 2019 aikana turvakodeissa oli yli 5 000 asiakasta, joista aikuisia asiakkaista oli 54 % ja lapsia 46 %. Yksi asiakas oli turvakodissa keskimäärin 17 päivää. Vuonna 2019 Uudellamaalla oli käytössä kuusi turvakotia, joiden käyttöaste vuoden aikana oli 85% - 93%. THL:n tietojen mukaan turvakotien käyttäjämäärät ovat olleet kasvussa vuodesta 2015 alkaen. (Lähde: THL Tilastoraportti 17/2020: Turvakotipalvelut.)

Asunnon järjestyminen turvakotijakson jälkeen

Akuutin kriisin jälkeen on tärkeää päästä elämään tavallista arkea mahdollisimman pian eikä palaamisen väkivaltaiseen tilanteeseen tulisi olla vaihtoehto. Koska asiakkaat eivät ole yhtenäinen ryhmä, vaan heidän elämäntilanteensa ja taloudellinen asemansa eroavat, ovat myös heidän mahdollisuutensa uuden asunnon järjestämiseen hyvin erilaiset.

Nykyisessä asuntomarkkinatilanteessa on Helsingissä vapaarahoitteisia vuokra-asuntoja hyvin tarjolla. Niiden vuokrataso nousee kuitenkin monelle liian korkeaksi, joten ne eivät usein ole realistinen vaihtoehto asumisen järjestämiseksi turvakotijakson jälkeen. Asumisen hinta on noussut monille asunnon tarvitsijoille liian korkeaksi myös suhteessa Kelan hyväksymiin ns. kohtuuvuokrarajoihin.

Huolimatta siitä, että Helsingin kaupungin omistamien vuokra-asuntojen lisäksi on kaupungissa myös muita kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja tarjoavia toimijoita, on kohtuuhintaisen vuokra-asunnon löytäminen vaikeaa. Moni joutuu turvautumaan kotikunnan järjestämään väliaikaiseen asuntoon. Turvakodista on mahdollisuus siirtyä sosiaalityön tukemana joko omaan asuntoon tai sosiaalihuoltolain mukaiseen tilapäiseen asumiseen (ns. kriisimajoitus).

Helsingissä aikuissosiaalityön tilapäisen majoituksen-yksikkö vastaa majoitukseen ohjaamisesta. Osa tilapäisen asumisen paikoista ostetaan ulkopuolisilta palvelun tuottajilta. Tilapäisen asumisen aikana perhe on myös lapsiperheiden palvelutarpeen arvioinnin ja tuen asiakkaita. Asiakasperheet saavat puoltolausunnon kaupungin vuokra-asuntohakemuksen liitteeksi.

Asukasvalinnat

Kaupunkiympäristön toimialan asukas- ja yrityspalveluiden asuntopalvelut-yksikkö tekee asukasvalinnat Helsingin kaupungin omistamiin (HEKA) ARA –vuokra-asuntoihin voimassa olevien lakien ja asetusten sekä Helsingin kaupunginhallituksen 8.3.2010 vahvistamien asukasvalintaperiaatteiden mukaisesti. Asukkaaksi valitsemisen perusteina ovat hakijaruokakunnan asunnontarve, varallisuus ja tulot siten, että etusijalle asetetaan aina asunnottomat ja muut kiireellisimmässä asunnon tarpeessa olevat vähävaraisimmat ja pienituloisimmat ruokakunnat. Periaatteena on, että vuokra-asunnot osoitetaan niitä eniten tarvitseville ruokakunnille pyrkien samalla vuokratalon monipuoliseen asukaskäyttöön ja sosiaalisesti tasapainoiseen asuinalueeseen. Asunnontarvetta arvioitaessa apuna käytetään kiireellisyysluokitusta, jonka mukaan hakijat luokitellaan kolmeen ryhmään: Erittäin kiireellisiin, kiireellisiin tai asunnontarpeessa oleviin hakijoihin.

Hakemustensa perusteella turvakodeissa asuvat asunnonhakijat luokituvat erittäin kiireellisessä asunnon tarpeessa oleviin.

Asuntopalvelut-yksikkö valitsee asukkaat asuntoihin välittömästi saatuaan tiedon asuntojen vapautumisesta. Koska etukäteen ei ole tiedossa mistä ja millaisia asuntoja on vapautumassa, ei asunnonsaantimahdollisuuksia tai asunnon saantiin kuluva aikaa pystytä ennakoimaan. Asukkaita valittaessa huomioidaan myös hakijan hakemuksessaan esittämät asuntoon ja asuinalueeseen liittyvät toiveet. Jos haettavalle asunnolle on hakemuksessa asetettu tiukat kriteerit (esim. lasten koulumatkat, asunnon hinta, koko, sijainti, varustetaso), voi sopivan asunnon löytäminen olla haasteellista.

Helsingin kaupungin vuokra-asuntojen kysyntä ylittää moninkertaisesti niiden tarjonnan. Tällä hetkellä rekisterissä on noin 23 000 voimassa

olevaa hakemusta, joista erittäin kiireellisiä on noin 12 000 ja kiireellisessä asunnontarpeessa olevia noin 6 800. Asuntoja vapautuu vuosittain vain noin 3 500 kpl, joten vuokra-asuntoa ei pystytä tarjoamaan edes kaikille erittäin kiireellisessä asunnon tarpeessa oleville hakijoille.

Helsingin toimenpidesuunnitelma asunnottomuuden ennaltaehkäisemiseksi ja vähentämiseksi 2020 - 2022.

Asuntopalvelut-yksikkö tekee yhteistyötä sosiaali- ja terveystieteiden eri yksiköiden kuten lastensuojelun, asunnottomien tuen ja maahanmuuttoyksikön kanssa. Turvakodeista asuntopalveluilla on jo pitkään tehty yhteistyötä Pääkaupungin turvakoti Oy:n kanssa.

Asuntopalveluista osallistuttiin kaupunginkanslian, sotien ja Kymppin asuntotoimijoiden kanssa asunnottomuuden ennalta ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi laaditun toimenpideohjelman vuosille 2020 - 2022 valmisteluun. Siinä yhteistyötä ja yhteistyöprosesseja eri toimijoiden välillä kehitettiin edelleen.

Tuloksena on laadittu asuntuoltomake, jonka avulla on mahdollisuus tuoda esiin perheiden erityistilanteet. Näin asunnontarpeesta saa tiedon viranomaiselta kiireellisen asunnon tarpeessa olevasta perheestä. Sosiaalityön asuntuoltoprosessia on mallinnettu syksyn 2020 aikana yhteistyössä kaupungin asunnontarpeesta ja sosiaali- ja terveystoimen kanssa.

Puoltolausuntojen merkitys asukasvalinnoissa

Sovittujen periaatteiden mukaisesti laadittu puoltolausunto tuo tietoa hakijan sen hetkisestä tilanteesta ja asunnontarpeesta, jota hakemuksessa ei välttämättä ole osattu oikealla tavalla tuoda esiin tai mainittu lainkaan, jos hakemus on laitettu vireille aiemmin. Lisäksi puoltolausunto nostaa samassa tilanteessa olevien hakijoiden joukosta (joita voi olla johonkin asuntoon jopa satoja, erityisesti kantakaupungin kohteissa) esille ne hakijat, joilla on erittäin kiireellisen asunnon tarpeen lisäksi myös muita painavia perusteita asunnon saantiin. Aina tämähän ei takaa yksittäisen hakijan asunnon saamista, sillä samaan kohteeseen voi olla useita hakijoita, joilla kaikilla on jokin puoltolausunto.

Jo sovittujen yhteistyökäytäntöjen lisäksi puoltoja asuntopalvelun liitteeksi tulee monelta muultakin toimijalta kuten eri sosiaalityöntekijöiltä ja -ohjaajilta, lääkäreiltä, lähi- ja sairaanhoitajilta, vuokranantajilta ja yhdistyksiltä. Puollot ovat sisällöltään hyvin vaihtelevia, eivätkä aina kerro hakijan tilanteesta ja asunnon tarpeen kiireellisyydestä.

Johtuen erittäin kiireellisten asunnonhakijoiden ja puoltolausuntojen suuresta määrästä, sekä hakijoiden asunnolle asettamista vaatimuksista, ei asuntoa voida puolloista huolimatta taata.

Yhteistyön lisääminen turvakotijakson jälkeisen asumisen järjestämiseksi

Helsingin kaupungilla on jo pitkään tehty yhteistyötä ja luotu käytäntöjä kriisi- ja tilapäisasunnoissa eri syistä asuvien jatkoasumisen järjestämisessä. Viime vuonna on yhteistyötä asuntopalvelun ja sosiaali- ja terveystoimen välillä edelleen tiivistetty mm. asunnottomuuden ehkäisemiseksi laaditun toimenpideohjelman työstämisen yhteydessä.

Yhteistyöstä huolimatta asumisen järjestämisessä on usein haasteita johtuen kaupungin vuokra-asuntojen suuresta kysynnästä ja toisaalta vähäisestä tarjonnasta.

Kaupunkiympäristölautakunnan näkemyksen mukaan yhteistyötä asunnon saannin helpottamiseksi tulee edelleen jatkaa kaupunkiympäristön toimialan asuntopalvelut-yksikön ja sosiaali- ja terveystoimen välillä. Yhteistyössä aiemmin sovittujen käytäntöjen noudattamista ja yhteistyön kehittämistä tulee jatkaa.

Lisäksi asuntopalvelut-yksikkö luo yhteydet pääkaupunkiseudun turvakotien edustajiin yhteistyöstä sopimiseksi ja puoltokäytäntöjen yhtenäistämiseksi kevään 2021 aikana. Tämän jälkeen käydään myös keskustelut käytännöistä ja niiden mahdollisesta yhtenäistämisestä Espoon Asunnot Oy:n ja VAV Asunnot Oy:n kanssa.

Lausuntoa on valmisteltu yhteistyössä sosiaali- ja terveystoimen kanssa.

16.02.2021 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Kati Hytönen, tiimipäällikkö: 310 29729
kati.hytonen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 02.03.2021 § 41

HEL 2020-013661 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle valtuutettu Mia Haglundin ja 15 muun valtuutetun aloitteesta seuraavan lausunnon:

”Aloitteessa esitetään, että kaupunki luo käytännöt oman asunnon hakemisen ja saannin helpottamiseksi turvakotijakson jälkeen ja että käytännöt luotaisiin yhteistyössä pääkaupunkiseudun muiden kuntien ja seudun turvakotien ja asuntopalveluiden kanssa.

Turvakodit Uudellamaalla

Turvakodissa tarjotaan tukea, neuvontaa ja ohjausta akuutissa tilanteessa perheelle, joka on kokenut lähisuhdeväkivaltaa.

Turvakotipalvelut ovat valtion rahoittamia laissa määriteltyjä erityispalveluita lähisuhdeväkivaltaa kokeneille tai sen uhan alla eläville henkilöille. Turvakodeissa kertyi vuonna 2019 yli 92 000 asumispäivää, ja yksi asiakas oli turvakodissa keskimäärin 17 päivää. Vuoden 2019 aikana turvakodeissa oli yli 5 000 asiakasta. Valtakunnallisesti turvakotien asiakkaiden määrä kasvoi vuoteen 2018 verrattuna 6 prosentilla. Aikuisia asiakkaista oli 54 prosenttia ja lapsia 46 prosenttia.

Vuonna 2019 Uudellamaalla oli käytössä kuusi turvakotia. Niiden käyttöaste oli 85 %–93 % vuoden aikana, ja perhepaikkoja niissä oli 7–14. Vuonna 2019 niissä oli yli 36 000 asumispäivää. Yhtä turvakotia lukuun ottamatta, asumispäivien lukumäärä nousi Uudenmaan turvakodeissa vuodesta 2018 vuoteen 2019. Vuonna 2020 Uudellamaalla oli käytössä yhdeksän turvakotia. Ennakkoon on saatu tietona, että turvakotien asiakasmäärä laskee vuonna 2020 edellisvuoteen verrattuna. Ennakkotietojen perusteella aikuisten asiakkaiden määrä kasvoi hieman, mutta lasten määrä sen sijaan laskee.

(Lähde: THL Tilastoraportti 17/2020: Turvakotipalvelut.)

Perheiden kriisimajoitus turvakodissa

Perhe, jossa on väkivaltaa tai väkivallan uhkaa voi hakeutua turvakotiin itsenäisesti tai sosiaalihuollon ohjaamina. Jos perheessä on alaikäisiä lapsia, voidaan lastensuojelusta myös velvoittaa perhettä hakeutumaan turvakotiin lasten turvallisuuden takaamiseksi. Perhe ohjataan ensisijaisesti Helsingissä sijaitseviin turvakoteihin tai tarvittaessa pääkaupunkiseudulla siihen turvakotiin, jossa on tilaa.

Oleellista on turvakotien asiakkaiden ja henkilöstön sekä sosiaali- ja asuntotoimen työntekijöiden välinen yhteistyö perheen asumisratkaisun järjestämiseksi turvakotimajoituksen jälkeen. Tärkeää on saada asun-

nonhaku vireille jo turvakodissa, jotta vältetään tilapäisen asumisen vaiheelta.

Yhteistyötä parannetaan turvakotien kanssa kevään 2021 aikana sopimalla asunnonhakemiseen ja asuntopuoltoihin liittyvistä käytännöistä ja tiedonvaihdosta yhdessä lastensuojelun, alueellisen aikuissosiaalityön ja kaupungin asuntopalvelun kanssa.

Turvakodeissa on myös perheitä, joiden lapsille ei ole lastensuojelun tarvetta. Nämä perheet järjestävät turvakodin jälkeisen majoituksen itsenäisesti. Tarvittaessa turvakodin sosiaalityöntekijä auttaa heitä asiainnissa kaupungin asuntopalvelun kanssa.

Helsingin sosiaali- ja terveystoimen tilapäisen asumisen aikaiset palvelut turvakotimajoituksen jälkeen

Turvakodista voi tarvittaessa siirtyä sosiaalityön tukemana joko omaan asuntoon tai sosiaalihuoltolain mukaiseen tilapäiseen asumiseen.

Jos perheellä ei ole asumispaikkaa turvakotijakson jälkeen, Helsingin tilapäisen asumisen tiimin kautta autetaan tilapäisen vaiheen asumisratkaisussa. Osa tilapäisen asumisen paikoista ostetaan ulkopuolisilta palvelun tuottajilta, ja osa on omia tilapäiseen asumiseen tarkoitettuja asuntoja. Perheet saavat pääsääntöisesti pysyvän asunnon kolmen kuukauden kuluessa.

Lähisuhdeväkivallan vuoksi tilapäisasumista haki Helsingissä 53 yksinäistä henkilöä ja 52 lapsiperhettä vuonna 2020. Hakijoista 87,6 % (92) oli naisia ja 12,4 % (13) miehiä. Naisten osuus hakijoista oli hieman suurempi verrattuna valtakunnalliseen lähisuhdeväkivaltatilastoon, jossa aikuisista lähisuhdeväkivallan uhreista 76,8 % on arvioitu olevan naisia.

Tilapäisen asumisen aikana perheen tuen ja palveluiden tarvetta selvitetään lapsiperheiden palvelutarpeen arvioinnissa ja tuessa. Työryhmät toimivat moniammatillisesti ja työskentelyn aikana perheen on mahdollista saada myös lyhytkestoista ohjausta ja tukea esimerkiksi aikuissosiaalityön sosiaaliohjauksesta, perhe- ja kasvatuseuvonnasta tai psykiatriselta sairaanhoitajalta.

Helsingin aikuissosiaalityön tilapäisen asumisen -tiimissä on aloittanut 1.9.2020 sosiaalityöntekijä, jonka tehtävänä on tukea perheitä asumiseen liittyvissä kysymyksissä ja asunnon hankinnassa. Sosiaalityöntekijän tehtävänä on myös palvelujen koordinointi ja yhteistyö palveluntuottajien kanssa.

Sosiaalityön puoltolausunto vuokra-asunnon saamista varten

Viranomaiset lastensuojelussa, aikuissosiaalityössä ja tilapäinen asuminen -tiimissä tekevät tiivistä yhteistyötä kaupungin asuntopalvelun kanssa perheen vuokra-asunnon järjestämiseksi.

Turvakodissa asuville perheille laaditaan tarvittaessa sosiaalityön puoltolausunto vuokra-asunnon saamista varten. Lausuntolomake on tehty ja puoltoprosessi on kuvattu sekä sovittu kaupungin asuntopalvelun kanssa. Lapsiperheiden osalta tämä kehittämistyö (prosessi ja puoltolausunto) tehdään kevään 2021 aikana.

Puoltolausunnon laatii perheen sosiaalityön vastuutyöntekijä. Asunto- puolto tehdään, jos perheen asunnontarve on kiireellinen tai erittäin kiireellinen ja jos asuntoa ei ole mahdollista saada ilman puoltoa. Puollossa työntekijä pystyy tarkemmin kuvaamaan perheen asunnontarvetta ja sen kiireellisyyttä. Puolto laaditaan yhteistyössä asiakkaan kanssa, ja työntekijä lähettää puollon asuntohakemuksen liitteenä.

Vaikka asuntopuolto on tehty, ei asuntoa välttämättä ole vapaana. Niissä tilanteissa vastuutyöntekijä tukee perhettä asunnon haussa muutoin ja ohjaa esimerkiksi hakemaan Kelalta vuokravakuutta.

Esteitä vuokra-asunnon saamiseksi

Sosiaaliviranomaisen puoltolausunto ei takaa asunnon saamista. Vuokra-asuntoja on vähän vapaana ja sen saamista voivat hankaloittaa vuokratuotot kaupungin tai muun julkisen yhteisön tai yhdistyksen asunnosta. Kerran menetetty Helsingin kaupungin vuokra-asunto hankaloittaa uuden vuokra-asunnon saantia merkittävästi. Jos perheen luottotiedot ovat menneet, hankaloittaa tämä yksityisiltä vuokranantajilta vuokraamista.

Jos vuokratuotot on jo ulosotossa, on sen takaisinmaksun järjestäminen tai saaminen pois ulosotosta hankalaa. Myöskään maksusuunnitelman teko kohdistettuna vain vuokratuotot ei onnistu.

Helsingin sosiaali- ja terveystoimesta voi kuitenkin hakea sosiaalista luottoa, jonka kautta ulosotossa olevia velkoja voi olla mahdollista maksaa pois, mikäli kokonaisvelkojen määrä on alle 15 000 euroa. Sosiaalinen luotto käsittelee luottihakemuksen ja antaa päätöksen.

Vuokra-asunnon saamisen aikatauluun vaikuttaa perheen toive asunnon sijainnista, mihin puolestaan vaikuttaa lasten koulun tai päivähoitopaikan sijainti.

Pääkaupunkiseutu

Sosiaalityön tiimit jatkavat yhteistyötä Helsingin asuntopalvelun kanssa ja laajentavat sekä edistävät heidän kanssaan yhteistyötä muihin asuntotuottajiin ja pääkaupunkiseudun verkostoihin.

Helsingin kaupungin asuntopalvelu on tehnyt suoraa yhteistyötä Pääkaupunkiseudun turvakodit Oy:n kolmen erillisen turvakodin kanssa (Pellas, Haaga ja Toukola). Turvakotien sosiaalityöntekijät tekevät lausunnon asuntopalveluun niiden perheiden osalta, jotka eivät ole kaupungin sosiaalitoimen asiakkaita. Helsingin kaupungin asuntopalvelu tulee laajentamaan yhteistyötä kaikkien pääkaupunkiseudulla toimivien turvakotien kanssa.

Turvakotijakson jälkeinen apu Helsingissä

Perhe, jossa on väkivaltaa tai väkivallan uhkaa voi hakeutua turvakotiin itsenäisesti tai sosiaalihuollon ohjaamina. Turvakodista voi tarvittaessa siirtyä sosiaalityön tukemana joko omaan asuntoon tai sosiaalihuoltolain mukaiseen tilapäiseen asumiseen.

Viranomaiset lastensuojelussa, aikuissosiaalityössä ja tilapäinen asuminen -tiimissä tekevät tiivistä yhteistyötä kaupungin asuntopalvelun kanssa perheen vuokra-asunnon järjestämiseksi. Turvakodissa asuville perheille laaditaan tarvittaessa sosiaalityön puoltolausunto vuokra-asunnon saamista varten.

Turvakodeissa on myös perheitä, joiden lapsille ei ole lastensuojelun tarvetta. Nämä perheet järjestävät turvakodin jälkeisen majoituksen itsenäisesti. Tarvittaessa turvakodin sosiaalityöntekijä auttaa heitä asiainnissa kaupungin asuntopalvelun kanssa.

Turvakodissa asuville perheille laaditaan tarvittaessa sosiaalityön puoltolausunto vuokra-asunnon saamista varten. Sosiaalityön tiimit jatkavat yhteistyötä Helsingin asuntopalvelun kanssa ja laajentavat sekä edistävät heidän kanssaan yhteistyötä muihin asuntotuottajiin ja pääkaupunkiseudun verkostoihin. Lapsiperheiden osalta tämä kehittämistyö (prosessi ja puoltolausunto) tehdään kevään 2021 aikana.

Helsingin kaupungilla on jo luotuja käytäntöjä turvakotijakson jälkeiseen perheiden apuun, ja näitä käytäntöjä kehitetään edellä mainituin tavoin. Edellä esitetyt haasteet asuntojen järjestämisessä huomioiden sosiaali- ja terveyslautakunta pitää nykyisiä käytäntöjä ja niiden kehittämistä riittävinä.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Vakituisen asunnon saaminen akuutin lähisuhdeväkivaltilanteen ja turvakotisijoituksen jälkeen auttaa vanhemman ja lasten toipumista se-

kä elämän jatkumista muutosten jälkeen. Tilapäisasumisen järjestämisellä tuetaan perhettä elämän ja asumisen järjestelyissä."

Käsittely

02.03.2021 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi asiasta esittelijän muutetun ehdotuksen mukaisen lausunnon. Esittelijä muutti ehdotusta asian pöydällepanon aikana.

16.02.2021 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Henna Niiranen, lännen aikuissosiaalityön päällikkö, puhelin: 310 62843
henna.niiranen(a)hel.fi

Jonna Vanhanen, lastensuojelun sosiaalityön päällikkö, puhelin: 310 43809
jonna.vanhanen((a))hel.fi

Marja-Riitta Kilponen, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 43777
marja-riitta.kilponen(a)hel.fi

§ 180

Den av ledamoten Eva Biaudet väckta motionen om utveckling av tjänsterna till offer för människohandel

HEL 2021-001526 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Valtuutettu Eva Biaudetin aloite
- 2 Lausunto, Helsingin poliisi, 1.3.2021

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar motionen som slutbehandlad.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Eva Biaudet och 16 andra ledamöter föreslår i sin motion att arbetet mot människohandel och tjänsterna kring detta ska utvecklas och att möjligheterna att förlänga integrationstiden ska utredas.

Stadsstyrelsen konstaterar att den verksamhet som föreslås i motionen för närvarande revideras genom statliga åtgärder. I regeringsprogrammet finns ett omnämnande om förbättring av ställningen för människohandelsoffer. Social- och hälsovårdsministeriet har tillsatt en arbetsgrupp med uppgift att bereda en speciallag och andra ändringar i lagstiftningen. Det är meningen att också behövliga boendetjänster ska utredas under arbetet. En eventuell förlängning av integrationstiden kommer sannolikt också att bedömas i detta sammanhang. Arbetsgruppens mandattid går ut 31.12.2022. En företrädare för Helsingfors stads social- och hälsovårdssektor har utsetts till medlem i arbetsgruppen. Dessutom har en handlingsplan mot människohandel beretts vid justitieministeriet. Sedan ingången av detta år har Polisnärheten i Helsingfors en arbetsgrupp som utreder människohandelsbrott. Den ut-

för ett nytt slags multiprofessionellt arbete bland annat för att hjälpa offer för människohandel med anknytning till arbete och för sexuellt utnyttjande.

Stadsstyrelsen hänvisar till social- och hälsovårdsnämndens utlåtande och andra att det är behövt att ge starkare eftertryck åt hjälpen till människohandelsoffer och åt arbetet mot människohandel tillsammans med organisationer och polisen. Det är skäl att utveckla det multiprofessionella expertarbetet i arbetsgrupper och handlingsanvisningar på basis av den lagstiftning som revideras utifrån bland annat sysselsättningsstjänsterna och främjandet av hälsa och välbefinnande.

Social- och hälsovårdsnämnden och Polisinrättningen i Helsingfors har gett utlåtande i ärendet. Svaret är förenligt med utlåtandena.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Valtuutettu Eva Biaudet in aloite
- 2 Lausunto, Helsingin poliisi, 1.3.2021

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Stadsfullmäktige 19.05.2021 § 160

HEL 2021-001526 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184

02.06.2021

marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 03.05.2021 § 333

HEL 2021-001526 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 30.03.2021 § 69

HEL 2021-001526 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Eva Biaudetin ja 16 muun valtuutetun aloitteesta, jossa edellytetään, että kaupunginhallitus hyväksyy ihmiskaupan vastaista työtä vahvistavan yhteistyösuunnitelman ja että selvitetään mahdollisuudet pidentää ihmiskaupan uhrin kotoutumisaikaa:

”Ihmiskauppa on ilmiönä moninainen. Suomessa tunnistetut uhrien hyväksikäyttötarkoitukset ovat useimmiten olleet pakkotyö, seksuaalinen hyväksikäyttö ja pakkoavioliitto. Mahdollisia uhreja voidaan kohdata monissa palveluissa ja keskeistä on palvelujärjestelmän eri toimijoiden osaaminen uhrin tunnistamiseksi. Uhrin voivat olla suomalais- tai ulkomaalaistaustaisia ja heidän tunnistamisensa on tärkeää myös rikoksen torjunnassa onnistumiseksi.

Ihmiskaupan vastainen työ ja uhrien auttaminen Helsingissä

Helsingin kaupunki toteuttaa ihmiskaupan vastaista työtä pitkäjänteisesti eri yhteyksissä muun muassa osallistumalla valtakunnalliseen monialaiseen kehittämistyöhön, antamalla lausuntoja, kehittämällä ihmiskauppaa ehkäiseviä toimintamalleja ja ihmiskaupan uhrien palvelutarpeisiin vastaavia palveluja sekä kouluttamalla henkilöstöä.

Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaiset auttavat ihmiskaupan uhreja erilaisissa tilanteissa. Uhrien on mahdollista saada pitkäkestoista apua ja tukea sosiaali- ja terveystoimen keskitetyistä sosiaalipalveluista maahanmuuttoyksiköstä, jossa uhrin toimintakykyä tuetaan traumatietoisella vakauttavalla työotteella. Sosiaalityön tehtävä on ajaa ihmiskaupan uhrien etua palveluissa ja koordinoida toimintaa muun muassa terveydenhuollon kanssa. Uhrien auttamiseksi tarvitaan monipuolista osaamista ja usein uhrin auttamisverkostoon kuuluu ammattilaisia sekä sosiaali- ja terveystoimintapalveluista ja valtion palveluista että kolmannen sektorin matalan kynnyksen toiminnoista.

Palvelujen järjestämistä vastaavassa olevan uhrin kotikunnan tulee toimia myös yhteistyössä poliisin kanssa uhrin suojeluun liittyvissä kysymyksissä. Poliisin tulee puolestaan ohjata sosiaalihuollon ilmeisessä tarpeessa oleva henkilö hakemaan sosiaalipalveluja tai henkilön suostumuksella otettava yhteyttä sosiaalihuollon viranomaiseen sosiaalihuollon tarpeen arvioimiseksi. Erityisissä tilanteissa poliisi voi tehdä ilmoituksen myös ilman henkilön suostumusta.

Poliisiyhteistyöhön osallistuminen

Ihmiskaupparikosten tutkintaan erikoistuneen uuden valtakunnallisen poliisiyksikön perustaminen Helsingin poliisilaitoksen alaisuuteen luo uudenlaisia moniammatillisen yhteistyön rakentamisen mahdollisuuksia ihmiskaupan uhrien auttamisen käynnistymiseksi jo varhaisessa vaiheessa.

Sosiaali- ja terveystoimiala tulee osallistumaan poliisin uuden ihmiskaupparyksikön moniammatilliseen yhteistyöhön. Tämä on kirjattu sosiaali- ja terveystoimialan vuoden 2021 talousarvioon. Ihmiskaupan uhrien auttamisessa mukana olevien toimijoiden keskinäistä yhteistyötä tehdään jo nyt sekä asiakas- että konsultaatitasolla, mutta se ei ole kaikilta osin rakenteista, joten sen juurruttaminen osaksi perustyötä on tärkeää.

Järjestöjen kokemuksia yhteistyöstä

Keskeisten Helsingissä toimivien ihmiskaupan vastaisessa työssä mukana olevien järjestöjen mukaan yhteistyö kaupungin työntekijöiden kanssa toimii pääosin hyvin, kun se perustuu aktiiviseen yhteydenpitoon, yhtenäisiin toimintaperiaatteisiin ja toisen työn arvostamiseen. Uhrien kohtaamina hankaluuksina järjestöt nostavat esille sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen odotusajat, työntekijöiden vaihtuvuuden, vastaanottojen harvalukuisuuden ja konkreettisen avun saamisen esimerkiksi lomakkeiden täyttämisenä. Järjestöt tuovat esille myös asiakkaan tarpeen saada intensiivisempää palveluohjausta eri kysymyksissä. Yhteistyön kehittämiseksi järjestöt ehdottavat prosessikuvauksen

laatimista kaupungin ja järjestöjen yhteistyöstä ja asiakasohjauksesta sekä matalamman kynnyksen yhteydenpitokanavia työntekijään.

Sosiaali- ja terveystoimialan tunnistamat kehittämistarpeet

Palvelujen näkökulmasta on keskeistä, että ihmiskaupan vastaisen työn vahvistamiseksi ja lainsäädännössä määriteltyjen auttamistoimien toteuttamiseksi keskeisillä toimijoilla on yhteinen ymmärrys kunkin työtä jäsentävistä lähtökohdista ja niitä ohjaavista menettelytavoista. Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisten osaamista rikoksen tutkinnan käsittelyprosessista sekä uhrin oikeuksista ja velvollisuuksista tulee vahvistaa, jotta ne tulevat huomioiduiksi auttamistyössä tutkinnan eri vaiheissa. Myös rikoksen uhrien avuntarpeiden tunnistamisen mahdollisuuksia on sosiaali- ja terveydenhuollon palveluissa kehitettävä.

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen hyvä tuntemus ja verkostoyhteistyön säännölliset rakenteet puolestaan tukevat poliisin ja matalan kynnyksen palveluissa neuvontaa antavien järjestöjen asiakasohjausta palveluihin ja ehkäisevät uhrin saaman palvelun sattumanvaraisuutta. Roolien, vastuiden ja yhteistyökäytäntöjen kuvaaminen ennen mahdollisen rikoksen ilmituloa sekä esitutkinnan ja tuomioistuinkäsittelyn aikana tukevat toimijoita uhrin tarpeista lähtevään yhteiseen työhön.

Valtakunnallinen kehittämistyö etenee hallitusohjelman mukaisesti

Pääministeri Sanna Marinin hallitusohjelmassa on sovittu ihmiskaupparikosten paljastamiseen ja tutkimiseen perustettavan poliisin erikoisyksikön lisäksi myös muista keinoista, joilla parannetaan ihmiskaupan uhrien asemaa ja tehostetaan rikosvastuun toteutumista. Sosiaali- ja terveysministeriö on asettanut ihmiskaupan uhrien auttamista koskevan lainsäädännön uudistamista valmistelevan työryhmän ajalle 1.6.2020–31.12.2022. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos selvittää vuosina 2020–2021 nykyisen palvelujärjestelmän valmiutta vastata ihmiskaupan uhriksi joutuneiden ihmisten asumispalveluiden tarpeisiin sekä tunnistaa mahdolliset puutteet palveluissa. Lisäksi oikeusministeriössä on valmistelussa ihmiskaupan vastainen toimintaohjelma, jonka ennakoitu valmistumisaika on maaliskuussa 2021.

Euroopan neuvoston ihmiskaupan vastaisen toiminnan yleissopimuksen täytäntöönpanoa seuraava ihmiskaupan vastaisen toiminnan asiantuntijaryhmä GRETA (Group of Experts on Action Against Trafficking in Human Beings) on suositellut, että kansallisessa toimintaohjelmassa edistetään keskeisten toimijoiden moniammatillista yhteistyötä paikallisella tasolla, koulutetaan henkilöstöä sekä vahvistetaan kunnallisten viranomaisten ja kansalaisyhteiskunnan toimijoiden keskinäistä yhteistyötä.

Asiantuntijaryhmän perustaminen Helsinkiin

Sosiaali- ja terveyslautakunta näkee perusteltuna monialaisen ihmiskaupan uhrien auttamisen asiantuntijatyöryhmän perustamisen Helsinkiin. Työryhmän tehtävänä olisi seurata kansallisen ihmiskaupan vastaisen toimintaohjelman toimeenpanoa, ehdottaa ja paikallisella toimintaohjelmalla edistää uusien hyväksi havaittujen toimintamallien käyttöönottoa, tukea moniammatillisen yhteistyön rakentumista ja tuottaa ihmiskaupan vastaisen työn tilannekuvaa Helsingistä.

Työryhmään ehdotetaan nimettäväksi edustajia ihmiskaupan uhrien auttamisen kannalta keskeisistä Helsingin kaupungin toiminnoista, kuten maahanmuuttoyksiköstä, lastensuojelusta, sosiaali- ja kriisipäivystyksestä, perusterveydenhuollosta, psykiatria- ja päihdepalveluista, työllisyyspalveluista sekä turvallisuus- ja valmiusyksiköstä. Työryhmään ehdotetaan kutsuttaviksi osallistujat myös muun muassa poliisista ja järjestöistä.

Asiantuntijatyöryhmän tehtävä linkittyy Helsingin turvallisuussuunnittelun periaatteisiin sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen, ja työryhmän tuleekin tarvittavilta osin tehdä yhteistyötä sekä kaupungin turvallisuussuunnittelun asiantuntijaryhmän että lähisuhdeväkivallan ehkäisytyöryhmän kanssa.

Työryhmän työskentelyyn liittyen tulisi laatia ihmiskaupan uhrien auttamista moniammatillisessa yhteistyössä koskeva toimintaohje. Toimintaohjeessa tulisi kiinnittää huomiota erityisesti palvelujen ennakoitavuuden lisäämiseen, varhaisen tuen järjestämiseen, siirtymien ja työntekijävaihdosten vähentämiseen, yksilöllisen verkoston kokoamiseen uhrin tukemiseksi, kokonaisvaltaiseen uhrin palvelutarpeen arviointiin, traumainformoidun, kulttuuri- ja sukupuolisensitiivisen työotteen toteutumiseen ja kiireellisten sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämiseen.

Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että edellä mainittu toimintaohje täyttää ne edellytykset, joita aloitteessa mainitulla ihmiskaupan uhrien vastaista työtä koskevalla suunnitelmalla tarkoitetaan.

Ihmiskaupan uhrin kotoutumisaika

Maahanmuuttajalle laaditaan työllistämispalveluissa tai kunnan kotouttamispalveluissa kotoutumissuunnitelma, jonka kesto ja sisältö määräytyvät yksilöllisesti henkilön tavoitteiden, työ- ja koulutushistorian sekä hänelle suunniteltujen ja tarjottujen toimenpiteiden perusteella. Suunnitelman kesto on pääsääntöisesti enintään kolme vuotta. Mikäli maahanmuuttaja tarvitsee kotoutuakseen erityistä tukea, voidaan aikaa pidentää enintään kahdella vuodella. Näin kotoutumissuunnitelman

kesto voi olla enintään viisi vuotta. Ihmiskaupparikoksen uhrille tehdään kotoutumissuunnitelman lisäksi tai sen sijaan maahanmuuttoyksikössä palvelutarpeen arviointi ja siihen perustuva asiakassuunnitelma.

Erityistä tukea tarvitseva maahanmuuttajalla on henkilö, joka tarvitsee tehostettuja palveluja, kuten kuntoutusta tai perheneuvontaa muiden kotoutumista edistävien toimenpiteiden ohella. Syinä tarpeeseen voivat olla erityisesti sairauden, vamman tai muun syyn vuoksi alentunut toimintakyky, ikä, perhetilanne, luku- ja kirjoitustaidottomuus tai muun vastaava syy. Ihmiskaupan uhrien yksilöllisiä sosiaali- ja terveystalvelujen toteuttamista kotoutumisajan päättymisen ei rajoita.

Aloitteeseen liittyen sosiaali- ja terveystalautakunta katsoo, että edellä mainittu viiden vuoden kotoutumisaika tukee ihmiskapan uhrin auttamistoimenpiteiden toteuttamista. Ajan pidentäminen ei kuitenkaan ole kaupungin toimivallassa.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Ihmiskaupan uhriksi joutuvat henkilöt ovat usein jo lähtökohtaisesti heikossa ja haavoittuvassa asemassa esimerkiksi asunnottomuuden, ulkomaalaisuuden, pakolaisuuden, laittoman maassa oleskelun, köyhyyden, alaikäisyyden, alhaisen koulutustason, päihderiippuvuuden, mielenterveyden ongelmien, traumatisoitumisen, syrjinnän tai halveksittuun ryhmään kuulumisen vuoksi. He eivät aina itse tunnista omaa uhrin asemaansa tai eivät osaa tai uskalla hakea apua. Kyse on rikoksen uhriksi joutumisesta. On inhimillisesti ja yhteiskunnallisesti tärkeää, että ihmiskaupan uhri saa tarvitsemaansa apua ja tukea ja että tapahtuneet rikokset selvitetään. Hyvin toimivilla ja monipuolisilla palvelulla ihmiskaupan uhria voidaan auttaa irtautumaan tilanteestaan ja estää uudelleen uhriutumisen. Tehokas rikosten selvittäminen antaa rikoksen uhriksi joutuneelle oikeutta ja parantaa yhteiskunnan turvallisuutta.”

Käsittely

30.03.2021 Ehdotuksen mukaan

Etelän aikuissosiaalityön päällikkö Sari Karisto oli kutsuttuna asiantuntijana läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyssä.

16.03.2021 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Sari Karisto, etelän aikuissosiaalityön päällikkö, puhelin: 310 37579
sari.karisto(a)hel.fi

§ 181

Den av ledamoten Petra Malin väckta motionen om åtgärder av Helsingfors stad som arbetsgivare i syfte att minska utmattningen bland föräldrar

HEL 2021-000695 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Titi Heikkilä, ledande sakkunnig, telefon: 09 310 36127
titi.heikkila(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Valtuustoaloite 20.01.2021 Malin Petra Aloite Helsingin kaupungin toimista työnantajana vanhempien uupumisen vähentämiseksi

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar motionen som slutbehandlad.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Petra Malin och 19 andra ledamöter föreslår i sin motion att Helsingfors vidtar åtgärder för att som arbetsgivare minska utmattningen bland föräldrar. De föreslår i sin motion att Helsingfors aktivt ska arbeta för att det ska vara lättare än för närvarande för en anställd, om hen så vill, att tillfälligt arbeta deltid och att varje förälder på samma sätt upplever det möjligt att bli föräldraledig från sitt arbete eller att ha en kortare arbetsvecka oberoende av sitt kön. Detta arbete omfattar åtminstone en utredning av förekomsten av deltidsarbete och användningen av familjeledigheter i olika arbetsuppgifter, hur könsbunden användningen av familjeledigheter och deltidsarbete vid Helsingfors stad är, samordning och uppdatering av praxisen för arbete på deltid och för rekryteringen av ersättande arbetskraft samt aktiv kommunikation till personalen om hur arbetsgivaren stöder kombinerandet av arbete och familj.

Att stödja kombinerandet av arbete och övrigt liv

I Helsingfors har man redan länge tagit i beaktande betydelsen av kombinerandet av arbete och övrigt liv i det totala främjandet av personalens välmående. Helsingfors stad startade redan år 2015 ett samarbetsprojekt med Befolkningsförbundet.

Befolkningsförbundet uppskattade att till stadens styrkor hör personalpolitiken, fördelningen och flexibiliteten gällande semestrar och arbetstid samt den relativt låga personalomsättningen. Som utvecklingsobjekt identifierades jämlika och individuella lösningar t.ex. i utnyttjandet av flexibiliteten samt utvecklingen av en familjevänlig ledning och spelreglernas transparens. Framgången av kombinerandet av arbetet och familjeliv beror både på existerande verksamhetsdirektiv och attityder bland chefer och kolleger.

Staden har systematiskt främjat medlen för kombinerandet av arbete och familj, bl.a. med flexibel arbetstid, flexibel planering av arbetsskift, distansarbete, deltidsarbete, uppgiftsorganisering och anpassning av arbete samt olika praxis för tjänste- och arbetsledigheter. Distansarbetet, som blivit mer vanligt, och mobilt arbete underlättar även kombinerandet av arbete och övrigt liv.

Som en del av utvecklandet av arbetskulturen och främjandet av familjevänlighet på arbetsplatsen fokuserar staden under 2021 speciellt på att främja mobilt arbete samt flexibel arbetstid, så att organiseringen av arbetet också ska ta olika familjesituationer i beaktande. Alla dessa medel stöder föräldrarnas ork.

Under utarbetandet av arbetshälsoprogrammet bedömer stadskansliet användningen av arbetshälsoanslagen och det årliga riktandet av anslagen utifrån de utmaningar gällande ork och belastning som kommer fram, för att åstadkomma verkningfulla åtgärder.

Staden eftersträvar att kunna erbjuda ett lyckat kombinerande av arbete och övrigt liv genom hela karriären, oberoende av kön, och temat är en permanent del av stadens ansvarsfulla arbetsgivarpolitik.

Familjeledighet och deltidsarbete

Rätten till olika familjeledigheter grundar sig på de allmänna kommunala tjänste- och arbetskollektivavtalen. Genom stadens personalrapport följs användningen av de ovan nämnda ledigheterna årligen. I rapporten granskas förekomsten av olika former av deltidsarbete och dess fördelning mellan könen samt enligt sektorer och affärsverk under en femårsperiod (2016–2020). På en årlig nivå är det ca 10 % av kvinnorna och 4,8 % av männen som arbetar deltid.

Moderskapsledigheterna har under den fem år långa granskningsperioden ökat något; ökningen syns främst i fostrans- och utbildningssektorn samt social- och hälsovårdssektorn. Faderskapsledigheterna har sjunkit särskilt för männens andel, medan kvinnors faderskapsledighet har ökat. År 2020 var det 446 män och 14 kvinnor som tog faderskapsledigt. Faderskapsledigheterna hade minskat i Stara, räddningsverket och kultur- och fritidssektorn. Föräldraledigheterna har minskat, särskilt i social- och hälsovårdssektorn. Utvecklingen av jämlikhet i familjer syns i användningen av föräldraledigheter; kvinnornas andel har minskat och männens andel har ökat.

Användningen av vårdledighet har minskat med nästan tjugo procent fr.o.m. år 2016 (2016, n=1559; 2020, n=1293). Den sjunkande förändringstrenden syns både i kvinnor och män.

Om ens barn blir sjukt har man som anställd rätt att få tillfälligt vårdledigt för att ordna vården av eller vårda barnet. Den tillfälliga vårdledigheten har hållit sig på ungefär samma nivå under den fem år långa granskningsperioden. År 2020 var det 4 127 kvinnor och 942 män i Helsingfors som använde sig av den tillfälliga vårdledigheten.

Med partiell vårdledighet avses förkortning av arbetstiden per dag eller vecka för att kombinera arbete och familjeliv. Användningen av den partiella vårdledigheten har också stannat på ungefär samma nivå från år 2016 till 2020. År 2020 var det 582 kvinnor och 34 män som använde sig av partiell vårdledighet.

I Helsingfors sammanställs för tillfället en ny, egen personalenkät för år 2021. Man överväger att tillsätta en bakgrundsvariabel för om personen har barn. På så sätt kan man i fortsättningen bättre följa användningen av olika familjeledigheter och belastningen hos anställda med familjer.

Förenhetligande av praxisen för arbete på deltid och rekrytering av ersättande arbetskraft

År 2020 uppdaterades Helsingfors stads principer för personalanskaffning, som innehåller anvisningar för anskaffning och rekrytering av personal. Tillvägagångssättet för rekryteringen av deltidsanställda skiljer sig inte från rekryteringen av heltidsanställda. Ur personalplaneringens synvinkel kan man överväga att för deltidsanställningar kombinera vikariat så att man t.ex. för två anställda som arbetar 50 % rekryterar en gemensam vikarie som arbetar 100 %. Detta kan genomföras smidigast när de båda deltidsanställda arbetar inom samma enhet och arbetsuppgifterna kan förenas.

Hela Helsingfors familjevänliga arbetsgivarpolitik och dess åtgärder stöder föräldrarnas arbete och minskar samtidigt på den utmattning som beror på utmaningar i kombinerandet av arbete och vardag.

Slutligen konstaterar stadsstyrelsen att det är viktigt att fortsättningsvis främja de åtgärder som påbörjats. Stadsstyrelsen förutsätter att möjligheterna till nya former av flexibilitet och deltidsarbete utforskas speciellt vid de sektorer, affärsverk och uppgifter som hittills haft mindre möjligheter för nämnda arrangemang än andra.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Titi Heikkilä, ledande sakkunnig, telefon: 09 310 36127
titi.heikkila(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Valtuustoaloite 20.01.2021 Malin Petra Aloite Helsingin kaupungin toimista työnantajana vanhempien uupumisen vähentämiseksi

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 17.05.2021 § 378

HEL 2021-000695 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Petra Malinin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Lopuksi kaupunginhallitus toteaa, että aloitettuja toimenpiteitä on tärkeää edistää jatkossakin. Kaupunginhallitus edellyttää, että uusia joustojen ja osa-aikatyön mahdollisuuksia etsitään erityisesti niillä toimialoilla, niissä liikelaitoksissa ja niissä tehtävissä, joissa järjestelyjen mahdollisuudet ovat tähän asti olleet vähäisempiä kuin muualla.

Käsittely

17.05.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Veronika Honkasalo: Muutetaan kappale 18 muotoon:

Lopuksi kaupunginhallitus toteaa, että aloitettuja toimenpiteitä on tärkeää edistää jatkossakin. Kaupunginhallitus edellyttää, että uusia joustojen ja osa-aikatyön mahdollisuuksia etsitään erityisesti niillä toimialoilla, niissä liikelaitoksissa ja niissä tehtävissä, joissa järjestelyjen mahdollisuudet ovat tähän asti olleet vähäisempiä kuin muualla.

Kannattaja: Anna Vuorjoki

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Veronika Honkasalon vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

10.05.2021 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Titi Heikkilä, työhyvinvointipäällikkö, puhelin: 09 310 36127
titi.heikkila(a)hel.fi

§ 182

Motioner inlämnade vid sammanträdet

HEL 2021-006757, 2021-006759, 2021-006763, 2021-006766, 2021-006769, 2021-006771, 2021-006774, 2021-006775, 2021-006776, 2021-006778, 2021-006785

Beslut

Gruppmotioner

- Gruppmotion av Öppna Partiets fullmäktigegrupp om en samordnande kontaktperson som stöd för barnfamiljer
- Gruppmotion av Kristdemokraternas och De blås fullmäktigegrupp om utnyttjande av möjligheterna till distansstudier också efter coronan

Motioner som hör till stadsfullmäktiges befogenheter

- Motion av ledamoten Jukka Järvinen m.fl. om verkningsfullt missbrukarbete
- Motion av ledamoten Pauliina Saares m.fl. om ibruktagande av den nationella barnstrategin
- Motion av ledamoten Mari Holopainen m.fl. om möjlighet för skolor och daghem att medverka i programmet Grön flagg
- Motion av ledamoten Atte Harjanne m.fl. om främjande av konstnärlig användning av rivningsfastigheter
- Motion av ledamoten Amanda Pasanen m.fl. om en plan för tryggad och ökad mångfald i fågelfaunan
- Motion av ledamoten Tuomas Rantanen m.fl. om en planeringstävling i bostadsproduktionsbyråns regi för ett pilotobjekt med gemenskapsboende för äldre
- Motion av ledamoten Fatim Diarra m.fl. om en strategi för gayturism i Helsingfors
- Motion av ledamoten Silja Borgarsdóttir Sandelin m.fl. om bättre arbetsmiljö för barnmorskor

Motion av ledamoten Thomas Wallgren m.fl. om främjande av stad-
sodling

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

02.06.2021

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 162, 163, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181 ja 182 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 164 ja 165 §:t.

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianomainen)
- kunnan jäsen.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi saannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

02.06.2021

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa
- päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet ennen valitusajan päättymistä.

Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI

Faksinumero: 029 56 42079

Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5

Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
3. vaatimusten perustelut;
4. mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

02.06.2021

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Oikaisuvaatimuksen tekijä saa valittaessaan oikaisuvaatimuspäätöksestä esittää vaatimuksilleen uusia perusteluja. Hän saa esittää uuden vaatimuksen vain, jos se perustuu olosuhteiden muutokseen tai oikaisuvaatimuksen tekemisen määräajan päättymisen jälkeen valittajan tietoon tulleeseen seikkaan.

Valitukseen on liitettävä:

1. valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
2. selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireillepanijalta peritään oikeudenkäyntimaksun mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakuajan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

02.06.2021

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

ANVISNINGAR FÖR SÖKANDE AV ÄNDRING

1 FÖRBUD MOT SÖKANDE AV ÄNDRING

162, 163, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181 och 182 § i protokollet.

Ändring i beslutet får inte sökas eftersom beslutet gäller beredning eller verkställighet.

Tillämpat lagrum: 136 § i kommunallagen

2 BESVÄRSANVISNING

164 och 165 § i protokollet.

Ändring i beslutet söks genom kommunalbesvär.

Besvärsrätt

Ändring i beslutet får sökas

- av den som ett beslut avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part)
- av kommunmedlemmarna

Besvärstid

Kommunalbesvär ska anföras inom 30 dagar från delfåendet av beslutet.

Besvärsskriften ska inlämnas till besvärsmyndigheten senast besvärstidens sista dag under besvärsmyndighetens öppettid.

Om beslutet har delgetts per post anses en part ha fått del av beslutet sju dagar efter att brevet avsändes, om inte något annat påvisas. En kommunmedlem anses ha fått del av beslutet sju dagar efter att protokollet fanns tillgängligt i det allmänna datanätet.

Om beslutet har delgetts som elektroniskt meddelande anses en part ha fått del av beslutet tre dagar efter att meddelandet avsändes, om inte något annat påvisas.

Dagen för delfåendet räknas inte in i besvärstiden. Om sista dagen av besvärstiden är en helgdag, självständighetsdagen, första maj, jul- eller

02.06.2021

midsommarafton eller en helgfri lördag får besvärshandlingarna inlämnas första vardagen därefter.

Besvärsgrunder

Kommunalbesvär får anföras på den grunden att

- beslutet har tillkommit i felaktig ordning
- den myndighet som fattat beslutet har överskridit sina befogenheter
- beslutet annars strider mot lag

Ändringssökanden ska framföra besvärsgrunderna innan besvärstiden går ut.

Besvärsmyndighet

Kommunalbesvär anföras hos Helsingfors förvaltningsdomstol.

Förvaltningsdomstolens kontaktuppgifter är:

E-postadress: helsinki.hao@oikeus.fi
Adress: Banbyggargvägen 5
00520 HELSINGFORS
Faxnummer: 029 56 42079
Telefonnummer: 029 56 42000

Besvär kan anföras även via förvaltnings- och specialdomstolarnas e-tjänst på adressen <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/sv>

Formen för och innehållet i besvärsskriften

Besvär ska anföras skriftligen. Elektroniska dokument uppfyller kravet på skriftlig form.

I besvärsskriften ska uppges:

1. det beslut i vilket ändring söks, (det överklagade beslutet);
2. till vilka delar ändring söks i beslutet och vilka ändringar som yrkas (yrkandena);
3. grunderna för yrkandena;
4. vad besvärsrätten grundar sig på om det överklagade beslutet inte avser ändringssökanden själv.

02.06.2021

I besvären ska dessutom ändringssökandens namn och kontaktuppgifter uppges. Om talan förs av ändringssökandens lagliga företrädare eller ombud, ska också dennes kontaktuppgifter uppges. Medan besvären är anhängiga ska förvaltningsdomstolen utan dröjsmål underrättas om ändringar i kontaktuppgifterna.

Besvären ska också innehålla uppgift om postadress och eventuell annan adress till vilken handlingar som hänför sig till rättegången kan sändas (processadress). Om ändringssökanden har uppgett flera processadresser, kan förvaltningsdomstolen välja till vilken av dem den skickar de handlingar som hänför sig till rättegången.

När den som har begärt omprövning anför besvär över det beslut som fattats med anledning av begäran om omprövning, får denne lägga fram nya grunder för sina yrkanden. Ändringssökanden i fråga får framställa nya yrkanden endast om de grundar sig på förändrade förhållanden eller på omständigheter som ändringssökanden fått kännedom om efter det att tidsfristen för begäran om omprövning gått ut.

Till besvärsskriften ska följande fogas:

1. det överklagade beslutet med besvärsanvisning;
2. utredning om när ändringssökanden har fått del av beslutet, eller annan utredning om när besvärstiden börjat löpa;
3. de handlingar som ändringssökanden åberopar som stöd för sina yrkanden, om dessa inte redan tidigare har lämnats till myndigheten.

Rättegångsavgift

Hos den som har inlett ett ärende som gäller sökande av ändring tas det ut en rättegångsavgift i enlighet med lagen om domstolsavgifter (1455/2015).

Om förvaltningsdomstolen ändrar det överklagade beslutet till förmån för ändringssökanden tas ingen rättegångsavgift ut.

Protokoll

Protokollsutdrag och -bilagor som hänför sig till beslutet skickas på begäran. Handlingar kan beställas från Helsingfors stads registratorskontor.

E-postadress: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postadress: PB10

02.06.2021

00099 HELSINGFORS STAD
Faxnummer: (09) 655 783
Besöksadress: Helsingfors stads registratorskontor
Norra esplanaden 11-13
Telefonnummer: (09) 310 13700

Registratorskontoret är öppet måndag–fredag kl. 08.15–16.00

02.06.2021

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO
HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Otso Kivekäs
puheenjohtaja
ordförande

Harry Bogomoloff
puheenjohtaja
ordförande

Lauri Menna
pöytäkirjanpitäjä
protokollförare

Pöytäkirja tarkastettu
Protokollet justerat

Mauri Venemies

Kauko Koskinen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.
Dokumentet är elektroniskt undertecknat.

02.06.2021

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa www.hel.fi 10.06.2021.

Protokollet har hållits tillgängligt i det allmänna datanätet på adressen www.hel.fi 10.06.2021.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566